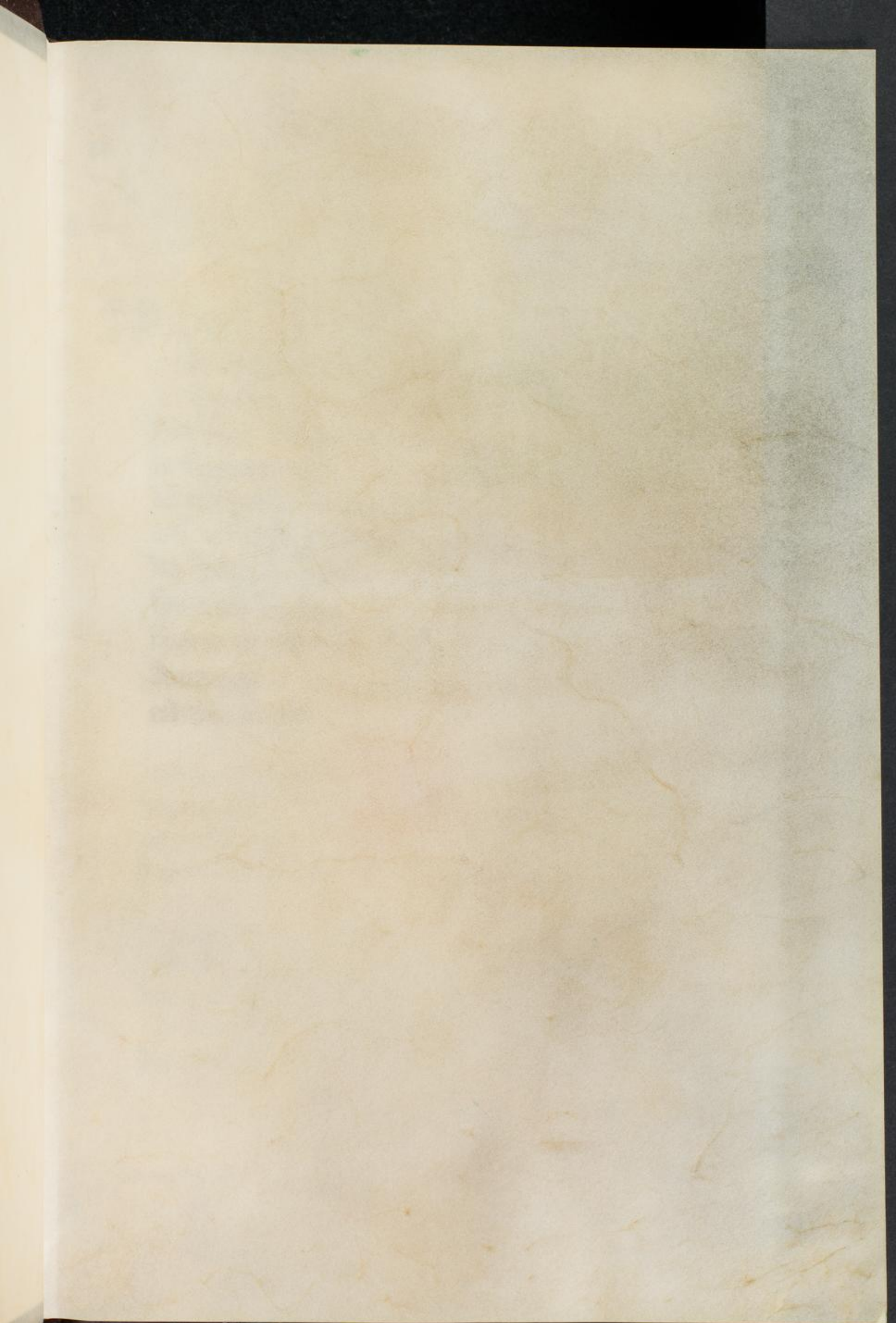
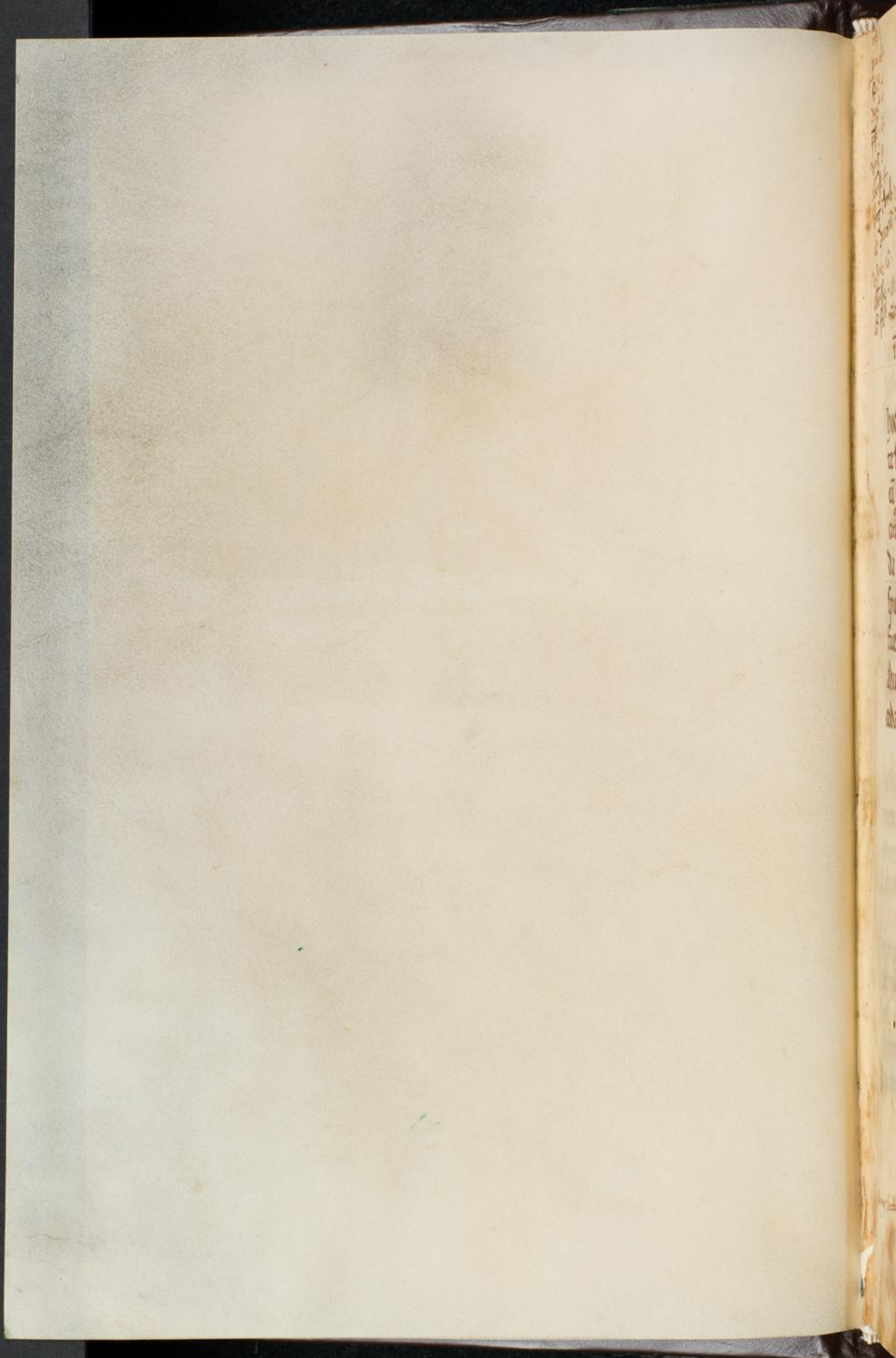

ificale
memb. 3 a

ontifica
manuscrip
tum

rasi
 pin ord 2.
 812 2.
 dyac 4.
 pph. 6.
 vng 9.
 atusse. 2.
 vng i ambr 14
 ad syacona 1.
 vidne. 16.
 attusse. 11.
 ad fa. mitchu 19

Ep 27.
 apsa i amisa ep 30
 de edpando carny 37
 ad lincad 27.
 2. dca
 bndictio orngndp car 22
 bndictio. cal. pacne. 22.
 calid. 22.
 chibul. 22.
 dypap 22.
 tab. ule 22.
 apsa 7 bndictio 22.
 amisa 7 dca 22.

Regalia car valde. 46.
 Dedica caposty. 10.
 ptao omni. 49.
 ptao sepulchri 10.
 ord ad bndictio car 49
 ord ad rasi facul bndictio. 61.
 ord rasi bndictio 49
 ord rasi bndictio 49
 ord rasi bndictio 49
 ord rasi bndictio 49

ne ds pater ompe statutor omniu elemtoy.
 q p ihm xpm filiu tuu dnm nrm elemtu
 hoc aque in salute humani generis ee uoluit:
 te supplices deprecam. ut exauditis orationibz nris.
 ea tue pietatis respectu. 7 bi pet aptu intercessioe.
 cui uincula puberioz benedicois gratia gsequer
 da iponim. scifices. 7 bndicas. atq; ita omniu
 spirituu imudoz ab ea recedat icursio. ut ubiq;
 fuerit in noie tuo aspsa. gra tue bndictiois
 adueniat. 7 mala omnia re ppiciante pcul re
 cedant & eud.

LIBRIS
 VIND. ST. ST. ST.
 BIBLIOTHECA
 UNIVERSITATIS
 BRUNNENSIS

altany lectores. exat. acat. 22. 22. 22. 22. 22. 22. 22. 22. 22. 22.

Incipit ordo romanus. ad ton-
dendos capillos.

anda d's benedictionem tuam
& uitã in ecclã tua. & unguen-
tũ quod descendit in capite aa-
ron descendat sup ^{hos} hunc famu-
lum tuum. ^{os} H. maneat ^{ant} q's in
corpore ecclesie tue pascendus.
^{quoz} cuius ^{capitã} caput unguenti tui sua
uitate dignatus es adimplere. **¶**

A L I A.

Omps xpe saluator. innocens. & innocentie amator.
humilis. & humilitatis assumptor. mansuet. &
mansuetudinis inhabitator. q' uenientib; ad te par-
uulis. man' tue benedictione imponens. taliũ dixisti
ee regnũ celoz. benedic ^{hos} hẽ famuluũ tuũ. ^{os} H. cui ^{quoz} in tuo noie
supflua incidim' capilloz. da ei intellectuũ cũ etatis aug-
mento. ut te timeat & intelligat. & tua mandata custo-
diat. & te auxiliante usq; ad canos senectutis cũ sũma
sanitate pueniat. **¶**

A L I A.

Omps sempitene d's. respice p'pici' sup ^{hos} hẽ famulum
tuũ. que ad nouã ^{quoz} capillos tondendi grãm uocare
dignat' es. tribue ei remissionẽ omnium peccatoz su-
oz. atq; ad celestiũ donoꝝ concede puenire consortiũ. **¶**

He ihu xpe. **Oratio ad puerum tondendum.**
qui es caput nr̃m. & corona omiũ scõꝝ. respice p-
piti' sup ^{brant} infantiaũ famuli tui. ^{loz} H. q' in tuo noie cele-
brat uota sua. & capillos capitis sui tonsurat'. ut p' hui'
benedictionis copia. ad iuuenile mereat' puenire etate.
& congaudeat. ad futura glãm dũ saluand' puenierit. **¶**

Benedic dñe hunc famulū tuū. *h*os *l*os *os*. *A l i a.*
nri oris alloqo. & tuo eū locupleta dono. ut felici ui-
ta concreſcat. & ſemp tuo adiutorio floreāt. uitāq;
ſuā honeſtiſſime pducāt. & ſemp in mandatis tuis pſiſtāt. *anc*

Remus dilectiſſimi *Oratio ad clericū faciendū.*
fr̄s dñm nr̄m ih̄m xp̄m p̄ hoc famulo ſuo. *h*is *l*is *is*. qui ad
deponendā comā capitis ſui p̄ ei amore. & exemplo
beati petri apl̄i feſtināt. ut donet ei ip̄m ſc̄m. qui habitū re-
ligionis in eō in p̄petuū cuſtodiat. & a mundi impedim̄to.
uel ſeculari deſiderio cor̄ ei defendat. ut ſicut mutat̄ in
uultu. ita man̄ dextera ei uirtutē ei p̄fectionis. & boni ope-
ris tribuat increm̄tū. ut abiecta omni cecitate humana.
ſp̄uales ei oculos ap̄iat. & lum̄ ei uite et̄ne concedat. *anc*

Adeſto dñe ſupplicationib; nr̄is. *A l i a.*
q̄ h̄c famulū tuū. *h*os *l*os *os*. benedicere dignare. cui in ſc̄iſſi-
mo noīe tuo habitū ſacre religionis imponim̄. ut te
largiente. & deuot̄ in eccl̄a tua p̄ſiſtere. & uitā mereat̄ petri
pere ſempiternā. *anc* *¶ Dū tondes eū dices ant̄phi iſta.*

¶ Tu es dñe qui reſtitues hereditatē meā m̄. *ps.* Dñs pars hereditatis
mee & calicis
mei. *Gl̄a pat̄.* *¶* Hic accipiet benedictionē a domino. & miſericordiam a deo
ſalutari ſuo. quia hec eſt generatio querentū dñm. *Dñm ē tr̄a. Gl̄a pat̄.*

Postq̄m conſoratus fuerit. ſequit̄ ORATIO.

Doyp̄s ſempit̄ne d̄s ih̄u xp̄e pp̄ciare peccatis nr̄is. & ab
omni ſeruitute ſcl̄aris habitus. h̄c famulū tuū. *h*os *l*os *os*. dū
ignominia hui' mundi deponit̄. eruere & conſeruare
dignare. ut tua ſemp gr̄a p̄fr̄uat̄. & ſicut ſimilitudinē co-
rone tue eū geſtare fecim̄ in capite. ſic tua uirtute here-
ditatē ſubſequi mereat̄ in corde. *anc* *¶ A l i a.*

Dŕa q̄s om̄ps d̄s. ut famulus tuus. h̄. cui^{tu} hodie captus
comā. p̄ diuino amore deposuim[?]. in tua dilectione p̄pe
tuo maneat. & eū sine macula in sempiternū custodias. *¶. Alia.*

Benedicat tē d̄s & custodiat. ostendat d̄s faciē suā tibi.
& misereat tibi. conuertat d̄s uultū suū ad tē & det
tibi pacē & grām suā. inuocabo nom̄ d̄ni d̄i mei sup̄ tē.
ut ille tē benedicat. *¶. Q̄l̄ cū patre. Oꝛo ad barbā b̄ndicendā.*

Dŕs cui[?] p̄uidencia om̄nis creatā incrementis adulta
congaudet. respice p̄piti[?] sup̄ h̄c famulū tuū. h̄. iu
uenilis etatis decore letantē. & flore p̄mi temporis
attondendo clemens adesto. ut in om̄ib; tue p̄tectionis
munit[?] auxilio. & euo longiore p̄uect[?]. celestē b̄ndictionē
accipiat. & p̄sentis uite p̄fidis gaudeat & eterne. *¶.*
Dum tondes eū dices antyphona istam.

Sicut ros hermon qui descendit in syon sic descendat sup̄ te ul' nos

dei benedictio. *Ps̄. Ecce qm̄ bonum. Oꝛatio.*

Dŕps sempit̄ne d̄s benedic h̄c famulū tuū. h̄. q̄ tibi
primitias sue offert iuuentutis. effunde d̄ne sup̄ eū
b̄ndictionē tuā. & in caput barbāq; eius transeat sic
unguentū qd̄ descendit in barbā barbā aaron. ut in eadē
b̄ndictione in uia mandatorū tuorū ambulet. & cū eadē ad
summā senectutē p̄ueniat. *¶. Denunciatio p̄mi mensis.*

Quarta. Septimi. Decimi.

Annua nobis ē dilectissimi ieiuniorū celebranda festiui
tas. quā mensis illi[?] sollempnis cursus indicat. Q̄rta
ḡ & sexta feria succedente. solutis eadē conyentib;
exequam[?] sabbatorū die. hic sacras acturi uigilias. ut
p̄ obseruantia cōpetentē. d̄no purificatis m̄tib; suppli

cantes. beatissimo petro aplo suffragante. a presentib; piculis
exuam pariter & futuris. *f. Itē de quatuor tēporib; ieiunior.*
quō fiunt. xii. leōēs. Mense martio. p̄ma sabbati. hora sexta.
Mense iunio. sc̄da sabbati. hora t̄cia. Mense septēbri. t̄cia
sabbi. hora q̄rta. Mense decēbri. q̄rta sabbi. hora q̄rta.
fiunt. xii. leōēs. p̄nunciante signo. facta collatione. in
nuat pontifex p̄mo scola ut cantet. & ingrediens scola di
cat hanc ant̄yph. Exurge dñe. Siue. Exaudi nos. plenit̄ cū ūsu
& gl̄a pat̄. Tunc ascendat pontifex ad altare dicens. Orem?
& d̄yacon? flectam? genua. Postea. Leuate. Deim pontifex
dicat orōne congrua ad hoc. finita orōe. leuent̄ cruces c̄
cereostatariis. scola cantante ant̄yph. de quocūq; triblatoe
usq; ad stationē. Adppinqns aut̄ ecclē. inuente pontifi
ce. scola imponat letaniā. cantans usq; in chorū. & pon
tifex ingrediat̄ sacriū se ad p̄parandū. finita letania. sco
la imponat incitū & k̄yrieleison. Quo finito. ex more di
cat pontifex. Orem? & d̄yacon? flectam? genua. Postea.
Leuate. & seq̄nt̄ orōes sub̄t̄ annotate. ad unūq̄d q; de quā
or tēporib;. & lectioēs & gradalia. Q̄nta lectio. Angl̄s d̄m.
Sequit̄. Benedic̄t̄ es d̄m̄ine deūs. Interi in ecclā nemo audeat
sedere. Poictō ymno. dicat pontifex Dñs uobcū. Seq̄t̄ orō.
D̄s qui trib; pueris. Deim eplā. & tract̄. Posth̄ celebrabit̄
consecratio sacroz ordinū ita. P̄sternat se pontifex corā
altari cū d̄yacono orans. cet̄is consec̄ndis. humili? post
pontificē sup̄ tapeti p̄stratis. orantib; q; suppl̄ largitōe
consec̄tionū. finita ū letania quā t̄ scola imponebat. p̄
st̄to pontifice & cet̄is consec̄ndis. q̄ndo diē agn̄ di. surgat̄.
& intret pontifex in consec̄tionē. l̄a finita. incensoq; b̄n
dicto. d̄yacon? imponat eugl̄m. Postea. missa celebret̄ ordi
ne suo. Orō p̄t̄ cōmunionē n̄ habet̄ sup̄ ppl̄m. in m̄se mart̄.

q̄a istud officiū frequē circa noctē dñicā solet finire. in qua
minime genu flectit̄. De canone calcidonensi. Qd̄ n̄ oportet
at absolute q̄libet ordinare ps̄br̄m aut d̄yaconē. neq; quē
libet in ḡdu eccl̄astico. n̄ specialit̄ eccl̄e ciuitatis. aut posses
sionis. aut martyrii. aut monastiū q̄ ordinandū ē p̄nunci
et̄. Qui ū absolute ordinant̄. decreuit sc̄a synod̄ irritā
haberi huiusm̄ manū impositionē. & nūq; posse ministrē
ad ordinantis iniuriā. Or̄ 80. Q̄t̄ in romana eccl̄a. sa
cri ordines fiant. Mensis p̄mi. Q̄rti. septimi & decimi.
sabbōz die. in. xii. loc̄ib; ad sc̄m petrū ubi misse celebr̄t̄.
dū unā antyph̄ ad incitū dixerint. post lectiones dat orō
nes. Deī arch̄ydiacon̄ sine casula ad chori usq; mediū
p̄cedens. habens p̄ manib; . eoz q̄ ordinandi s̄t noīa. &
uocatus eis. humilit̄ respiciens in ep̄m hīs ūbis alloq̄t̄.

Postulat hec sc̄a mat̄ eccl̄a pat̄ reuerende. hos uiros ordi
nib; aptos. consecrari sibi a uirā pat̄nitate. **Responsio**

Vide ut nat̄a. scientia. & morib; . tales p̄ te **S ep̄i.**
introducant̄. immo p̄ nos. tales in domo dñi ordinent̄
p̄sone. p̄ q̄s diabol̄ procul pellat̄. & clerus deo nr̄o multi

Quantū ad humanū **At arch̄ydiacon̄.** **S p̄licetur .**
spectat examen. nat̄a. scientia. & morib; . digni habent̄.
& p̄bi coopatores effici in hīs dō uolente possunt. **Tē dicat**

Auxiliante dño dō. & saluatore nr̄o ihu xp̄o. **S ep̄s.**
eligim̄ fr̄s istos consecrandos. & respondeant ōs. aq̄.
Sc̄da uice. **A**uxiliante dño dō. **Respondeant iterū. aq̄.**

Tercia uice dicente ep̄o. **A**uxiliante dño dō. **Responde**
ant om̄s aq̄. Tūc imponat scola letaniā. p̄strato pon
tificē. & cet̄is consecrandis sup̄ tapetia. **Q̄ finita.** iuben
te ep̄o. arch̄ydiacon̄ accedat p̄p̄i. & uocent̄ denuo noīatim.
& b̄ndicant̄ ab ep̄o. **Inuitatio ordinandoz & q̄.**

De domo scē marie eligim? .iij. ad ostiariū ad eundē títulū.

De título scī stephani eligim? .iij. ad lectore ad eundē títulū.

De ecclā scī petri eligim? .iij. ad exorcistā ad eundē títulū.

De monasterio scī benedicti .iij. ad acolitu ad eundē títulū.

Posth celebrabit consecutio scōꝝ ordinū ita. Psalmiste idē cantores postq̄ ab archydiacono instructi fuint. possit absq; scientia epī. sola iussione psbri officiu suscipe cantandi. dante eis psbro ul' poti' epō antyphonarū in man'

Videte ut qđ ore cantatis. corde cre
datis. & qđ ore creditis. opib; pbetis. *¶ & dicente eis*

Ordinatio ostiarioꝝ. Ostiariū oportet pcutē cymbali. & apire ecclām. & sacriū. & librū apire ei qui pdicat. Ostiariū cū ordinant. postq̄ ab archydiacono instructi fuint. q̄lūc in domo dī debeant conūfari. ad suggestionē archydiaconi. tradat eis ep̄s claues ecclē de altari dicens. Sic agite q̄si reddituri deo rationē p̄ his reb; que hīs clauib; recludunt. ¶ tradat eis archydiacon' ostiū ecclēsie. Prefatio ostiarioꝝ.

Deum patre omnipotentē fr̄s km̄i supplicite depcem. ut hos famulos suos. h. benedicere dignet. quos in officiu ostiarioꝝ eligere dignat est. ut sit eis fidelissima cura dieb; ac noctib;. ad distinctionē horarū certarū ad inuocandū nomen dñi. *Oratio. Et dyacon' flectam' genua. Leuate. BENEDICTIO. EORVM DEO.*

Dñe scē. pat' om̄ps. eterne d̄s. benedicere digneris hos famulos tuos in officiu ostiarioꝝ. ut int' ianitores ecclē pareant tuo obseq̄o. & int' electos tuos. partē tue mereant habere mercedis. *¶ Ordinatio lectoris. Lector cū ordinat. faciat de illo ep̄s ubū ad plebē. indicans ei fidem ac uitā & ingeniū. et dicat ad electū. Allocutio.*

Hegerit te fr̄s tui. ut sis lector in domo dī tui. & idō ag

nosce officiū tuū ut impleas illud. potens ē enī d̄s ut augeat tibi gratiā. *Lectore oportet legere ei qui p̄dicat. & lectiones cantare. & b̄ndicere panē. & om̄s fruct̄ nouos.*

Lectores cū ordinant̄. tradat eis ep̄s codicē de q̄ lectū s̄ dicent̄.

Accipite & estote ūbi d̄i relatores. habituri. si fidelit̄ & utilit̄ impleueritis officiū ur̄m. partē cū h̄is. qui ūbū dei bene administrauerint. *Prefatio lectoꝝ & v̄. g.*

Orem⁹ dilectissimi nob̄ deū patre om̄ipotentē. ut sup̄ hos famulos suos. h̄. q̄s in ordinē lectorū dignat̄ assumere. benedictionē clement̄ effundat. q̄ten⁹ distincte legant que in eccl̄a legenda s̄t. & eadē opib; impleant. *O r e g y s.*

Et d̄yacon⁹. flectam⁹ gen̄. leuate. Benedictio.

He sc̄e. pat̄ om̄ps. et̄ne d̄s. benedicere dignare hos famulos tuos in officiū lectorū. ut assiduitate lectionū. sint apti pronunciare ūba uite. & m̄tis & uocis distinctione. pplō monstrare intelligibilia. & in utroq; sc̄e eccl̄e grām p̄ suis modulis sp̄iali deuotione resonent. *P.* *Ordinatio exorcistarū.*

Exorcistā oportet abicere demones. & dicere pplō q̄ non cōmunicat. ut det locū. & aquā in minist̄io effunde. Exorciste cū ordinant̄ accipiant de manu ep̄i libellū. in q̄ sc̄pta sint exorcismi. dicente eis ep̄iscopo.

Accipite & cōmendate memorie. & habetote potestatem imponendi man⁹ sup̄ energuminos siue baptizatos. siue cathecuminos. *Prefatio exorcistarū.*

Orem⁹ patre om̄ipotentē fr̄s km̄i supplices dep̄cem. ut hos famulos suos. h̄. benedicere dignet̄ in officiū exorcistarū. ut sint spirituales impatores ad abiciendos demones decorpib; obsessis. cū omni neq̄tia eoz multiformi. *O r e g y s. & d̄yacon⁹. flectam⁹ gen̄. leuate b̄ndicō eoz d̄e.*

One sc̄e. pat̄ om̄ps. et̄ne d̄s. benedicere dignare hos famulos

los tuos. h. in officiu exorcistarū. ut p impositionē manuū.
et oris officiu. potestate et impium habeant sps immundos co-
ercendi. et pbabiles sint medici eccle tue grē curationū virtu-
te confirmati. **Ordinatio acolorū.** Acoliti cū ordinant pri-
mū ab epō qdem doceant. qlt in officio suo agē debeant.
et ab archydiacono cereoferariū cū cereo accipiant. dicente

Accipite. cereoferariū cū cereo. ut sciatis. uos **Sibi epō.**
ad accendenda eccle luminaria mancipari. **Accipiant et**
urceolū uacuu dicente eis epō. **A**ccipite urceolū ad
suggerendū uinū et aquā in eucharistiā sanguinis xpī.

Ocū patre omnipotentē frs kmī **Prefatio acolorū v. ay.**
suppliciter depcem. ut famulos suos. h. benedicere dignet
in ordinē acolorū. qten lum uisibile manib; pferentes. lum
q; spiritale morib; pbeant. **Ore ay. v. Et dyaconus.**
flectamus genua. leuate. **Benedictio acolorū v. ay.**

Ohe scē. pat om̄ps. etne d̄s. q ad moȳsen et aaron locut es
ut accenderent lucerne in tabernaculo testimonii. be-
nedicere et sc̄ficare dignare hos famulos tuos. h. q̄s in acoli-
torū officiu consecram? poscentes clem̄tiā tuā. ut eoz m̄tes
et lumine scientie tue illustres. et pietatis tue rore irriges. ut
ita pceptū ministriū te auxiliante pagant. qlter ad eter-
nā remunerationē puenire mereant. **A. L. I. A.**

Ohe scē. pat om̄ps. etne d̄s. qui p ihm xp̄m filiū tuū et
ap̄los ei m̄b mundū lum claritatis misisti. qui q; ut
mortis nr̄e antiquū aboleres cyrographū. gloriosissime
illū crucis uexillo affigi. ac sanguinē et aquā ex latere illi
p salute humani genis effluere uoluisti. benedicere et sc̄fi-
care dignare hos famulos tuos. h. in officio acolorū. ut ad
accendendū lum eccle tue. et ad suggerendū uinū et aquā
ad conficiendū sanguinē xpī filii tui. et in offerenda eu-

charistia. scis altarib; tuis fidelit̄ subministrant. Accende
dñe m̄tes eoz & corda. ad amorē gr̄e tue. ut illuminati uul-
tu splendoris tui. fidelit̄ tibi in eccl̄a tua deseruiant.

Vacat

Oyps sempit̄ne d̄s. fons lucis. & origo bonitatis. *Alia.*
qui p̄ ihm xp̄m filiū tuū. lum̄ uerū. mundū illuminasti.
eiq; passionis m̄sterio redemisti. benedicere dignare hos fa-
mulos tuos. H. q̄s in acolitorū officiū consecram̄. poscentes
clementiā tuā. ut eoz m̄tes & lumine scientie illustres. & pie-
tatis tue rore irriges. ut ita p̄ceptū ministriū te auxiliante
pagant. q̄nt̄ ad eternā remunerationē puenire mereant̄. *℟.*
Ordinatio subdiaconoz. Subdiaconū oportet p̄parare aq̄.
ad ministratiōē altaris. & ministrē dyacono. Subdiaconi
cū ordinant̄. q̄a man̄ impositionē n̄ accipiunt. patenā de
manu ep̄i accipiant uacua. & calicē uacū. De manu ū
archydiaconi accipiant urceolū cū aq̄. manile ac manuter-
giū. dicente eis episcopo.

Videte cui⁹ ministeriū uobis tradit̄. & si idō usq; nunc
fuitis tardi ad eccl̄am. amodo debetis ēē assidui. si usq;
n̄c somnolenti. amodo uigiles. si usq; n̄c ebriosi. amodo so-
brii. si usq; n̄c incesti. amodo casti. Ideo uos ammonēo. ut
tales uos exhibeatis. ut dō placere possitis. *Capitulū sci*
clementis pp̄. de oblatōe altaris. & de pallis. hic dicendū ē ill̄ ita.

Oblationes que ueniunt in altari. panes p̄positionis ap-
pellant̄. De ipsis oblationib; tantū debet in altario po-
ni. q̄ntū pplō possit sufficere. ne q̄d putridū in sac̄rio re-

Palle uero que s̄ in substratorio. *Imaneat.*
in alio uase debent lauari. in alio corporales palle. Vbi
palle corporales lotē s̄. nullū linteamen ibidē aliud de-
bet lauari. Ipsa aq̄ in baptisterio debet uergi. Ideo uos ad-
moneo. ut uos ita exhibeatis. ut dō placere possitis.

6

Prefatio subdyaconoz. Et tradat ei calicē. & patenā uacua.

Rem⁹ deū ac dñm fr̄s km̄i. ut sup hos seruos suos. H. q̄s ad subdiaconat⁹ officiū uocare dignat⁹ est. effundat benedictionē & grām suā. ut in conspectu suo fidelit̄ seruientes. predestinata sc̄is p̄mia consequūt̄. Prestante dño nr̄o. **ORATIO.**

Q. dyacon⁹ flectam⁹ genua. Leuate. Benedictio eozdem.

He sc̄e. pat̄ om̄ps. eterne d̄s. benedicere dignare hos famulos tuos. H. quos ad subdiaconat⁹ officiū eligere dignat⁹ es. ut eos in sacrario tuo sc̄o. strenuos sollicitos q̄. celestis militie instituas excubitores. sc̄is q̄ altarib; tuis fidelit̄ subministrent. & req̄scat sup eos sp̄s sapientie & intellect⁹. **R. Am̄.** Sp̄s consiliū & fortitudinis. **R. Amen.** Sp̄s scientie & pietatis. **R. Amen.** Et repleas eos sp̄u timoris tui. **R. Amen.**

Et eos ministerio diuino confirmes. ut obediētes facti atq; dicto parentes. tuā grām consequūt̄. **Q. det eis ep̄s ma**
H uestione harū mapularū. subnixte **I pulas dicens.**

te dñe dep̄cam̄. ut hū famuli tui sic opent̄ in temporalī conūlatione. q̄ten⁹ exemplo priorū patrū. in fut̄o mereant̄ p̄ennit̄ gaudere. **Q. Ordinatio dyaconoz.**

Dyaconū oportet ministrē ad altare. & baptizare. Dyaco
mī ū cū ordinant̄. solus ep̄s q̄ eos b̄ndicit. manū suā sup caput illoz ponat. q̄a n̄ ad sacerdotiū s; ad ministriū conse
crantur. et alloquat̄ populū hīs uerbis.

Commune uotū. cōmunis orō p̄sequat̄. ut hū totū eccle p̄ce. qui in dyaconat⁹ ministeriū p̄parant̄. leuitate b̄ndictionis ordine clarescant. & sp̄uali conūlatione p̄fulgentes. grā sc̄ificationis eluceant. Prestante. **Prefatio dyaconoz.**

Rem⁹ dilectissimi deū patrē omnipotentē. ut sup hos famulos suos. H. q̄s ad officiū dyaconat⁹ dignat⁹ ē assumere. b̄ndictionis sue grām clem̄t̄ effundat. & consecratiōis

indulge p̄piti^o dono conseruet. & p̄ces nr̄as clem̄t̄ exaudiat.
ut que nr̄o gerenda s̄t seruitio. suo benign^o p̄sequat̄ auxilio.
& q̄s sacris m̄ysteriis exequendis. p̄ nr̄a intelligentia credim^o
offerendos. sua poti^o electione iustificet. Prestante. Ore q̄?

Et dyacon^o. flectamus genua. leuate.

Exaudi dñe p̄ces nr̄as. & sup̄ hos famulos tuos. H. sp̄m
tue b̄ndictionis emitte. ut celesti munere ditati. tue gra
tia possint maiestatis acq̄rere. & bene uiuendi aliis exem
plū p̄bere. **Consecratio eorū in modū prefationis.**

Dom̄s d̄s honorū dator. ordinū distributor. officiorū q̄; dis
positor. qui in te manens innouas om̄ia. & cuncta dispo
nis. p̄ uerbū tuū. & uirtutē sapientiā q̄; tuā ih̄m xp̄m filiū
tuū dñm nr̄m. sempit̄na p̄uidencia p̄parans. & singulis
queq; tēporib; aptanda dispensans. cui^o corp^o eccl̄am uide
licet tuā. celestiu^o gr̄arū uarietate distinctā. suoz q̄; connex
a distinctione m̄broz p̄legē mirabilē totū cōpaginis unitā.
in augm̄tū templi tui crescere dilatariq; largiris. sacri
muneris seruitutē in trib; gradib; ministroz. nōi tuo mili
tare constituens. electis ab initio leui filis. q̄ in m̄ysticis opa
tionib; dom̄^o tue fidelib; excubiis p̄manentes. hereditatē
b̄ndictionis et̄ne sorte p̄petua possiderent. sup̄ hos q̄q; fa
mulos tuos q̄s dñe placat̄ intende. q̄s tuis sacrariis ser
uituros in officiu^o dyaconū supplicat̄ dedicam^o. & nos q̄dē
tamq̄ hoīes diuini sensus & sūme rationis ignari. hoz ui
tā q̄ntū possum^o estimam^o. te autē dñe ea q̄ nobis s̄t ignota
ñ transeunt. te occulta ñ fallunt. Tu cognitor es secretoz.
tu scrutator es cordiū. tu eoz uitā celesti poteris examina
re iudicio. quo semp̄ p̄uales & admissa purgare. & ea q̄ s̄t
agenda concedere. Emitte in eos q̄s dñe sp̄m sc̄m. quo in
opus ministerii tui fidelit̄ exequendi. septiformis gr̄e tue

munere roborent. Abundet in eis tota forma uirtutis: auctoritas modesta. pudor constans. innocentie puritas. & spiritalis obseruantia discipline. In moribus eorum precepta tua fulgeant. ut sue castitatis exemplo imitatione sanctam plebs accipiat. & bonum conscientie testimoniū preferentes. in christo firmi & stabiles perseuerent. dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam cape potiora mereant. Per eundem.

Benedictio ad stolas siue planetas.

Vacat.

Dominus inuicte triumphator. & omnium rerum creator ac sanctificator. intende propitius preces nostras. & has stolas siue planetas leuitice ac sacerdotalis glorie. ministris tuis fruendas tuo proprio ore benedicere ac sanctificare consecrareque digneris. omnesque tuis ministris a nobis indignis consecrandos eis utentes. & tuis in eis deuote ac laudabiliter seruientes. aptos tibi & gratos effici concedas. & necesse est per infinita secula seculorum. **Tunc det stolam dicens.**

Accipe stolam tuam. imple ministerium tuum. potens est enim deus aut augeat tibi gratiam. Qui uiuit & regnat cum spiritu sancto in gloria. **Tunc stola leue eorum circumdata. det eis euangelium dicens.**

Accipite potestatem legendi euangelium in ecclesia dei. tam per uiuis quam per defunctis. amen. **Sequitur benedictio.**

Dominus sancte fidei. spei. & gratie. & perfectum remunerator. qui in celestibus & terrenis. angelorum ministris ubique dispositis. per omnia elementa uoluntatis tue diffundis effectum. hos quoque famulos tuos. speciali dignare illustrare aspectu. ut tuis obsequiis expediti. sanctis altaribus tuis ministri puri accrescant. & indulgentia puriores. eorum gradu quos apostoli tui in septenario numero. beato stephano duce ac proprio. sancto spiritu auctore elegerunt. digni existant. & uirtutibus uniuersis. quibus tibi seruire oportet instructi complacent. **Cum uero consecrati fuerint induant dalmaticam. & dent osculum episcopo & sacerdotibus. & stent ad**

dexterâ epî. **I**n canone theodori.
In ordinatione psbri ul' dyaconi oportet epm cantare
missâ. Similit' greci faciunt qn albem ul' abbissâ eligunt.
In ordinatione presbiterorû. Post lectione & tractû. atq;
letaniâ. parato electo. q' psbr' ordinand' est. dyaconi more
cû orario psentantib; eû atq; ducentib; duob; dyacôib;
usq; ad psbros. duo pbrî ducant ad sedē pontificis. & ipse
pontifex se erigens introget si iust' & dign' sit. hoc modo.
Est iust' & R. Iust' est. Introget ep's. Est dign' & R. Dign' ē.
& sic denuo & t'cio. Illis aut' attestantib; eundē dignū dei
grā eē & iustū. subiungat ep's. **F**aciat illū d's semp in suo
seruitio dignū & iustū manere. **I**ncipit ordinatio psbiteri.
Presbit' cû ordinat'. epō eû bndicente. & manū sup caput
ei' tenente. etiā om's psbri q' psentes s'c man' suas iuxta
manū epî sup caput illi' teneant. **A**llocutio ad pplm por'

Quonia' dilectissimi frēs. **I**n dimando psbro.
rectori nauis. & nauigio deferendis. eadē uel securita
tis ratio uel timoris. cōmunis eorū debet eē sententia. quorū
causa cōmunis existit. nec frustra a patrib; reminiscim' in
stitutū. ut de electione eorū q' ad regimen altaris adhibendi
s'c. consulat' & ppl's: q'a de actu & conūlatione psentandi. qd
n' nūq; ignorat' a plurib; scit' a paucis. & necesse ē ut facili'
q's obedientiā exhibeat ordinato: cui assensū pbuerit or
dinando. fratrū nrōz & psbiteroz. h. conūlatio quantū
m' uidet' pbata ac dō placita est. & digna ut arbitror' eccl'as
tici honoris augm'to. **S**; ne unū fortasse uel paucos aut de
cipiat assensio. aut fallat affectio. sententia ē expectanda
multoz. Itaq; qd de eoz actib; uel morib; noueritis. qd
de meritis censeatis. dō teste consulim'. Debet hanc fidem
karitas urā habere. quā scdm pceptū euglii & dō exhibere

debetis & primo. ut huius testimoniū sacerdoti magis pmeri-
to qm affectione aliq tribuatis. & qui deuotionē omniū expe-
ctam intelligere tacentes n̄ possum? scim? tam qd est accep-
tabili? dō. aderit p spm sc̄m unus consensus omniū animoz.
& ideo electionē urām debetis publica uoce p̄fiteri.

Deinde interroget episcopus presbiterū huius uerbis.

Quis p̄sbiterū gradū in noīe dñi accipere? *Resp. Volo.*
Quis in eodē gradu qntū p̄uales & intelligis sc̄dm canonum
sanctiones iugit̄ manere? *R. Volo.* **Q**uis ep̄o tuo ad cui?
parrochia ordinandus es. obediens & consentiens eē sc̄dm
iusticiā & ministeriū tuū? *R. Volo.* Et hoc dō & sc̄is eius
ita in p̄senti p̄mitto p̄ut sc̄io & implere ualeo. *Tunc d̄s*
adiuuet & sc̄i ei? *Subiungat ep̄s.* **U**oluntatē tuā bonā
& rectā. ad p̄fectionē sibi b̄n̄placitā d̄s p̄ducere dignetur.

Tunc iterū dicat p̄sul. **Q**ui ordinandi estis p̄sb̄itū offer-
re uos oportet & b̄ndicere. p̄esse & p̄dicare. baptizare & bo-
nis opib; & dō placitis undiq; redundare. *Tē inclinato*
eo q̄ p̄sb̄itū gradū appetit. manū ep̄s capiti ei? imponat.
simulq; om̄s astantes p̄sb̄ri b̄ndicente eū & orante sup
eū ep̄o. man? suas iux? manū pontificis teneant. Pref. p̄bz.

Orem? dilectissimi d̄m pat̄re om̄ipotentē. ut sup hos fa-
mulos suos. h. q̄s ad p̄sb̄iteriū mun? elegit. celestia do-
na multiplicet. & qd eius dignatione suscipiunt. ipsi? con-
seqūnt̄ auxilio. *Orem? Et d̄yacon? flectam? gen̄. Lev.*

Exaudi nos q̄s dñe d̄s nr̄. & sup hos famulos *Oratio.*
tuos. h. b̄ndictionē sc̄i sp̄s. & gr̄e sacerdotalis effunde uir-
tutē. ut q̄s tue pietatis aspectib; offerim? consecrandos. p̄
petuā muneris tui largitatē conseqūnt̄. *¶ Confectio eozdē.*

Ad esto q̄s dñe d̄s om̄ps. bonoz auctor. & distributor
omniū dignitatū. p̄ quē p̄ficiunt uniūsa. p̄ quē cūcta

firmant. amplificatis semp in meli⁹ nature rationalis incre-
mentis. p^r ordinē congrua ratione dispositū. Unde & sacdo-
tales gradus. atq; officia leuitarū. sacramentis mysticis insti-
tuta creuerūt. ut cū pontifices summos regendis pplis p^rfe-
cisses. ad eorū societatis & opis adiumentū sequentis ordinis
uiros. & scdē dignitatis eligeres. Sic in heremo p^r septua-
ginta uiroz prudentiū mentes. moy^si spiritū p^rpagasti.
quib; ille adiutorib; usus in pplō. innumeras multitudi-
nes facile gubernauit. Sic in eleazarū & ythamarū fili-
os aaron. pat^rne plenitudinis abundantia^m transulisti.
ut ad hostias salutare & frequentioris officii sacramenta.
ministeriū sufficeret sacerdotū. hac prouidentia dñe aplis
filii tui. doctores. fidei. comites addidisti. q^{ib}; illi orbē totū
scdis p^rdicatorib; impleuerūt. Quapp^t infirmitati nrē q[;]
q^s dñe hec adiumenta largire. qui quanto fragiliores
sum⁹. tanto hīs plurib; indigem⁹. Da q^s omp^s pat^r in hos
famulos tuos. h. p^rsbitū dignitatē. innoua in uiscerib; eorū
sp^rm ueritatis & scitatis. ut acceptū a te d^s scdi meriti mu-
nus obtineant. censurāq; morū exemplo sue conu^sationis
insinuent. Sint p^ruidi coopatores ordinis nrī. eluceat
in eis totū forma iusticie. ut bonā rationē dispensationis
sibi credite redditi. eterne beatitudinis p^rmia consequūt. *P.*

*Hic reflectat ep^s orariū sup humerū eorū dextrū. dicen^s
ad eos p^r singulos. Accipe iugū dñi. iugū enī ei⁹ suaue
est & onus eius leue. Itē. Stola innocentie induat te
dñs. Hic uestiat eos casula. dicens ad unūquēq; eorū.*

*A*ccipe uestē sacerdotale. p^r quā karitas intelligit. potens
est enī d^s ut augeat tibi karitatē & opus p^rfectū. *Alia.*
Hduere uestib; p^rclaris. a cunctis comaculationū spur-
ciciis expurgat⁹. descendatq; sup te diuine trinitatis

ante mundi constitutionē t̄ b̄ndictio data. *Allocutio ad pplōs.*

Sit nobis fr̄s cōmunis oratio. ut hū q̄ in adiutoriū & uti-
litatē ur̄e salutis eligunt̄. presbiterat̄ b̄ndictionē. diuini
indulgentia muneris consequant̄. & ut sc̄i sp̄s gr̄a sacerdo-
talia dona priuilegio uirtutū. ne impares loco dep̄bendant̄
obtineant. *Item consecratio eorumdeor̄.*

D̄s sc̄ificationū omnium auctor. cui⁹ uera consecratio. cui⁹
plena ē b̄ndictio. tu dñe sup̄ hos famulos tuos. q̄s ad
ps̄bitū honorē dedicam⁹. mun⁹ tue b̄ndictionis effunde.
ut grauitate actiū. & censura uiuendi probent se senio-
res. hui⁹ instituta disciplinis q̄s t̄yto & t̄ymotheo paulus
exposuit. ut in lege tua die ac nocte meditantēs q̄d lege-
rint credant. q̄d crediderint doceant. q̄d docuerint imi-
tent̄. iusticiā. constantiā. misericordiam. fortitudinē in se osten-
dant. exemplo pbent. ammonitione confirmant. ac purū
& immaculatū ministeriū sui donū custodiant. & p̄ obseq̄-
uū plebis tue panē & uinū in corp⁹ & sanguinē filii tui
immaculata b̄ndictione transformant. & inuiolabili ka-
ritate in uirū p̄fectū in mensurā etatis plenitudinis xp̄i.
in die iusti & eterni iudiciū d̄i. conscientia pura. fide ue-
ra. sp̄u sc̄o pleni p̄soluant. *¶ e. h̄pleta aut̄ orōe. accipiat ep̄s
oleū sc̄m faciatq; crucē sup̄ ambas man⁹ eor̄ dicens.*

Consecrare & sc̄ificare digneris dñe man⁹ istas p̄ istā un-
ctionē. & nr̄am b̄ndictionē. ut quecūq; recte consecraue-
rint consecrent̄. & quecūq; b̄ndixerint b̄ndicant̄ & sc̄ifi-
cent̄ in noīe dñi nr̄i ihu xp̄i. a q̄. *Hoc facto accipiat pa-
tenā eū oblati. & calicē eū uino. & det eis dicens.*

Accipite potestatē sacrificiū offerre d̄o. missāq; celebra-
re. tam p̄ uiuis qm̄ p̄ defunctis. in noīe dñi.
Benedictio in consummationem presbiterij.

Benedictio dei patris. & filii. & sps sc̄i descendat sup uos.
ut sitis b̄ndicti in ordinē sacerdotale. & offeratis placabi-
les hostias p̄ peccatis atq; offensionib; ppli. omnipotenti dō
cui est honor & gl̄a p̄ omnia sc̄la. **Respondeant** dōm̄e r̄.
Tē osculet̄ singlōs dicens. **P**ax dñi sit semp uobiscū.
Et p̄ man⁹ comendet se eoz orōnib; . & archydiacon⁹
imponat euglm. & om̄s qui ibi ordinati s̄t oblationes
deferant ad man⁹ ep̄i. & ab eo consecratas accipiant.

Exaudi dñe supplicū p̄ces. **Oro p̄ ipsis ad missam.**
& deuoto t̄ pectore famulantes p̄petua defensione custo-
di. ut nullis p̄turbationib; impediti; liberā seruitutē tuis
semp exhibeam⁹ officis. f. SECRET A.

Guis dñe q̄s opare m̄ysteris. ut hec t̄ munera dignis
m̄tib; offeramus. f. **Benedictio.**

Oignos uos faciat d̄s suo sacerdotio. qui p̄ uobis n̄ peccit
unigenito filio suo. **Resp̄** amen. **U**t in sc̄a conūsatione
p̄seuerantes. ad illū etiā conūtatis errantes. **Resp̄** amen r̄.

Et p̄ sterilib; & incuruatis. incessores idonei fiat̄s. **& dōm̄e.**
Qd ipse p̄stare dignet̄. **Ad complendum.**

Quos tuis dñe reficis sac̄mentis. continuis atcolle benign⁹
auxiliis. ut tue redēptionis effectū & m̄ysteris capiam⁹
et morib; . f. dñm̄ nr̄m. **Sup populum.**

Qua q̄s dñe pplis xp̄ianis. & q̄d p̄fitent̄ agnoscere. & cele-
ste munus diligere q̄d frequentant. f. dñm̄ nr̄m.

Consecratio sacre uirginis q̄ in ep̄yphania. ul' in albis
paschalib; . aut in ap̄loz nataliciis celebrat̄.

Uirginē ep̄o parentes cū oblatione offerant. & ille inuo-
luta manu ei⁹ palle altaris recipiat dicendo cum astan-
tib; anty **pham istā.** **I**psi sum desponsata cui angeli seruiunt cuius pul-

40
Ex canone kartaginensi

chritudinē sol & luna mirantē.

capitulū undecimū.

Simonialis uirgo cū ad consecrationē sui epō offert. in talib; uestib; applicet. quibus semp usura ē p̄fessionī & sc̄i monie aptis. Hora siquē cōpetentia p̄cedat ep̄s sic mos est sollempnib; dieb; ad missā cū p̄cessorib; suis. & imponat cantor ad incitū ant̄yph. & agat officiū misse ordine suo usq; ad eugl̄m. Tūc ueniat illa q̄ consecranda ē ante altare corā ecclā. palāq; in conuentu cū astipulatore suo. cuius licentia religionis habitū suscepta est. & dato ei assensu offerant uestimta religionis. & uelamina ante altare epō ad b̄ndicendū in conspectu om̄iū. & benedicat ea publice in hē modū. **B̄ndictio uelaminū ul' uestimtoꝝ uirginū.**

O s̄ eternoꝝ bonoꝝ fidelissime p̄missor. certissime p̄solutor. q̄ uestimtu salutare. & indumentū et̄ne iocunditatis. tuis fidelib; p̄misisti. clem̄tia tuā suppliciter exoram. ut hec induimta. humilitatē cordis. & contēptū mundi significantia. q̄b; famulā tuā sc̄o uisibiliter est informanda p̄posito. p̄pici b̄ndicas. ut beate castitatis habitū. quē te inspirante suscepit. te p̄tegente custodiat. & quā uestib; uenerande p̄missionis induis tēporaliter. beata facias immortalitate uestiri. ꝛ dñm nr̄m.

Hē d̄s bonarū uirtutū dator. & om̄iū b̄ndictionū largitor. te subnixis p̄cib; deprecam. ut has uestes quas famulā tuā. h. p̄ iudicio cognoscende religionis induere uult. b̄ndicere & sc̄ificare digneris. ut int̄ reliq̄s feminas tibi cognoscatur dicata. ꝛ dñm nr̄m.

Aaudi dñe p̄ces nr̄as. & hanc uestem quā famulā tuā h. p̄ conseruande castitatis signo. se adopiendam exposcit. uberrime b̄ndictionis umbre p̄funde. sicut p̄fudisti

oram uestim^{to} aaron. bñdictione unguenti pfluentis a
capite in barbã. & sic bñdixisti uestes omiũ religiosoz tibi
p omnia placentiũ: ita etiã hanc bñdicere dignare. ac psta clem̃
tissime pat̃. ut sup̃dicte famule tue. H. hec sit uestis salubris
pfectio. hec cognitio religionis. hec initiũ scitatis. hec. cont̃
omnia tela inimica. robusta defensio: ut si continens est. sexa
gesimi fruct^o donũ accipiat. & si uirgo: centesimi muneris
opulentia. in utraq; parte p̃seuerante continentia. dicitur. ¶

Itẽ singularis benedictio uelaminis.

Caput omiũ fideliũ d̃s. & totũ corpus saluator. hoc opi
mentũ uelaminis qd̃ famulã tuã p̃p̃t tuũ tueq; genitri
cis. beatissime scilicet uirginis marie amorẽ. suo capiti est
impositurã. tua dextera sc̃ifica: & hoc qd̃ p̃ illud m̃ystice da
tur intelligi. tua semp̃ custodia corpore parit̃ & animo
incontaminato custodiat: ut qñdo ad sc̃oz p̃petuã remu
nerationẽ uenerit. cũ prudentib; & ipsã uirginib; p̃para
tã. te p̃ducente ad p̃petue felicitatis nuptias intrare me
reatur. **Hoc sc̃o. ipsa uirgo ueste laicali de capite reue
rentẽ abiecta. recipiat ab ep̃o sacre religionis indumta.**

**excepto uelo. & ingressa secretariũ uestiat. Postea sub af
pectu ep̃i & ecclẽ. supplicat p̃stinat se ante altare. dicens
hunc uersum tribus uicibus.**

Suscipe me dñe sc̃dm̃ eloquiũ tuũ & uiuã. et ñ confun
das me ab expectatione mea. **Deinde dicat episcopus.**

Soror accipe hanc uestẽ in noie dñi. **Et illa respondeat.**

Suscipio in noie pat̃s & filii & sp̃s sc̃i. **Tunc det ei ep̃s ipsa
uirginitatis uestimta. & tantũ uelam̃ faciat apud se re
tineri. Dehinc ipsa uirgo induta uestimtis bñdictis. ac
cipiat duos ceros ardentẽs in manib; suis. & ueniat ante altare canendo. V. Et nunc sequimur**

¶

oro & dicitur esse incipiat
magis qui sequit̃ in
dñe respondebunt. Et
nunc sequimur

in toto corde & timemus te & querimus faciem tuam domine ne con-

fundas nos sed fac nobis iuxta mansuetudinē tuam. & secundū multi-

tudinem misericordie tue. **Finis a uirgine hoc uersu. re-**
spondeat chors.

Quia non est confusi o confidentibus in te domine.

Et iterum uir-
go cantet.

Et ecce uenio ad te quem amavi quē quesiiui

quem semp optaui. **Tunc imponat scola letaniā. Qua fini-**

ta. postq̄ surrexerit inclinato capite

uirgo ante altare. bñdicat eā ep̄s hīs ūbis. Dñs uobiscū.

Et cū spiritu tuo. O RE M V S.

Respice dñe ppici^o sup hanc famulā tuā. h. ut uirgi-

nitatis scē ppositū. qđ te inspirante suscepit. te guber-

nante custodiat. **Dein dicat excelsa uoce. P omnia scēla**

scloꝝ. Amen. Sequit̄ oratio in modū prefationis.

Ds castoꝝ corpoꝝ benign^o inhabitator. & incorruptarū

amator aīarū. d̄s qui humanā substantiā in p̄mis ho-

mimib; diabolica fraude uiciatā. ita in uerbo tuo p qđ om-

nia facta s̄ reparas. ut eā non solū ad p̄me originis inno-

centiā reuoces. sed etiā ad exp̄ientiā quorūdā bonoꝝ que

in nouo sc̄lo s̄ habenda pducas. & obstrictos adhuc condi-

tionē mortaliū. iam ad similitudinē puebas angloꝝ: respi-

ce sup hanc famulā tuā. h. que in manu tua continentie

sue ppositū collocans. tibi deuotionē suā offert. a q̄ & ipsa

idem uotū assumpsit. Quando enī anim^o mortali carne

circūdat. legem natē. libertatē licentiae. uim consuetudi-

nis. & stimulos etatis euinceret. nisi tu p̄liberū arbitri-

um hęc amorē uirginitatis clementē accenderes. tu hanc
cupiditatē mei corde benignō aleres. tu fortitudinē mini
strāres. Effusa namq; in omīs gentes grā tua. ex omī nati
one que est sub celo. in stellarū innumerabilē numerū no
ui testamēti heredib; adoptatis. int̄ ceteras uirtutes q̄s fi
lius tuus n̄ ex sanguinib; . neq; ex uoluntate carnis. s; de
tuo spū genitus indidisti. etiā hoc donū in q̄sdā mentes
de largitatis tue fonte defluxit. ut cū honorē nuptiarū
nulla int̄dicta minuissent. ac sup̄ sc̄m coniugiū initialis
b̄ndictio p̄maneret. existerent tam̄ sublimiores aīe. que
in uiri ac mulieris copula fastidirent conubiū. concupisce
rent sacramētū. nec imitarent̄ qd̄ nuptiis agit̄. s; diligere
qd̄ nuptiis p̄notat̄. Agnouit auctore suū beata uirginitas.
et emula integritatis angelice. illi thalamo. illi cubiculo.
se deuouit. q̄ sic p̄petue uirginitatis ē sponsus. que admo
dū p̄petue uirginitatis est filius. Imploranti ḡ auxiliū
tuū dñe. et confirmari se b̄ndictionis tue consecratione cu
pienti. da p̄tectionis tue munimen et regimen. ne hostis
antiquus qui excellentiora studia subtiliorib; infestat insi
diis. ad obscurandā p̄fecte continentie palmā. p̄ aliq̄ m̄tas
serpat incuriā. et rapiat de p̄posito uirginū qd̄ etiā morib;
debet inesse nuptiarū. Sit in eā dñe p̄ donū sp̄s sc̄i pru
dens modestia. sapiens benignitas. grauis lenitas. castā
libertas. In karitate ferueat. et nichil extra te diligat. lau
dabiliter uiuat. laudariq; n̄ appetat. Te in sc̄itate corpis.
te in anime sue puritate glorificet. amore te timeat. amo
rē tibi seruiat. Tu ei sis honor. tu gaudiū. tu uoluntas.
tu in merore solatiū. tu in ambiguitate consiliū. tu in in
iuria defensio. in tribulatione patientia. in paup̄tate abun
dantia. in ieiunio cib;. in infirmitatē medicīna. In te ha

12
beat omnia que diligere appetit super omnia: et quod est professā
custodiāt. *ant* Scrutatori pectorū nō corpe placiturā. s; mente
transeat *ant* in numerū sapientū puellarū: ut celestē sponsū
accensis lampadib; cū oleo p̄parationis expectet: nec turba
tā impuīsi regis aduentu. s; securā cū lumine. et p̄cedentū
uirginū choro iocundant̄ occurrat. et ne excludat̄ cum
stultis. regalē ianuā cū sapientib; uirginib; licent̄ int̄eat: *ant*
et in agni tui p̄petuo comitatu p̄babilis mansura castitate
p̄maneat. *¶* eūdē. *B̄ndictione expleta. et ad interrogatio*
nē ep̄i de obseruatione sacri uelaminis illā corā om̄ib; pro
fessa. ep̄s mittat uelam̄ sup̄ caput ipsi⁹ uirginis dicens.

*A*ccipe uelamen sacrū puella. quod p̄feras sine macula ante
tribunal dñi nr̄i ihu xp̄i. cui flectit̄ omne genu celestium.
terrestriū. et infernoꝝ. in sc̄la sc̄loꝝ. amen. *Tunc ipsa ue*
lata incipiat

antyp̄h. hanc.

*I*nduit me dñs cyclade auro texta et immensis
Ceteris sc̄imonialib; q̄ circūstant
monilib; ornauit me. *p̄sequenib; si plures sunt: uelate*
singillatim eandē repetant antyp̄ham.

*F*amulā tuā dñe *Orō post assumptū uelamen.*

tue custodia muniat pietatis. ut continentie sc̄e p̄po
sitiū quod te inspirante suscepit. te p̄tegente illesū custodiāt. *¶*

Sequat̄ antyp̄h. Ipsi sū despons. v̄s. Item oratio.

*D*a quod dñe ut hec famulā tuā. que p̄ spe retributionis et̄ne.
tibi dño desiderat̄ consecrari. plena fide. animoq; in sc̄o
p̄posito p̄maneat. *ant* Tu eā om̄ps pat̄ sc̄ificare et̄ b̄ndicere. et̄
in p̄petuū conseruare digneris. Tribue ei humilitatē. casti
tatē. obedientiā. karitatē: et̄ omniū bonoꝝ opum q̄ntita
tē. Da ei dñe p̄ opib; gl̄am. p̄ pudore reuerentiā. p̄ pudici
cia sc̄itatē: ut ad meritū gl̄e possit p̄uenire. *¶. Tē cantet*

antýpham
istam, **á**

Posuit signũ in faciem meam ut nullũ preter eum
Et dicat ep̄s bñdictionẽ oyathel
amatorem admittam. **apostoli sup eam. Bñdictio.**

Dŝ plasmator corporũ. afflator animarũ. qui nullam
sp̄is etatẽ. non sexum repbas. nullã conditionẽ grã
tua ducis indignã. s; omiũ equalis es creator & redẽptor.
tu hanc famulã tuã. quã ex omi numero gregis bono
pastor eligere. ad conseruandã coronã ppetue uirginita
tis. & castimoniã anime dignat̄ es. tue p̄tectionis grã circũ
tege. & ad omne opus uirtutis & glẽ magist̄te sapientia
p̄para: ut uincens ^{tes} carnis illecebras. & licita conubia recu
sans. ^{tes} insolubile fili tui dñi nr̄i ihu xpi copulã mereatur.
Huic ^{his} petm̄ dñe arma suggeras ñ carnalia. s; sp̄s uirtu
te potentia: & ut te muniẽte eius ^{earũ} sensus & membra. in
eius ^{earũ} corpe & animo ñ possit dñari peccatũ. atq; sub tua ui
uere grã cupienti ^{bi}. nichil sibi incenior maloz & inimic̄ bo
noz. de hoc uase iam noĩ tuo consecratõ p̄ualeat uendicare.
omnẽ etiã genuinũ calorẽ ymber grẽ celestis extinguat. lu
men ù ppetue castitatis accendat. facies pudica scandalis
ñ pateat: nec incaute occasione tribuat negligentia delin
quendi. Sit in eã ^{is} casta uirginitas. & ornata parit̄ & arma
ta. fide integra. spe certa. karitate sincera: ut p̄parato a
nimo ad continentia. uirtus tanta p̄stet. que supet diabo
li uniuersa figmenta. atq; contẽpnendo p̄sentia. futã sectet.
Ieiunia epulis carnalib; p̄ferat. & lectiones sacras. & ora
tiones. conuiuus & potationib; anteponat: ut orõnib;
pasta. & eruditionib; repleta. illuminata uigiis. opus
grẽ uirginalis exerceat. Hũis uirtutũ armis hanc famu
lã tuã intũs extũs q; cõmunens. p̄sta inoffensũ cur

suū uirginitatis explere. *P. Ad anulū dandū iux̄ romano.*

Accipe anulū fidei. signaculū sp̄s sc̄a. ut sponsa dī uoceris. si ei fideliter seruiēris. *ā* Anulo suo subarravit me dñs meus ih̄c xp̄c & tam

quā sponsam decoravit me corona. *Ad torquem.*
Accipe signū xp̄i in capite: ut uxor eius efficiaris. & si in eo p̄manseris in p̄petuū coroneris. *Interim dicat̄ antypha.*

Anulo suo. *Sequitur benedictio.*

Benedicat̄ ^{uos} te conditor celi & terre. d̄s pat̄ om̄ps. qui te ^{uos} eligere dignat̄ ad sc̄e marie matris dñi nr̄i ih̄u xp̄i consorciū. ut integrā & immaculatā uirginitatē quā p̄fessa es corā dño & angelis ei' conserues. p̄positū teneas. castitatē diligas. paciētiā serues. & coronā uirginitatis accipe merearis. *P. Deinde publica uoce bannū ep̄s imponat. ne q̄s eā a diuino seruitio sub uexillo castitatis impediāt. & ut bona sua cū pace & q̄ete possideat. Dehinc relinq̄ns uirgo cereos uelato capite. ad man' ep̄i illos offerat. & missa ordine suo finita cōmunicet. Postq̄ cōmunicauerit. de ipsa cōmunionē usq; in diē octauū reseruet. ut iterū inde cōmunicet. Et si est q̄ ei testimoniū phibeat. mittat eam ep̄s in man' suas dicens. Uide quom̄ istā dō sacratā rep̄sentes immaculatā ante tribunal dñi nr̄i ih̄u xp̄i.*

Item missa in nati' uirginū. Tibi dixit cor meū. P. Dñs illu.

Quā q̄s dñe ancille tue. quā uirginitatis honore *Coll.* dignat̄ es decorare. inchoati opis consumatū effectū. & ut p̄fectā tibi offerat plenitudinē. *P. Gr. Oisē rere mei d̄s.*

Off. Oisē de cē. f. f. lo. Ant̄. v. laudā. aia. off. Sp̄erent̄ uite om̄nes.

Oblatis hostiis dñe q̄s p̄senti famule tue p̄seuerantiā *Sec.* p̄petue uirginitatis accōmoda. ut aptus ianuis. sumi re

Igis thalamū cū leticia mereat̄ introire. *¶. Infra actionē.*

Hanc igit̄ oblationē famule tue quā tibi offert ob diem
natalis sui. in quo eā tibi socians sacro uelamine p̄tege
re dignat̄ es. q̄s dñe ppiciat̄ intende. ut t̄ dño ac sponso
suo uenienti. cū lampade inextinguibili placita occurre
re mereat̄. Diesq; *Benedictio.*

Quē d̄s eterne. qui utrūq; sexū de interitu pp̄tue mor
tis p̄ibm xpm̄ filiū tuū de maria uirgine natū mise
ricordit̄ redemisti. hanc famulā tuā deuota mente t̄ ser
uientē. omni b̄ndictione spūali b̄ndicere dignat̄e. *Resp.*
Amen. **V**t integrā fidem habeat̄. & in p̄ceptis tue legis
semp̄ pseueret̄. terrena & t̄nsitoria despiciat̄. eterna & in
uisibilia int̄enta mente diligat̄. *R.* Amen. **E**t in nume
ro sc̄arū uirginū p̄manens. celesti sponso cū lampadib;
bonoz opum fiducialit̄ occurrere ipso p̄stante mereat̄.
R. Amen. **Q**uod ipse p̄stare dignet̄. *cō.* J̄bt̄as m̄ fecisti.

Respice dñe famule tue t̄ debitā *Ad complendū.*

Seruitutē. ut int̄ humane fragilitatis incerta. nullis
adūsitatib; opprimat̄. que de tua p̄tectione confidit̄. *¶.*

Ordinatio abbatisse canonicā regulā profitentis.
Hordinatione abbisse. ep̄s debet missā cantare & b̄ndi
cere hoc m̄. Post ant̄ypham ad int̄itū. & datā orōnē. &
reliquū officiū misse usq; ad eugl̄m. p̄st̄nat se electa an̄
altare cū duab; uel trib; de sororib; suis. fiantq; letanie.
Qib; finitis. b̄ndicat eā ep̄s. inclinato capite dicens.
Dñs uobiscū. Et cū spū tuo. *ORATIO.*

Audi dñe p̄ces nr̄as. & sup̄ hanc famulā tuā sp̄m
tue b̄ndictionis emitte. ut celesti munere ditata.
& tue grām maiestatis possit acq̄rere. & bene ui
uendi aliis exemplū p̄bere. *¶.* *Asia.*

*¶. ip̄e p̄t̄e dignet̄. cū regnū ȳp̄m sine fine p̄manet
in fecula seculor̄.*

Impotentia tua dñe humilit imploram? ut sup hanc famulã tuã quã ad sacrũ ordinẽ assumere dignat es. bñ dictionis donũ dignantẽ infundas. etq; grãm consecrationis tribuas. ut qd te donante p̄cipit. te p̄tegente ilesũ custodi at. *P. Te excelsa uoce dicat. P omnia sc̄la sc̄loꝝ. Amen.*
 Dñs uobiscũ. Et cũ spũ tuo. *Et p̄seq̄t ista orõ i modũ p̄f.*

Hie sc̄e. pat̄ omp̄s. et̄ne d̄s. adesto uotis. adesto famulatiõib; . adesto consecrationib; . q̄ omnia p̄ uerbũ tuũ mirabilẽ dispensas. & dispensando ministras. q̄ diũsis florib; tuã semp exornas ecclãm. dũ eã & uiroꝝ exemplis. & illustriũ seminarũ irradias institutis. qui etiã de infirmiori sexu hanc famulã tuã seruitutis tue applicare dignat es famulatui. effunde q̄s dñe sup famulã tuã. quã inofficiũ diuinũ fidelit̄ dedicam. gratiã sp̄s sc̄i. ut t̄ omni tẽpe ei seruit dignantẽ cõplaceat. eãq; potentie tue dextera bñ dicere & sc̄ificare siue consecrare digneris in opus ministerii tui condignã. q̄ten actũ ministratiõis sibi credite fidelit̄ exequat. & eidẽ sp̄s sc̄i septiformis gr̄e uirtute corroboret. Requiescat ḡ sup eã p̄cam dñe sp̄s sapientie. & pietatis. ac repleas eã spũ timoris tui. Concede ei q̄q; grauitatẽ actuũ. censurãq; uiuendi. ut in lege tua die ac nocte meditet. mandata tua custodiat. dictis tuis obediat. sacris lectionib; insistat. terrena & t̄nsitoria despiciat. atq; omni tẽpe bonis operib; inseruiat. Omnẽ libidinẽ prauẽ uoluptatis supet. amorẽ honeste castitatis teneat. ut tibi sponso ueniẽti cũ lampadib; suis inextinguibilib; possit occurrere. & p̄cedentiũ uirginũ choro iungi. & ne cũ stultis excludat. s; regalẽ ianuã cũ sapientib; uirginib; licentẽ introeat. Abundet in ea toti⁹ forma uirtutis. auctoritas modesta. pudor constans. innocentie puritas. & spiritalis obseruantia

Benedictio di patris et filij ⁊ sp̄s sc̄i descendat sup uos.

discipline. In morib; ei' tua p̄cepta fulgeant. ut sue casti-
tatis exemplo cunctis sibi subditis imitationē p̄beat pu-
rā. & bonū conscientie testimoniū ostendens. in xp̄o ihu
firma & stabilis pseueret. atq; ita p̄ceptū ministeriū te au-
xilante pagat. q̄lū ad eternā remunerationē te donan-
te puenire mereat. *Peūde. Tē det ei regulā dicens.*

Accipe regulā scē conu'sationis. simulq; gr̄iā diuine b̄ndi-
ctionis. & ut p̄hanc cū grege t̄ credito in districti iudiciū
die dñō incontaminata rēp̄sentari ualeas. ipse te adiuuare
digne't. Qui cū dō patre. *Sequitur oratio.*

Dñe d's. pat' om̄ps. qui sororē moy'si mariā p̄euntē cū
ceteris mulierib; int' equoreas undas cū t̄ympanis et
choris letā ad litus maris uenire fecisti. te suppliciter dep̄-
cam' p̄ fideli famula tua. que materna in cathedra sup u-
niū'sas subditas sibi abbatiſſa constituit'. ut ita canonica
norma tueat' cunctas famulas tuas. quaten' ad etnā glām
te auxiliante cū om̄ib; illis introeat. leta ibiq; exultans.
cū anglis canens cantica noua. sequat' agnū quocūq; ierit
xp̄m dñm nr̄m. qui tecū uiuit & r. *A uia.*

Famulā tuā q̄s dñe tua semp gr̄a benedicat. & inculpabi-
lem ad uitā p̄ducat eternā. *P. Qd si ordinatio in domo
ipſi' abbatiſſe facta fuit imponat'. Tē dñi laudam' uel pp̄lo
acclamante Kyrieleyson. Posthec dicat' hec oratio. p̄ ad-
epta dignitate. O*

Omnium dñe fons bonoz. iustozq; p̄uictuū munerator.
tribue q̄s dñe famule tue adeptā bene regere digni-
tatē. & a te sibi p̄stitā bonis opib; cōp̄bare. *P. Itē si alibi
consecrata fuit. redeunti ad pp̄ū monastiū. om̄is chorus
uirginū honorifice p̄cedat ei obuiā cū crucib; . aq̄ b̄n-
dicta. incenso. & euglio. & in ipſo intitu ecclē imponant.*

Te dñm laudam⁹. Turba acclamante. kýrieleyson. Et psbro pfe-
quente hanc orõnẽ. **O**mnium dñe fons bonoz. v̄ supra.

In consecratione uirginũ. **C**onsecratio uirginũ q̄ a sc̄lo con-
uerse in domib⁹ suis susceptũ castitatis habitũ priuatim
obseruare uoluerint. bñdictionẽ uelaminũ req̄re paulo
ante in consecratione sc̄arum uirginũ. **O R D O.**

Ancilla dñi uirgo cũ ad consecrationẽ sui ep̄o offert. in talib⁹
uestib⁹ applicet. q̄lib⁹ semp usura ẽ. p̄fessionĩ & sc̄imo-
nie aptas. P̄cedente ḡ ep̄o ad officium misse. more sollempni
imponat antypha ad uirtũ. & cet̄a usq; ad eugl̄m. An
eugl̄m p̄fessa illa de religiosi habitũ obseruatione p̄petua.
p̄sternat ante altare toto corpe. obsecrans intente consec-
tionũ largitorẽ. & imponat scola letaniã. Q̄ finita. ea
dẽ ancilla dñi erecta. & humilit̄ an̄ altare nudo capite in-
clinata. ep̄c dicat hanc p̄fationẽ in ei consecratione. **Pref.**

Drem⁹ fr̄s km̄i misericordiam dñi. ut illud donũ tribuat hu-
ic puelle que uotũ d̄o uouit. uestẽ candidã p̄ferre cũ in-
tegritate corone in resurrectione uite et̄ne que futura ẽ
nobis. **Sequitur benedictio.**

Famulã tuã dñe tue custodia muniat pietatis. ut uir-
ginitatis sc̄e p̄positũ qd̄ te inspirante suscepit. te pro-
tegente illesum custodiat. **P.** **A L I A.**

Einuocam⁹ dñe sc̄e. pat̄ omp̄s. eterne d̄s. sup hanc fa-
mulã tuã. que tibi uouit seruire pura mente. mundoq;
corde. ut eã sociare digneris int̄ illa centũ q̄draginta q̄tu-
or milia infantũ q̄ uirgines p̄manserũ. & se cũ mulierib⁹
n̄ com̄q̄auerũ. in quoz ore dolus inuent⁹ n̄ est. & ita hanc
famulã tuã facias p̄manere immaculatã usq; in finẽ. p̄
immaculatũ ihm xp̄m dñm nr̄m. cũ quo uiuis & regnas
d̄s in sc̄la sc̄loz. a q̄. **Bñdictione expleta. mittat ep̄s**

uelamen sup caput ipsi uirginis dicens.

Accipe uelū sacrū puella. qđ pferas sine macula ante tribu-
nal dñi nr̄i ihu xp̄i. cui flectit̄ omne genu celestiū terrestriū
& infernorū in secula seculorū. *ORATIO.*

Preces famule tue. h. qđ dñe benign⁹ exaudi. ut assūptā
castitatis grām te auxiliante custodiat. *¶ AUIA.*

Dŝ qui habitaculū tuū in corde pudico fundasti. respice
sup hanc famulā tuā. h. ut que castigationib; assiduis
postulat. tuā consolationē p̄cipiat. *¶ Benedictio.*

Benedicat te dŝ pat̄. & fili⁹. & sp̄s sc̄s. in omni b̄ndictione
sp̄uali. ut maneat sine macula sub uestim̄to sc̄e marie
matris dñi nr̄i ihu xp̄i. *Ad missā. Preces fa. t. v̄ sup.*

Votuis dñe qđ famule tue. h. adesto *¶ SECRETA.*
munerib; . ut te donante. seruata castitate hereditatē
b̄ndictionis eterne p̄cipiat. *¶ Infra actionem.*

Hanc ḡ oblationē famule tue. h. quā tibi offerim⁹ ob
diē natalis sui. quo eā sacro uelamine p̄tegere dignat⁹
es. qđ dñe placat⁹ accipias. p̄ qua maiestati tue supplices
fundim⁹ preces. ut in numerū sc̄arū uirginū eā transire
p̄cipias. quaten⁹ tibi sponso suo ueniēti cū lampade
inextinguibili possit occurrere. atq; intra regna celestia
grās tibi referat. choris sc̄arū uirginū sociata. Diesq; .

Postcomm̄. Dŝ qui habitaculū tuū. v̄t sup.

*Prefata ū ancilla dei int̄ alias uelatas ad man⁹ ep̄i offe-
rat. ad missā cōmunicet. & post acta m̄ystia. episcopalis
banni signaculo cū om̄ib; suis insignita regrediat⁹ ad
sua. ¶ Ad dyaconam faciendam.*

Episcop⁹ cū dyaconā b̄ndicit. orariū in collo ponat. Qñ
do aut̄ ad eccl̄am p̄cedit. portet illud sup collū suū. sic ū:
ut sūmitas orariū ex ut̄q; parte sub tunica sit.

Item missa ad dyaconam faciendam.

Oeus in nomine tuo. **Ps** Qm̄ alieni insurrexerūt. **ORATIO.**

O castitatis amator. & continentie conseruator. supplicatione nr̄am benigno exaudi. & hanc famulā tuā p̄piti intueri. ut que p̄ timore tuo continentie pudiciā uoluit. tuo auxilio conseruet. & sexagesimū fructū continētie. & uitā eternā te largiente p̄cipiat. **℟.** **lect̄ epi bi pauli.**

Vrs. Hecetis qm̄ corpora ur̄a. Req̄re in. xii. dn̄ica post penthecosten. **Gr̄ fr̄a. iiii.** **Tract̄.** De necessitatib; meis. **V** ad te domine. **V** Et enī. **Alia.** **V** Amavit eū dn̄s. **Demde p̄strata illa ante altare imponat̄ letania. Qua finita. dicat ep̄s sup illam hanc orationē.** **ORATIO.**

Exaudi dn̄e p̄ces nr̄as. & sup hanc famulā tuā. h. sp̄m tue b̄ndictionis emitte. ut celesti munere ditata. et tue gr̄am possit maiestatis acquirere. & bene uiuendi alii exemplū p̄bere. **℟.** **Seq̄t. p̄fationis habens modū. orō.**

O qui annā filiā phanuelis. uix p̄ annos septē sortitā iugale coniugiū. ita in annos octoginta q̄tuor. in sc̄a & intemerata uirginitate seruasti. ut noctib; ac dieb; orōes ieiuniaq; miscētē. usq; ad p̄phie gr̄atiā. sub circūcisione xp̄i filii tui iust̄ remunerator adduceres. quiq; deinceps p̄ aplicā intentionē. sc̄arū hui' ordinationis manib; seminarū. sexus ipsi' adolescentulas ac iuniores instrui cū sc̄i chrisimatis uisitacione iussisti. suscipe dignare om̄ps p̄ssime me rerū omniū d̄s hui' famule tue arduū & laboriosū n̄ satis discrepans a p̄fecta uirginitate p̄positū. q̄a tu creaturarū omniū conditor p̄be. nosti mundales illecebras n̄ posse uitari. s; cū ad te p̄uenit. p̄ te nūq̄m animas semel iustificatas. uel terribiles passionē. uel deliciarū blandim̄ta sollicitant. Nam sensib; q̄b; ipse dignaris infundi.

nichil est desiderabili⁹ qm̄ regnū tuū. Da ḡ dñe appeti-
tionē nr̄am huic famule tue int̄ conjugatas tricesimū.
cū uiduis sexagesimū fructū. Sit in ea cū miscdia distri-
ctio. cū humilitate largitas. cū libertate honestas. cum
humanitate sobrietas. Opus tuū die ac nocte meditē.
ut in die uocationis sue talis esse mereat. *Te ponat ep̄s orariū*

in collo ei⁹ dicens. **S**tola iocunditatis induat te dñs.
Ipsa aut̄ imponat uelam̄ capiti suo corā om̄ib; de al-
tari acceptū. cū antypha ista. *Ipsi sū desponsata. Sequē*

Preces famule tue q̄s dñe benign⁹ exaudi. *Forō.*
ut assumptā castitatis grām te auxiliante custodiat. *Ps.*
Accipe anulū fidei. signaculū sp̄s sc̄i. *Ad anulū.*
ut sponsa xp̄i uoceris. si ei fidelit̄ serueris. *Ad torquē.*

Accipe signū xp̄i in capite. ut uxor ei⁹ efficiaris. & si in
eo p̄manseris in p̄petuū coroneris. *Tūc ab hūis q̄ cir-*
cūstant cantet̄ hec antypha. Anulo suo subarr̄. *Oro.*

Famulā tuā q̄s dñe pia deuotio te iuuante p̄ducatur
ad ueniā. quaten⁹ mereat̄ a cunctis mundari sordib;
delictorū. & reconciliatā tibi p̄ xp̄m. sereno uultu respi-
cias. & om̄ia eius peccata dimittas. Seueritatē q̄q; iu-
diciū tui ab ea clement̄ suspendas. & miserationis tue
clem̄tiā sup̄ eam benign⁹ infundas. *Ps.* *Postea impona-*
tur eugl̄m sc̄dm̄ matheū. Non potest homo accipe.
Post eugl̄m in ordine uelatarū ad man⁹ ep̄i offerat.
choro imponente offertoriū. *Miserere michi dñe. Secq̄.*

Munera q̄s dñe famule tue sacratē. que t̄ ob consecra-
tionē sui corp̄is offert. simul ad anime ei⁹ medelam
proficiant. *Ps.* *Infra actiones.*

Hanc ḡ oblationē seruitutis nr̄e. s; & cuncte familie

12
tue q̄s dñe quā tibi offerim⁹ p̄ incolumitate famule tue
ob deuotionē mentis sue. pius ac p̄piti⁹ clem̄ti uultu re-
spicias: t̄ uero supplicantes libens p̄tege. dignantē exau-
di. Diesq; nr̄os.

Benedictio.

Benedic dñe famulā tuā. p̄cioso filii tui sanguine com-
paratā. **Resp. Amen.** **B**enedictionis tue grām
quā desiderat consequat̄. & sine ulla offensione maesta-
ti tue dignū exhibeat famulatū. **Resp. Amen.** **C**ursū
uite sue impleat sine ullis maculis delictorū. & superet
in bonis actib; inimicū. **Resp. Amen.** **Q**uod ipse p̄sta-
re dignet̄. **Cō.** Seruitē dōmīno ih̄amōre. **Post commūio.**

Bonorū opum d̄s institutor. cor famule tue purifica.
ut nichil mea qđ punire. s; qđ coronare possis inue-
nias. **¶.** **D**yacona uero illa int̄ minist̄ia sacra cōmu-
nicet. & post missā ep̄s ei pastorali bono pacē confir-
met. ut sua cū securitate possideat.

Consecratio uidue que fuerit castitatē professa.

Uidue post eugl̄m debent uelari. q̄a decet eas p̄ eugl̄m
p̄dicari. **U**idua aut̄ q̄a soluta ē a lege uiri. se ipsā si
uult dō dare debet. & a p̄sbro uelari. uel consecratū ab
ep̄o uelam̄ de altari accipe. & ipsa sibi n̄ ep̄s illud de-
bet imponere. **P̄sbris uero licet uiduas uelare. Solis**
ep̄is uirgines. & hoc ante euangelium.

Benedictio uestimentorū uidue que fuerit casta.

Oñs uobiscum. **E**t cum spiritu tuo. **O**remus.

Visibiliū & inuisibiliū creator d̄s. adesto p̄piti⁹ ut
hec indumenta sc̄itatis effigiem ostendentia. desup
grā tua irrigante benedicere & sc̄ificare digneris. **¶.**

Aperi q̄s dñe oculos maiestatis tue ad b̄ndicendum
hānc uiduitatis uestē. ut que inordinatis uestib;

uiri sui uisib; placuit. ^{er}sacra indumenta bñdictionis tue
seruare mereatur. ^{an}¶ **Tunc induat^{an} ipsis uestimtis. et
agat^{an} letania. ea ante altare pstrata. Post letaniã cum
erexerit se. sequatur ista prefatio.**

Th corruptũ eternitatis deũ. & inuolabilis nature dñm.
fr̃s km̃i supplicet^{rib;} dep̃cemur. poscentes p^{rib;} sorore nr̃a. que
corpore ac mente pfecte continentie & pudicicie. se serui
tura^{uer} dño deuouit. ut conuertenti ad se famule sue. ipse q̃
iudex ẽ uiduarũ. pfectã tribuat continentiam. **Bñdictio**

Consolare dñe hanc famulã tuã **¶ Sp̃a uidue.**
uiduitatis laborib; constrictã. sicut consolari dignat^{an}
es sareptenã uiduã p helyã pphã. concede ei pudicicie
fructũ. ut antiquarũ ñ meminerit uoluptatũ. Nesciat^{anc}
etiã incentiua uicioꝝ desideria. ut soli tibi subdat^{anc} ppria
colla. quo possit p laborib; tantis sexagesimo gradu p̃cipe
mun^o delectabile sanctitatis. **¶ A l i a.**

Da q̃s om̃ps d̃s. ut hec^{hec} famulã tuã. que p spe retributio
nis et̃ne se tibi dño desiderat^{anc} consecrari. plena fide ani
mo q; in sc̃o pposito p̃maneat. Tu eã om̃ps pat̃ sc̃ificare &
bñdicere. & in p̃petuũ conseruare digneris. Tribue ei hu
militatẽ. castitatẽ. obedientiã. karitatẽ. & om̃iũ bonorũ
operũ quantitatẽ. Da ei dñe p opib; glãm. p pudore re
uerentiã. p pudicicia sc̃itatẽ. ut ad meritũ possit^{anc} glorie
puenire. **¶ Tunc imponat ipsa uelamen capiti suo.**

Famulã tuã **¶ Oratio post assumptũ uelameñ.**
dñe tue custodia muniat pietatis. ut continentie sc̃e
ppositũ. qd̃ te inspirante suscepit. te p̃tegente illesũ custo
diat. **¶ dñm nr̃m ih̃m xp̃m. A l i a.**

Dñe ih̃u xp̃e om̃iũ d̃s. qui int̃ cetera uirtutũ docu
menta ad salutẽ nr̃am. uigorẽ castitatis & pudicicie

reparasti. te supplices exoram? ut hanc sororem nr̄am ui-
duam ad gr̄am pietatis tue ex toto corde conuersā. ab oib; ^s
tēptationib; inimicoꝝ tutam defensamq; custodias. & hec ^s
capitis uelamina. ad interioris hoīs tutam p̄seuerare facias. P.

Confirma hoc d̄s qd̄ opatus es in uiduā. **A L I A.**
ut fideles custodire ualeat p̄missiones. q̄s p̄miserat t̄. ^{anc}
ut castitatē corpis & aiē exhibere d̄o ualeat. & digne occ̄ ^{anc}
rat. ut sexagesimū fructū cū electis sociis suis accipere ^{anc}
mereatur. P̄ dñm nr̄m. **A L I A.**

O h̄e d̄s uirtutū celestiuū. eterne dñator. tibi supplices
effundim? preces ut hanc famulam tuam conseruare
digneris. quam de pristina conuersatione ad nouitatem
uite. expolians ueterē hoiēm & induens nouū. conuer-
fecisti. ut sicut anna p̄phissa multis tēporib; uestib; ui-
duitatis induta. in templo gl̄e tue ieiunns & orōib; fi-
delit̄ deseruiuit. sic & hec famula tua t̄ soli d̄o in ecclesia ^{hee}
tua deuota mente deseruiat. P. **Postea ep̄s auctoritate**
pastorali denunciēt ei pacē & om̄ib; q̄ illa possidet. & illa
ad missā int̄ uelatas offerat. et communicet.

R A T I O ad missam. In hac̄ unius uidue.

D̄s castitatis amator. & continentie conseruator. sup-
plicationē nr̄am benign? exaudi. & hanc famulā ^s
tuam p̄pici? intuere. ut que p̄ timore tuo continentie
pudiciā uouit. tuo auxilio conseruet. & sexagesimū fruc-
tū continentie & uitā eternā te largiente p̄cipiat. P.
Ordinatio abbatisse monasticā reglām p̄fitentis.
Capitulū ex canone theodori angloꝝ arch̄yep̄iscope.
in ordinatione abbisse ep̄s debet missā cantare. & eā b̄n-
dicere hoc modo. Post ant̄yph̄ ad int̄tū & datā orōnē
& reliquū officiū misse usq; ad eugl̄m. p̄sternat se electa

ante altare cū duab; uel trib; de sororib; suis retro
ep̄m. fiantq; letame. Sequit̄ pat̄ nr̄ cū p̄cib; istis.

Saluā fac ancillā tuā. Dñe d̄s m̄s sp̄ante in te. **O** n̄s con
seruet eā & uiuifcet eā. Et beatā faciat eā in t̄ra. & n̄t.

O n̄s custodiat introitū tuū. & exitū tuū. Ex hoc n̄c & usq;

O n̄s custodiat te ab omni malo. Custodiat aiām tuā dñs.

Mittat t̄ dñs auxiliū de sc̄o. Et de syon tueatur te.

Nichil pficiat inimicus mea. Et fili' iniquitatis n̄ appo.

Esto illi dñe turris fortitudinis. a facie inimici.

Exurge dñe adiuua eam. Et libera eam pp̄t̄ nom̄ tuū.

O n̄e exaudi oronē meā. Et clamor m̄s. **Precib; finis**
b̄ndicat eam ep̄s inclinato capite dicens. Dñs uobiscū.

Concede q̄s omp̄s d̄s affectui nr̄o **O RATIO.**
tue miserationis effectū. & famulā tuā quā ad re
gimen animarū elugim⁹. gr̄e tue dono p̄sequere. ut te

largiente cū ipsa tibi nr̄a electione placeam⁹. **Itē orō.**

Functoz bonoz d̄s institutor. cor famule tue purifica.
ut nichil in ea qd̄ punire sed qd̄ coronare possis in
uenias. **Tunc imponat ei manum dicens.**

Exaudi dñe q̄s p̄ces humilitatis nr̄e. & sup̄ hanc fa
mulā tuā. **H.** grām tue b̄ndictionis infunde. q̄ten⁹
p̄ man⁹ nr̄e impositionē int̄ fideles ministras inueniat.
& cū subditis sibi gregib; placere tibi mereat. **hic exal
tet uocē dicens. P** omnia sc̄la sc̄loz. Amen. Dñs uobiscū.
Sursū corda. Habem⁹ ad dñm. Grās agam⁹ dño deo
nr̄o. Dignū & iustū est. **Prefatio.**

Het iustū ē equū & salutare. Hos tibi semp̄ & ubiq;
grās agere. dñe sc̄e. pat̄ omp̄s. eterne d̄s. respice
sup̄ hanc famulā tuā q̄s. **H.** quā in tui nois uice custo
dē monacharū ordinam⁹. Inmitte ei dñe sp̄m sapien

19
tie & intellectus. spm̄ consiliū & fortitudinis. spm̄ sci-
entie & pietatis. & reple eā spū timoris tui. quatenus
tua grā preuenta nichil contra tuū p̄ceptū faciat. do-
ceat. instituat. uel iubeat. s; magis mentes disciplāz
tam exemplis bonoz opum qm̄ uerbis instruat. &
discipulab; docuerit eē contraria. in opib; suis indi-
cet non agenda. Sit in omnib; opib; suis puida et
considerata. sit sobria & casta. sit uita pbabilis. sit sa-
piens & humilis. sit benigna & karitativa. sit in pau-
perū & pegrinorū susceptiōe assidua. sit in hospitali-
tate hylaris. sit pia & misericors. & semp̄ superexaltet mi-
sericordiā iudicio. ut ipsa a te equissimo iudice ueniā
consequat̄. fac eam dn̄e te solū ex totis uirib; suis dili-
gere. ieiuniū amare. corp̄ castigare. delicias n̄ appetere.
miseris subuenire. neminē odisse. zelū iniustū & inui-
diā non habere. suspiciōnē omnino deuitare in tuo no-
mine. p̄ inimicis orare. fac eā dn̄e semp̄ agnoscere q̄a
tibi redditura est rationē uillicationis sue. & quantas
sub cura sua animas habuerit. ipsas sine dubio ante
sedē maiestatis tue latura sit. Qua p̄p̄t̄ tibi piissimo
pastori supplicam⁹. ut ad humilitatis nr̄e p̄ces. cor ei⁹
grā tua illustres. quo possit queq; singula ita discerne-
re atq; temperare. ut fortes habeant qd̄ cupiant. et
infirme qd̄ non refugiant. Da illi dn̄e spm̄ compuncti-
onis. ut celestia semp̄ diligat. & inextinguibile gehē-
ne ignē ante oculos mentis pponat. q̄ten⁹ supnoꝝ dul-
cedine gaudioꝝ. & infernaliū amaritudine tormentoꝝ
semet ipsā irrephensibile custodiat. ut cū creditis sibi
ouib; in tremendo examine gaudeat. & cū omib; scis
tuis immarcescibile celestis regni coronā accipiat. P.

Te ponat ep̄s manū sup caput ei. dicens hanc orōnē in

Omp̄s sempit̄ne d̄s affluentē **I** modū p̄fationis.
sp̄m tue benedictionis famule tue. h. nobis orantib;
ppiciat infunde. ut que p̄ manū nr̄e hodie impositionē
abbatissa constituit. sc̄ificatione tua digna. a te electa p̄
maneat. ut nūqm̄ postmodū de tua gr̄a separet̄ indig
na. Suscipiat te d̄no largiente hodie in bono ope pse
uerantiā. in aduersis constantiā. in tribulationib; tole
rantiā. in ieiuniis desiderii. in impietatib; misc̄iam.
in humilitate principatū. in supbia odiū. in fide dilecti
onē. in doctrina puigilantiā. in castitate continentiam.
in luxuria abstinentiā. in uarietatib; moderationē. in
morib; doctrinā. Te d̄no munerante talis in hoc mi
nisterio pseueret. qualis leuita elect' ab ap̄lis sc̄s ste
phan' meruit p̄durare. Totā ab hodie diabolicā conū
sationē despiciat. tua d̄ne b̄ndictione largiente contēp
nat p̄sentia. diligat celestia. p̄mia desideret sempiterna.
Sic exemplū & forma iusticie ad gubernandā regendāq;
eccl̄am fidelit̄. ut speculator ydoneus int̄ suas subditas
semp̄ efficiat̄. Sit magni consilii industrie. censure. effica
cie. discipline. Ita d̄ne te tribuente in omnib; mandatis
tuis sine rephensione tibi mundo corde deseruiat. ut ad
brauiū sup̄ne uocationis. multiplicato fenore cū cente
simo fructu. coronāq; iusticie. et ad celestiū thesaurorū
donatiua pueniat. Prestante d̄no nr̄o ih̄u xp̄o. q̄ uiu.

Tunc det ei regulam dicens.

Accipe regulā a sanctis patrib; nobis traditā. ad regen
dū custodiendūq; gregē tibi a d̄o creditū. quantum d̄s
ipse te confortauerit. ac fragilitas humana pmiserit.

Sc̄pt̄ orō. **D**ne d̄s pat̄ omp̄s. q̄ sororē moysi maria

peunte cum ceteris mulieribus; inter equoreas undas. cum tympanis & choris letamur ad litus maris venire fecisti. te suppliciter deprecamur pro fidei famula tua. que materna in cathedra super uniuersas subditas sibi abbatisse constituit. ut ita canonica norma tueat cunctas famulas tuas quatenus ad eternam gloriam te auxiliante cum omnibus illis introeat letamur. ibique exultans cum angelis. canens cantica noua. sequatur agnum quocumque ierit christum dominum nostrum. qui tecum uiuit & regnat. **Oratio.**

Concede quoniam omnipotens deus famule tue abbatisse. ut ostendendo & exercendo que recta sunt exemplo bonorum operum animas suarum instruat subditarum. & eterne remunerationis mercedem a te piissimo pastore percipiat. **R. u. a. l. i. a.**

Omnium domine fons bonorum. iustorumque perpetuum munerator. tribue quoniam famule tue adeptam bene regere dignitatem. & a te sibi prestitam bonis operibus comparare. **P. Si ordinatio abbatisse infra monasterium suum facta fuerit imponatur.** Te deum laudamus? **Populo acclamante Kyrieleyson.**

Post datam uero dignitatem. dicat subsequens oratio.

Deus cui omnis potestas & dignitas famulatur. da famule tue. H. prosperum sue dignitatis effectum. in qua te sepe timeat. tibi que iugiter placere contendat. **P. dominum nostrum.**

ORDO. a. d. f. a. c. i. e. h. d. v. m. o. n. a. c. h. s.

Conueniente uniuerso ceteri monachorum in ecclesiam. ubi ordinatio celebranda est. & prostrato illo in terram que ordinandum est. prior scole ad nutum abbatis imponet antiphonam istam. **Hic accipiet benedictionem a domino & misericordiam a deo**

salutari suo quia hec est generatio querentium dominum. **Psalmus.**
Domini est terra & plenitudo eius. Antiphona.

Cor mundū crea in me d's spiritū rectū inuoua in uiscerib; meis. **Ps.**

Miserere mei

d's. Antyph. Dicam deo susceptor meus es d's m's spabo in eum.

¶ Qui habitat. Deinde letania & pat' nost'. Tunc imponat abbas benedictionē uestim'toy dicens.

Qs eternoy bonoy fidelissime pmissor. certissime p solutor. q̄ uestim'tū salutare & induim'tū eterne iocunditatis tuis fidelib; pmissisti. clem'tiā tuā supplic'te exoram'. ut hec induim'ta. humilitatē cordis et contēp'tū mundi significantia. q̄b; famulus tuus scō uisibilē est informand' pposito. ppicius b̄ndicas. ut beate castitatis habitū quē te inspirante suscepit. te ptegente custodiat. & quē uestib; uenerande pmissionis induis temporalit'. beata facias immortalitate uestiri. **¶ A l i a.**

Que d's bonarū uirtutū dator. & omniū b̄ndictionū largus infusor. te subnixis p̄ub; depcam'. ut has uestes quas famulus tuus. **h.** p iudicio cognoscende religionis induere uult. b̄ndicere & sc̄ficare digneris. ut int' reliq's hoies tibi cognoscat' dicatus. **¶ Te exuat' ab abbe ipse nouit' ppis uestim'tas. & int'roget eū si p̄pā uoluntate abrenunciet mundo. & omib; que s̄ mundi. & qd maius est. ppis uoluntatib;. & si parat' ē ad omnē iniuriā. & obp̄riū sustinendū p amore xp̄i. & si omnia ista g' tuito aīo p̄miserit. dicat illi abbas.**

Expolia te ueterē hominē cū actib; suis. & indue nouū dñm nr̄m ih̄m xp̄m. am. Et adiciens dicat.

Accipe hoc salutare induim'tū. qd uenerabilis pater benedict' illesū custodiuit. ut p ei' imitationē ipsi' cetui aggregat'. ante tribunal xp̄i ualeas pennit' pue

nire. *¶* eundē. *Et induc' ipsū melotē. toto corpe pstrat' ante altare dicat hunc uersuoy.* **S**uscipe me dñe scdm eloquiū tuū & uiuā. et n̄ confundas me ab expectatione mea. *¶* tres uices omib; eundē uersū repetentib; & aspersa aqua benedicta sup eū. dicat' hec oratio.

Domps sempit'ne d's. cui' karitatis ardore succensus hic famulus tuus. stabilitatē suā tibi hoc in monasterio pmittendo. legis tue iugo colla submittit. concede ppici' ut in ultimo examinationis die cū scis ouib; in dextera iudicis locatus. cuncta sue deuotionis pmissa se adimplesse letet. *¶* eundē. **A L I A.**

Ds qui hē famulū tuū a sc̄li uanitate conūsu. ad sup'ne uocationis amorē accendis. pectori ei' purificando labem. grām tuā qua in te pseueret infunde. ut p'tectionis tue munit' p'sidio. te donante qd' p'misit impleat. ut sue p'missionis exsecutor effect'. ad ea q' pseuerantib; in te dignat' es p'mittere bona p'ungat. *¶* **Alia.**

Ds qui beatissimū benedictū electū tuū. abstractū a mundi turbimib; tibi soli militare iussisti. tribue q's huic famulo tuo sub eiusdē monasterio ad tuū seruium festinanti. & pseuerandi instantiā. & p'fectionis usq; in finē uictoriā. *¶* **In ordinatione monachi.**

In ordinatione monachi abbas debet missā cantare. & tres oroēs cōplere sup caput ei'. & septē dieb; uelet caput suū. septimo ū die abbas tollat uelam̄. sicut in baptismo p'sbr septimo die uelam̄ infantū tollit. ita & abbas debet. q̄a sc̄d's baptism' est. vel iuxta iudiciū patrū ei omiā peccā dimittant' sicut in baptismo.

Dignare dñe q's huic famulo tuo. **O R A T I O . P R I M A .** h. renuncianti sc̄larib; pom

pis. gr̄e tue ianuas apire. q̄ despecto diabolo confugit
sub tytulū xp̄i. & ueniētē ad te sereno uultu suscipe.
ne de eo inimicus ualeat tr̄umphare. Tribue brachiū
ei infatigabile auxiliū tui. mentē eius fidei lorica circūda.
ut felice muro uallat. mundū se gaudeat euasisse. ¶

Clementissime dñator dñe tuā inuocantes pietatē sup
h̄c famulū tuū. H. quē a sc̄lo conuersū. in numerū sc̄oz
tuoz accerfere dignat̄ es. q̄s ut conūisionis sue fidē digne
custodiat. & q̄cqd̄ p̄ salute anime sue fuit dep̄cat̄ obtine
at. Sit uita pbabilis. sit sapiens & humilis. sit scientia
uerus. obedientia clarus. conueniens in doctrina. in in
crepationib; immobilis. in grauitate decorus. in cōpal
sione piūssim⁹. in opatione cautus. in dispensatione solli
cit⁹. in tēptatione fortis. in iniuriis patiens. in pace fixus.
in elemosinis prompt⁹. in orōnib; frequens. in miscōia ef
ficax. in subditis pius. nec sit immemor qd̄ abs te de su
is erit factis tuo iudicio iudicand⁹. Hui⁹ q̄q; dñe dep̄ca
mur ut munera placat⁹ suscipias. & ei q̄cquid a te pete
rit clementē impertias. ¶

Omp̄s & misericors d̄s. tot⁹ religionis sc̄e origo. om̄is q;
p̄fessionis in te eterna saluatio. suscipe p̄pitius uotū p̄
fessionēq; famuli tui. H. q̄ de hui⁹ sc̄li uanitate & turbi
ne ad te confugit. Sit q̄s te adiuuante ab omni negocioz
sc̄larū strepitu exut⁹. a delectationib; spectaculoz p̄sen
tū euulsus. a cunctis mundi occupationib; extraneus.
ab antiqui hostis insidiis erept⁹. mundo huic mortuus.
mundi blandim̄tis & illecebris crucifixus. a sc̄larib; p̄o
pis remot⁹. a cunctis maloz implicam̄tis remot⁹. remo
tus a prauis delectationib;. remot⁹ a p̄sentis uite con
tagis. remot⁹ a cunctis prauoz retinaculis. remotus

22
ab omnib; iniq; hostis infidiis. Doce eū dnē omnia hui'
uite p̄spera contēpnere. n̄ timere adūsa. iniurias n̄ in
ferre. s; equanimiter tolerare. inimicos diligere. p̄psequen
tib; & calūpniantib; suppliciter deprecari. nil concupisce
re carnaliter. uel ambire. Non sup̄boꝝ iniuriis fatigat'
deficiat. n̄ eū sup̄bia inflet. n̄ ardor auaricie succen
dat. n̄ incentiua luxurie inflamment. n̄ uana gl̄a tur
pit' iactet. n̄ gula aut ebrietas p̄pediat. n̄ ambiciosa
uentosa p̄cipitet. n̄ ardor animose contentionis exagi
tet. n̄ desideriu' humane opinionis eleuet. n̄ diabolus
auctor p̄ditionis ledat aut p̄dat. s; tue pietatis dextera
clemētissime d̄s eū a cunctis eruat malis. atq; in p̄senti
& in futū sc̄lo p̄tegat & defendat. regat atq; gubernet.
ut te timeat. imitet' & diligat. Aperi ei sensum. ut in di
uinarū studiis litterarū te legat corde & ore. & opere.
meditet' & intelligat. die noctuq; tibi deseruiat. celestia
& eterna sapiat. terrena & caduca respuat. obediens sit
& instructus. amicos & inimicos p̄ tui noīs amore amet
& diligat. Humilitatē & uilitatē teneat & exerceat. casti
monia & pudicia corde & corpe amplectat' & teneat.
patientia & longanimitatē arripiat atq; custodiat. Je
iunio & abstinentie studeat. simul & amet gemitū. orō
nē desideret. atq; ei inuigilet. Peccata sua incessanter cū
lacrimis & suspiriis accuset. & diluat. & te omnipotentē cor
de ore. & ope circūferat semp atq; desideret. Suscipe q̄s
dnē sc̄e. pat' omps. h̄c famulū tuū. quē de hui' sc̄li nau
fragiis & piculis eruisti. & ad monasticā uocare dignat'
es grām. Concede p̄pici'. ut artā & angustā uitā quā p̄
fessus ē. augit' diligat. teneat atq; sectet'. quaten' ad eter
nā. quā in te p̄seuerantib; p̄mittere dignat' es. gloriā

puenire mereat. *¶. Oros monachis specialit' congentes.*

Da famulis tuis q's dñe spm ueritatis & pacis. ut & te. *¶. Tota mente cognoscant. & que se tibi placita toto corde sectentur. ¶. dominu nostru. Oratio scda.*

Gu famulis tuis q's dñe bonos mores placat' institue. tu eis qd tibi placitum sit clementer infunde. ut & digni sint & tua ualeant beneficia pmereri. *¶. Item alia.*

Famulos tuos q's dñe tua semp gra bndicat. & inculpabiles ad uitam perducatur eterna. *¶. Item alia.*

Da famulis tuis q's dñe in tua fide & sinceritate constantia. ut in karitate diuina firmati. nullis teptatomb; ab eius integritate uellant. *¶. Item alia.*

Famulos tuos q's dñe benign' intende. & eis dignant' pietatis tue impende custodiam. *¶. Item alia.*

Respice dñe famulos tuos. & in misericordia tua confidentes celesti ptege benignus auxilio. *¶. Item alia.*

Famulis tuis q's dñe sperata concede. & ab omnib; culpis excusa. *¶. Item alia.*

Ad esto dñe supplicationib; nr's. & famulos tuos assidua ptectione conserua. ut qui tibi iugit' famulant. continua remuneratione dicent. *¶. Ad missa pmo.*

Domps sempitne ds. qui facis mirabilia magna solus. ptende sup famulos tuos spm gre salutaris. & ut in ueritate tibi coplaceant. ppetuu eis rorem tue benedictionis infunde. *¶. Secreta.*

Hostias q's dñe famuloꝝ tuoz placatus intende. et q's in honore nois tui deuota mente p eis celebrant. pficere sibi sentiant ad medela. *¶. Postcommunio.*

Quos ppetuo recreas munere. ppetuo comitari presidio. & quos fouere n desinis. dignos fieri sempitna

Redeptione concede. *¶. Ordinatio abbis. Caplin ex cano-
 y ordinatione abbis. eps debet* **I**ne theodori.
 missa celebrare. & eu vndicere inclinato capite cu duob;
 uel trib; de frib; suis. det ei baculu & pedules. Post
 antiphona ad introitu. & data orone. annunciet eps
 populo dicens. *ASSOCIATIO.*

Ecclē nrē frs kmī. pat electus. suū adest ordinē ad
 suscipiendū. Unde apostolica prius eū censem⁹
 auctoritate examinandū. si suū ppositū & scī Be-
 nedicti regulā uelit ipse obseruare. sibiq; subiectos si
 id ipsū uelit diligent instruere. res q; ecclē ubiq; locoz
 hacten⁹ dispas iniuste. quantū pualet congregare.
 eas q; in usus ecclē & fratru. pauperū etiā & pegrinoz
 obseruare. sicq; dignū eē ad ordinē accedere. **Et autē**
psistente p uirib; se hec adimplere. psternat se eps ante
altare. & abbas sacris uestib; indut; fiant letanie. & seq;
t. pat nost. cū precib; subnotatis. Preces.

Saluū fac seruū tuū. Deus meus sperantem in te.
Ons conseruet eū & uiuificet eū. Et beatū faciat eū in tra.
Ons custodiat introitū tuū et exitū tuū. Ex hoc nē & usq;
Ons custodiat te ab omī malo. Custodiat aiām tuā dñs.
Mittat tibi dñs auxiliū de scō. Et de syon tueatur te.
Nichil pficiat inimic in eo. & fili⁹ iniquitatis n̄ apponat. n. ei.
Esto illi dñe turris fortitudinis. A facie inimici.
Exurge dñe adiuua nos. Et libera nos ppt̄ nomen tuum.
Onē exaudi orōnē meā. Et clamor m̄s ad te ueniat. **ORō.**

Concede q̄s omps d̄s affectui nrō tue miserationis effe-
 ctū. & famulū tuū quē ad regimen animarū elegi-
 mus. grē tue dono psequere. ut te largiente cū ipsa tibi
 nrā electione placeamus. *¶. Consecratio abbatis.*

Sunctoꝝ operu institutor d̄s. qui p̄ moysen famulu tuu
ad gubernandas eccl̄as p̄positos instituisti. t̄ supplices
fundim⁹ p̄ces. teq; deuotis m̄tib; exoram⁹. ut h̄c famu
lu tuu que electio continua famuloꝝ tuoꝝ abbatē hodie
ouiu tuaru instituit. p̄tectionis tue gr̄a munire digne
ris. sicq; ei regere subditos cōmendatasq; oues conceda.
ut cū illis omnib; regna celoꝝ adept⁹. & te opitulante
ap̄licis iugit̄ fultus doctrinis. centesimo cū fructu let⁹
introeat portas paradysi. atq; te d̄no collaudante au
dire mereat. euge serue bone & fidelis. q̄a in pauca fui
sti fidelis. sup̄ multa te constituā. intra in gaudiu d̄ni
tui. Qd̄ ipse p̄stare digneris. q̄ in trinitate p̄fecta uiuis
& regnas d̄s p̄ oīa sc̄la sc̄loꝝ. am̄. *Te imposta manu ca
piti electi ep̄s. dicat hanc orōnē in modū prefationis.*

Imp̄s sempit̄ne d̄s. affluentē sp̄m tue b̄ndictionis fa
mulo tuo. h̄. nobis orantib; p̄piciat̄ infunde. ut q̄
p̄ man⁹ nr̄e hodie impositionē abbas constituat. sc̄ifica
tione tua dign⁹ a te elect⁹. p̄maneat. ut nūq; postmodū
de tua gr̄a separet̄ indign⁹. Suscipiat te d̄no largiente
hodie in bono ope p̄seuerantiā. in aduersis constantiā.
in tribulationib; tolerantia. in ieiuniis desideriu. in im
pietatib; misericordiam. in humilitate principatū. in super
bia odiū. in fide dilectionē. in doctrina p̄uigilantiā.
in castitate continentia. in luxuria abstinentia. in uari
etatib; moderationē. in morib; doctrinā. Te d̄no mune
rante talis in hoc ministerio p̄seueret. q̄lis leuita elect⁹
ab ap̄lis sc̄l̄ stephan⁹ meruit p̄durare. Totā ab hodie di
abolica conūsationē despiciat. tua d̄ne b̄ndictione lar
giente contēpnat̄ p̄sentia. diligat celestia. p̄mia deside
ret sempit̄na. Sit exemplū & forma iusticie ad guber

nandā regendā q; ecclām fidelit̄. ut speculator idone
us int̄ suos collegas semp efficiat̄. Sit magni consiliū
industrie. censurę. efficacie. discipline. Ita dñe te tribu
ente in omnib; mandatis tuis sine rephensione t̄ mun
do corde deseruiat. ut adbrauiū supne uocationis mul
tiplicato fenore cū centesimo fructu corona q; iusticie.
& ad celestiuū thesaurorū donatiua pueniat. Prestante
dño ihu xp̄o. q̄ uiuit & regnat. **O R A T I O.**

Dñs omnium fidelium pastor & rector. famulum tuum que ecclē
tue p̄esse uoluiti ppici respice. da ei q̄s uerbo & ex
emplo quib; p̄est p̄ficere. ut ad uitā una cū grege sibi
cōmisso pueniat sempiternā. **Ps. Tē det ei regulā dicens.**

Accipe regulā a sc̄is patrib; traditā nobis. ad regendū
custodiendūq; gregē tibi a dō creditū. quantum deus
ipse te confortauerit. ac humana fragilitas pmiserit.

Accipe monastice conuersionis regulā. qua ppriā **Item.**
& subditorū corrigere debes uitam. & uide ut n̄ solū
auditor. s; etiā satagas esse illius opator. **O R A T I O.**

De om̄ps & piissime dep̄cām dñe h̄c famulum tuum ppici
intuere. ut grā tua auxiliante in sua subiectorūq;
conuersione precepta sc̄e regule efficacit̄ studeat adim
plere. ut transacto uillicationis sue tēpore. una cū cō
misso sibi grege ppetua potiat̄ beatitudine. **Ps. Tē det
ei cyrothecas et baculum dicens.** Accipe baculū pa
storaltatis. que p̄feras ceterue tibi cōmissee. ad exem
plū iuste seueritatis & correptionis. **Et iterum.**

Accipe p̄lationis uirgā. pastoralis custodie curā signi
ficantē & diligentiam. quaten⁹ in cōmissis tibi ouib;
tam in coercendis earū erratib;. q̄m in omnib; pui
dendis utilitatib; omnino sis sollicitus. **O R A T I O.**

Dñs cui omnis potestas & dignitas famulat. da famulo tuo. h. p̄sperũ sue dignitatis effectũ. in qua semper timeat. tibiq; iugit̄ placere contendat. *¶. ORATIO.*

Omnium dñe fons bonorum. iustorumq; p̄fectuum munerator. tribue q̄s. h. famulo tuo adeptã bene regere dignitatẽ. & a te sibi p̄stitã bonis opib; cõp̄bare. *¶.*

Sequit̄. Te deũ laudam. Populo acclamante. Kyrieleson. Postea dicatur hec ORATIO.

Dñe eterne lucis inuentor. omnipotentia tua suppli-
ci p̄ce deposcim. ut famulũ tuũ. h. quẽ ad regim̄
animarũ elegim. gr̄e tue dono p̄sequis. ut te largiente.
cũ ipsa tibi nr̄a electione placeam. *¶. unigenitũ tuũ. do-*
minũ nr̄m ih̄m xp̄m. cũ quo & sp̄s sc̄o un. & uerus
es d̄s. uiuens & regnans p̄ oĩa sc̄la sc̄lor. *¶. Amen. Et pagat̄*
missa ordine suo. Missa pro abbate. Introitus.

Protector noster aspice d̄s. *Ps̄. Quam dilecta. Collecta.*
Concede q̄s dñe famulo tuo abbati. h. ut p̄dicando
& exercendo que recta s̄t. exemplo bonorũ operũ
animos suorũ instruat subditorũ. & eterne remuneratio-
nis mercedẽ a te p̄ssimo pastore p̄cipiat. Qui uiuis &
regnas cũ d̄o patre in unit̄ sp̄s sc̄i. p̄ oĩa sc̄la sc̄lor. *Sec̄.*

Munera nr̄a q̄s dñe suscipe placatus. & famulũ tuũ. h.
semper & ubiq; misericorditer p̄tegere dignare. *¶. B̄ndictio.*
Benedicat te d̄s celi. adiuuet te xp̄c fili' dei. corpus tu-
um in seruitio suo custodire & conseruare dignet̄. *¶. Amen.*
Mentẽ tuã illuminet. sensũ tuũ custodiat. gr̄am suã ad-
p̄fectũ anime tue tibi porrigat. *¶. Amen. Ab omni malo*
te liberet. dextera sua te defendat. & ad celestia regna
p̄ducat. Amen. Q̄d ipse p̄stare dignet̄. Postcõmunio.

Hec nos dñe cõmunio purget a crimine. & famulum

tuū. h. benigna pietate conseruet. *¶* **Qualit̄ episcop̄
debeat ordinari. Ex concilio niceno. Caplm̄. iiii.**

Episcopū conuenit maxime q̄dem ab omib; q̄ s̄ in
p̄uincia epis ordinari. Si aut̄ hoc difficile fuerit.
aut̄ p̄t̄ instantē necessitatē. aut̄ p̄t̄ itineris longitu
dinē. trib; tam̄ om̄imodis in id ipsū conuenientib;. et
absentib; q̄q; pari modo decernentib;. & p̄ sc̄pta consen
tientib;. celebret̄ ordinatio. **Qua. die. ordinet̄. ep̄s.**

Ecclēsticorū ū ordinū consecratio in ieiunio q̄tuor
tēporū die sabbi celebret̄. Ep̄i aut̄ consecratio q̄ ē ui
carius aplōz. immo & xp̄i. fiet in d̄nico. q̄a eo die p̄ do
nū sp̄s sc̄i dignat̄ ē illustrare corda aplōz. fieri etiā solet
aliq̄tiens in natalicis aplōz. **Ordinatio. ep̄i.**

Primit̄ eligatur. Post electionē dicat̄ ab archyep̄o. Orō.

Remus dilectissimi fr̄s. ut d̄s & d̄ns nost̄ ih̄c xp̄c nos
& electū nr̄m gr̄a sc̄i sp̄s illustrare dignet̄. *¶* **Deinde
dicat̄ iste ūsus. v̄** Exaltent eū in eccl̄a plebis. *¶* & in cathedra
seniorū laudent eū. **Postea mittat̄ in cathedrā & dicat̄ h̄ orō.**

Dmp̄s pat̄ sc̄e. d̄s eterne. tu hominē dignat̄ es in cele
stib; sedib; ordinare. ut ait psalmista. Dn̄e in eter
nū p̄manet uerbū tuū. in celo angelos & archangelos
suo tibi ordine mancipari uoluisti. in ueteris testam̄ti
priuilegio. moysen & aaron. & samuelē int̄ eos in sacer
dotib; tuis qui inuocant nom̄ tuū p̄destinasti. patriar
chas & p̄phas ordinasti. in nouo p̄ filiū tuū ih̄m xp̄m
sc̄os aplōs nobis omnib; tuis seruis ad solatiū elegisti.
primū petrū apl̄m in cathedrā honoris. & mathiā in
eiusdē consortiū apostolatiū atq; cathedrā honoris enu
merasti. & in numero sc̄oz omniū aplōz euocasti. ut sp̄s
sc̄s ait p̄ p̄pham. in cathedra seniorū laudent dominū.

In illis tēporib; diuino nutu de aliis similib; huius simi-
lia contigerūt. Et tu dñe p̄ tua immensa misericōdia in nr̄is
tēporib; da similit̄ grām fratri nr̄o. H. ad instar scōꝝ apo-
stolor̄ tuor̄ sedenti in cathedra honoris & dignitatis.
ut in conspectu maiestatis tue dign⁹ honore appareat.
& in ipso honore omnib; sibi subiectis omnigenarū ex-
empla uirtutū. dictis & factis omni humilitate p̄ben-
do. mereat̄ post hanc uitā inter anglicos choros eterna-
rū sedii solio sublimari. *Peudē. Ordo quē episcopus
in romana ecclesia ordinetur.*

Episcopus cū ordinat̄ primo p̄gredit̄ dominus metropo-
litan⁹ cū electo & cuncto clero & pp̄lo ad ecc̄iam ubi
ipsa fieri uult ordinationē. Et ingressus sacrariū indu-
at se uestimētis pontificalib;. Post pusillū p̄cedat de sac-
rio cū dyaconib; & reliq̄s ministris. sicut reliq̄s dñicis
dieb; mos est p̄cedendi. & elect⁹ sacris uestib; induit̄ pro-
cedat una cū archyēp̄o & cet̄is ep̄is & sacrario ante alta-
re. factūq; ibi scrutinio & concrepantib; ecc̄le signis.
domn⁹ metropolitan⁹ mox ut uult indicet cantori. &
mox incipiat antyphonomam ad introitū.

Regit te dominus sibi in sacerdote magnum & ap̄iens thesaurū
suum optimū & abundare te faciet omnib; bonis. *Exaudiat
te dñs. a* **B**enedixit te d̄s hodie & unxit te oleo leticie p̄re consola-
tib; tuis memor esto nōis dñi dei tui. *Ps̄ D̄s d̄or̄ dñs locutus ē.
Cūq; introit⁹ fuerit finit⁹. p̄termisso Kyrie. domn⁹ me-
tropolitan⁹ imponat Gr̄a in excelsis d̄o. Quo finito dicat.*

Pax uobis.

O R A T I O.

Adesto supplicationib; nr̄is omp̄s d̄s. ut qđ humilita-
tis nr̄e gerendū est ministerio. tue uirtutis impleatur
effectu. **¶** **Hac orōe p̄dicta. posita sella metropolitani an-**
te altare. ceteri episcopales selle ordinent̄ contra. respi-
cientes ad sedē ordinatoris. & ordinandi cathedra col-
locet̄ in medio ceteroz̄. Interim elect̄ ille sacris uestib;
indut̄. hoc est alba. stola. cingulo & cappa. p̄cedat e sac-
rio ducentib; eū p̄ manus duob; ep̄is ante altare. & se-
dentib; ordinabili silentio omnib;. librosq; ordinatio-
nis p̄ oculis habentib;. Ducentes metropolitaniū talit̄
alloquant̄. Reuerende pat̄ postulat sc̄a mat̄ eccl̄a. ut h̄c
p̄sentē p̄sbiterū ad onus episcopat̄ subleuetis. Et metro-
politani. Sc̄tis illū dignū esse. Respondeant. Quan-
tū ad humane fragilitatis spectat examen. credim̄ illum
dignū eē. & metropolitan̄ dicat. Deo gr̄ias. Tē eū qui
ordinand̄ est ita scrutinando alloquatur. ¶ los.

Antiqua scōz̄ **Incip̄ examinatio i ordinōe ep̄i. s̄m gal̄**
patrū institutio docet & p̄cipit. ut is qui ad ordi-
nē episcopat̄ eligit̄. maxime ut legim̄ in canone
kartaginensi. antea diligentissime examine. cū omni
caritate de fide sc̄e trinitatis. & introget̄ de diuersis cau-
sis uel morib;. que huic regimini congruunt. & necessa-
ria s̄t retineri. Sc̄dm apl̄i dictū. man̄ cito nemini impo-
sueris. & ut etiā is qui est ordinand̄ antea erudiatur.
q̄nt̄ sub hoc regimine constitutū oporteat conūsari in
eccl̄a d̄i. & ut irrep̄hensibiles sint. q̄ ei man̄ ordinatio-
nis imponunt. Eadē itaq; auctoritate & p̄cepto. inter-
rogam̄ te dilectissime frat̄ karitate sincera. si omnē pru-
dentiā tuā quantū tua capax est natura. diuine sc̄pt̄e

sensib; accommodare uolueris. **Responsio.** Ita ex toto corde uolo in omnib; obedire & consentire. **Interrog.** **U**is ea que ex diuinis scripturis intelligis. plebē cui ordmand⁹ es & uerbis docere & exemplis. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **U**is traditiones orthodoxorū patrū. ac decretales scē & aplice sedis constitutiones uenerantē suscipe. docere atq; seruare. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **U**is beato petro sueq; ecclē cui a dō data ē potestas ligandi atq; soluendi. eiusq; uicario. successorib; q; ei⁹ fidē & subiectionē p omnia exhibere. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **U**is scē dei ecclē & michi & successorib; meis. fidē & subiectionē exhibere. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **U**is mores tuos ab omni malo temperare. & quantum poteris dño adiuuante ad omne bonū cōmutare. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **U**is semp in diuinis eē negociis mancipat⁹. & a terrenis negociis uel lucris turpib; alien⁹. quantum te humana hec fragilitas consenserit posse. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **U**is castitatē & sobrietatē cū dei auxilio custodire. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **U**is humilitatē & paciētiā in temet ipso custodire. & alios similiter docere. **Resp.** **V**olo. **Interrog.** **P**aupib; & pegrinis. omnib; q; indigentib;. uis eē ppter nom dñi affabilis & misericors. **Resp.** **V**olo. **Tē dicat.** **H**ec omnia & cetera bona tribuat t̄ dñs. & custodiat te. atq; corroboret in omni bonitate. **& respondeant oēs. dñj.**

Item interrogatio de credulitate.

Credis scđm intelligentiā & capacitatē sensus tui scām trinitatē. patrē & filiū & spm scm. unū deū omnipotentē. totāq; in trinitate deitatē coessentialē & consubstantialē. coeternā & cōomipotentē. unū uoluntatis. potestatis. & maiestatis. creatorē omniū

creaturarū . a quo omnia . in quo omnia . p quē omnia . **A**
que sūt in celo & in terra uisibilia & inuisibilia & spiritalia .
Resp. **A**ssentio & ita credo . **Intr.** **C**redis singulam
quāq; in scā trinitate psonā . unū uerū deū . plenū & pfe
ctū . **R.** **C**redo . **Intr.** **C**redis ipsū filiū dī . uerbū
dī . eternalit̄ natū de patre . consubstantialē . coomipo
tentē . & coequalē p omnia patri in diuinitate . tēpora
lit̄ natū de spū scō & maria semp uirgine . cū anima rati
onali duas habentē natiuitates . unā ex patre eternā . al
terā ex matre tēporalē . dīm uerū & hoiēm uerū . p priū
in utraq; natura atq; pfectū . n̄ adoptiuū . nec phantasma
ticū . unicū & unū filiū dī in duab; & ex duab; naturis .
s; in unī psonē singularitate . impassibilē & immortalē di
uinitate . s; in humanitate p nobis & p salute nrā passū
uera carnis passione . & sepultū . ac resurgentē a mortuis
tercia die uera carnis resurrectione . die quadragesima p̄
resurrectionē cū carne qua resurrexit . cū anima ascen
disse in celū . & sedere ad dexterā dī patris . inde uenturū
iudicare uiuos & mortuos . & redditurū unicuiq; scdm o
pera sua . siue bona fuerint siue mala . **R.** **A**ssentio & p
omnia credo . **Intr.** **C**redis etiā spm scm plenū & pfe
ctū . uerūq; dīm a patre & filio pcedentē . equalē & coes
sentialē . coomipotentē & coeternū p omnia patri & filio .
R. **C**redo . **Intr.** **C**redis hanc scām trinitatē . non
tres dōs . s; unū dīm . om̄ipotentē . eternū . inuisibilē et
incomutabilē . **R.** **C**redo . **Intr.** **C**redis scām ca
tholicā & aplicā unā esse uerā ecclām . in qua unū dat̄
baptisma . & uera omnū remissio peccatorū . **R.** **C**redo .
Intr. **A**nathematizas etiā omnē heresim . extollen
tē se adūsus hanc scām ecclām catholicā . **R.** **F**acio .

Anathematizo. **Intr.** **C**redis etiã uerã resurrectione
eiusdẽ carnis quã nẽ gestas. & uitã eternã. **R.** **C**redo.
Intr. **C**redis etiã noui & ueteris testamti. & legis. &
ppharũ. & aploꝝ. unũ esse auctore. dñm ac dñm omĩpo
tentẽ. **R.** **C**redo. **Tẽ dicat̃ ei.** **H**ec tibi fides augeat̃
a dño. ad uerã & eternã beatitudinẽ dilectissime frater
in xpõ. **Respondeant om̃s.** Am̃. **finita examinatioẽ. sub**

Hec sollicita mente & studio uigilanti **S dat̃.**
conserua. & tibi com̃ssis nota facere cura. ut una
nimes uno ore collaudetis dñm. de suis erga uos benefi
ciis. cui exhibend̃ est honor & glã. p̃ oĩa sc̃la sc̃loꝝ. Ac̃.
Ita q̃q; examinat̃ & plene instruct̃. cũ consensu clericõꝝ
& laicoꝝ. ac conuentu totũ puincie epõꝝ. maximeq; me
tropolitani auctoritate & p̃sentia ordinet̃. Nullis det̃
inuitis ep̃s. s; cleri. plebis. & ordinis consensus & desi
deriũ requirat̃. Hñs ita pactis. duo ep̃i coopatores or
dinis sacri. reducant ipsũ electũ in sacriũ. ubi indutus
cambagis. sandaliũ. dalmatica. planeta. & manicis.
egrediat̃ cũ duob; ep̃is & archydiacono. cũ acolitis &
subdyaconib; . & interi qm̃ induit̃ legat̃ apostolus.
lectio epistole beati pauli apli.

Quẽ. fidelis sermo. Si q̃s episcopatũ desiderat. bo
nũ opus desiderat. Oportet g̃ episcopũ irrep̃hen
sibilem esse. unũ uxoris uirũ. Sobriũ. prudentẽ. pu
dicũ. ornatũ. hospitale. doctorẽ. ñ uolentũ. ñ p̃cus
sorẽ s; modestũ. ñ litigiosũ. ñ cupidũ. sue domui bene
p̃positũ. filios habentem subditos cũ omni castitate.
Si q̃s autẽ domui sue p̃esse nescit. quom̃ ecclẽ dñi dili
gentiã habebit. Non neophitũ. ne in supbiã elatus. in
iudiciũ incidat diaboli. Oportet autẽ illũ & testimoniũ

habere bonū ab hīs qui foris sūt. ut doctrinā dī nr̄i ornet
in omnib;. *Gr̄ Memor sit om̄is sacrificiū tuū. Mittere t̄ auxi-*
liū. Gr̄ Immola dō sacrificiū laudis & redde altissimo uota tua.

¶ Congregate illi scōs ei⁹ qui ordinauerūt testamētū ei⁹ sup sacrificia.
Añā Diffusa ē gr̄a. ¶ Desideriū aīe ei⁹. Quando induitur
sandalis dicatur ista orō ab ep̄is astantib; sibi.

Omp̄s sempit̄ne d̄s qui es initiū & finis. fac istū fa-
mulū tuū. H. frat̄e scilicet nr̄m tua b̄ndictione cal-
ciari pedulib; istis. in p̄paratione eugl̄i pacis. Q̄ uiuī.
Hmensā clemtiā tuā rogam⁹ omp̄s *Ad manicas.*
& piissime d̄s. ut manus isti⁹ famuli tui. H. scilicet fr̄is
nr̄i. sicut exterius obducunt̄ manicis istis. sic interius
asp̄gant̄ rore tue b̄ndictionis. ut quecūq; p̄ eas sūt b̄ndi-
cenda uel consecranda. p̄ te b̄ndicant̄ & consecrent̄. Q̄. v.

Ds bonoz omniū auctor & largitor. *Ad dalmaticam.*
guberna famulū tuū h̄c. H. frat̄e nr̄m. ut sicut hoc
t̄pico indum̄to priscoz patrū ritu. latiora uestim̄ta
presentialit̄ p̄stringunt̄. ita mentis ei⁹ uane & uage co-
gitationes. ne in effectū piculosū pueniant. te p̄tegente
coherceant̄. Prestante dn̄o nr̄o. *Ep̄o ū designato sollemp-*
nit̄q; p̄parato. duo ep̄i casulis induti deportent eū su-
peri⁹ iuxta altare. & conūtens se ordinator ad ppl̄m fa-
ciat sermonē si uelit. deinde imponat clerus letaniā. et
p̄sternat se ordinator. electi simul cū electo & certis ep̄is
an̄ altare sup stram̄ta. usq; dū dicat scola Agn⁹ dī. Ut autē
surrexerint duo ep̄i ponant & teneant eugl̄oz codicē
sup uerticē ei⁹. & int̄ scapulas clausū. & uno sup eū fun-
dente b̄ndictionē. reliqui om̄s ep̄i q̄ assunt. manib; p̄-
is caput illi⁹ tangant. & dicat ordinator. O RATIO.

Adesto etiā supplicationib; nr̄is omp̄s d̄s. & qd̄

militatis nr̄e gerendū est ministerio: tue uirtutis com-
pleatur effectu. ꝫ dominū nr̄m. **O R A T I O.**

Quemus dilectissimi nobis. ut huic uiro. utilitati eccle-
puidens benignitas omnipotentis di. gr̄e sue tribuat
largitatem. ꝫ dominū nostrū. **O R A T I O.**
propiciare

Tunc incipiat

alta uoce. **P**er omnia sc̄la sc̄loꝝ. & Amen. **O** omni-
uobiscū. **S**ursū corda. **G**ratias agam⁹ dño dō nr̄o.
eterne d̄s. honor omniū dignitatū. **Prefatio.**

Que gl̄e tue sacratis famulantur ordinib; . **D**s
qui moysen famulū tuū. secreti familiaris af-
fatu: inter cetera celestis documenta culturē: de habi-
tu q̄q; induimti sacerdotalis instituehs: electū aaron
mystico amictu uestiri inter sacra iussisti: ut intelligen-
tie sensū. de exemplis priorū caperet secutā posteritās:
ne eruditio doctrine tue ulli deesset etati: cū & apud
ueteres reuerentiā ipsa significationū species obtineret.
& apud nos certiora essent expr̄m̄ta rerū: quā enigma-
tā figurarū. Illius nāq; sacerdoti interioris habitus.
nr̄e mentis ornatus est: & pontificalē glām n̄ iā nobis
honor cōmendat uestiū. s; splendor animarū: quia &
illa que tē carnalib; blandiebant obtutib;: ea potius
que in ipsis erant intelligendā poscebant. Et idcirco hu-
ic famulo tuo que ad summi sacerdoti ministeriū elegisti.
hanc q̄s dñe grām largiaris: ut quicq̄d illa uelamina
in fulgore auri. in nitore gemmarū. & in multimodi
or̄s uarietate signabant: hoc in ei⁹ morib; actib; q̄

29
claréscat. Comple in sacerdote tuo mystéri tui summa:
& ornamentis totius glorificationis instructum: celestis
unguenti flore sanctifica. **Hic mittat crisma in capi-
te eius in modum crucis et dicatur.**

Unguat & consecret caput tuum celesti benedictione. in ordi-
ne pontificali in nomine patris & filii & spiritus sancti. agnus.
Pax tibi. **E**t cum spiritu tuo.

Hoc domine copiose in eius capite influat: hoc in oris subie-
ctis decurrat: hoc in totius corporis extrema descen-
dat: ut tui spiritus uirtus & interiora eius repleat: & ex-
teriora circumtegat. Abundet in eo constantia fidei: puri-
tas dilectionis: sinceritas pacis. Sint speciosi munere
tuo pedes eius ad euangelizandum pacem: ad euangelizandum bona-
tiam. Da ei domine ministerium reconciliationis. in uerbo & in
factis: in uirtute signorum & prodigiorum. Sit sermo eius & predi-
catio non impulsibilis: humane sapientie uerbis: sed in
ostensione spiritus & uirtutis. Da ei domine clauis regni
celorum: ut utatur non in gloria potestate quam tribuis in edifi-
catione non in destructione. Quodcumque ligauerit super ter-
ram. sit ligatum & in celis: & quod soluerit super terram. sit solu-
tum & in celis. Quorum detinuerit peccata detenta sunt: &
quorum dimiserit. tu dimittas. Qui benedixerit ei. sit benedictus:
& qui maledixerit ei. maledictionibus repleatur. Sit fidelis ser-
uus & prudens: quem constituas tu domine super familiam
tuam. ut det illis cibum in tempore opportuno: & exhibeat
omne hominem perfectum. Sit sollicitudine impiger: sit spi-
ritu feruens: oderit superbiam: humilitate diligat: nec
ea unquam deserat: aut laudibus: aut timore superactis.
Non ponat lucem in tenebras. nec tenebras in lucem: non
dicat malum bonum. nec bonum malum. Sit sapientibus: & in

14
sipientib; debitor. ut fructu de pfectu omniu consequer.
Tribuas ei dñe cathedra episcopale ad regenda eccliam tua.
& plebem uniuersa. Sis ei auctoritas. sis ei potestas. sis
ei firmitas. Multiplices sup eum benedictione & gram.
ut ad exoranda semp misericordiam tua tuo munere semper
ydoneus. tua gra possit esse deuotus. **Respondent**
omnes Amen. Consecratio manuum.

Unguant manus iste de oleo scificato & crismate scifi-
cationis. sicut unxit samuel dauid in regem & ppham
ita unguant & consecrent in noie patris & filii & sps sci.
susipientes ymaginem scie crucis saluatoris nri ihu xpi.
qui nos a morte redemit & ad regna celoz pduxit. exau-
di nos pie pat omnipotens eterne ds. & presta ut qd te
rogam exorem. **¶ eude. Completa benedictione. con-**
firmet pollicem consecrati cum crismate dicens.

Ds & pat dñi nri ihu xpi. qui te pontificat sublima-
ri uoluit dignitate. ipse te crismate. & miltice deli-
butionis liquore pfundat. & spualis bndictionis uber-
tate fecundet. ut quicqd bndixeris bndicat. quicqd
scificaueris scificet. & consecrate manus isti uel polli-
cis impositio cunctis pficiat ad salutem. **¶ eude.**

Creator & conseruator **Benedictio anuli.**
humani generis. dator gre spualis. largitor etne
salutis. tu domine pmitte tua benedictione sup hunc
anulu. ut quicq; hoc sacro scie fidei signo insignitus
incedit. in uirtute celestis defensionis ad eterna uitam
ubi pficiat. **¶ Quando dat anulus dicatur:**

Accepe anulu discretionis & honoris. fidei signu. ut
que signanda snt signes. & que apienda snt apias. &
quod liganda snt liges. que soluenda snt soluas. atq; cre-

30

dentib; p fide baptismatis . lapsis autē & penitentib;
p ministeriū reconciliationis ianuas regni celestis ape
rias . cunctis uero de thesauro dñico noua & uetera
pferas . ut ad eternā salutē omib; consulas grā dñi nrī
ihū xpī . cui cū patre & spū scō est honor & gloria in
secula seculorum . Amen . *Alia.*

Accipe anulū pontificalis honoris . ut sis fidei inte
gritate ante omnia munitus . misericordie opib; insistens .
infirmis cōpatiens . beniuolentib; congaudens . aliena
dampna ppria deputans . de alienis gaudiis tamqm̄
de ppriis exultans . *Benedictio baculi .*

Deus sine quo nichil potest benedici uel consecrari . hē
baculū benedicere dignare . ut quotienscūq; famul⁹
tuus illū gestando & te in corde tenendo p hē sustentat⁹
tue bñdictionis ubertate repleatur . ꝛ dñm . *Quando
datur baculus episcopalis . ordinator dicat .*

Accipe baculū pastoralis officii . id est potestātē ligan
di atq; soluendi . & sis in corrigendis uiciis pie seuiens .
iudiciū sine ira tenens . in fouendis uirtutib; auditor⁹
animos demulcens . in tranquillitate seueritatis cen
surā non deserens . *Item ad dandum baculum .*

Accipe baculū . sacri regiminis signū . ut imbecilles con
solides . titubantes confirmes . prauos corrigas . rec
tos dirigas in uiā salutis eterne . habeas q; potestatem
eligendi dignos . & corrigendi indignos coopante dño
nrō ihū xpō . q̄ cū patre & spū scō u . ꝛ . *Ammonitio .*

Memor sponsionis & desponsationis ecclesiasticę
ctionis dñi dī tui . in die quā assecu
caue ne obliuiscaris illi . *Tunc det osculū pontificalis
dyacomib; omib; ordinat⁹ . s; & archydiacon⁹ subnatis*

eū deducat in p̄sbiteriū. ubi det osculū ep̄is & p̄sb̄itis.
tē iubeat eū dñs metropolitan⁹ in capite sedii ep̄oz se
dere. q̄ reuersus ad pp̄am sedē. postq̄m resederit. lauet
man⁹ & ponens incensū in th̄ymiamaterio. det b̄ndic
tionē et imponat̄ subsequens eugl̄m. Sc̄dm ayarcū.

In illo tēpore. Circuibat ih̄c in circuitu docens. & con
uocauit duodecī. & cepit eos mittere binos & binos. et
dabat illis potestātē spiritūū immundoz. & p̄ceptis eis
ne q̄d tollerent in uia nisi uirgā tantū. n̄ perā. n̄ panē.
neq; in zona es. s; calciatos sandaliis. & ne induerent̄
duab; tunicis. & dicebat eis. Quocūq; introieritis in do
mū illic manete. donec inde exeatis. Et q̄cūq; n̄ recepe
rint uos. nec audierint uos. exeuntes inde. excutite
pulerē de pedib; ur̄is in testimoniū illis. Et exeun
tes p̄dicabant ut penitentiā agerent. & demonia mul
ta eiciebant. Et ungebant oleo multos egros & sana
bant.

Item aliud. Facta est contentio. **Offert.**
Benedic̄ animā. **Off.** Inueni dauid. **S E C R E T A.**

Suscipe dñe munera que tibi offerim⁹ p̄ famulo
tuo. H. ut pp̄icius in eodē tua dona custodias. P.
Hec hostia dñe q̄s emundet nr̄a delicta. **Auia.**

& ad sacrificiū celebrandū. subditoꝝ tibi corpora.
mentesq; sanctificet. P. **Infra actioneoꝝ.**

Hanc igit̄ oblationē seruitutis nr̄e. s; & cuncte fa
milie tue quā tibi offerim⁹. etiā p̄ famulo tuo. H.
ad ep̄iscopat̄ ordinē pmouere dignat̄ es. q̄s dñe.
accipias. & pp̄icius in eo tua dona custo
diat̄. q̄d diuino munere consecut⁹ est. diuinis ef
fectib; sequatur. **Diesq; nr̄os. Benedictio.**

Concedat tibi dñs custodiens te. & sicut te uo

3
uit sup populū suū constituere pontificē. ita & in p̄
senti seculo felicē. & eterne felicitatis faciat esse consortē.

R. Amen. **C**lerū ac pplm quē sua uoluit opitulatio
ne in tua sanctione congregari: sua dispensatione et
tua amministrazione. p̄ diuīna tēpora faciat feliciter

gubernari. **R.** ad. **Q**uaten⁹ diuinis monitis parentes
adūsitatib; carentes. bonis omnib; exuberantes. tuo
ministerio fide obsequentes. & in p̄senti sc̄to pacis tran
quillitate fruant. & tecū eternoꝝ ciuiū consortio poti
ri mereant. **R.** ad. **Q**uod ipse p̄stare dignet. **Alia**

Os qui pplis tuis indulgendo consulis. **benedictio.**
& amore dñaris. da sp̄m sapientie q̄b; tradidisti re
gimen discipline: ut de p̄fectu sc̄arū ouīū fiant gaudia
eterna pastoz. **R.** ad. **E**t qui dierū numerū nr̄oz

temporūq; mensuras. maiestatis tue potestate dispen
sas. ppicius ad humilitatis nr̄e seruitutē pacis tue a
bundantiā temporib; nr̄is p̄tende p̄fectā. **R.** Amen.

Collatis q̄q; in me p̄ grām tuā ppiciare munerib; . et
quē fecisti gradu episcopali sublimē. fac opum p̄fectione
tibi placentē. atq; in eum affectum dirige cor ple
bis et presulis . ut nec pastori obedientia gregis.

nec gregi desit umq̄m cura pastoris. **R.** ad. **Q**uod ipse
p̄stare dignet. **C**ū autē uenerit ad cōmunicandū

pontifex porrigat ei formatā atq; sacratā oblationē in
tegrā. suscipiensq; eā ordinat⁹ ep̄s. ex ea cōmunicet sup

altare. q̄d uero residuū fuerit sibi reseruet denus ad cō
municandū unoq̄q; die usq; ad quāraginta dies. Postmo
dū iussus a pontifice cōmunicet pplm cū ceteris ep̄is.

Cō. **L**etā^{tr̄iat} b̄imur. **Postcommunio.**

Plenū q̄s dñe in nobis remediū tue miserationis

opare. & tales nos esse concede, propici? & sic foueri.

ut tibi in omnib; placere ualeam? *P. Missa i ordm' epi.*

Dñs qui populis tuis. *Ut supra. SECRETA.*

ostias tibi dñe laudis exsoluo. suppliciter implorans.
ut qđ m' inmerito contulisti: incedente beato petro

aplo tuo propici' exsequaris. *P. BENEDICTIO.*

Dñs qui hodierna die uice apostolica eccl'e sue sc'e me
p'esse constituit. concedat michi uia' uobis iusticie

demonstrare. & faciat uos gratuita bonitate iter uite
subintrare. *R. Amen. ET* qui me infula pontificali

dignatus est sublimare. impollutos uos dignet' conser
uare. & p' diuturna tēpora dies urōs in sua pace con

solidare. *R. Am.* **S**it uobis fides recta. spes firma.

karitas p'fecta. ut de p'fectu animarū urarū crescant
uobis eterna gaudia in collegio ciuiū sup'noz. *R. adñ.*

Qđ ipse p'stare dignet'. *Cō. Messis quidē multa. Postcōmūn.*

Tui dñe p'ceptione sacram'ti. & a nr'is mundem' occul

Ftis. & ab hostiū liberem' infidus. *P. Missa episcopi. p*

se in die annuerialio ordinationis sue.

Dñs qui non pp'is suffragantib; meritis. s; sola ineffa
bilis gr'e largitate. me familie tue p'esse uoluisti. tri

bue me tibi digne p'soluere ministeriū sacerdotalis of
fici. & eccl'iasticis conuenient' seruire ministeriis. ple

bēq; cōmissā te in omib; p'tegente. gubernare concede. *P.*

Dñs mundi creator & rector. ad humilitatis *Alia.*

mee p'ces placat' intende. & me famulū tuū quem
nullis suffragantib; meritis. s; in m'isa largitate clemētie

tue cōsilio: mysteriis scēntie tribuisti. dignū sacris al
tariis fac ministrū. ut qđ mea celebrandum uoce dep

mi' tua sanctificatione firmet'. *P. SECRETA.*

32

Ad gl'am dñe tui no'is annua festa repetentes sacerdo
talis exordii. hostiã laudis tibi offerim' suppliciter
exorantes. ut cui' ministeriũ uice tibi serui' imme-
rita. suffragiis eius reddam' accepti. *¶* **Infra actione.**

Hanc g' oblatione quã tibi offero. ego famulus tuus
hodie in quo me dignat' es in ministerio sacro con-
stitueri sacerdotẽ. obsecro dñe placat' accipias. & qd' in
me largiri dignat' es. ppici' custodire digneris. Diesq; n.

Omnipotens d's qui in populo suo **Benedictio.**
ministerio utit' sacerdotũ. conferat nobis sue ppici-
ationis & b'ndictionis donũ. *¶* **am.** **Q**uiq; me in-
dignũ. nullis existentib; meis meritis. s; gratuita sua
pietate huic eccl'e p'esse uoluit. suffragiis scõz me ab õib;
uinculis peccatoz absoluat. scis q; suis altarib; strenu-
um dignũq; ministrũ efficiat. *¶* **am.** **Q**uaten' p' ex-
empla scõz sacerdotũ qui hac sede. & in hoc ministerio
ei placuerẽ gradientes. gregẽq; cõmissũ scdm suã uo-
luntatẽ eo opitulante regentes. ab omnũ pastoz pa-
store xp'o dño p'mia scis p'missa. unã cũ subditis p'cipe.
& in electoz numero merear cõputari. *¶* **am.** **Q**uod
ipse prestare dignet'. qui uiuit & regnat. **Post commu.**

Repleant' consolationib; tuis dñe q's tuoz corda fi-
deliũ. pariterq; de eccl'e p'sule. & de suoz uotoz
plenitudine. grãrũ tibi referant actione. *¶* **dnm n.**

Ex concilio apud aquas grani. Capitulu' septimũ.
Loca iã dudũ consecrata. & n' spurcius fedata. iuxta potabi-
litatẽ in antiquũ statũ reforment'. **Ex concil' au' cap' dñi.**

Eccl'ã ubi pagan' sepult' e' n' liceat consecrare. neq; missas
celebrare. s; iactari foras. & mundari oportet. **Ex concil' au' cap' dñi.**
y eccl'ã in qua cadauera mortuoz sepeliunt'. **Ex concil' au' cap' dñi.**

scificare altare n̄ liceat. si autē consecratū p̄us fuit. missas licet celebrare in ea.

Ex concilio agripp̄. Capitulum tertium.

Eccliam in qua mortuorum cadavera infidelium sepeliunt scificare n̄ licet. s; si apta uideat̄ ad scificandū. inde euulsis corporib; & rasis parietib; & lotis lignis ei; reedificet̄. s; si consecrata prius fuit. missas in ea celebrare licet. si tam̄ fideles fuerit̄ qui in ea sepulta sūt. **Ex concilio meldensi. Capitulum nonum.**

Corpora que antiquit̄ in ecclā sepulta sūt. nequā p̄iciant̄ n̄ sint paganorum. s; tumuli q̄ apparent p̄fundi in t̄rā mittant̄. & pauim̄to desup̄ facto. nullo tumulorum uestigio manente. ecclē reuerentia seruet̄. Vbi ū tanta ē multitudo cadauerū. ut hoc facē difficile sit. loc⁹ iste p̄ cimiterio habeat̄. ablato inde altari.

De ecclā innouata n̄ moto altari. In decretis vigilū pp̄.

De fabrica cuiuslibet ecclē. si dirupta. fuit instauranda. & si in eo loco consecrationis sollempnitas debeat iterari. in q̄ scūaria n̄ fuerit. nichil iudicauim⁹ officere. si p̄ea minime aq̄ exortizata iactet̄. q̄a consecratione cuiuslibet ecclē. in qua sp̄s sc̄i arra n̄ ponit̄. celebrata tē tantū sc̄m⁹ esse missarū. & idō si qua scōrum basilica a fundamētis etiā fuit innouata. sine aliq̄ dubitatione cū in ea fuit missarū celebrata sollempnitas. tota consecrationis scificatio implebit̄. Si ū scūaria q̄ habebat ablata sūt. rursus eorum repositione. & missarū sollempnitate. reuerentiā scificatiōnis accipiet.

Incipit canon de edificanda ecclesia.

Quomodo eccliam edificet anteqm̄ ciuitatis ep̄s illuc ueniat. & ibidē crucē figat publice. & atrium designet. & ante p̄ficiat qui edificare uult. qd̄ ad luminaria & ad custodiā & stipendia custodiū. & ad suppletionē necessitati p̄fici. doneq; sufficiat. atq; p̄tineat. & ostensa uoluntate donatione sic domū edificet. Postq; q̄ crucē in loco ubi altare fabricandū ē fixerit. tē asp̄gat locū

aqua bñdicta hanc cantando antiphonam. *ā.*

Signum salutis pone domine ihu xpe in loco isto & non p̄mit

tas introire angelum p̄cutientem. *ps* *Q*m̄ dilecta vsq;
in fine. *psalmo finito cū Glā patri. dicat episcopus
hanc orationem pro consecratione loci. ORATIO.*

*H*e d̄s qui licet celo & terra ñ capiaris. domū tam̄ t̄
in terra fieri iussisti. in qua nom̄ tuū iugit̄ muoca
retur. h̄c locū q̄s. beate marie semp̄ uirginis omniūq;
scōz̄ incedentib; meritis. sereno tue pietatis intuitu
uisita & uide. & illū ad fabricandū elige. p̄q; infusio
nē gr̄e celestis ab om̄i inquinam̄to purifica. purifica
tūq; conserua. & qui dilecti tui dauid deuotionē in
filii sui salomonis ope cōplesti. tu famuli tui. h. in hoc
ope ita p̄camur uoluntate p̄fice. ut illud te inspirante
incipiat. te adiuuante p̄ficiat. suiq; laboris premiū in
t̄ra consequat̄ uiuentiū. Effugiant ḡ hinc te iubente
dn̄e om̄s nequitie spiritales. & cū fraudib; suis cun
cta diaboli turma. tua uirtute depulsa. resurgat hic
ecclē tue pura simplicitas. & amabilis t̄ innocentie
candor. sicq; h̄c locū p̄unigenti filii tui dn̄i nr̄i ihu
xpi dilectionē coet̄ni tibi. sp̄s parachȳti rore fecunda
gratissimo. ut quicūq; hic p̄ suis necessitatib; . aurib;
tue benignitatis ingerit uota. uotoz̄ suoz̄ consequat̄
effectū. *Peudē. Qui in domo sua oratoriū habuerit.
orare ibi potest. tam̄ ñ audeat in eo sac̄s facere missas
sine p̄missione ep̄i loci ipsi. Qd̄ si fecit. dom̄ illi fisci
uirib; addicat̄. & ab ep̄o districta penitencia conuicta
t̄. Comes. q̄ hoc ep̄o narrante cognouit. & ñ phibuit.*

libra auri multabit. & ab ep̄o loci illi' canonicā suscipiat
at excomunicacionē & exclusionem. In p̄parando se
ad dedicandā eccl̄am. & ad aliq̄d diuinū officium. ep̄s dicat.

Virtutū celestium d̄s de cui' gr̄e rore descendit. ut ad mi-
nisteria tua purgatis sensib; accedam? p̄sta q̄s. ut in
eorū traditione sollempnitē celebranda. tibi placitū de-
feramus obsequiū. .f. **Item alia.**

D̄s qui ad ineffabilis obseruantia sacram̄ti. famuloꝝ
tuorū p̄paras uoluntates. donis tuis corda nr̄a pu-
rifica. ut q̄d sc̄a est deuotione tractandū. sinceris m̄tib;
exsequam̄. .f. **Ordo ad benedicendam ecclesiam.**

Primū ueniat ep̄s induit uestim̄tis sacris. filii & clerus
ad tentoriū in quo reliq̄e p̄terita nocte cū uigiliis fue-
runt. fiantq; ibi letanie.

R ̄rieleyson.	S ̄c̄e Thoma	02	S ̄c̄e Syxte	02
P ̄peleyson.	S ̄c̄e Iacobe	02	S ̄c̄e Corneli	02
P ̄pe audi nos.	S ̄c̄e Phylippe	02	O m̄s sancti martyres	
S aluator mundi ad	S ̄c̄e Bartholomee	02	orate p̄ nobis.	
uiuua nos.	S ̄c̄e Mathee	02	S ̄c̄e Siluester	02
S c̄a Maria ora p̄ nob.	S ̄c̄e Symon	02	S ̄c̄e hylari	02
S ̄c̄e Mychael	02 S ̄c̄e Thadee	02	S ̄c̄e Euchar	02
S ̄c̄e Gabriel	02 S ̄c̄e Mathia	02	S ̄c̄e Materne	02
S ̄c̄e Raphael	02 S ̄c̄e Marce	02	S ̄c̄e Valeri	02
O m̄s sc̄i angli & ar-	S ̄c̄e Luca	02	S ̄c̄e Martine	02
changli orate p̄ n.	O m̄s sc̄i apli & euige		S ̄c̄e hycholae	02
S ̄c̄e Johs baptista	02. O m̄s sc̄i apli & euige		S ̄c̄e hycholae	02
O m̄s sc̄i patarche	yp̄se		O m̄s sancti confello	
S ̄c̄e Pet. 02	S ̄c̄e Stephane	02	res orate p̄ nobis.	
S ̄c̄e Paule	02. S ̄c̄e Line	02	S ̄c̄a felicitas	02
S ̄c̄e andrea	02. S ̄c̄e Clete	02	S ̄c̄a Perpetua	02
S ̄c̄e Iacobe	02. S ̄c̄e Clemens	02	S ̄c̄a Agatha	02
S ̄c̄e Iohannes	02.			

Sc̄a Lucia *oz* dare & conseruare digneris. *Rz.*

Sc̄a Cecilia *oz* **V**t domnū apostolicū in sc̄a religione conseruare digneris. *Rz.*

Sc̄a Agnes *oz*

Sc̄a Irmīna *oz* **U**t regē nr̄m & exercitū ei' conseruare digneris. *Rz.*

Om̄s sc̄e uirgines orate p nob̄.

Om̄s sc̄e uidue orate p nobis. **V**t pontificē nr̄m in sc̄a religione conseruare digneris. *Rz.*

Om̄s sc̄i infantes orate p nobis.

Om̄s sc̄i innocentes orate p nob̄. **U**t omnē gradū ecclesiasticum conseruare digneris. *Rz.*

Om̄s sc̄i orate pro nobis.

Propici' esto parce nobis dn̄e. **V**t cunctū ppl̄m xp̄ianū p̄cioso

Propici' esto libera nos dn̄e. **U**t cunctū ppl̄m xp̄ianū p̄cioso

Ab hoste malo lib̄a nos dn̄e. **U**t cunctū ppl̄m xp̄ianū p̄cioso

A morbo malo lib̄a nos dn̄e. **U**t aiab; oīū fidelīū defunctorū

A peste et clade lib̄a nos dn̄e. **U**t aiab; oīū fidelīū defunctorū

A subitanea & impuisa morte *Rz.* **V**t domū istā ad honorē noīs tui

Ab infidiis dyāboli *Rz.* factā. regalē aulā tibi dō nr̄o

Ab ira tua libera nos *o.* consecrare digneris. *Rz.*

Ab omni malo lib̄a nos *o.* **U**t nos exaudire digneris. *Rz.*

Per aduentū tuū lib̄a nos *o.* **V**t ad p̄missū gl̄e tue p̄mū nos

Per natiuitatē tuā lib̄a. n. *o.* pducere digneris. *Rz.*

Per crucē & passionē tuā *Rz.* **F**ili dei te rogam' audi nos.

Per resurrectionē & ascensionē **A**gne dī q̄ tollis peccata mundi

tuā libera nos dn̄e. miserere nobis. **X**p̄e audi nos.

Per aduentū sp̄s sc̄i parachyū. **K**yrieison. **X**p̄e leis. **K**yriei.

In die iudiciū lib̄a nos dn̄e. **D**emde orōne hanc dec̄ ep̄s

Peccatores te rogam' audi nos. **dicens ante tentoriū. Orem'.**

Vt pacē nob̄ dones te rog. a. n. **A**ufer a nobis dn̄e q̄s in

Ut sanitatē nob̄ dones t. r. a. n. **A** q̄tates nr̄as. ut ad sc̄a

Vt aeris tempiem bonā nobis sc̄oz puris m̄tib; meream̄

dones *Rz.* **U**t fruct' t̄renob̄ introire. *Rz.* **Alia post in**

gressum tentorii.

O R A T I O.

Fac nos dñe scōz tuoz tibi specialit̄ dicata mēbra con-
tingere: quorū cupimus patrocina incessant̄ ha-
bere. ꝑ dñm nr̄m. **Exorcismus salis.**

Exorcizo te creatura salis. ꝑ dñm uiuū. ꝑ dñm uerū. ꝑ
dñm sc̄m. ꝑ dñm qui te ꝑ helyseū pph̄am in aquā mē-
tu iussit. ut sanaret̄ sterilitas aque. ut efficiaris sal exor-
cizatus in salutē credentiū. & sis omnib; te sumentib;
sanctas anime & corpis. & effugiat atq; discedat ab eo
loco quo aspsus fueris omnis phantasia. & neq̄tia. uel
uersutia diabolice fraudis. omnisq; sp̄s immundus: ad
iurat̄ ꝑ eū. q̄ uenturus est iudicare uiuos & mortuos. &
seculū ꝑ ignē. & am̄. **Benedictio salis.**

Immensā elem̄tiā tuā om̄ps eterne d̄s humilit̄ implora-
mus. ut hanc creaturā salis quā in usū humani generis
tribuisti. benedicere & sc̄ficare tua pietate digneris. ut
sit omnib; sum̄tib; salus mentis & corpis. & q̄cqd̄ ex
eo tactū uel resp̄sum fuerit. careat omni immundicia.
omniq; impugnatione spiritualis nequitie. ꝑ dñm.

Exorcizo te creatā aque. in noīe d̄i **Exorcism⁹ aque.**
patris om̄ipotentis. & in noīe ihu xp̄i filii ei⁹ dñi
nr̄i. & in uirtute sp̄s sc̄i. ut fias aqua exorcizata ad
effugandā omnē potestātē inimici. & ipsū inimicū era-
dicare & explantare cū angelis suis apostaticis: ꝑ
uirtutē eiusdē dñi nr̄i. qui uentus ē. **B̄ndictio aque.**

X̄s qui ad salutē humani generis maxima queq; sa-
cramenta in aquarū substantia condidisti. adesto ꝑ
p̄iti⁹ inuocationib; nr̄is. & elemento huic multimo-
dis purificationib; ꝑparato uirtutē tue benedictionis
infunde: ut creatura m̄ysteriis tuis t̄ seruiens ad

abigendos demones. morbos q; pellendos diuine grē
 sumat effectū. & quicq̄ in domib; uel in locis fidelū
 hec unda respserit. careat immundicia. liberet̄ a noxa.
 n̄ illic resideat sp̄s pestilens. n̄ aura corrūpens. discedat̄
 om̄s infidie latentis inimici. & si q̄d est q̄d aut in colu
 mitati habitantū inuidet. aut quieti. asp̄sione hui⁹
 aque effugiat. ut salubritas p̄ inuocationē sc̄i tui nōis
 expectata. ab omnib; sit impugnationib; defensa. ꝑ.

Hic mittatur sal in aquam. et dicatur ꝑ.

Hec cōmixtio salis cū aqua b̄ndicta sit sc̄ificata ad con
 secrationē hui⁹ ecclē. in nōie patris & filii & sp̄s sc̄i. am̄.

D̄s inuicte uirtutis auctor. Sequit̄ oratio.

Deus inseparabilis imperii rex. ac semp̄ magnificus
 tr̄yumphator. q̄ aduerse d̄n̄ationis uires reprimis.
 q̄ inimici rugientis seuitiā supas. q̄ hostiles nequitas
 potent̄ expugnas. te d̄n̄e trementes & supplices deprecam̄
 ac petim⁹. ut hanc creaturā salis & aque dignant̄ aspici
 as. benign⁹ illustres. pietatis tue more sc̄ifices. ut ubi
 cūq; fuerit asp̄sa. p̄ inuocationē sc̄i nōis tui omnis in
 festatio immundi sp̄s abigat̄. terror q; uenenosi serpen
 tis p̄cul pellat̄. & p̄sentia sc̄i sp̄s nobis misericordiam tuā
 poscentib; ubiq; adesse dignet̄. ꝑ. in unitate eīdē sp̄s sc̄i.

**T̄ eleuent p̄s̄ori ipsas reliquias in feretro cū honore
 & laudib; cū crucib; & thuribulis & luminarib; . & ex
 eant psallendo.**

Antyph. Surgite sancti de mansio nib; uest̄s.

loca sanctificate plebem benedici te. & nos homines peccatores in

pace custodite. **ā** Cum iocunditate exi bitis & cum gau

dio deduce mimi nam & montes & colles exi lient expectan

tes uos cum gaudi o alleluia. **donec pueniant ad ostiū eccle. Primitus ū anteq̄, intreat pontifex ecclām. dyacon⁹ recludat in ipsa. & illuminent duodeci candeles p̄ circuitū ipsi⁹. stante ep̄o unā cū cetero clero p̄ forib; ecclē. & imponat ista antē.**

Tollite portas principes ur̄as & eleuamini porte eternaes. **Et circueant ecclām & introibit rex glorie. ps̄. Dñs ē t̄ra. cū crucib; & reliq̄is sc̄oz. eandē antyphām p̄ singlōs uersus repetentes. usq; dū pontifex primū aqua b̄ndicta spargat forinsecus parietes ecclē. t̄c ueniens ante ostiū dicat. Orem⁹. Dyacon⁹. flectam⁹ genua. Leuate. ORATIO.**

Omp̄s sempit̄ne d̄s. qui in om̄i loco d̄nationis tue tot̄ assistis. tot̄ oparis. adesto supplicationib; nr̄is. & hui⁹ domus. cui⁹ es fundator. esto p̄tector. nulla hic nequitia contrarie potestatis obstat. s; uirtute sp̄s sc̄i opante. fiat hic tibi semp̄ purū seruitiū. & deuota libertas. **Oratione facta accedat pontifex ad ostium p̄cutiens cū cambuta sua sup̄ liminare semel. et dicat h̄c uersū. Tollite portas principes ur̄as. & eleuamini porte eternaes. & introibit rex gl̄e. Cui dyacon⁹ deintus respondens dicat. Q̄s est iste rex glorie. Contra pontifex respondens addat hec. Dñs fortis. dñs potens in prelio. & recedens ab ostio circueat ecclē cū clero aqua spargendo & cantando respons̄. h̄.**

R In circuitu tuo domine lumen est qđ numquam de

fici et ubi constitui sti lucidissimas mansio nes ibi requies

cunt sanctoru a in me. **v.** Magnus dominus & laudabilis in

mis. in ciuitate di nri in monte sancto e ius. Ibi reqes. **Tunc**

iteru ueniens ante ostiu dicat. Oremus. Diacon?

flectam genua. Leuate. ORATIO.

Ompis sempitne ds. qui p filiu tuu angularé scilicet lapide. duos e diuerso ueniens ex circucisione

& p pucio parietes. duos q; greges ouiu sub uno eodeq;

pastore unisti. da famulis tuis p hec nre deuotionis

obsequia indissolubile uinculu karitatis. ut nulla di

uisione mentiu. nullaq; punitatis uarietate sequestant.

qs sub uni regimine pastoris unus grex continet. uni

usq; te custode ouilis septa concludunt. **Peude. Post h**

accedens pcutiat scdo sup liminare & dicat. Tollite

portas principes uras. & eleuamini porte etnales. et

introbibit rex gle. **& diacon? deint resp. Qs est iste rex**

gle? Cui pontifex. Onis fortis dnis potens in prelio.

Demde iteru circueat eccliam aqua spargendo & respos

orium hoc cantando. Responsor.

Fundata est domus domini sup uerticem monti um & exal

tata est sup omnes colles. & ueniens ad eam omnes gentes. &

dicent gloria ti bi domi ne. **v.** **Be nedie domine domu istam**

Et cu uenerit an

quam edificaui no mimi tu o. Et ueniens. **ostiu dicat. Orem?**

Dyacon? flectam? genua. Leuate. & dicat ep's hac oratione.

Misericors & misericors d's. qui sacerdotib; tuis p' ceteris tantam gram contulisti. ut quicquid in tuo nomine digne profecteq; ab eis agitur. a te fieri credatur. quod immensa clementiam tuam. ut quicquid modo uisitaturi sumus. uisites. quicquid benedicturi benedicis. sitque ad nostre humilitatis introitum sanctorum tuorum meritis. fuga demonum. & angeli pacis ingressus. **P.** Tunc accedens ad ostium percutat tercio super liminare ecclesie ac repetat predictum uisiculum. Tollite portas principes uras & eleuamini porte eternales. & introibit rex glorie. **Dyacon?** Quis est iste rex glorie? **Respondeat pontifex.** Dominus uirtutum ipse est rex glorie. **Adiciens.** Apertum est statim ostium apertum intrans ecclesiam cum ministris duobus uel tribus. & cum mansionario & acolyto dicat. Pax huic domui. Pax huic domui. tribus uicibus. **Respondeant Amen.** & claudat ostium ecclesie. Deinde incipiat clerus foris letaniam. sacerdotibus feretrum tenentibus. usque dum pontifex ante altare prosternat se cum ministris super stramenta. & sint ibi prostrati usque dum dicat scola. Agnus dei qui tollis peccata mundi uel letania cum surrexerit pontifex ab oratione. ueniens ante altare non dicat. Dominus uobiscum. sed tantum oremus excelsa uoce. **Et dyacon?** flectam? genua. Leuate. Et dicat episcopus hanc orationem. **ORATIO.**

Magnificare domine deus noster in sanctis tuis. & hoc in templo tibi edificato dedicator appare. ut qui cuncta in filius adoptionis operaris. ipse semper in tua hereditate lauderis. **P.** Deinde incipiat pontifex de sinistro angulo ab oriente scribere in pavimento ecclesie cum cambuta sua grecum alphabetum totum. usque in dextrum angulum occidentale orationem.

^{alfa} A. ^{beta} B. ^{gamma} Γ. ^{delta} Δ. ^e E. ^{zeta} Ζ. ^{eta} Η. ^{theta} Θ. ^{iota} Ι. ^{kappa} Κ. ^{labda} Λ. ^{ma} Μ. ⁿⁱ Ν. ^{fi} Ξ.
^{pi} Π. ^{ro} Ρ. ^{sigma} Σ. ^{tau} Τ. ^{upsilon} Υ. ^{phi} Φ. ^{chi} Χ. ^{psi} Ψ. ^{omega} Ω. **Interi canant qui**
cū eo se hanc

antiphonā. **Q**uam metuendus est locus iste uere non

est hic aliud nisi domus de i & porta celi. **ps** **B**enedict' dñs d's isrl'.
 Incipiensq; similiē iterū de dextro angulo orientali al-
 phabetū latinū scribat usq; in sinistrū angulū occidentē.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q.
 R. S. T. V. X. Y. Z. **Interim canant qui cū eo se**
antiphonā. **Q**uā metuend' est. **Ut sup.** **D**einde ueniens
 ep's ante altare dicat. **O**s in adiutoriū meū intende.
Cū glā absq; allā. **D**einde bñdicat salē. & aquā. **Exorcis**

Exorcizo te creatura salis in noīe dñi nrī **I m' salis.**
Ihū xpī qui apl's suis ait. Vos estis sal terre. & p apo-
 stoliū dicit. cor ur'm sale conditū sit. ut scificeris ad conse-
 crationē hui' ecclē. ad expellendas om's demonū tempta-
 tiones. & om'ib; q' ex te sumperint sis & anime & corpis
 tutamētū & sanitas & p'ectio & confirmatio salutis. **¶ e.**

Hē d's omp's bñdic hanc **Sequit' benedictio.**
Creaturā salis ad effugandū inimicū. & ei salubrem
 medicinā immitte. ut ad anime & corpis se sumētium
 pficiat sanitatem. **¶.** **A l i a.**

Rogam' & obsecram' te dñe scē. pat' omp's. eterne d's.
 ut hanc creaturā salis quā in usū generis humani
 tribuisti. in signū sapientie tue cōmutare digneris. ut
 quicūq; ex hoc gustauerint. omni fetore fatuitatis ca-
 rentes ad te redeant. & in te roborent'. atq; donū grē
 tue inuenire mereantur. **¶.** **A l i a.**

Virtutis tue inuictā fortitudinē depcam' dñe scē.

pat̄ om̄ps. et̄ne d̄s. qui int̄ om̄nia necessaria. que per
ih̄m xp̄m d̄nm nr̄m p̄creari iussisti. n̄ minimā grām
conferre dignat̄ es salū. ut ex illo possint uniūsa condiri.
que om̄ib; ad escā p̄ eūdē filiū tuū d̄nm nr̄m p̄creasti.
idō te supplices exoram⁹. ut hoc sal asp̄icere digneris.
quaten⁹ ex maiestatis tue uirtute contra om̄s spiritus
immundos uigorē possit accipe. expellat ab omni loco
ubi tua fuit inuocatione asp̄sū quicquid potest ēē pestife
rū. & exhibeat plenū salutis effectū. deterreat omnes
prestigias inimici. & omnia monstruosoz genera longi⁹
faciat fugari. grauedines om̄s. phantasias q; compescat.
& p̄ signū crucis filii tui d̄ni nr̄i ih̄u xp̄i tutelā fidelissi
mam presteet. *¶ eūdē. Exorcismus aque.*

Exorcizo te creatā aque in noīe d̄i patris. & filii. et
sp̄s sc̄i. om̄is uirtus adūsariū. & om̄is incurſio
dyaboli. omne fantasma. om̄isq; inimici potestas era
dicare & effugare ab hac creatura aque. *¶. Aua.*

Exorcizo te creatā aque in noīe d̄i patris. & filii. & sp̄s
sc̄i. ut repellas diabolū a t̄mino iustoz. ne sit in
umbraculis hui⁹ ecclē. & tu d̄ne effunde sp̄m sc̄m in hanc
ecclām tuā. ut p̄ficiat sanitatē corpoz animarūq; ado
rantū te. ut magnificet̄ nom̄ tuū in gentib;. & incre
duli corde conūtant̄ ad te. & n̄ habeant aliū d̄m p̄t̄ te
solū dominū. Qui uenturus es. *Itē exorcism⁹ aque.*

Exorcizo te creatā aque p̄ d̄m uiuū. p̄ d̄m uerū. p̄ d̄m
sc̄m. & p̄ d̄m nr̄m ih̄m xp̄m. ut efficiaris aqua sc̄a.
aqua b̄ndicta. & ubicūq; effusa fueris uel asp̄sa. siue in
agro siue in domo. effuges om̄ne phantasiā. om̄neq; in
imici potestatē. ut sp̄s sc̄s habitet in domo hac. p̄stante
eodē domino nr̄o ih̄u xp̄o. *q̄. v. O R A T I O.*

38
Hic d's. pat' omp's. statutor omniu' elem'toꝝ. qui
p' ih'm xp'm filiu' tuu' dnm nrm elem'tu' hoc aque
in salute' humani generis esse uoluisti. te supplices dep'
cam. ut exauditis oronib; nris ea' tue pietatis respectu
scifices. atq; ita omniu' spirituu' immundoꝝ ab ea rece-
dat incurfio. ut ubicuq; fuerit in noie tuo aspsa. gra'
tue bndictionis adueniat. & mala omia te ppiciante
procul recedant. ¶ eumdē. **A S I A.**

Qui ad salute' humani generis maxima queq;
sacram'ta in aquaru' substantia condidisti. adesto
ppici' inuocationib; nris. & elem'to huic multimodis
purificationib; pparato. uirtute' tue bndictionis infun-
de. ut creat'a my'steris tuis t' seruiens ad abigendos de-
mones. morbosq; pellendos. diuine gr'e sumat effect'u.
& qcq; in domib; uel in locis fideliu'. hec unda respserit.
careat immundicia. liberet' a noxa. n' illic resideat spirit'us
pestilens. n' aura corrupens. discedant om's insidie la-
tentis inimici. & si qd' e' qd' aut incolumitati habitanti-
um inuidet aut q'eti. asp'sione hui' aque effugiat. ut
salubritas p' inuocatione' sci tui nois expetita. ab omib;
sit impugnationib; defensa. ¶ **Seq'te' bndictio cineru'.**

Dom'ps sempit'ne d's parce metuentib;. parce supplicib;. .
& mittere digneris scm' angelu' tuu' de celo. qui bn-
dicat & scificet cineres istos. ut sint remedi'u' salutare oib;
nom' tuu' supplicu' inuocantib;. . ac semet ipsos p' consci-
entia delictoꝝ suoꝝ accusantib;. . atq; ante conspectu'
diuine clem'tie tue facinora sua deplorantib;. . uel sere-
nissim'a pietate' tua' supplicu' obnyxeq; flagitantib;. . p'sta
qs p' inuocatione' scissimi nois tui. ut quicuq; eos sup-
se aspserint p' redemptioe peccoꝝ. corp'is sanitate'. et

anime tutelá pcpiant. *¶. Tē misceat sal & cinis.*

Hec faciat ep̄s ter inde crucē sup aqua & dicat.

Hec cōmixtio salis & cineris cū aqua bñdicta sit sc̄i-
ficata ad consecrationē hui⁹ ecclē & altaris. in noīe
patris. & filii. & sp̄itus sc̄i. **O R A T I O.**

Dŝ inuicte uirtutis auctor. & inseparabilis impi⁹ rex.
ac semp magnificus tr̄yumphator. q̄ adūse dn̄atio-
nis uires rep̄mis. q̄ inimici rugientis seuitiá supas. q̄
hostiles neq̄uas potentē expugnas. te dn̄e trem̄tes & sup-
plices dep̄cam⁹ ac petim⁹. ut hanc creaturá salis & aque
& cineris dignantē aspicias. benign⁹ illustres. pietatis
tue more sc̄ifices. ut ubicūq; fuerit aspsa. p̄ inuocatio-
nē sc̄i noīs tui om̄is infestatio immundi sp̄s abigat. ter-
rorq; uenenosi serpentis p̄cul pellat. & p̄sentia sancti
sp̄s nob̄ misericōdiam tuá poscentib; ubiq; adesse dignet. *¶*
dn̄m. in unū. eīdē. *Deinde ponat uinū in ipsa aq̄. dices.*

Fiat cōmixtio aque & uini ad consecrationē hui⁹ ecclē
& altaris. in noīe patris & filii & sp̄s sc̄i. *¶ p̄ aq̄ cū uino*
eū om̄ipotentē fr̄s km̄i. in cui⁹ domo *¶ mixte.*
mansiones multe s̄t. supplices dep̄cem⁹. ut habitacu-
lū istud bñdicere & custodire dignet. p̄ asp̄sionē hui⁹ aq̄
cū uino mixte. ut tenebras ab eo repellat. & lum̄ in-
fundat. nullá seuienti adūfario potestatē tribuat. s; p̄
p̄a sit dom⁹ dei. ut nullá in ea inimicus habeat licentiá
nocendi. *¶. Itē p̄fatio aq̄ cū uino mixte.*

Om̄ps sempit̄ne d̄s. creator & conseruator humani
generis. & dator gr̄e spiritalis. atq; largitor et̄ne sa-
lutis. mitte sp̄m sc̄m tuū sup hoc uinū cū aqua mix-
tū. ut armatū celestis defensione uirtutis. ad consecra-
tionē hui⁹ ecclē & altaris tui pficiat. *¶. Tē ingrediens*

ep̄s ad altare. p̄mo cū pollice suo de ipsa sc̄a aqua faciat
cruce in medio altaris dicens. **S**anctificet hoc altare
in noīe patris & filii & sp̄s sc̄i. **R** amen. **P**ax tecum.

Et cū sp̄u tuo. **D**em̄de in dextra parte. **T**ē in sinistra p̄ q̄
tuor cornua altaris. & cū ylopo aspgat ipsū altare
septē uicib; in circuitu. canendo hanc antyphona.

*Al' p̄gēs me domine ylo po & mundabor lauabis me & sup
muem de al'abor.*

Cū psalmo **M**iserere mei d̄s. **D**em̄
de circueat eccl̄am trib; uicib; aq̄
sc̄a spargendo parietes. incipiens a dextera parte ori
entis. usq; dū redeat in orientē. & primo circuitu ca
natur eadē antypha **A**l' p̄gēs me d̄. **ē** psalmo **M**iserere.

Dua anty
phona. **S**imilabo eum uiro sapienti qui edificauit domum

suam supra petram. **S**ec̄do circuitu. **A** **E**xurgat d̄s & dis

sipentur inimici eius. **C**ū psalmo ipso. **T**u do mine uni

uersoz qui nullam habes indigentiam. uolui sti templum tuum
fieri in nobis. conserua domum istam immaculatam in eternū d̄ne.

Cū uersu. **T**u d̄ne cui humilium semp & mansuetoz placuit
Tercio circuitu.

deprecatio. Conserua.

Antyphona. **Q**ui habitat in adiutorio altissimi
in p̄tectione dei celi commorabitur. **C**ū ipso
psalmo. **A** **H**ec est

domus domini firmiter edificata bene fundata est supra firmam

Deinde aspargat p mediū ecclē in longū & latū. faciens crucē sup omne pauimētū canendo an tūpham

istā. Domus mea do mus orationis uocabitur. Cū ūsu.

Harrabo nomen tuum cum fratrib; meis in medio ecclesie lau
dabo te. **& glā patri & cetā. Qua finita. in medio ecclē**

pontifex dicat. Orem? Dyācon? flect' g. lxx.
Ds qui loca nomini tuo dicanda scificas. **ORATIO.**
effunde sup hanc orōnis domū grām tuā: ut ab oib;
hic inuocantib; nom tuū. auxiliū miscde tue sentia
tur. **℟. Jē. Orem? & dyācon? ut sup. Et sic sequat**
oratio in consecratione basilice. ORATIO.

Ds scificationū om̄ps dn̄ator. cui⁹ pietas sine fine
sentit. d̄s q̄ celestia simul & terrena moderaris. ser
uans misericōiam tuā pp̄lo tuo ambulanti ante conspe
ctū glē tue. exaudi p̄ces seruoꝝ tuoꝝ. ut sint oculi tui
ap̄ti sup domū istā die ac nocte. hanc q̄q; basilicā in
honore scē & uictoriosissime crucis. & scī. j. sacris m̄y
sternis institutā clem̄tissim⁹ dedica. miserat̄ illustra.
pp̄o splendore clarifica. om̄neq; hoīem uenientē ado
rare te in hoc loco placat̄ admitte. pp̄ici⁹ respicere dig
nare. & pp̄t nom tuū magnū. & manū fortē. & brachi
um excelsū. in hoc habitaculo supplicantes libens p̄te
ge. dignantē exaudi. et̄na defensione conserua: ut semp
felices. sempq; in tua religione letantes. constant̄ in scē
trinitatis confessione. fide catholica pseuerent. **℟.**

Deinde dicat excelsa uoce. Per omnia sc̄la sc̄lorū.

Amen. **D**ñs uobiscū. **E**t cū spū tuo. **S**ursū corda.
Habem⁹ ad dñm. **G**ratias agam⁹ dño dō nrō. **D**ignum
q̄ iustū est. **P R E F A T I O.**

Det iustū est equū q̄ salutare. Hos tibi semp q̄ ubiq;
grās agere. dñe scē. pat̄ om̄ps. eterne d̄s. adesto
p̄cib; nr̄is. adesto sacram̄tis. adesto etiā piis famuloꝝ
tuoz laborib; . nobisq; misericōiam tuā poscentib; . descen-
dat quoq; in hanc eccl̄am tuā quā sub inuocatione sc̄i
nōis tui in honore scē crucis in qua coet̄nus t̄ fili⁹ tuus
dñs nr̄ ih̄c xp̄c p̄ redēptione mundi pati dignat⁹ est. q̄
sc̄i mr̄is tui. h̄. indigni consecram⁹. sc̄s sp̄s tuus septi-
formis gr̄e ubertate redundans. ut quenscūq; in hac
domo tua sc̄m nōm tuū fuit inuocatū. eoz q̄ te inuoca-
uerint a te pio dño p̄cēs exaudiānt. **O** beata q̄ sc̄a tri-
nitas. q̄ omnia purificas. omnia mundas. q̄ omniā
exornās. **O** beata maiestas d̄i. que cuncta imples. cun-
cta continēs. cunctāq; disponis. **O** beata q̄ sc̄a man⁹
d̄i. que omnia sc̄ificas. omnia b̄ndicis. omniā locupletās.
O scē scōꝝ d̄s. tuā clem̄tiā humillima deuotione depos-
cim⁹. ut hanc eccl̄am p̄ nr̄e humilitatis famulatū in
honore scē q̄ uictoriosissime crucis. uel sc̄i mr̄is tui. h̄.
purificare. b̄ndicere. consecrareq; p̄petua sc̄ificationis
tue ubertate digneris. **H**ic q̄q; sacerdotes sacrificia
laudis offerant. hic fideles ppl̄i uota p̄soluant. hic pec-
catoꝝ onera soluant. fideles q; lapsi rep̄arent. **I**n hac ḡ
q̄s dñe domo tua. sp̄s sc̄i gr̄a egroti sanent. infirmi re-
cupent. claudi curent. leprosi mundent. ceci illuminen-
t. demoniā eiciant. **C**unctoz hic debiliū incōmoda te
dño annuente pellant. omniūq; peccōꝝ uincula absol-
uant. ut om̄s qui hoc templū b̄nficia dep̄caturi in-

grediuntur: cuncta se impetrasse letent: ut concessa
miscdia qua pccant. perpetuo tue miserationis munere
gloriantur. **Sequitur oratio in medio ecclesie.**

Habitator scaru mentiu ds. cui anima fidelis hos-
piciu. cui mens pia templu est. tibi pces effundim?
tibi supplicam? ut hanc domu tua qua p inuocatio-
ne nois tui pio scificam officio. miscdia tua & pfectio-
ne custodias. dona habitatorib; illi. id est sacerdotib;
clero. atq; omi plebi bone uoluntatis studiū. & pu-
opis effectū. Sint in ea semp uiri grauitate insignes.
femine caste. prudentes pueri. pbe uirgines. p sexu su-
o atq; etate laudabiles. ut du scificata p inuocatione
tua domu habitant. ipsi te habitatore mereant habe-
re. **Hac expleta eat eps ante altare dicente scola**

antiphā
istam.

ā Introibo ad altare dei ad deum qui leuificat iuen-
tutem meam.

Cū psalmo. Judica me ds & disc. **Tc faciat**
malta de calce & tegula cū ipsa aq bñ-
dicta ad concludendas scoy reliqas in locū altaris. &
referuet ad tepus. & ptea ipsa aqua q remanet fun-
dat ad basim altaris. & a dyaconib; ul' psbris exten-
gat altare de linteis. Postea pontifex pferat incensū
sup altare. & dicat scola uersiculū. Dirigat dne ad
te oro mea. Tc de oleo scificato faciat pontifex cruce
in medio altaris. & p qtuor angulos altaris v s. dicef.

Scificet hoc altare in noie patris & filii & sps sci. am.

Pax tecū. Et cū spiritu

tuo. & dicat antiphā ista. Rexit iacob lapidem in titulum

Psalmus.

fundens oleum desup. Qm dilect. ā Mane surgens iacob

erigebat lapidem in tytulum. fundens oleum desup. uotum uouit

Psalmus.

domino. uere locus iste sanctus est. & ego nesciebam. **Funda'mta.**

¶ ungat iteru de oleo scō ipsū altare dicendo.

¶ cificetur hoc altare. vt sup. semp in circuitu ipsi' al-
taris alio sacdote ferente incensū. Post expletū psal-
mū mittat iterū oleū similiter sic pri' cantando anty-
phona. **Cū psalmo.**

¶ Edificauit moyses altare domino deo. **D's n'r refug.**
hoc facto sumat crisma & faciat crucē similiter sic sup.
cantando

antypnam. **U**nxit te dominus oleo leticie pre confortib; tuis.

Ps. Eructauit. **I**nterī ali' sacdos in circuitu altaris
semp faciat incensū. Deinde in circuitu eccle uadat
pontifex & faciat crucē p parietes cū pollice suo de ipō
crismate in duodeci locis. pmo in dextā parte. & sic
in circuitu dicens p singlas cruces. **S**cificet' hoc tem-
plū in noīe patris & filii & sps scī. Amen. **P**ax tecū.

Et cū spū tuo. Et scola dicat hanc antypnam.

Sanctificauit dominus tabernaculum suum. hec est domus dei in qua
inuocatur nomen eius de qua scriptum est. erit nomen meum ibi dicit

dominus. **ps.** Cantate. i. **¶** Lapidēs preciosi omnes muri

Psalmus.

tui. & turres iherusalem gemmis edificabuntur. **L**auda ir'lm d.

Te iterū redeat ad altare. & offerat ibidē incensum sup
illud. & dicat clerus antypnā subsequentem.

♫
¶ Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni quem benedixit dominus?
Ps fundamenta. **Posth** dicat pontifex **p**ratione hanc in

Dei patris omnipotentis **I** consecratione altaris.
misericordiam deprecem dilectissimi fr's. ut hoc altare sa-
crificiis spiritualibus consecrandum uocis nre exoratus
officio. p'senti benedictione scificet. & in eo semp oblati-
ones famulorum suorum. studio sue deuotionis impositas.
benedicere & scificare dignetur. ut spiritali placat incenso.
p'canti familie sue p'mpt' exauditor existat. **¶. Deinde**
dicat. Orem'. & **dyacon'.** flectam'. g. Leuate. **Posth se-**

S om'ps in cui' honore altare **q'te altaris consecutio.**
hoc sub inuocatione tui no'is consecram'. clemens
& p'pici' p'ces nre humilitatis exaudi. & p'sta ut in
hac m'sa sint tibi libamina accepta. sint grata. sint
pinguia. & sci sp's tui semp rore p'fusa. ut omi tēpore
in hoc loco supplicantis tibi familie tue anxietates re-
leues. egritudines cures. p'ces exaudias. uota suscipi-
as. desiderata confirmes. postulata concedas. ut ad do-
nū grē tue sani uilicatiq; puenire mereant'. **¶. Deinde**
dicat excelsa uoce. Per omnia sc'la sc'lor. **A** men' O'ns
uobiscū. **E**t cū spū tuo. **S**ursū corda. **H**abem' ad
dn'm. **G**ras agam' dnō dō nro. **O**ignū & i. **P**refatio.

¶ Et iustū ē equū & salutare. Hos t' semp & ubiq;
Hgras agere. dnē scē. pat' om'ps. etne d's. & ut p'pen-
siori cura. & attentiori famulatu t' seruitutis officia
deferam'. hoc p'sertim in tēpore. quo religiosarū men-
tū habitū ultra parietū ornatū delegisti. & quo scōz
tuoz. h. mentio habet'. p' quoz sacra reuerentiā et
honore. sacratissimo no'i tuo hoc altare dedicāmus.

72
Hoc ū g̃ dñe efflagitat̃ p̃cib; : dignare hoc altare. ce-
lesti sc̃ificacione pfunderē & benedicere. Assistent ange-
lu claritatis : & sc̃i sp̃s illustrationē p̃fulgeat. Sic illi
q̃q; apud te gr̃e. cui fuit illud qđ abrahā pat̃ fidei in
nr̃e figurā redēptionis. filiū immolatus extruxit : qđ
ysaac in conspectu tue maiestatis instituit : qđ iacob
dñm magna uisione erexit : ut hic orantes ex-
audias : hic oblata sc̃ifices : hicq; supposita b̃ndicas :
hic q̃q; benedictā distribuās. Sit g̃ ecclē tue t̃tulus se-
pit̃nus. sit mensa celestis : spiritali conuiuio p̃p̃a-
rata. Tu g̃ dñe p̃po ore tuo. hostias sup̃ eā impositas
b̃ndicto : & b̃ndictas suscipito : atq; nobis om̃ib; tri-
bue. ut participatione earū uitā acquirām̃ sc̃mpit̃nā.

Dñe sc̃e. pat̃ om̃ps. *Sequitur oratio.* **IP.**

et̃ne d̃s. clemens & p̃pici p̃ces nr̃e humilitatis ex-
audi. & respice ad huius altaris holocaustū. qđ n̄ igne
uisibili p̃bet̃. s; infusū sc̃i sp̃s gratia. in odorē suauitatis
ascendat. & legitime se sum̃tib; eucharistia medicabi-
lis fiat & ad uitā pficiat sc̃mpit̃nā. **P. A l i a.**

Maiestātē tuā dñe humilit̃ imploram̃. ut altare hoc
sacre unctionis libamine. ad suscipienda ppl̃i tui
munera munctū. potent̃ b̃ndicere & sc̃ificare digne-
ris : & qđ n̄ a nob̃ indignis sub tui nõis inuocatione.
in honore & nõie sc̃i m̃ris tui. h. sacros̃ci crismatis un-
ctione est delibutū. placeat t̃ atq; altare maneat p̃pe-
tuū. ut quicqđ deinceps sup̃ eo oblatū sacratū ue fue-
rit. dignū t̃ fiat holocaustū : atq; omniū hic offerentiū
sacrificia. a te pio dño benigne suscipiant̃. & p̃ ea pec-
catoꝝ nr̃oꝝ uincula absoluant̃. macule deleant̃. uenie
impetrent̃. gr̃e acquirant̃. quateñ una cū sc̃is & ele

etis tuis uitā p̄cipe mereant̄ eternā. *¶. Deinde dicat̄.*

¶. Confirma hoc deus quod opatus es in nobis a templo sancto

Deinde iungat
Tuo qđ est in iherusalem a e s i a a e s i a. *oleo sc̄o & benedi-*
cat tabulā sup altare dicens hanc prefationem.

apudē h̄c fr̄s dilectissimi in quo unguentū sacre
unctionis effundit̄. ad suscipienda ppl̄i sui munera
& sacrificia. orem⁹ ut dñs consecret atq; b̄ndicat. &
qđ est unctū a nob. sic unctū in noīe ei⁹ ut plebis ob-
lata suscipiat. & altario p̄ sacrā unctionē p̄fecto. dū p̄-
piciationē factorū imponim⁹ ipsi p̄piciatores dī esse
mereamur. *¶. Benedictio tabule. O R E G V S.*

Supplices tibi dñe d̄s. pat̄ om̄ps. p̄ces effundim⁹.
ut metalli hui⁹ expolitā materiem sup̄nis sacrifi-
cis imbuendā. ipse tue dotare sc̄ificationis ubertate
digneris. q̄ quondā scripsisti lapideis legē in tabulis. *¶.*

Aaudi nos d̄s salutaris nr̄. & p̄cū nr̄arū *A M I A.*
libent̄ accipe uotū. & hoc altare ad celebranda m̄y-
steriā p̄paratū. odore unguenti celestis resp̄ge. & aro-
mata illi diuine sc̄ificationis infunde. & sic lapidē ia-
cob patriyarche. unguenti p̄fusione dicasti. sic sup̄ h̄c
q̄q; lapidē altari coaptandū. celestis grām b̄ndictionis
immitte. ut dū tibi sup̄ eū sacri corporis xp̄i m̄ysteria
consecrant̄. petentib; peccata deleant̄. merentib; in-
fluat grā sempit̄na. *¶. eūdē. Postea extollens uocē*
publice clamet. Per om̄ia sc̄la sc̄lor. Amen. O n̄s
uobcū. Et cū spū tuo. Sursū corda. Habemus
ad dñm. Gratias agam⁹ dño deo nostro. Dignū
et iustū est. Sequitur p̄ refatio.

43
Deterne d's. Qui post offendicula lapsus primi ho-
minis. instituisti tibi offerri p'piciatoriū delimi-
menta libaminis: ut culpa que p'cesserat p' supbiā. futu-
ris tēporib; expiaret p' munera: q'b; honorarent alta-
ria. honorificaret & templū. Assit g' misericōdie tue ineffa-
bilis pietas: & sup h'c lapidē. op'e tue b'ndictionis infun-
de: ut te largiente referat p'miū s' quisq's intulerit uo-
tū. p'cū qui se angularē lapidē. & saxū sine manib; ex-
cisū noiari uoluit. d'n'm nr'm ih'm xp'm. **ORATIO.**

Ds om'ps uniu'sarū rerū racionabilis artifex. qui
int' cet'as creaturarū formas. lapideū metallū ad ob-
sequiū tui sacrificii condidisti. ut legis libationi pararet
altare: annue dignant'. ut q'cqd' hic oblatū sacratū q; fu-
erit noi tuo. assurgat religioni. p'ficiat spei. inuitat' fi-
dei. sit honori. & d'n'm nr'm. **Alia.**

De v'g' omnipotentē fr's dilectissimi uotis exultantib;
de p'cem. ut qui p' omnē mundū fidē sparsit. & eccl'iam
congregauit. qui & lapis excisus sine manib; angularē
cōpagem solidauit. hanc petrā serenus illustret. eamq;
eterno lumine irradiatā. ita multiplicib; ac diuisis ka-
rismatib; locupletet: ut sup illā ad ministrandā corp'is
sui hostiā b'ndicat. & suscipiat consecratā. Qui cū deo
patre & spiritu sancto uiuit & r. **Item alia.**

Ds qui sup mysticā petrā ap'lice potestatis. edificate
principalit' eccl'e tue. portas inferni nūq'm p'uali-
turas eē pmisisti. cunctos ab eadē remoue placat' erro-
res. ut quos adūsus eā p'sumptio falsitatis extollit. sp's ue-
ritatis eumcat. Dirige eā q's dispensatione celesti. ut
que ante mundi p'ncipiū in tua semp est p'sentia pre-
parata. usq; ad plenitudinē gl'amq; p'missā. te mo-

derante pmaneat. & in tuoz cordib; fidelu ppetua
t construe mansionē. ut plebs hec que delecto in terra
uultu. bñdictionis tue postulat donū. ate eternū capi
at pmiū.

Presta q̄s dñe. ut hec basilica cui hodie
initiam encēnia. que tua dedicatione subsistit sollemp
nis. tua semp fiat habitatione p̄clara. **¶** **Deinde te
neant subdyaconi ul' acoliti lintheamina uel omnia
ornamta eccle. seu uasa sacra quecuq; ad cultū dī &
eccle ptinere uident. & bñdicat ea pontifex iuxta
hunc morem. Benedictio corporalis.**

Omp̄s sempit̄ne d̄s bñdic lintheamen istud ad tēgen
dū inuoluendūq; corp' & sanguinē filii tui dñi nr̄i
ihū xp̄i. qui tecū uiuit & r. **Benedictio lintheaminū.**

Dñe d̄s omp̄s. qui ab initio hoib; utilia & necessa
ria creasti. uestimta q̄q; pontificalia sacerdotib; et
leuitis tuis. & ornamta & lintheamina facere famulū
tuū moysen p̄ quadraginta dies docuisti. siue etiā ea
que maria texuit & fecit in usū ministri tabernaculi
federis sc̄ificare bñdicere consecrare q; digneris hec
lintheamina in usū altaris tui. ad tegendū inuoluen
dūq; corp' & sanguinē filii tui dñi nr̄i ihū xp̄i. qui
tecū & cū spiritu sc̄o uiuit & r. **Alia.**

Aaudi dñe p̄ces nr̄as & hec lintheamina aliaq; in
dumta nec n̄ & uasa sc̄i altaris atq; eccle tue. cunc
taq; sacri ministri usui p̄parata. benedicere & sc̄ifi
care digneris. **¶** dñm nr̄m. **Item alia.**

Dñs qui digne tibi seruentiū desideras famulatū.
respice ppici' ad humilitatis nr̄e seruitutē. & hec
lintheamina tue seruitutis usib; p̄parata. celestis
uirtutis bñdictione sc̄ifica & consecra. in qb; & po

44
puli tui oblatione bndicas . & corda siue corpora sum-
tuu benigno reficias . *P. Itē benedictio ad omnia uasa .
lintheamina . instrumtaq; p̄nentia ad altare .*

Smps sempitne ds . rex regu . & dñs dñantiu . sacdos
omniu . pontifex uniufoz . p̄ que una cu patre scoq;
spu facta se uniuſa ihu xpe bndicare & consecrare et
scificare digneris uasa hec cu his altaris lintheaminib;
ceterisq; instrumtis . & queadmodu officia tabernaculi te
stimoniu . olim cu archa oraculi scilicet cherubyn . clau
sa uelis : colupnas . candelabra . altare aureu . argente
as bases . tabulas deauratas . holocausta . hostias . eneum
altare . cu basib; eneis . tentoria . funes . oleu . unctiones .
& ceta in figura nri teporis p̄ man' scoz scificasti sacerdotu :
ita ne in eternu manens sume sacdos sacerdotu . scdm ordi
ne melchisedech : uasa hec & omia instrumta hui' ecclē &
altaris . que int nras palmas habent bndicas . purifices .
consecres . & consumes . qb; int nos eterna unitate in su
p̄mo meatu sine fine constare credim' . saluator mundi .
qui uiuis & regnas cu do patre in unitate sps sci ds . po .
Bndictio ad omnia ornamta in usu ecclē uel altaris .

Smps & misericors ds . qui ab initio utilia & necessa
ria hoib; creasti . templaq; manu hominu facta . no
mini tuo sco dicari . tueq; habitationis loca uocari uo
luisti . quiq; p̄ moysen famulu tuu uestimta pontifica
lia & sacerdotalia seu leuitica . & alia queq; diuisi generis
ornamta . ad cultu & decoru tabnaculi tui & altaris fieri
decreuisti : exaudi ppici' p̄ces nras . & omia hec diuisaru
specieru ornamta in usu hui' basilice uel altaris . ad ho
nore & glam tua p̄parata . purificare & scificare . bndice
re & consecrare p̄ nre humilitatis seruitute digneris .

ut diuinis cultib; sacris q; ministeriis apta existant.
hinc q; in confectione corporis & sanguinis xpi filii tui.
dñi nr̄i. dignis t̄pareatur famulantib;. *P. Itē in bñ-*
dictione uestim̄toꝝ sacerdotaliũ siue leuiticoꝝ. atq; se-
quentis ordinis ministrantiũ sequit̄ oratio.

Omp̄s sempit̄ne d̄s qui p̄ moysen famulũ tuũ pon-
tificalia atq; leuitica uestim̄ta ad explendũ in con-
spectu tuo ministriũ eoz. & ad decorẽ seu laudẽ noĩs tui
fieri decreuisti. adesto pp̄ciũ inuocationib; nr̄is. & hec
indum̄ta sacerdotalia famuli tui & sacerdotis desup̄ gr̄a
tua irrigante. tua ingenta bñdictione p̄ nr̄e humilita-
tis seruitutẽ purificare. bñdicere. & consecrare digne-
ris. ut diuinis cultib; & sacris ministriis apta & bene-
dicta existant. hinc q; sacris uestib; sacerdotes uelle
uite tui induta. defensi ab omnib; impulsioib; seu
tẽptationib; malignorũ spiritũ esse mereant̄. tuisq;
eos ministeriis apte & condigne seruire & inherere.
in his q; placide & deuote tribue p̄seuerare. *P. dñm.*

Benedictio ad albas. stolas. et cingula.

O d̄s. pat̄ omp̄s. rex. & magnificus t̄yumphatoꝝ.
qui p̄ sc̄os patres nr̄os qui tibi in sacerdotali ordine
placuer̄t. diũsi generis ornãm̄ta & uestim̄ta sac̄dota-
lia fieri. & hinc ordinari sacerdotes t̄ seruientes iussisti.
exaudi pp̄ciũ orõnem nr̄am. & hanc planetã famuli
tui seu poderẽ accingulũ orariũq; dextera tua sc̄a bñ-
dicere. consecrare. sc̄ficare & purificare digneris. q̄ten̄
hec uestim̄ta ministris & leuitis ac sacerdotib; tuis ad
diuinũ cultũ ornandũ explanandũq; p̄ficient. sc̄isq;
altarib; tuis munde & ornate in his sacris uestib;
ministraturi. irrep̄hensibiles in actu. & uictu. exteri

95
interiq; appareant. ubiq; soli dō puro corde & mun-
do corpe omnib; dieb; uite sue irrep̄hensibilit̄ scōz pa-
trū exempla sequentes. seruire ualeant. hīs q; sacris
mysteris scđm tuā uoluntatē qñdo tibi placuerit ex-
pletis. celestis regni glām cū omnib; sibi cōmissis per-
cipere mereantur. *¶ dñm nr̄m. A l i a.*

His inuicte uirtutis tr̄yumphator. & omniū rerū
creator ac sc̄ificator intende p̄ces nr̄as. & hanc sto-
lam siue mappulā uel planetā leuitice ac sac̄dotalis
gl̄e ministris tuis fruendas. tuo p̄po ore b̄ndicere ac
sc̄ificare & consecrare digneris. om̄s q; eis utentes. tuis q;
ministeris a nobis indignis consecrandos. aptos. & t̄
cū eis deuote & laudabilit̄ seruientes. gratos efficere
dignare. *¶ dominū nostrū. Item alia.*

Dñe d̄s om̄ps qui ab initio hōib; utilia & necessaria
creasti. & uestim̄ta pontificalia. alia q; ornām̄ta
& lintheamina sac̄dotib; ac leuitis in usū tab̄naculi fe-
deris. fieri moȳsi famulo tuo iussisti. eū q; spū sapien-
tie ad id pagendū replesti. hoc ornām̄tū in usū ministe-
rii tui. sc̄ificare. b̄ndicere & consecrare. ministros q; al-
taris tui q̄ illud portauerint septiformi spū sc̄o dignan-
ter replere digneris. atq; castitatis stola. & indum̄to le-
uitice sempit̄ne. & beata facias cū bonoz opum fructu.
ministeris congruenti. immortalitate uestiri. *¶ S. corpal.*

He d̄s qui iam sc̄ificare dignat̄ es hoc gen^o specierū.
qñdo eo dignat̄ es inuolui corpus dñi nr̄i ihu xp̄i
unigeniti tui in beata passione. concede q̄s p̄ eundē do-
minū nobis qm̄qm̄ indignis famulis tuis. ut p̄sens
lintheū celesti b̄ndictione sc̄m & aptū fiat dñico sepul-
chro. altari uidelicet tuo. ut placabilit̄ in eo poni pos-

sit corpus & sanguis eiusdē dñi nr̄i ih̄u xp̄i . qui est
uita omnium fidelit̄ sumentium . & uiuit & regnat tecū
in unitate spirit̄ sc̄i d̄s . p̄ oīa sc̄la sc̄lōy . am̄ . **Alia .**

Clementissime dñe . cui⁹ inenarrabilis uirt⁹ . cui⁹ myst̄ia
archanis mirabilib⁹ celebrant⁹ . tribue q̄s . ut hoc
interamen tue pp̄ciationis b̄ndictione sc̄ificet̄ . ad con
secrandū sup̄ illud corp⁹ & sanguinē d̄i & dñi nr̄i ih̄u
xp̄i . Qui tecū . **Prefatio eucharistialis id est uasculi
in quo eucharistia reconditur . Prefatio .**

Remus fr̄s dilectissimi . ut d̄s om̄ps uasculū hoc
corpis filii sui dñi nr̄i ih̄u xp̄i gerulū . sue b̄ndicti
onis tutamine . suiq⁹ filii dñi nr̄i munere . ac sc̄i sp̄s
uirtute . implere dignet̄ . **Peūde . in unit̄ eidē . Oratio .**

Om̄ps d̄s . trinitas inseparabilis . manib⁹ nr̄is op̄e
tue b̄ndictionis infunde . ut p̄ nr̄am b̄ndictionem
hoc uasculū sc̄ificet̄ . & corporis xp̄i nouū sepulchrū .
sc̄i sp̄s gratia efficiat̄ . **Peūde . in unit̄ eidē . B̄ndictio pat̄e**

Consecram⁹ & sc̄ificam⁹ hanc patenam **¶ ne .**
ad conficiendū in ea corp⁹ & sanguinē dñi nr̄i ih̄u
xp̄i patientis crucē p̄ salute omnium nr̄m . Qui tecū &
cū sp̄u sc̄o uiuit & r̄ . **Prefatio ad consecrandā patenā .**

Rem⁹ fr̄s km̄i . ut diuine gr̄e b̄ndictio consecret &
sc̄ificet hanc patenā ad conficiendū in ea corp⁹ dñi
nr̄i ih̄u xp̄i patientis crucē p̄ salute omnium nr̄m . Qui
cū d̄o patre & sp̄u sc̄o uiuit & r̄ . **Sequit̄ oratio .**

Om̄ps sempit̄ne d̄s . q̄ legalium institutor es hostiarū .
quiq⁹ int̄ eas consp̄sa similitudinē deferri in patenis
aureis & argenteis ad altare tuū iussisti . b̄ndicere & sc̄i
ficare digneris & hanc patenā in administrationē eu
charistie ih̄u xp̄i qui p̄ nr̄a omniumq⁹ salute se ipsū t̄

do patri in patibulo elegit immolari. Qui tecū .

Deinde faciat crucē de crismate sup patenā dicens .

Consecrare & sc̄ificare digneris dñe patenā istā . per
hanc unctionē & nrām b̄ndictionē in xpo ihu dño
nostro. Qui tecū. *PREFATIO. CALICIS.*

Orem⁹ dilectissimi fr̄s. ut d̄s & dñs nost̄ h̄c calicē in
usū ministerii sui consecrandū celestis gr̄e inspirati
one sc̄ificet. & ei ad humanā b̄ndictionē. plenitudinē
diuini fauoris accōmodet. *¶ Sequit̄ benedictio.*

Dignare dñe calicē istū in usū ministerii tui. pia de
uotione famuli tui formatū. ea sc̄ificatione pfunde
re. qua melchysedech famuli tui sacratū calicē pfudi
sti. & qđ arte uel metalli officio n̄ potest eē dignū alta
rib; tuis. tua fiat b̄ndictione p̄ciosū atq; sc̄ificatū. *¶*
& faciat crucē cū crismate sup ipsū calicē p̄ latā & dicat.

Om̄ps sempit̄ne d̄s. manib; nr̄is qđ op̄e tue b̄ndictio
nis infunde. ut p̄ nrām b̄ndictionē hoc uasculū sc̄i
fice. & corporis & sanguinis dñi nr̄i ihu xpi nouū se
pulchrū sc̄i sp̄s gr̄a efficiat. *¶ eūdē. in unīc̄ eidē. Aua.*

Ds qui moysi famulo tuo in oreb monte seruanda po
pulo tuo p̄cepta disponens. templū sc̄m tuū quē
edificaret instituisti. sacra qđq; uasa que inferri altari
tuo deberent instar uasorū celestū fieri docuisti. p̄ca
mur ut h̄c calicē in quo celebraturi sum⁹ sacrosc̄a my
steria. emissionē sc̄i sp̄s tui. celesti b̄ndictione sc̄ifices. gra
tūq; & acceptabilē habeas. atq; b̄ndicas. ut digne so
ciat̄ uasculis tuis. & acceptabilē tibi deferat famula
tū. & digne tuis mysteriis consecret. *¶. in unīc̄ eidē.*

Benedictio crucis. Primit̄ fiat b̄ndictio salis & aque.

Postea letanie. Deinde sequat̄ oratio ista.

Benedic dñe ihu xpe hanc crucē tuā. p quā eripuisti mundū a potestate demonū. & supasti passione tua suggestorē peccati. qui gaudebat in p̄uaricatione primi hoīs. p ligni uetiti p̄sūptionē. Qui uiuis. *Alia.*

Rogam⁹ te dñe scē. pat̄ omp̄s. & et̄ne d̄s. ut digneris b̄ndicere hoc lignū crucis. ut sit remediū salutare humano generi. sit soliditas fidei. p̄fect⁹ bonoy opum. redēptio animarū. sit solamen & p̄tectio ac tutela contra seua iacula inimicoy. & dñm nr̄m. *Alia.*

Et dñe q̄s qui das salutē aīab; p signū crucis tue. ut in locis ac domib; ubi crux ista fixa maneat. fugent⁹ demones. & immundi sp̄s. ac pestifer expellat⁹ inimicus. morbis q; careant & immundiciis. ac om̄s aduerse potestates cognitione tua sint p̄cul expulse. et uirtute b̄ndictionis tue sit b̄ndicta hec crux & sc̄ificata. & mundata dignant⁹. ut quocūq; loco maneat. in tuo noīe om̄s timores meridiani atq; nocturni. & om̄s terrores uiores q; serpentis excludant⁹. abscedantq; in sidie inimici. & fantasmata peant. Qui uiuis. *Alia.*

Dñs qui beate crucis patibulū. qd̄ prius erat scelestis ad penā. conuisti redemptus ad uitā. concede plebi tue ei⁹ uallari p̄sidio. cui⁹ est armata uexillo. sit ei crux. fidei fundamētū. spei suffragiū. in aduersis defensio. in p̄speris iuuamētū. sit in hoste uictoria. in ciuitate custodia. in campis p̄tectio. in domo fultura. ut pastor p̄ eā in futuro gregē serues incolumē. que nobis agno uincente conuersa est ad salutē. & eūdē. *Alia.*

Sc̄ifica dñe ihu xpe signaculū istud passionis tue. ut sit inimicis tuis obstaculū. & credentib; in te p̄petuū efficiat⁹ uictorie uexillū. Qui uiuis. *hic aspgat*

eam aqua sc̄a addens odorem incensi dicendo.

Sanctificet istud lignū in nōie patris & filii & sp̄s sc̄i. et
b̄ndictio illi ligni sit in loco isto in quo membra sc̄a
saluatoris suspensa s̄t. ut orantes inclinantes q; se p̄p̄t
dn̄m ante istā crucē. inueniant corporis & anime sanita-
tem. *¶* eundē. **Benedictio c̄cis metallice.**

Dōs gl̄e excelle. sabaoth fortissime. emmanuel d̄s. pat̄
ueritatis. pat̄ sapientie. pat̄ beatitudinis & pul-
chritudinis. pat̄ illuminationis atq; uigilationis n̄re.
qui mundū regis. qui cuncta regna disponis. qui es
honorū distributor munerū. & bonorū omniū auctor.
cui om̄s gentes. populi. tribus. & lingue seruiunt. cui
omnis legio famulat̄ angloꝝ. qui largiris famulis tuis
fidem & laudē nōis tui. ut debita tibi oblata persol-
uant: cui prius fides offerentiū cōplacet. deinde sc̄ifi-
cat̄ oblatio: q̄s exorabile m̄scōie tue pietatē. ut sc̄ifi-
ces tibi hoc signū crucis atq; consecres. q̄d tota m̄tis
deuotione. famuli tui religiosa fides construxit. tro-
pheū sc̄ilicet uictorie tue ac redēptionis n̄re. q̄d in amo-
rē xp̄i tr̄yumphalis gl̄a consecrauit. aspice hoc signū
crucis insupabile quo diaboli est exmanita potestas.
mortaliū restituta libertas. que licet fuerit aliquādo
in penā. s; n̄c uersa est in honorē p̄ grām. & que quōdā
reos puniebat supplicio. n̄c obnoxios absoluit a de-
bitō. & tibi q̄d p̄ hoc placere potuit nisi id p̄ q̄d tibi
placuit nos redimere. Nullū tibi debitū ampli⁹ est
mun⁹. q̄m q̄d tibi tē corporis dedicauit affixio. Hec tibi
est magis familiaris oblatio. q̄m que familiari ma-
nuū tuarū extensione sacrata ē. Illis ḡ manib; hanc
crucē accipe. q̄b; illā amplexus es. & de sc̄itate illi⁹

hanc sc̄ifica. ac sicuti pillā mund' expiat' est a reatu.
ita offerentiū famuloy tuoy anime deuotissime hui'
crucis merito. & obsecrationib; hui' sc̄i mart̄yris tui
.y. siue confessoris tui. y. cui' reliquie in p̄senti ecclā
continent'. omni careant p̄petrato peccō. & tue uere
crucis obtectu. emitescant successib; assiduis tr̄yum
phatores. Radiet hic unigeniti tui splendor diui
nitatis. in auro: emicet glā passionis eius. in ligno.
in cruce rutillet nr̄e mortis redēptio. in splendore cri
stalli nr̄e uite purificatio. Sic suoy p̄tectio. spei certe
fiducia. eos simul cū gente & plebe fide confirmet. spe
& pace consociet. augeat tr̄ymphis. amplifcet in
sc̄lis. p̄ficiat eis ad p̄petuitatē temporis. ad uitam
etermitatis. ut eos temporali florentes glā muniat.
& ad p̄petuā redēptos coronā. & ad regna celestia po
tenti uirtute p̄ducat. Presta p̄nuocationē noīs tui.
p̄ ipsū datorē qui se ipsū dedit redēptionē p̄ multis.
qui se hostiā p̄ delictis offerre dignat' est. qui exalta
tus in ligno crucis sue. principat' & potestates hu
miliauit. qui tecū sydereo sedet in throno. in disso
lubili connexione sp̄s sc̄i. **Deinde dicat alta uoce.**

P omnia sc̄la sc̄loy. **A** men. **O** n̄s uobiscū. **E**t cū
sp̄u tuo. **S** urfū corda. **H** abem' ad dn̄m. **G** rās
agam' dño dō nr̄o. **O** ignū & iustū ē. **P**refatio.

M etne d̄s. Cuius sc̄m & terribile nom̄. int̄ cet̄as
uisibiles creaturas. ligna q̄q; fructifera laudare
atq; b̄ndicere n̄ cessant. q̄ in figurā unigenite sapien
tie tue. ligno uite a principio parad̄ysū uoluptatis
ornasti. ut eidē fruct' sacroscō m̄ysterio. p̄choplasti
parentis nr̄i gen' mortē cauere. & uitā ammoneres

custodire perpetuam. quique nos uetite arboris attractu
iuste morti addictos. eiusdem coetne tibi sapientie tue.
di & domini nostri ihesu christi innocua morte ad uitam misericorditer
reuocare dignatus es. te supplices exoramus. ut hoc sin
gulare signum quod ad exemplum primi illius sacratissimi
uexilli. de precioso filii tui sanguine triumphalis. fide
lium tuorum deuotione compactum est. celesti benedictione sancti
ficare digneris. ut omnibus hic genu flectentibus. ac tue
maiestati supplicantibus. largior & cordis compunc
tio. & indulgentia concedatur admissorum. atque uictorio
sissima intercedente ipsa unigeniti tui passione. & tibi
placita postulare. & citius ualeant postulata percipere.
Da quod clementissime patris in quo uiuimus. mouemus et
sumus. ut quotiens triumphum diuine humilitatis.
que superbia nostri hostis deiecit. oculis intuemur. quoti
ens mente recolimus. & contra hostem ipsum fiduciam forti
tudinis. & maiorem deuote tibi humilitatis gratiam con
sequamur. quatenus in illo tremendo tue maiestatis ex
amine. cum pauentibus elementis. celorumque uirtutibus com
motis. signum illud glorificum redemptionis nostre apparu
erit in celo. ipsi de morte ad uitam transire. ac perpetua
beate resurrectionis gaudia uidere mereamur. Per eundem.

Rogamus te domine suppliciter inuocantes. **ORATIO.**
ut signum istud sancte crucis sit salus credentibus in te.
per passionem crucis tue. & per signum scitatus tue. signum sit
dei uiui. signum salutis. signum sancte trinitatis. signum cele
stis glorie. signum saluatoris domini nostri ihesu christi. Crux patrum
archanorum. crux prophetarum. crux apostolorum sanctorum. crux mar
tyrum christi. crux ecclesie dei. crux omnium credentium in sanctam
& perfectam trinitatem. **Re Amen. Benedictio thuribuli.**

Dñe dñs qui dñ filios isrl' ob rebellem audaciã sui.
durũ vastaret incendiũ. aaron sacerdotẽ tuũ in
uiuos ac mortuos orando stantẽ tibiq; incensũ offe-
rentẽ. exaudire dignat' es. pplm q; de incendio libera-
re. bñdic q̃s dñe hoc thuribulũ. & p̃sta. ut quotiens
tibi in eo offerim' incensũ. nos ipsos xp̃o filio tuo ef-
ficias boni odoris acceptabile templũ. *Q̃ tecũ. Alia.*

Dñe sc̃e. pat' om̃ps. eterne dñs. qui in deserto p̃fane
multitudinis murmurationẽ flamma multan-
te. cũ aaron sac̃dos tuus repleto de altaris igne thu-
ribulo. tue maiestati p̃ illi liberatione humilit' sup-
plicaret. incenso placatus. p̃cib; ei' clem̃ter annuisti.
bñdic hoc q̃s thuribulũ tua maiestate. & p̃sta. ut
qđ in eo tibi offert' incensũ. sit fuga demonũ. repulsi-
phantasmãtũ. immundarũ abscessio cogitationum.
sitq; in illi' odore. nr̃a tibi orõ semp accepta. *¶ Bene.*

Dñs om̃ps. dñs abrahã. *dictio incensi ul' t̃ymiamatis.*
dñs ysaac. dñs iacob. immitte in hanc creaturã in-
censi. uel t̃ymiamatis. uim odoris tui atq; uirtutẽ.
ut sit seruis & ancillis tuis munimẽtũ tutelãq; de-
fensionis. ne intret hostis in uiscera eorũ. nec habitũ
ibi uel sedem possit habere. *¶ A l i a.*

Dñe dñs om̃ps cui astat exercit' anglorũ. dignare re-
spicere & bñdicere hanc creaturã incensi. ut om̃s
languorũ demonũq; insidie. odore ipsi' sentientes.
fugiant & separent' a plasmate tuo. qđ filii tui p̃cio-
so sanguine redemisti. ut nũqm̃ ledant' a morſu ser-
pentis antiqui. *¶ eumdẽ. Itẽm a l i a.*

Dñs qui moyſi famulo tuo. p̃ sp̃m sc̃m reuelare dig-
nat' es. que ad cultũ sc̃uarũ necessaria decreuisti.

ex qb; thymiana boni odoris ad opus eccle tue
ob causā religionis iugit pmanere iussisti. ut mysti
ce nobis significatione spiritaliū uirtutū flagrans.
ostenderet odorē suauitatis. Tue ḡ q̄s omp̄s d̄s in
mense maiestatis dextera. hanc creaturā b̄ndicere ex
diūsarū rerū cōmixtione infectā dignare. ut uirtute
sc̄i noīs tui. om̄s immundorū spiritūū fantasmaticos
effugare incurfus. om̄s q; morbos reddita sanitate ex
pellere ubicūq; fumus aromatu ei efflauerit. mira
bilis possit. atq; in odorē fragrantissimū tibi dñō ppe
tua redoleat suauitate. *P. Prefatio in consecōe capsarū.*

Orem⁹ dilectissimi nobis dñm patrē omnipotentē. ut
qui omnia p̄ unigenitū filiū suū. in uirtute sc̄i sp̄s
ualde bona creauit. ipse nobis indignis ad consecrati
onē capsarū istarū. reliquiis sc̄oꝝ suoꝝ condendis pa
ratarū. rore gr̄e sue clementē infundere dignet̄. *P. eūdē.*
in unitē eūdē. *Consecratio in modū prefationis.*

Questū est. D̄s inestimabilis. d̄s ineffabilis. d̄s
misc̄iarū. & totū consolacionis. qui moysi fa
mulo tuo p̄cepisti. ut iuxta exemplar q̄d ei in monte
s̄ynai demonstraſti. archā de lignis imputribilib; co
strueret. & eam auro mundissimo circūdaret. in qua
urna aurea. manna celesti plena. cū tabulis testa
menti digito maiestatis tue conscriptis. in testimoniū futuris
generationib; seruari deberet. quiq; nr̄is sc̄lis eadē
sacra^o intelligenda manifestaſti. dū corp⁹ unici filii
tui. opere sp̄s sc̄i. de incorrupta uirgine conceptū. &
anima rationali uiuificatū. om̄i plenitudine diuini
tatis referſisti. te supplicite imploram⁹ omp̄s d̄s. pat̄
dñi nr̄i ih̄u xp̄i. ex quo omnis pat̄nitas in celis et

in terra noīat. ut hec uascula scōꝝ tuoꝝ pignoriꝝ pre
parata. eisdē scīs tuis intēdentibꝫ. celesti benedictione
p̄fundere digneris. quatenꝰ qui eozꝫ patrocina requi
runt. ip̄s intēuentibꝫ. cuncta sibi adūsantia. te ad
iuuante sup̄are. & omnia cōmode p̄futura. abundan
tia tue largitatis mereant̄ inuenire. & sicut illi dñe
te inspirante spūaliū nequitiarū uersutias cauere. &
humanit̄ exquisita tormēta. n̄ solū contēpnere. s; etiā
penit̄ euincere dño nr̄o confortante potuerūt. ita ip̄
soꝝ merita uenerantibꝫ. & reliquias humilit̄ amplex
tentibꝫ. contra diabolū & angelos eiꝰ. contra flumina
& tempestates. contra grandines & uarias pestes. con
tra corruptū aerē & mortes hominū uel animalū.
contra fures & latrones. siue gentiliū incursionēs.
contra malas bestias & serpentiū atq; reptantiū diu
fissimas formas. contra malozꝫ hominū adinuentio
nes pessimas. eorū dē scōꝝ tuoꝝ p̄cibꝫ cōplacat̄. dex
terā inuicte potentie tue ad depulsiōē nociuozꝫ. &
defensiōē p̄ficuozꝫ. semp̄ & ubiq; p̄picius extende.

Hē d̄s om̄p̄s qui ut murmur insani **A**llia.
p̄p̄li compesceres. & sacerdotiū aaron tibi placitū
comp̄bares. uirgā eiꝰ aridā germinare. & flores fru
ctiferos p̄ducere fecisti. eādēq; in archa testam̄ti. pro
signo uirtutis tue poni iussisti. s; nobis eodē p̄sagio
xp̄m in ara crucis arefactū. citissima resurrectione
reflorescere. & in ecclā nouissimo tempore suscitanda
siue p̄ uitā siue p̄ mortē. die ac nocte fructificare de
monstrasti. te q̄s indulgentissime generis humani p̄
uisor. ut hec uascula scōꝝ tuoꝝ receptaculo p̄parā
ta. gratuita grā scīfices. ut ubicūq; in tuo noīe pla

50
ta fuerint. incedentibus; habitatorum eorumdem meritis
cuncta aduersa repellas & nullifices. & omnia utilia
multiplices atque custodias. quatenus fideles tui. magni-
tudine siue innumerofitate beneficiorum tuorum. in parte
modica reliquiarum. integra sanctorum tuorum corpora se precepis-
se gratulentur. & per temporalia bona. ipsorum precibus impen-
sa. ad eterna cum eis gaudia possidenda fiducialius ani-

Hic sancte. pater omnipotens. eterne deus. **A l i a.** **S** mentem.
qui per unigenitum tuum. beatum paulum apostolum. uas electi-
onis appellari uoluisti. & ipso euangelizante ac dicente
fidelibus. uos estis templum dei uiui. & spiritus dei habitat in uo-
bis. & sciat unusquisque uerum suum uas possidere in sanctifica-
tione & honore. omnibus domini nostri ihesu christi membris eandem
spem concessisti. te humiliter imploram. ut in hanc cap-
sam. capiendis sanctorum tuorum membris. uel ex uinis. uel pig-
noribus. artificiose compositam & ornata. rore diuine sanctifica-
tionis infundas. & non solum ad illorum presentiam uenientes. &
ibidem suppliciter exorantes exaudias. sed & quodpiam de me-
moris eorum per benedictionem reportantes. aut fideliter accipi-
entes. immense pietatis tue gratia consolari. refouere. tu-
tari ac remunerare digneris. **P** eundem. **A l i a.**

Deus omnipotens deus indefectiuam clementiam tuam. ut hoc instrum-
tum tuorum sanctorum reliquiis honorificum. dextera maiesta-
tis tue extensa. misericors & placidus benedicas. ut quicumque
illorum patrocinia. uel cominus expetentes. uel eminenter re-
colentes. pietati tue. fideli deuotione. de quocumque necessi-
tate supplicauerint. optata citius consolatione ac iuua-
mine potiantur. **P** **Prefatio ciborum id est umbraculi al-**

Rememore fratres karissimi domini rectorem ac gubernatorem **S** taris.
torem omnium sanctorum. qui per ueridicum prophetam suum

polliceri dignat^{us} est. quia in quacūq; die conuersus fu-
erit impius ab impietate sua. & fecerit iudiciū & iusti-
ciā. om̄s iniquitates eius in obliuione erūt. ut imme-
mor omniū delictorū & facinorū iuuentutis. & ignoran-
tie siue p̄uaricationis temerarie mee. istud instrumētū
ad honorificentā nōis sui cōpactū. placit^{us} ac miseri-
cors. illustratione uult^{us} sui b̄ndicere & sc̄ificare dignet^{ur}.

 mp̄s sempit̄ne d̄s. qui fideli **Consecratio.**
famulo tuo moȳsi p̄cepisti. ut duos cherub̄yn sup
archam testam̄ti collocaret. quā extensis ad alterutū
alīs. p̄tegerent uersis uultib; in p̄piciatoriū. q̄s cle-
m̄tiam tuā. ut hoc tegimen uenerandi altaris tui.
in quo ipse unigenit^{us} fili^{us} tuus d̄ns n̄r ih̄s xp̄s. qui
est p̄piciatio p̄ peccatis n̄ris. fidelīū manib; iugiter
immolat^{ur}. & sub quo sc̄orū tuorū corpora que ueracit̄
fuerūt archa testam̄ti tui. receptaculū uidelicet sp̄s sc̄i.
condunt^{ur}. p̄ eundē consubstantialē tibi filiū. qui fact^{us}
est nobis a te sc̄ificatio & redēptio in uirtute eiusdē sp̄s
ueritatis. unīūsa antiqui hostis falsitate cū satellitib;
suis depulsa. cū omnib; ornām̄tis ad ipsū umbracu-
lū p̄tinentib;. uel ab illo dependentib;. aut eidē sup-
positis. tua sc̄a b̄ndictione p̄fundere & consecrare. atq;
ad tuitionē pignorū sc̄orū. ac roboranda siue multipli-
canda uota fidelīū tuorū. diutino tēpore conseruare
digneris. annuente eodē d̄no n̄ro ih̄u xp̄o. Qui tecū
uiuit & r. **Prefatio ciborū minoris itinerariū.**

 em^{us} dilectissimi indulgentiā on̄ipotentis dei.
ut postpositis humane fragilitatis admissis. con-
sue te misc̄die sue munere. hoc repositoriū sacris usib;
p̄paratū. p̄ unigenitū ūbū. uirtutē scilicet & sapi-

entia sua. in spū scificationis consecrare dignetur. *Pe. Oro.*

Omp̄s eterne d̄s. hoc conditorū sacrorū pignorū adre-
condenda in eo tuorū munera p̄ciosa scōrū. in xp̄o
ih̄u d̄no nr̄o scificare digneris. Qui tecū. *Alia.*

Os omp̄s d̄s indefectiuā clem̄t. Q̄re in p̄cedenti folio.

Ev̄ay omnipotentē *Prefatio tabule itinerarie.*

Fis dilectissimi uotis exultantib; de p̄cem. ut qui
p̄ om̄ne mundū fidē sparsit. & eccl̄am congregauit. q̄
& lapis excisus de monte sine manib;. angularē com-
pagem solidauit. hanc petrā seren⁹ illustret. eāq; et̄no
lumine irrigatā. ita multiplicib; ac diuisis karismatib;
locupletet: ut sup illā administrandā corporis sui ho-
stia benedicat. & suscipiat consecratā. *Consecratio.*

Exaudi nos d̄s nost. & precū nr̄arū libentē accipe
uota. & hoc altare ad celebranda diuina m̄ysteria
p̄paratū. odore unguenti celestis asp̄ge. & aromata il-
li diuine scificationis infunde. & sicut lapidē iacob pa-
tr̄yarche erectū. unguenti p̄fusione dicasti. & angeli-
cis uisionib; p̄ scalam. gradus eccl̄e figurasti. sic sup h̄c
q̄q; lapidē altari coaptandū. celestis grām b̄ndictio-
nis immitte: ut dū tibi sup eū sacri corporis & sangui-
nis unigeniti tui m̄ysteria consecrant. penitentib; pec-
cata deleant. merentib; influat grā sempit̄na. *Et acci-
piens tabulā asp̄gat eā cū aqua b̄ndicta. addens odo-
rem incensi. & confirmet eā cū crismate in modū cru-
cis. ita dicendo.*

*In noīe patris. & filii. & sp̄s sc̄i. am̄.
Pax tecū. Et cū spū tuo. Deinde eant ad eū locū. in q̄
reliq̄e p̄terita nocte cū uigiliis fuerant. & ibi mutet
pontifex si uoluerit uestim̄ta sua. & p̄paret se ad mis-
sā uestim̄tis aliis sollempnib;. Deinde redeat ad ostiū*

eccle. ubi letanie uel laudes circa feretrū celebrent.
et dicat p̄ forib; hanc orōnē. signans ostiū eccle cū cris-
mate et ita dicat. **I**n noīe patris. et filii. et sp̄s sc̄i. por-
ta sis benedicta. consecrata. sc̄ificata. consignata. et dño
dō cōmendata. Porta. sis introit̄ salutis et pacis. Por-
ta. sis ostiū pacificū. p̄ eū qui sese ostiū et ostiariū ap-
pellauit. ih̄c xp̄c dñs nost̄. qui cū patre et sp̄u sc̄o uiu
et regnat p̄ omnia sc̄la sc̄loꝝ. amen. **O R A T I O.**

Dñs qui sacrandoz tibi. auctor es munerū. effunde
sup hanc orōnis domū. b̄ndictionē tuā. ut ab om̄ib;
hic inuocantib; nom̄ tuū defensionis tue auxiliū sen-
tiant. **P.** **Tunc portantes feretrū cū magno honore**
cū reliquis simul et crucib; et luminarib; circueas
eccelām. sequente clero has antyphas et responsoria
psallendo. et pp̄lo kyrieleȳs.
Decantante. Antypha. Ambulate sancti dei ad locū

destinatum qui uobis preparatus est ab origine mundi. **A**

Platee iherusalem gaudebunt. et omnes uici eius canticum leticie

dicent. **A** Custodit dominus animas sanctoz suoz de manu pec-
catoz liberabit eas lux orta est iustis et rectis corde leticia. **A**

In sanctis gloriosus es d̄s nr̄. quis similis tibi. sanetimonium tuū
domine quod firmauerunt manus tue domine qui regnas in eter-
num et in seculum adhuc. **R.** Sc̄i tui dñe mirab. **R.** Tradiderit

corpora sua. **R.** Exultabūt scī in glā. **H**is itaq; p ordinē ges-
tis cū redierint ad ostiū ecclē. facto silentio habeat pon-
tifer ūbū ad plebē de honore eccliaſtico. & de pace ueni-
entū ac redeuntū. & de decimis uel oblationib; ecclā-
rū. ac de annūſario ipſi⁹ dedicationis ecclē. & annun-
ciet tam clero qm̄ pplo. in cui⁹ honore constructa &
dedicata ſit ecclā. uel etiā noiā ſcōꝝ ibi quieſcentū.
Ipſe autē dñs & constructor ipſi⁹ ecclē ammonēat de do-
te illi⁹. & qlē honore uel curā ecclē & pſbro exhibere de-
beat. Iuo autē pſente momib; ita ſe uelle agere. pon-
tifer hoc confirmari a dño postulans. anteqm̄ intret
eccleſiam. dicat hanc orationem. **O R A T I O.**

Domū tuā q̄s dñe clementē ingredere. & in tuoz cordib;
fidelīū. ppetuā tibi conſtrue manſionē. & preſta.
ut dom⁹ hec. que tua ſubiſtit dedicatione ſollemnīs.
tua fiat habitatione ſublimis. **P.** **T**e accipiat ponti-
fex cū pſbris feretrū & ingrediendo dicat ſcola hanc
ant̄ph.

A Ingredimini benedicti dei parata eſt uobis a domino
habitatione. ſedis iure ſedet populus fidelis cum gaudio inſequitur
iter ueſtrū ut oretis p nobis maiestatem domini. **A** Sancti dei
uobis dominus dedit locum iſtum ut faciatis in eo mirabilia.

Et cū intraue-
Benedicta gloria domini de loco ſancto ſuo. **rinc extenſo**
uelo int̄ populū & altare. pontifex recondat reliq̄as
in altari. & pſbri qui cū
eo ſūt. cantent hanc ant̄. **E**xultabunt ſancti in gloria

letabuntur in cubilib; suis. **Ante qm recludant relique**
dicat pontifex hanc orone.

Dſ qui omni loco dñationis tue clemens ac benign^o
dedicator assistis: exaudi nos q̄s. & concede. ut
inviolabilis hui^o loci p̄maneat consecratio. & bñficia
tui muneris. uniuersitas sc̄e ecclē. que supplicat me
reat. **¶. Hac expleta ponat crisma in confessione p̄**
angulos q̄tuor in cruce. dicendo. In noie patris
& filii & sp̄s sc̄i. Amen. Pax tecū. Et cū spū tuo.
Deinde ponat tres porciones corpis dñi in confessi
one. & tres de incenso. & t̄ recludant relique in con
fessione. & dū recludunt. cantet hec antyphona.

Sub altare domini sedes accepistis. intercedite p̄ nobis ad domi
num qui uos elegit. Exultab̄ sc̄i in gl̄a letabunt. Oratio
ad dedicandū altare post impositas reliquias.

Dſ qui altaria nomini tuo dicanda sc̄ificas: p̄sta q̄s.
ut qđ nr̄a fragilitas n̄ meret. in c̄essione beati. y.
huc sp̄s tui plenitudo descendat. qui & munera nr̄a
sc̄ificet: & indulgentiā nobis tue pietatis optineat. **¶.**
in unte eidē. Et accipiens tabulā desub̄ confirmet
ea cū crismate in cruce ita dicens. In noie patris
& filii & sp̄s sc̄i. Am̄. Pax tecū. Et cū spū. t. Tē po
nat tabulā sup reliquias & det orationem.

Dſ qui ex omni coaptatione sc̄oꝝ. eternū maiestati
tue condis habitaculū. da edificationi tue increm̄
ta celestia: & pr̄a. ut quoz hic reliq̄as pio amore

cōplectim̄. eoy semp̄ meritis adiuuem̄. **P.** Deinde limi
at eā cū calce que antea fuāt p̄parata. & postq̄m̄ unita
fuit. faciat crucē desup̄ cū crismate dicendo. **I**n noīe
patris & filiū & sp̄s sc̄i. am̄. **Pax tecū.** **E**t cū sp̄u tuo.
& mittat crisma p̄ q̄tuor̄ cornua altaris. ipsa sup̄
scripta ūba dicendo. & crucē faciendo. & cantet̄ h̄
antyp̄ha.

Corpora sanctorū in pace sepulta sunt & uiuent no
& adiungat̄ Gl̄a pat̄. **Tē dyaconi**
mina eoy in eternum. **uestiant altare. & scola dicat an**
typham

istam. **C**ircumdare syon leuite altare domini. uestite uesti
mentis albis. & uos estote cantantes ymn̄um nouum dicentes
benedictus deus.

ps̄ Mirabilis d̄s. **I**n uelamento cla
Postea q̄q; of
ferat̄ incensū.

uerfus q; iste dicat̄. Omnis t̄ra adoret te. & kyrieleyson.
& oratio dn̄ica. et preces iste.

Fundata est dom̄
dn̄i sup̄ uerticē montiū. Bene fundata est sup̄ om̄s
colles. **O**ns in templo sc̄o suo. **O**ns in celo sedes ei?

Dom̄ mea dicit dn̄s. **D**om̄ orōnis uocabit̄. **E**xultab̄t
sc̄i in gl̄a. **L**etabunt̄ in cubilib; suis. **E**xultent iusti
in conspectu d̄i. **E**t delectent̄ in leticia. **P**reciosa in con
spectu dn̄i. **M**ors sc̄oz ei? **L**etamini in dn̄o & exul
tate iusti. **E**t gl̄amini om̄s recti corde. **I**usti confite
bunt̄ nōi tuo. **E**t habitab̄t recti cū uultu tuo. **F**iat
misc̄dia tua dn̄e sup̄ nos. **Q**ueadmodū sp̄auim̄ in te.
Exurge dn̄e adiuua nos. **E**t libera nos p̄p̄t̄ nom̄ tuū.

Oñe dñs uirtutū contēte nos. Et ostende faciē tuā & sal-
ui erim⁹. **O**ñe exaudi orōnē meā. Et clamor mīs ad te. u.

Oñs uobiscū. Et cū spū tuo. **ORATIO.**

Descendat q̄s dñe dñs nr̄ sp̄s tuus sup hoc altare. q̄
& ppli tui dona sc̄ificet. & sum̄tiū corda purificet.
P̄ dñm nr̄m. in unitate eidē. **ALIA.**

Om̄ps sempit̄ne dñs. altare hoc noī tuo dicatū. celestis
uirtutis b̄ndictione sc̄ifica. & omnib; in te sp̄antib;
auxilii tui mun⁹ ostende. ut hic & sacram̄toꝝ uirtus.
& uotoꝝ obtineat effectus. **¶. Deinde reuertat̄ ponti-**
fex in sacrariū donec ordinet̄ ecclā. & accendant̄ lu-
minaria. & incipiat cantor introitū. Terribilis est loc⁹

& p̄cedat pontifex cū ordinib; suis sicut consuetudo
est in festiuitatib;. & celebret̄ sollempnē missa sic in sa-
cram̄tario habet̄. cū Glā in excelsis dō. & postea p̄ to-
tā ebdomadā fiant misse publice in ipsa ecclā. usq; ad
dies octo cōpletos. Missa in dedicatione ecclē.

Dñs qui sacrandoz tibi auctor es munerū. effunde
sup hanc orōnis domū b̄ndictionē tuā. ut ab oib;
hic inuocantib; nom̄ tuū. defensionis tue sentiat̄ au-
xilium. **¶. Orō. Descendat q̄s dñe. vt s̄. B̄ndictio.**

Benedicat & custodiat nos om̄ps dñs. domūq; hāc
sui muneris p̄sentia illustrare. atq; sue pietatis
oclos sup eā die ac nocte dignet̄ apure. Amen. **C**on-
cedatq; ppici⁹. ut om̄s qui ad dedicationē hui⁹ basi-
lice deuote conuenistis. int̄cedente beato. H. & ceteris
sc̄is suis. quorū reliquie hic pio uenerant̄ amore.
uobiscū hinc ueniā peccōꝝ ur̄oz reportare ualeatis.
Amen. **Q**uaten⁹ eoz int̄uentu ipsū templū sc̄i sp̄s. in q̄
sc̄a dī trinitas iugit̄ habitare dignet̄. efficiamini. &

post huius labentis mundi excursu. ad gaudia eterna
felicitate puenire mereamini. Am. **Q**uod ipse prestare dignetur.

Effunde quod domine super hunc locum gratiam tuam. **Ad complendum.**
et omnibus in te sperantibus; auxilium tuum munus impende. P.

Copiosa beneficia quod domine christiana populo **Sup populū.**
assequatur. ut qui in honore sanctorum sacrandis tibi li-
minibus deuotus occurrit. et uite subsidia presentis acci-
piat. et gratiam sempiternae redemptionis inueniat. P. dominum.

Dominus qui inuisibiliter **Itē ad missam in dedicatione ecclesie.**
omnia continet. et tamen pro salute generis humani sig-
nae tuae potentiae uisibiliter ostendis. templum hoc presen-
tiae tuae in habitationis illustra. ut omnes qui huc deprecari
conueniunt. ex quacumque tribulatione ad te cla-
mauerint. consolationis tuae beneficia consequantur. P.

Omnia sempiternae deus altare hoc **SECRETUM.**
nomini tuo dicatum. celestis uirtutis benedictione scifi-
ca. et omnibus in te sperantibus; auxilium tuum munus ostende.
ut hic et sacramentorum uirtus. et uotoz obtineat effectus. P.

Omnia deus. qui nos hodierna die. **Benedictio.**
ad dedicationem istius aule dignatus est adunare. ipse
uos celesti benedictione dignetur locupletare. Amen.

Concedatque uos fieri templum suum. et habitaculum spiritus sancti.
qui proprium filium suum dominum nostrum Iesum christum pro uobis elegit
immolari. Am. **Q**uatenus mente et corpore purifica-
ti. habitatores domini in uobis ipsis semper habere
possitis. et eterne beatitudinis hereditatem. cum sanctis et electis
possidere ualeatis. Am. **Q**uod ipse prestare. **Ad complendum.**

Dominus omnipotens deus ut hoc in loco quem nobis tuo indigni dedica-
uimus. cunctis petentibus; aures tuae pietatis accommo-
dare digneris. P. **In dedicōe noue ecclesie p conditorib; d.**

Dſ qui ſacrandoꝝ tibi. auctor es munerū. **Oratio.**
ad ſcificatiōē loci huiꝰ ꝑꝑiciꝰ adesse dignare. ut q̄
hec in honorē noīſ tui condiderit. ꝑꝑectorē te atq; rec
torē habere in omnib; mereant. ꝑ. **SECRET A.**

Omp̄s ſempitēne d̄s qui legaliū differentias hoſtiarū.
uniꝰ ſacrificiū ꝑꝑfectione ſanxiſti. respice ꝑꝑicius
de throno gl̄e tue. & ſup hoc altare. b̄ndictionis tue
munꝰ effunde. ut in eo ſic tēporales hoſtie conſecrent.
ut ꝑꝑetue uite ſum̄tib; ꝑꝑcurent ſubſtantiā. ꝑ. **Ad cōp.**

Dſ dn̄e d̄s nr̄. familiā tuā ad aule huiꝰ ſuffragra con
currentē benignꝰ exaudi. eiꝰſdēq; conditoꝝ om̄ia
deſideria cordis cōplacita t̄. ꝑꝑius adimple. uotis re
ſponde. augm̄ta eis annos uite. & tēporis felicitatē.
ut ꝑ ſpacia longeuā uiuentib; . meliorib; ornam̄tis
ſtudio eozꝰ locus iſte refulgeat. ꝑ. **Miſſa in dedicati
one ecclē baſilice. quā conditor n̄ dedicatā reliquit.**

Dſ qui loca noī tuo dicata. ſcificas. & b̄ndictionib;
tuis dicanda ꝑꝑcedis. ꝑꝑrā q̄ſ. ut qđ beato aplō tuo
·h̄. & ſc̄is mart̄yrib; tuis. ·iij̄. famulus tuus in hoc
loco edificiū deputauit. digno ꝑꝑparetꝰ officio. ꝑ. **Sec̄.**

Concede q̄ſ dn̄e. ut ſicut famulus tuus. ·h̄. oblatiſ
ꝑꝑoptauit munerib; . beatoꝝ mart̄yrū tuoꝝ. ·iij̄. hic
ſemp̄ merita celebrent. ꝑ. **Ad complendū.**

Da q̄ſ omp̄s d̄s diuino munere ſaciatis. ut ſicut fa
mulus tuus ꝑ ſue aīe requie deputauit. in huiꝰ
conſumationis req̄em. beati aplī tui. ·h̄. & ſc̄oꝝ mar
t̄yrū tuoꝝ. ·iij̄. gl̄am. hic plebs tua deuota ueneret. ꝑ.
Miſſa in dedicatione loci illiꝰ ubi ꝑꝑus fuit ſynagoga.

Dſ qui abſq; ulla tēporis mutabilitate cuncta diſ
ponis. & ad meliora ꝑꝑducis. q̄ elegiſti eē mutan

da. respice sup hanc basilicā in honore beati. y. nōi
tuo dedicatā. ut uetustate iudaici erroris expulsa.
huic loco sp̄s sc̄s p nouitatē ecclē conferat ueritatē. ꝑ.
in unitate eiusdē sp̄s sc̄i. **SECRET A.**

Quā uita credentiū. & origo uirtutū. reple q̄s hoc tē-
plū tue glā maiestatis. in honore beati. y. ut fiat
dom⁹ orōnis qđ pdictū fuerat ante latibulū. & q̄a in-
fidelīū turba in isto loco inueniebat aduersa. pp̄s
tuus orōnib; suis te hic semp mereat inuenire pp̄ciū.

Gras tibi deferim⁹ dn̄e sacro munere **Post cō. I ꝑ.**
uegetati. tuā miscōam dep̄cantes. ut dignos nos
ei⁹ participatione pficias. ꝑ. **Sup populum.**

Aplebe tua q̄s dn̄e spirituales nequitie repellant. & ae-
riarū discedat malignitas tēpestatū. ꝑ. **Missa ꝑ**

Quā fidelīū receptor animarū. **I conditore ecclē.**
p̄sta q̄s. ut famulus tuus in p̄petua luce quiescat.
& qđ de hoc sc̄lo desiderauit obtineat. ꝑ. **Secreta.**

Pro anima famuli tui tibi dn̄e sacrificiū offerentes
supplices exoram⁹. ut ad tuā miscōiam conferendā
p̄petuā. dignantē eius uota pficias. ꝑ. **Infra actionē.**

Hanc igit̄ oblationē quā tibi offerim⁹ p aiā famuli tui
y. dn̄e q̄s placat̄ intendas. ut & fructū boni operis
consequat̄. & que in hīs locis xp̄iana p̄misit mente. p-
ficias. **Dies q; nostros. Post communionem.**

Largire q̄s omp̄s d̄s. ut aiā famuli tui. plenā capiat
de hui⁹ ecclē p̄fectione mercedē. ꝑ. **Missa in dedi-
catione altaris. Q**uā d̄m̄n̄us sermōnes mei. **Coll.**

Quā semp̄it̄ne d̄s. altare hoc nōi tuo dedicatū. ce-
lestis uirtutis b̄ndictione sc̄ifica. & om̄ib; in te
sp̄antib; auxiliū tui mun⁹ ostende. ut hic & sacra-

in uirt. & uotoꝝ obtineat effect. *¶ Lect. ysaie pphe.*

Hec dicit dñs dñs. In nulla die deferet munº dño dº exercit.

Gr. Exultabº scí ingla. Ant. Vox exultationis. Eugim.

Non est arbor bona. *Off. Sicut angls. Secreta.*

Descendat qº dñe dñs nꝛ. spºs tuus scºs sup hoc altare. qui & ppli tui dona scificet. & sumtuº corda purificet. *¶. in univº eidº. Cº Passer inuenit sibi domu. Post cº.*

Ompºs sempitºne dñs. qui legaluº differentias hostiaru. uniº sacrificiº pfectione sanxisti. respice ppiciº de throno glºe tue. & sup hoc altare bñdictionis tue munº effunde. ut in hoc sic tºporales hostie consecrent. ut ppetue uite sumtib; pcurent substantiá. *¶ dñm.*

Dñs qui nobis *Missa in anniuersario dedicationis.* p singulos annos. huiº scí templi tui consecrationis reparas diº. & sacris semp mýsteris rºpºntas in columes. exaudi pces ppli tui. & psta. ut quisqº hoc templu. bñficia petiºs. ingredit. cuncta se impetrasse letetur. *¶. Sect. Annue qº dñe pºib; nꝛis. ut qcuq; intra huiº templi. cuiº anniuersariuº dedicationis diº celebramº. ambituº continem. plena t atq; pfecta corporis & aie deuotione placeamº. ut dñ hec pºsentia uota reddimº. ad etna pºmia te adiuuante puenire mereamur. ¶ dñm nꝛm. B E N E D I C T I O .*

Ompºs sempitºrnº dñs. qui uos annua huiº templi dedicatione dignatº est letificare. ipse uos dignetº etna bñdictione scificare. *am. Concedatq; uos mte & corpe castificatos. fieri ppum templu & habitaculu spºs scí sempitºnu. am. Quatenº tali habitatore gaudentes & spºu scºo feruentes. intº mundana discrimina semp celestia desideretis. & ad hec qñdoq; possidenda*

puenire possitis. *am. Qd ipse prestare dignetur. Post comm.*

Dſ qui eccliam tuam sponsam uocare dignatus es. ut que
habet gram p fidei deuotione. haberet etiam ex noie pi-
etate. da ut omnis hec plebs noi tuo seruiens. huius uo-
cabuli consortio. digna esse mereatur. & eccliam tua. in tem-
plo cuius anniuersarius dedicationis dies celebratur. tibi
collecta te timeat. te diligat. te sequatur. ut dum iugiter
p uestigia tua graditur. ad celestia pmissa te ducente pue-
nire mereatur. *P dnim nr̄m. Sup populum.*

Dſ qui de uiuis & electis lapidibus. eternam maiestati
tue condidisti habitaculum. auxiliare populo supplicanti
est. ut quod ecclie tue corporalibus proficit spaciis. spualibus
amplificet augmentis. *Reconciliatio uiolate ecclie.
Primum efferantur reliquie. & ueniat eps ante ipsam ec-
cliam cum clero & populo & dicat hanc orationem.*

Dſ pater & misericors deus. qui sacerdotibus tuis p ceteris
tantam gram contulisti. ut quicquid in tuo nomine digne
perfecteque ab eis agitur. a te fieri credatur. quod immensa cle-
mentia tua. ut quicquid modo uisitaturi sumus. uisites.
& quicquid benedicturi. benedicas. sitque ad nostre humilitatis
introitum. sanctorum tuorum meritis. fuga demonum. & angeli pa-
cis ingressus. *P dnim nr̄m. Item oratio.*

Aufer a nobis quod domine omnes iniquitates nostras. ut ad loca
tuo nomine purificanda. puris mentibus mereamur accede-
re. *Te intret ipse pontifex in eccliam cum clero & leta-
nis. quibus pactis. dicat diaconus. flectam g. lev. pre-
misso Oremus. & subsequatur pontifex hanc orationem.*

Dſ qui peccati ueteris hereditariam mortem. in qua po-
steritatis generatio omne successerat. christi filii tui domini
nostri passione soluisti. dona propitiis. ut conformes eisdem

facti: sicut ymaginē terreni parentis. nature necessi-
tate portauim⁹. ita ymaginē celestis grē scificatione por-
tem⁹ eiusdē xpi dñi nr̄i. Qui tecū. & bñdicat aquā &
salē cū uino & cinere myxta. & circueat trib; uicib;
intrinsecus ecclām. spargendo. & canct̄ ista antyph.
Aspices me dñe. Ps. Misere mei dñs. Lauando ac purifican-
do loca contaminata. & dicat hanc orationem.

De uoy indultorē criminū. dñm sordiu mundatorē.
dñm qui concretū peccatis originalib; mundū. ad-
uentū sui nitore purificauit. fr̄s km̄i supplices dep̄ce-
mur. ut contra diaboli furentis insidias. fortis nob̄
ppugnator assistat. ut qcq̄d ei⁹ uirosa calliditate co-
tidianis insectationib; maculatū in isto loco inuenit.
atq; corruptū. efficiat̄ celesti miseratione purgatū.
q̄a sicut illi⁹ est. solidū pfectūq; quassare. ita aucto-
ris nr̄i est. lapsa restituere. nutantia stabilire. & cor-
rupta purgare. ¶

Prefatio.

Etne dñs. cui⁹ bonitas. ut n̄ habuit principiu. ita
nec terminū habebit. qui diuina naturali q; pie-
tate plen⁹. eligis in nobis magis restituere p̄dita. qm̄
p̄cutere p̄tura. & si q̄d aut negligentia polluit. aut
ira cōmutauit. aut stimulat ebrietas. aut libido sub-
uertit. clem̄ti paciencia sustines. ut hoc ante p̄ grām
purifices. qm̄ p̄cutias p̄ furorē. & opis tui puidus
plastes. eligis pot̄ erigere iacentia. qm̄ p̄n̄ire dāp-
nanda. Te ḡ supplices dep̄cam̄. ut in hui⁹ taberna-
culi receptaculo. negligentie plagas aspicias. & alta-
re tuū. qd̄ insectantis est inimici fraude pollutū. p̄ in-
fusionē grē celestis purifices. purificatū q; possideas.
Absint in posterū om̄s nequitie sp̄uales. & eliminent̄.

Extinguat antiqui serpentis inuidia. & cū frau-
dib; suis dyaboli turba p̄pellat. Efferat secū macu-
lā quā ingessit. & pennib; quandoq; supplicis depu-
tand⁹ operū suoz semina secū colligat p̄tura. Nichil
in posterū noceat p̄teriti culpa contagi. nichil sit qđ
remaneat inimici fraude pollutū. q̄ndoqđē p̄ spiritū
tui infusione constat eē purgatū. Resurgat ecclē tue
pura simplicitas. & candor innocentie hacten⁹ imma-
culat. dū recepit grām. resurgat ad glām. & pplōrū
istac fidelū turba conueniens. dū petitionis ingerit
uota. uotoz se sentiat obtinuissē suffragia. P. eiusdē.

Tē cantet antypha Exurgat d̄s & dissipent inimici eius.
cū eodē psalmo. & anteq̄ recludant reliq̄e. dicat po-
tifer. Orem⁹. **Dyac.** flectam⁹ g. leū. **ORATIO.**

Ds qui in om̄i loco dñationis tue. clemens ac benignus
dedicator assistis. exaudi nos q̄s. & concede.

ut in posterū inuolabilis hui⁹ loci p̄maneat conse-
cratio. & bñficia tui muneris. uniuersitas scē ecclē
que supplicat mereat. P. **Tē denunciet ep̄s populo.**

**quoz scōz reliq̄e ibi contineant. Tē reliq̄e reponan-
tē cū modulatione hui⁹ antyphē.** Confirma hoc d̄s.

& usus. Haurabo nom̄ tuū. cū Glā pat̄. **Sequit̄ oratio.**

Ds qui ecclām tuā scām. de om̄ib; mundi finib; con-
gregatā. p̄ tui lateris mirabile sacramtū. cuncta
rū gentū matrē eē dixisti p̄fectā. quā etiā populoz
uarietate depictā. martyrū tuoz meritis decorasti.
b̄ndic q̄s scōz tuoz. h. opitulante suffragio. tam altare
qđ eoz exornat te iubente reliquis. quā ecclām. atq;
fidelū tuoz tibi pie offerentiū uota. in illa sc̄ifica. **ti.**
Qui cū dō patre. **Ben̄ sup mun⁹ qđ un⁹q̄sq; ecclē offit̄ honō**

Dſ cui uerbo & potentia facta ſc̄ omnia. cui dono
pcepim⁹ que ad uite remediū poſſidem⁹. te ſuppli-
ces obnixis ꝑcib; exoram⁹. ut de ſede maiestatis tue
huic oblationi fidelium ſc̄ificator accedas. ſuſcipe de
manu famulorum tuorum mun⁹ oblatū. qđ a tua clem̄tia
b̄ndictū. in uſū hui⁹ ſc̄uarii maneat conſecratū. ſint
hec in conſpectu tuo libent̄ accepta. ſicut quondā
abel alumpni tui. uel melchīſedech munera. t̄ pla-
cuer̄ oblata. & qđ ob honorē tui amoris. eccl̄iam tuā
ſummis nitunt̄ decorare obſequiis. tu eis dñe mag-
na ꝑ paruis recōpenſa. ut deuotionē eorum accipiens
peccata dimittas. fide eos repleas. indulgentia foue-
as. miſcōdia ꝑtegas. aduerſa deſtruas. ꝑſpa conce-
das. Habeant in hoc ſc̄lo bone actionis documentū.
karitatis ſtudiū. ſc̄i amoris affectū. & in fut̄o cū ſc̄is
angelis adipiſcant̄ ꝑpetuū regnū. *¶ Ordo in dedi-
catione baptiſterii. Primit̄ fiat aq̄ b̄nd. cū letania.*

Om̄ps ſempit̄ne d̄s. fons omnium uirtutum. & pleni-
tudo gr̄arū. dignare hoc uaſculū. ſacro baptiſma-
ti ꝑparatū. maiestatis tue ꝑſentia conſecrare. ut qđ
ubiq; totus es. etiā hic adeſſe te nr̄is ꝑcib; ſentiam⁹.

Propiciare dñe familie tue. & benign⁹ *Aua* ꝑ. ꝑ.
humilitatis nr̄e uota ſc̄ifica. & in om̄s in hoc fonte
regenerandos. uniuſali ad optione cuſtodi. *¶ Tunc*
aſpgat ipſū baptiſterii aq̄ b̄ndicta. addens odore
incenſi. Miſſa in dedicatione baptiſterii.

Om̄ps ſempit̄ne d̄s. hoc baptiſterii celeſti uiſitati-
one dedicatū. ſp̄s tui illustratione ſc̄ifica. ut qđ
cūq; fons iſte loturus eſt. trina ablutione purgati.
om̄ indulgentiā omnium delictorum. tuo munere conſeq̄n-

57
tur. *¶ Secū.* **S**uscipe q̄s dñe p̄ces nr̄as cū oblatio
nib; supplicantiū. & concede pp̄ci? ut quicquid hic no
uū regenerandi p̄ sp̄m sc̄m accepint. tua gr̄a fiat eter
num. *¶* On̄m. in unitate eidē. *Infra actionem.*

Hanc igit̄ oblationē quā tibi offerim? in hui? conse
cratione baptisterii q̄s dñe ut placat̄ accipias. &
tua pietate concedas. ut quoscūq; fons iste loturus
est. omniū criminū ablutione purgent̄. atq; famu
lis tuis conditorib; mercedē tanti opis p̄misseq; re
tributionis impende. Diesq; nr̄os. *Postcom̄.*

Multiplica dñe sup nos b̄ndictionē tuā. & sp̄s tui
munere fidē nr̄am corrobora. ut qui in hec fluen
ta descenderint. eos in libro uite ascribere iubeas.
in regno celoz dō patri in resurrectione tradendos.
Q̄ uiuis & regnas. *Consecratio cimiterii.*

*Primit̄ canant̄. vii. psalmi penitenciales. & in cir
cuitu illuminent̄ q̄tuor candelē. Postea aspgat̄ aq̄
sc̄a cimiteriū & dicat̄ hec oratio.*

Ds qui es toti? orbis conditor. & redēptor huma
ni generis. cunctarūq; creaturarū uisibiliū et
inuisibiliū p̄fect̄ dispositor. te supplici uoce ac puro
corde exposcim? ut hoc cimiteriū uel poliandriū. in
quo famuloz famularūq; tuarū corpa requiescere
debent. post curricula hui? uite labentia. sc̄ificare.
purgare atq; b̄ndicere digneris. quiq; peccōz remis
sionē p̄ tuā magnā misericordiam in te confidentib; p̄stiti
sti. corpib; q̄q; eoz in hoc cimiterio quiescentib;. et
tubā primi archangeli hic expectantib; consolatio
nē p̄petuā largit̄ imp̄tare. Q̄ uiuis. *Alia.*

He sc̄e. pat̄ om̄ps. trina maiestas. & una deitas.

pat̄ & filius & sp̄s sc̄s. iusticie auctor. uenie largitor.
honorū dator. sc̄itatis origo. crismatū distributor.
omniūq; ad te ueniētū pius receptor. p̄sta p̄pici?
ut hoc cimiteriū in honore nōis tui cōpositū. bene
dicere & sc̄ificare digneris. qui abrahe pat̄yarche
famulo tuo terrā a filiis ephron cōparatā. causa se
pulture. b̄ndixisti. & qui p̄plō isrl̄itico p̄missionis
tellurē in euū durantē concessisti. famuloꝝ famula
rūq; tuarū corporib; in hoc cimiteriū intransib;
quietis sedē. & ab omni incurSIONE maloꝝ spiritūū.
tutelā benign⁹ largitor tribuas. ut post aīarū corpo
rūq; resurrectionē coadunatā. te donante atq; conce
dente. beatitudinē sempit̄nā p̄cipe mereant. *℟. Aua.*

Hē d̄s pat̄ eterne gl̄e lux & honor. sapientie custo.
& uigor prudentie. salus egrotantiū. ualutudo po
tentiū. inestorū solamen. uita iustoz. gl̄a humiliū.
te flagitam⁹. ut hoc sc̄oꝝ tuoz cimiteriū ab omni
spurcie inquinam̄to spiritūū immundoz custo
dire. mundare. b̄ndicereq; digneris. atq; corpib;
humanis huic loco aduenientib;. sinceritatē p̄petuā
tribuere n̄ desinas. & quicūq; baptis̄mi sacramtū
p̄cepint. & in fide catholica usq; ad uite terminū p̄
seuerantes fuerint. atq; decurso hui⁹ eui termino.
corpa sua in hoc cimiterio requiei cōmendauerint.
angelicis tubis concrepantib;. materia corpis &
aīe unita. p̄mia celestū gaudioꝝ p̄cipiant sempit̄
na. *℟. Consecratio loculi uel sepulchri.*

Rogamus te d̄ne sc̄e. pat̄ om̄ps. et̄ne d̄s. ut digne
ris b̄ndicere & sc̄ificare hoc sepulchrū. & locu
lū in eo collocatū. ut sit remediū salutare in eo qui

escendi. & redemptio anime ei' atq; tutela. & munimen
contra seua iacula inimici. **A l i a.**

Sanctificet istud habitaculum domine deus per nostram supplicati-
onem. & fuget ab eo immundus spiritus. per uirtutem domini nostri
iesu christi. ut sit placida requies corporis. quod postmodum
in eo collocabitur. te protegente ac conseruante maiesta-
te tua iesu christe. qui cum patre. **A l i a.**

Ad esto domine supplicationibus nostris. & nichil de nostra
conscientia presumptibus. ineffabili miseratione tua
nobis succurre: ut quod non habet nostrorum fiducia merito-
rum. tuorum conferat largitas inuicta donorum. per dominum.

Ordo ad benedicendum ecclesie signum. In primis letania
dicat. postea .vii. psalmi ueniales. Ps Misere mei.

Ps Deus in nomine tuo. **Ps** Misere mei deus miserere. **Ps** Deus misere-
at. **Ps** Deus in adiutor. **Ps** Inclina domine. **Exorcismus salis.**

Exorcizo te creatura salis. per dominum uiuum. per dominum sanctum. per
dominum totum creatorem. qui diuina uoce oris sui locutus est
ad discipulos suos dicens. vos estis sal terre. & quod papulum
suum paulum dignatus est dicere. sic sermo uir sapientie sa-
le condit. ut efficiaris sal exorcizatus. ad euacuandum &
expellendum ab hoc ecclesie signo inimicum. omnemque uirtu-
tem putredinis ei' & omnes qui ex te sumpserint sint sancti-
ficati animabus & corporibus. & ubicumque fueris aspersus.

proster omnes remissionem peccatorum. sanitatem mentis & corporis.
protectionem salutis. in nomine domini nostri iesu christi. Qui uenturus.

Benedictio salis. Virtutis tue inuicta fortitudinem.
Requere ante in dedicatione ecclesie. **Exorcismus aque.**

Discede immunde spiritus ab omnibus. quibus fides nostra usura
est religiosi officii sacramentis. nec pretendas culpam
criminis. quod agnoscis potentiam saluatoris. Non est

meriti confidentia s; p̄cepti. licet ipsa potestas mini-
steriū. dignitas sit ministri. Te ḡ p̄ cōmunē dñm aque
creatā conuenio. ut conseruare motū sensibilitatis
intelligens. subici seruitio quo placare dñm nitamur
ñ recuses. omnē a te demonū cōmunionē. omne collegi-
um iniquitatis expurges. totā fantasmatis labē capax
om̄ice p̄tectionis extermines. ut gr̄a sc̄ificationis ad-
epta. tuo n̄roq; parit̄ creatori deseruiens. omnē spū
um prauoz nequitā. ab hoc ecclē signo. in quocūq;
fuerit loco asp̄sa. deicias. & sc̄e copiā b̄ndictionis in-
ducas. Prestante dño. ipso redēptore n̄ro ih̄u xp̄o. qui
cū dō patre & spū sc̄o uentū est iudicare uiuos.

Benedic dñe hanc aquā Benedictio aque.

Bndictione celesti. & assistat sup eā uirt̄ sp̄s sc̄i. ut
cū hoc uasculū ad inuitandos filios ecclē p̄paratū. in
ea fuerit tinctū. ubicūq; sonuerit hoc tinnabulū
longe recedat uirt̄ inimicoz. umbra phantasmati.
incurfio turbinū. p̄cussio fulminū. lesio tonitruoz.
calamitas tempestatū. om̄is sp̄s p̄cellarū. & cū clango-
rē illi⁹ audierint filii xp̄ianoz. crescat in eis deuotio-
nis augm̄tū. ut festinantes ad pie matris ecclē gre-
miū. cantent ibi in ecclā sc̄oz canticū nouū. deferen-
tes in sono p̄coniū tube. modulationē psalterū. sua-
uitatē organi. exultationē t̄mpani. iocunditatem
cymbali. quaten⁹ in templo gl̄e tue. suis obsequiis
& p̄cib; inuitare ualeant multitudinē exercitus an-
geloz. **Ps. hic mittat̄ sal in aquā & dicatur.**

Fiat cōmixtio salis & aque parit̄ in noīe patris & fi-
lii & sp̄s sc̄i amen. **Sequit̄ prefatio.**

Quoniam tu es dñs & omnip̄s d̄s. qui nob̄ a te conditā creatu-

64
rã aque viside distinxisti . ut liquore simplice ad laua
chrũ . salsam soliditate pberes ad condimentũ . quatenus
sordida possint abluui . & futura imbui . quo & noxia tol
lerent originalis . & corrigeret error ad uia salutis . te
officii nr̃i functione immeriti deprecam̃ . ut hec salus et
aque in tuo noie facta comixtio . clemitie tue dono sci
ficer̃ ad purificandũ hoc eccle signũ . qd̃ q; mỹsteria
ut bap̃tismo comodũ culpe . traduci inimicũ . sapientie
aptũ . errori p̃stas aduersũ . sci sp̃s tui sc̃itate reddas
sc̃ificatũ . nec ullo contagio reddat̃ immundũ . qd̃ tua
credim⁹ fieri maiestate beatũ . s; ita p̃ te plenũ p̃beat sc̃i
ficationis effectũ . ut ubicũq; inuocato tuo noie . ma
nu fuerit emissũ . uel modo quolibet assũptũ . expul
sis & explosis omnib; insidiis contrarie potestatis .
n̄ solũ diabolica machinam̃ta ex eodẽ loco fugata de
ficient . s; etiã sc̃oꝝ angeloz̃ custodia semp̃ inibi man
sura consistat . te p̃stante omnipotente d̃o . qui cũ filio
tuo eodẽq; spũ sc̃o regnas in sclã sc̃loꝝ . am̃ . **Posth̃ ca
nant̃ isti psalmi .** Lauda aia . Laudate dñm qm̃ bon⁹
Lauda uim . Laudate dñm de celis . **Qui dũ canunt̃ .
laudet ps̃br̃ signũ de aq̃ b̃ndicta & sale b̃ndicto . cũ oleo
sc̃o crucẽ in eo faciendo . & dicat̃ hec oratio .**

Dẽs qui p̃ beatũ moysen legiferũ . tubas argenteas
fieri precepisti . quas dũ leuite . tẽpore sacrificiũ .
clangerent . sonitu dulcedinis ppl̃s monit̃ . ad te ado
randũ fieret p̃parat̃ . quarũq; clangore etiã hortat̃
ad bellũ . tela p̃sterneret adũsantiũ : p̃sta ut hoc uas
culũ tue eccle p̃paratũ . sc̃ificet̃ a sc̃ificatore omniũ
spũ sc̃o . ut p̃ illius tactũ & sonitũ fideles inuident̃
ad p̃miũ . & cũ melodia illi⁹ aurib; insonuerit ppl̃oꝝ :

crefcatur in eis deuotio fidei. pcul pellant om̄s infidie
mimici. fragor grandinũ pcella turbinũ. impetus
tempeftatũ. tempent̄ infeftra tonitrua. uentoy flabra
fiante falubrit̄ ac moderate fufpenfa. pfternat aérias
potefitates dextera tue uirtutis. ut hoc audientes tin-
tinnabulũ contremifcant. & fugiant ante fc̄e crucis
in eo depictũ uexillũ. *¶. eidẽ. Tẽ extergat illud linde
o mundo. & dicat antyphã. Vox dñi fup aq̄s d̄s maiefta-
tis in conuit dñs fup aq̄s multas. ã Vox dñi in uirtute. Sufq;
in finẽ. cũ glã patri. & quot uicib; in pfalmo dicit
Vox dñi. totidẽ figna cũ crifmate faciat in cãpana.
& erũ. vii. figna. int̄ aut̄ faciat. iiii. & dicat hãc orõẽ.*

Om̄ps fempit̄ne d̄s. qui ante archã federis. p̄clan-
gorẽ tubarũ. muros lapideos. q̄b; aduerfantũ t̄
cingebat̄ exercit̄. cadere fecifti. tu hoc tintinnabulũ.
celefti b̄ndictione pfunde. ut ante fonitũ ei. longi. ef-
fugent̄ ignita iacula mimici. p̄cuffio fulminis. im-
petũ lapidũ. lefio tempeftatũ. ut ad int̄rogationẽ p̄-
pheticã q̄d est t̄ mare q̄d fugifti. fuis motib; cũ iorda-
nico retro actis fluente. refpondeant. a facie dñi mo-
ta eft terra. a facie d̄i iacob. qui conuertit folidã pe-
trã in stagnũ aque. & rupẽ in fontes aquarũ. Non
ḡ nobis dñe n̄ nobis. f; nõi tuo da glã. fup miferia
tua. ut cũ p̄fens uafculũ. ficut reliqua altaris uafa.
facro crifmate tangit̄. oleo fc̄o ungit̄. quicũq; ad soni-
tũ ei. conuenerint. ab om̄ib; inimici tẽptationib; li-
beri. femp̄ fidei catholice docum̄ta fectent̄. *Tẽ ponat̄
in incenforio ignis. thymiama. thus. & myrra.
& erigat̄ fignũ fup incenforiũ ut totũ fumũ illũ
colligat. & dicat̄ ifta antyphã. Ōs in fc̄o uia tua q̄s d̄s*

magn^o sicut d^s nost^r. *Vident^r te aque d^s. vsq; infine. cu^m gla^{ria} p.*

O mⁿps dⁿator x^pe. quo sc^om assu^mptione *O r^o.*
carnis. dormiente in nauⁱ. du^m orta tempestas. ma^{ria}
ria conturbasset. te p^{er}tin^o excitato & impante dissiluit.
tu necessitatib; pp^{ri}i tui succurre benign^o. tu hoc tin^o
tinnabulu^m scⁱ sp^s rore pfunde. ut ante sonitu^m illius
semp fugiat inimicus. muret^r ad fide^m pp^{ri}s xpⁱan^o.
hostilis terreat^r exercit^o. confortet^r in d^{no} p^{er} illud pp^{ri}s
euocat^r. atq; sicut sup^{er} dauidic^a cythara. delectat^r desup^{er}
descendat sp^s sc^s. atq; ut samuele crinigero. agnum
mactante in holocausto tuo rex eterni imperu. fragor^o
auraru^m. turb^a reppulit adu^sante. ita du^m hui^{us} uascu^{li}
li sonit^o transit p^{er} nubila. eccle^se tue conuentu^m manus
seruet angelica: fruges credentiu^m. mentes & corpa
saluet p^{ro}ectio sempiterna. p^{er} te ihu^m x^pe. qui cu^m do^o pat^{re}
in unitate eide^m sp^s scⁱ. uiuis. & regnas d^s. p^{er} o^mia sc^{la}. i.

Te sub trina infusione aque sc^e. impone nom^{en} ei si uelis.

H^{ic} capit ordo ad regem faciendu^m uel benedicendu^m.

*Qu^{ando} nouus a clero & pp^{lo} sublimat^r in regnu^m. p^{ri}mu^m.
exeunte illo de thalamo. pontifex dicat hanc orone^m.*

O mⁿps sempit^{er}ne d^s. qui famulu^m tuu^m. regni fasti^{gio}
dignat^r es sublimare. tribue ei q^{ui}s: ut ita
in hui^{us} scⁱ cursu. cuncto^{rum} in com^{mu}ne salute^m dis^{pon}
ponat. quaten^o a tue ueritatis tramite n^{on} recedat. p^{er}.
Postea suscipiant illu^m duo epⁱ dext^{ra} leuaq; honori^{fice}.
parati. habentes sc^orum reliquias clero penden^{tes}.
ceti aut^{em} clerici sint casulis adornati. p^{re}cedente
sc^o euglo. & duab; crucib; cu^m incenso boni odoris.
ducant illu^m ad eccl^{iam}. canentes responsoriu^m. *R^z*
*E*cce mitto ang^{elum} meu^m. cu^m u^{su}. Ad ostiu^m aut^{em} eccl^e

clerus subsistat. & archyep̄s dicat orationē istā.

Dſ qui ſcis genus humanū nulla ſua uirtute poſſe ſubſiſtere. concede ꝑꝑici⁹. ut famulus tuus. ꝑ. quē ꝑꝑtō tuo uoluisti ꝑꝑferri. ita fulciat⁹ tuo adiutorio. q̄ ten⁹ q̄b; potuit ꝑꝑeſſe. ualeat & ꝑꝑdeſſe. ꝑ. **Introeuntes autē. ꝑꝑcedentes clerici decantent.** Dñe ſaluū fac regē. vsq; in introitū chori. **Tē metropolitan⁹ dicat hāc orōnē.**

Dmp̄s ſempitēne d̄s. celeſtiū t̄reſtriūq; moderator. qui famulū tuū ad regni faſtigiū dignat⁹ es ꝑꝑuehere. concede q̄s. ut a cunctis adūſitatib; liberat⁹. & ecclīa ſtice pacis dono muniat⁹. & ad et̄ne pacis gaudia. te donante ꝑꝑuenire mereat⁹. ꝑ. **Ibi autē ante chorū deſignat⁹ princeps palliū & arma deponat. atq; int̄ man⁹ ep̄oz ꝑꝑduct⁹ in chorū. vsq; ad altaris grad⁹ incedat. cunctoq; pauim̄to tapidib; & pallioliſ conſectō. ibi humilit̄ tot⁹ in modū crucis ꝑꝑſtrat⁹. iaceat. unā cum ep̄is ⁊ ꝑꝑſōris hinc inde ꝑꝑſtratis. cet̄is in choro letamiam breuit̄ ꝑꝑſallentib; . id eſt duodecī aplōs. ac totū dē m̄rt̄yres. confeſſores. & uirgines. & int̄ cet̄a infeſrenda ſē iſta. **V**t h̄c famulū tuū. ꝑ. in regē eligere digneris. te rogam⁹ audi nos. **U**t eū b̄ndicere & ſublimare digneris. ꝑ. **V**t eū ad imp̄ū faſtigiū ꝑꝑducere digneris. ꝑ. **S**ublāt⁹ autē ꝑꝑnceps int̄roget⁹ ab epiſco. **Q**uis fidem ſcām a catholicis **I**ꝑo met̄politano hoc m̄. uiris tibi traditā tenere. & opib; iuſtis obſeruare. **R**. **V**olo. **I**nt̄re **Q**uis ſcis ecclīis. ecclīarūq; miniſtris tutor & deſenſor eſſe. **R**. **V**olo. **I**nt̄re **Q**uis regnū tuū a d̄o conceſſū. ſc̄dm iuſticiā patrū tuoz. regere & deſendere. **R**. **V**olo. **V**olo. & inquantū diuino adiutorio futurus. ac ſolatio om̄iū ſuoz. ualuerō. ita**

me p omnia fidelit̄ acturū eē promitto. *Ipse dñs metropolitan⁹ alloquat̄ populū hīs uerbis.*

Tis tali principi ac rectori te subicere. ipsi⁹q; regnū firmare. firma fide stabilire. atq; iussionib; illi⁹ obtempare. iuxta aplm. omīs aīa potestatib; sublimiorib; subdita sit. regi q̄si p̄cellentī. *Tē a circūstante clero & pplō unanimē dicat̄. Fiat fiat am̄. Postea ū eo deuote inclinato dicat̄ ab uno episcopo.*

Benedic dñe h̄c regē nr̄m. qui regna omīū moderaris a sc̄lo. & tali eū b̄ndictione glorifica. ut dauidice teneat sublimitatis sceptrū. & glorificat̄ in ei⁹ p̄tinus repiat̄ merito. Da ei tuo inspiramine. cū mansuetudine ita regere pplm. sicut salomonē fecisti regnū obtinere pacificū. tibi semp cū timore sit subdit⁹. tibiq; militet cū quiete. Sit tuo clypeo p̄tect⁹ cū p̄ccatib; . & ubiq; tua gr̄a uictor existat. Honorifica eū p̄ cunctis regib; gentiū. felix pplis dñet̄. & felicit̄ eū nationes adornent. Quia int̄ gentiū cateruas magnanim⁹ sit in iudiciis equitatis singularis. locupletet eū p̄diues tua dextera. frugiferā obtineat patriā. & ei⁹ liberis tribuas p̄futura. Presta ei p̄luxitatē uite p̄tēpora. & in dieb; ei⁹ oriat̄ iusticia. A te robortū teneat regiminis solū. & cū iocunditate & iusticia eterno gloriēt̄ in regno. *¶. alia.*

Om̄ps eterne d̄s. creator omniū. impator angeloz. rex regnantū. dñs q; dn̄antū. qui abrahā fidele famulū tuū de hostib; triumphare fecisti. moȳsi & iosue pplō p̄latis. multiplicē uictoriā tribuisti. humilēq; dauid puerū tuū. regni fastigio sublimasti. & salomonē sapientie pacisq; ineffabili munere

ditasti. respice q̄s ad p̄ces humilitatis n̄re. & sup
h̄c famulū tuū. quē supplici deuotione in regē eū
gim⁹. b̄ndictionū tuarū dona multiplica. eūq; dex
tera tue potentie semp & ubiq; circūda. quaten⁹
p̄dicti abrahe fidelitate firmat⁹. moȳsi mansuetudi
ne fret⁹. iosue fortitudine munit⁹. dauid humilita
te exaltat⁹. salomonis sapientia decorat⁹. tibi in oīb;
placeat. & p̄ tramitē iusticie inoffenso gressu semp
incedat. eccl̄amq; tuā demceps cū plebib; sibi anne
xis ita enutriat ac doceat. munit & instruat. con
traq; om̄s uisibiles & inuisibiles hostes eidē potenter
regalitq; tue uirtutis regimen administret. & ad ue
re fidei pacisq; concordia. eoz animos te opitulā
te reformet. ut hoz pplōz debita subiectione fult⁹.
condigno amore glorificat⁹. ad paternū decent solū
um. tua miseratione conscendere mereat. Tue q̄q;
p̄tectionis galea munit⁹. & scuto insupabili iugiter
p̄tect⁹. armisq; celestib; circūdat⁹. optabilis uicto
rie tr̄yumphū. felicit̄ capiat. & terrore q; sue potentie
infidelib; inferat. & pacē tibi militantib; letantē re
portet. p̄ dñm nr̄m. qui uirtute sc̄e crucis tartara
destruxit. regnoq; diaboli supato. ad celos uictor
ascendit. in quo potestas omnis. regū q; consistit
uictoria. qui est gl̄a humiliū. & uita salus q; pplō
rū. Qui tecū uiuit. *Deiñ ab altō ep̄o dicat̄ h̄ orō.*

D̄s menarrabilis auctor mundi. conditor gene
ris humani. gubernator imp̄i. confirmator
regni. qui ex utero amici tui fidelis patryarche
nr̄i abrahe p̄lecti. reges seculis pfutōs p̄duxisti.
tu p̄sentē regē h̄c cū exercitu suo. p̄ incessionē oīū

scōꝝ. uberi bñdictione locupleta. & in soliu regni fir-
ma stabilitate connecte. Visita eũ sicut moysen in
tubo. iesu naue in p̃luo. gedeon in agro. samuelem in
templo. & illa eũ bñdictione syderea. ac sapientie tue
rore pfunde. quã beat⁹ dauid in psalterio. salomon
fil⁹ eius in puerbis. te remunerante p̃cepit e celo.
Sis ei contra acies inimicas. lorica: in aduersis galea.
in p̃spis pacientia: in p̃tectione clýpeus sempit̃nus.
& p̃ra. ut gentes illi teneant fidẽ. p̃ceres sui habeant
pacẽ. diligant karitatẽ. abstineant se a cupiditate.
loquant̃ iusticiã. custodiant ueritatẽ. & ita ppl̃s iste.
sub ei⁹ impio pullulet coalit⁹ bñdictione et̃nitatis.
ut semp maneant tripudiantes in pace uictores. Qd̃
ipse p̃stare dignet̃. qui tecũ uiuit. **Tẽ dñs metropo-
litano unguat de oleo sc̃ificato caput. pect⁹. & sca-
pulas ambas. cõpages brachioꝝ ipsi⁹ ita dicendo.**

Unguo te in regẽ de oleo sc̃ificato. in noĩe patris & filii
& sp̃s sc̃i. & dicant am̃. **P**ax tibi. **E**t cũ spũ tuo.

Unguant̃ man⁹ eius de oleo sc̃ificato. unde uncti fue-
r̃t reges & pp̃he. & sicut unxit samuel dauid in re-
gem: ut sis bñdict⁹ & constitut⁹ rex in regno isto sup
ppl̃m istũ. quẽ dñs d̃s tuus dedit tibi ad regendũ ac
gubernandũ. Qd̃ ipse p̃stare. **Consecratio.**

Prospice om̃ps d̃s hẽ gloriosũ regẽ. h̃. serenis obtu-
tib; . & sic benedixisti abrahã. ysaac. & iacob. sic
illũ largis bñdictionib; sp̃ualis gr̃e. cũ om̃i plenu-
dine tue potentie irrigare atq; pfundere dignare.
Tribue ei de rore celi. & de pinguedine t̃re. abun-
dantiã frum̃ti. uini. & olei. & omniũ frugũ opulen-

tiā ex largitate diuini muneris longa p tēpora. ut
illo regnante. sit sanitas corporū in patria. & pax in
uiolata sit in regno. & dignitas gloriosa regalis palaci.
maximoq; splendore regie potestatis. oculis omniū ful
geat. luce clarissima clarescat. atq; splendere. q̄si splen
didissima fulgura. maximo p̄fusa lumine. uideat.
Tribue ei omp̄s d̄s. ut sit fortissim⁹ p̄tector patrie. &
consolator eccl̄arū atq; cenobioꝝ sc̄oꝝ. maxima cū pi
etate regalis munificentie. atq; ut sit fortissim⁹ regū.
tr̄umphator hostiū. ad obprimendas rebelles & pa
ganas nationes. Sicq; suis inimicis satis terribilis.
p̄ maxima fortitudine regalis potentie. Optimatib;
q̄q; ac p̄cellis. p̄cerib; q;. ac fidelib; sui regni sit magni
ficus & amabilis. & pius. ut ab oib; timeat atq; dili
gat. Reges q̄q; delumbis ei⁹ p̄ successiones tēporū fu
turoꝝ egrediant̄. regnū hoc regere totū. & post glorio
sa tēpora atq; felicia p̄sentis uite. gaudia sempit̄na
in p̄petua beatitudine habere mereat. Qd̄ ipse p̄sta
re dignet̄. **Postea ab ep̄o metropolitano unguant̄ de
oleo sc̄ificato. caput. pect̄. & scapule. ambeq; cōpages.**

Unguo te in regē de oleo sc̄ificato. in noīe patris & filii
& sp̄s sc̄i. **Sequitur.** **S**p̄s sc̄i gr̄a. humi
litatis nr̄e officio in te copiosa descendat. ut sicut ma
nib; nr̄is indignis oleo materiali pinguescis oblit̄.
ita ei⁹ inuisibili unguine delibut̄. impinguari mere
aris interi⁹. eiusq; spiritali unctione p̄fectissime sēp
imbut̄. & illicita declinare tota m̄te. & sp̄nere discas
seu ualeas. & utilia aīe tue cogitare. optare. atq; opa
ri queas. auxiliante d̄no nr̄o ih̄u xp̄o. Q̄ cū dō uiuit.
& regnat. **Demde dicatur ista oratio.**

Ds qui es iustoz gl'a. & miscdia peccoz. q' misisti filiu
tuu p'ciosissimo sanguine suo genus humanu redi-
mere. qui conteris bella. & ppugnator es in te spanti-
um. & sub cui' arbitrio. omniu regnoz continet po-
testas. te humilit' dep'cam. ut p'sentē famulu tuu. H.
in tua miscdia confidentē. in p'senti sede regali b'ndi-
cas. etq; ppicius adesse digneris. ut qui tua expect-
p'tione defendi. omib; sit hostib; fortior. fac eu d'ne
beatu ee. & uictore de inimicis suis. corona eu corona
iusticie. & pietatis. ut ex toto corde. & tota m'te in te
credens tibi deseruiat. sca'm tuā eccl'iam defendat & sub-
limet. ppl'm q; a te sibi comissu. iuste regat. Nullus
insidiantib; malis eu in iniusticia uertat. Accende
d'ne cor ei' ad amore gr'e tue p' hoc unctionis oleu. un-
de unxisti sac'dotes. reges & p'phas. q'ten' iusticia dilu-
gens. p'tramite similit' iusticie ppl'm ducens. post p-
acta a te disposita. in regali excellentia. annoz curri-
cula: puenire ad ec'na gaudia mereat. **Sequē**
in modu p'fationis oratio. **C**reator omniu. impa-
tor angloz. **S**te duo p'cedentia folia. & ubi uideris
scptu Om'ps et'ne d's. **I**bi sequē **C**reator ouu. & cet'a.

Ds di fili' ihc xpc d'ns nr. qui a patre oleo **Oratio.**
exultationis unct' est p' participib; suis. ipse p' pre-
sentē sacri unguinis infusionē. sp's parachy'ti sup ca-
put tuu infundat b'ndictionē. eamdeq; usq; ad interi-
ora cordis tui penetrare faciat. q'ten' hoc uisibili &
tractabili dono. inuisibilia p'cipe. & t'porali regno ui-
stis moderaminib; exsecuto. eternalit' cu eo regnare
merearis. q' solus sine pecco rex regu uiuit. & gloriat'
cu do patre. in unitē. **Postea ab ep'is ensē accipiat.**

et cum ense totum sibi regnum fideliter ad regendum secundum superius
dicta uerba sciat esse committatur. dicente metropolitano.

Accipe gladium per manus episcoporum licet indignas. uice tamen
et auctoritate sanctorum apostolorum consecratas. et regaliter
impositum. neque benedictionis officio. in defensione sancte
dei ecclesie diuinitus ordinatum. et esto memor de quo psal-
mista prophetauit dicens. accingere gladio tuo super femur
tuum potentissime. ut in hoc per eundem uim equitatis ex-
erceas. molem iniquitatis potentem destruas. et sanctam
dei ecclesiam. eiusque fideles propugnas atque protegas. nec minus
sub fide falsos. quam christiani nominis hostes. execres ac destru-
as. uiduas et pupillos clementer adiuues ac defendas.
desolata restaures. restaurata conserues. ulciscaris
iniusta. confirmes bene disposita. quatenus hec imagen-
do. uirtutum triumpho gloriosus. iusticieque cultor
egregius. cum mundi saluatore. cuius typum geris in nomine si-
ne fine merearis regnare. Qui cum deo patre. **Accipiet
autem ense similiter ab illis. armillas et pallium et anulum
accipiat dicente episcopo metropolitano.**

Accipe regie dignitatis anulum. et per habet in te catholice
fidei cognosce signaculum. quia hodie ordinaris ca-
put et princeps regni ac populi. ita perseuerabis auctor
ac stabilitor christianitatis et christiane fidei. ut felix in
ope. locuples in fide. cum rege regum glorieris per eum cuius est
honor et gloria. **Postea sceptrum et baculum accipiat di-
cente sibi metropolitano.** **A**ccipe uirgam uirtutis
atque equitatis. qua intelligas mulcere pios et terre-
re reprobos. errantibus uiam pandere. lapsis manum por-
rigere. dispendasque superbos. et releues humiles. et accipiat
et ostium ihesu christi dominus noster. qui de semet ipso ait. ego sum

ostium pro me si quis introierit saluabitur. et ipse qui est clauis dauid. et sceptrum domus israel. qui aperit et nemo claudit. claudit et nemo aperit. Sicque tibi auctor. qui educit uinctum de domo carceris. sedentemque in tenebris. et umbra mortis. et in omnibus sequi merearis eum. de quo propheta dauid cecinit. sedes tua deus in sanctum sanctum. uirga equitatis uirga regni tui. et imitando ipsum diligas iusticiam. et odio habeas iniquitatem. quia propterea unxit te deus deus ad exemplum illi quem ante secula unxerat oleo exultationis participibus suis. ihesum christum dominum nostrum. qui uiuit.

Postea metropolitanus uerentem coronam capiti regis imponat dicens. Accipe coronam regni. que licet ab indignis episcoporum tamen manibus capiti tuo imponitur. et eam sanctitatis gloriam et honorem. et opus fortitudinis expressisse signare intelligas. et per hanc te participem ministerii nostri non ignores. ita ut sicut nos in interioribus pastores rectoresque animarum intelligimus. tu quoque in exterioribus uerus dei cultor. strenuusque contra omnes aduersitates ecclesie christi defensor regnique tibi a deo dati. et pro officium nostre benedictionis. in uice apostolorum omniumque sanctorum tuo regimini commisi. utilis executor. regnatorque proficius semper appareas. ut inter gloriosos athletas. uirtutum gemmis ornatus. et premio sempiternae felicitatis coronatus. cum redemptore ac saluatore ihesu christo cuius nomen uicemque crederis gestare sine fine glorieris. qui uiuit et imperat deus cum deo patre.

Et ab eo statim dicatur benedictio que et tempore synodi super regem dicenda est.

Benedicat tibi dominus. custodiatque te. et sicut te uoluit super populum suum esse regem. ita in presentia sancto felicem. et eterne felicitatis tribuat esse consortem. amen.

Clerū ac pplm quē sua uoluit opitulatione in tua san-
ctione congregari. sua dispensatione. & tua ammi-
nistracione. p̄ diuina tēpora faciat felicē gubnari. *Ag.*

Quaten⁹ diuinis monitis parentes. adūsitatib; caren-
tes. bonis om̄ib; exuberantes. tuo impio fideli amo-
re obsequentes. & in p̄senti sc̄lo. pacis t̄nquillitate
fruant̄. & tecū et̄noꝝ ciuiū consortio. potari merean-
t̄. *am.* **Q** d̄ ipse p̄stare dignet̄. **B**enedictio d̄i pat̄s.
& filii. & sp̄s sc̄i. desc̄. **Deiū coronat̄ honorifice p̄ choꝝ**
ducat̄ de altari ab ep̄is usq; ad soliuū. canente clero
responsoriū. Desideriū^{tra} anime eius. Deiū dicat sibi me

Sta & retine amodo locū. quē **Stropolitanus.**

Shucusq; paterna successione tenuisti. hereditario
tibi iure delegatū. p̄ auctoritatē d̄i omnipotentis. et
p̄sentē traditionē nr̄am. om̄iū scilicet ep̄oꝝ. ceteroꝝq;
d̄i seruoꝝ. & q̄nto clerū sacris altarib; p̄p̄inquire
p̄spicis. tanto ei potentiorē in locis congruis honorē
impendere memineris. q̄ten⁹ mediator d̄i & hominū.
te mediatorē cleri & plebis dignū constituat̄. **In hoc**

Iloco sedere eū faciat d̄ns met̄politan⁹ sup soliuū dicens.
In hoc regni solio te confirmet. & in regno et̄no secum
regnare faciat ih̄c xp̄c d̄ns nr̄. rex regū & d̄ns dn̄an-
tium. Qui cū d̄o. **Professio regis ante soliuū**
coram deo & coram clero & omni populo.

Profiteor & p̄mitto corā d̄o & anglis ei⁹ amodo &
deinceps. legē & iusticiā. pacēq; sc̄e d̄i ecclē. ppt̄oq;
m̄ subiecto. p̄ posse & nosse facere & conseruare. saluo
condigno misericōdie respectu. sicut cū consilio fidelū
nr̄oꝝ meli⁹ inuenire poterim⁹. Pontificib; q̄q; ecclā-
rū d̄i. condignū & canonicū honorē exhibere. atq;

ea que ab impatorib; & regib; . ecclesiis sibi cōmissis
collata & reddita s̄c̄. inuolabilit̄ conseruare: abbatib;
etiā. comitib; & uassib; dñicis nr̄is congruū honorē.
sc̄dm̄ consiliū fidelū nr̄oz p̄stare. Am̄. **Te det illis of-**
culū pacis . cunct' aut' ceteris clericoz . tali rectore
gratulans . sonantib; campanis . alta uoce concinat.
Te dñm̄ laudam? Te ep̄s metropolitan' missā celebret
plena p̄cessionē si in feria euenerit . s; meli' & hono-
rabilius die dñico . Sequit' oratio missarū.

Dñs qui miro ordine uniuersa disponis . & ineffabilit̄
gubernas . p̄sta q̄s . ut famulus tuus . H . hec in
hui' sc̄li cursu implenda decernat . unde tibi in p̄pe-
tuū placere p̄ualeat . P̄ dñm̄. **SECRET A.**

Concede q̄s om̄ps d̄s . hīs salutarib; sacrificiis
placat' . ut famulus tuus . H . ad pagendū regalis
dignitatis officū . inueniat' semp̄ ydoneus . & celesti
patri reddat' accept' . P̄. **B E N E D I C T I O .**

Dñs d̄s . qui te ppli sui uoluit esse rectorē . ipse te
celesti b̄ndictione sc̄ificans . eterni regni faciat eē
confortē . Am̄. **C**oncedatq; tibi contra om̄s fidei
xp̄iane hostes uisibiles & inuisibiles uictoriā tr̄y-
umphalē . & pacis & quietis eccl̄iastice felicissimū te
fieri longe lateq; fundatorē . Am̄. **Q**uaten' te gu-
bernacula regni tenente . ppl̄s tibi subiect' xp̄iane re-
ligionis iura custodiens . undiq; tut' . pace tranquilla
p̄fruat' . & te in concilio regū beatorū collocato . et̄na
felicitate ibidē tecū parit̄ gaudere mereat' . Amen .

Qui ipse prestare dignet' . **Post comm'.**

Hec dñe salutaris sacrificiū p̄ceptio . famuli tui . H .
peccoz maculas deleat . & ad regendū sc̄dm̄ tuā uo-

luntate pplm. ydoneu illu reddat: ut hoc salutari
ministerio contra uisibiles & inuisibiles hostes reddat
inuiet: p qd mund' est diuina dispensatione redept'.

Ds cui' regnu' est *Itē alia missa pro rege.*
omniū scloꝝ. supplicationes nr̄as clement' exaudi.
& xp̄ianissimi regis nr̄i p̄tege principatū. ut in tua
uirtute confidens. & tibi placeat. & sup̄ omnia regna
precellat. P̄ dñm nr̄m. *SECRET A.*

Sacrificiis dñe placat' oblati. pacē tuā nr̄is tēporib;
clementer indulge. P̄. *Post cōmunionem.*

Ds qui diligentib; te facis cuncta p̄desse. da cordi re
gis nr̄i inuolabile karitatis affectū. ut desideria de
tua inspiratione concepta. nulla possint tēptatione
mutari. P̄. *Incipit ordo romanus. ad benedicen*

I*dum imperatorem. quando coronā accipit.*

H noīe xp̄i p̄mitto. spondeo. atq; polliceor ego. H. im
pator. coram dō. & beato petro aplō. me p̄tectorē ac
defensorē eē hui' scē romane ecclē. in om̄ib; utilitati
b;. inquantū diuino fult' fuero adiutorio. scdm̄ sci
re meū ac posse.

*Orōne primā det ep̄s de castello a
banensi ante portā argenteā sic in sacram̄tario ha
bet.*

Ds in cui' manu s̄t corda regū. *Orōne scđam
det ep̄s portuensis. intra ecclām beati petri aplī.
in medio rote.*

Ds inenarrabilis auctor mundi.
vt sup̄ in ordine regis. Deim̄ uadant ante confessi
onē beati petri aplī. & p̄sternant se p̄ni in trā. & ar
chydiacon' faciat letaniā. Q' finita. ep̄s ostensis

unquat ei de oleo exorcizato brachiū dextrū. &
int' scapulas. & dicat hanc orationem.

De d̄s omp̄s. cui' est om̄is potestas & dignitas.

te supplici deuotione. atq; humillima p̄ce deposcim⁹.
ut huic famulo tuo p̄sperū impatorie dignitatis con-
cedas effectū. ut in tua dispositione constituto. ad re-
gendā ecclām tuā scām. nichil ei p̄sentia officiant.
futūq; n̄ obsistant. s; inspirante scī sp̄s tui dono. po-
pulu sibi subditū. equo iusticie libramine regere ua-
leat. & in om̄ib; opib; suis te semp timeat. tibi iugit̄
placere contendat. P. in un̄ eidē. **Pontifex ū stet sur-
sū ante altare & imponat ei dyadema ī capite dicens.**

Accipe signū gl̄e. in noīe patris & filii & sp̄s scī. ut
sp̄reto antiquo hoste. sp̄retis q; contagis omniū
uicioꝝ. sic iudiciū & iusticiā diligas. & miseric̄d̄ uiuas.
ut ab ipso dño nr̄o ih̄u xp̄o. in consortio sc̄oꝝ. eterni
regni coronā p̄cipias. Qui cū patre & sp̄u sc̄o.

Ds regnoꝝ omniū. **Itē missa pro imperatore .**
& romani maxime p̄tector impiū. da seruo tuo
impatori nr̄o t̄yumphū uirtutis tue scient̄ exco-
lere. ut qui tua constitutione est princeps. tuo sēp
sit munere potens. P. **Itē b̄ndictio ad ordinandū
impatorē secundum occidentales .**

Aaudi dñe p̄ces nr̄as. & famulū tuū. H. ad re-
gendū. IH. impium constitue. ut p̄ te regere inci-
piat. & p̄ te regnū fidelit̄ custodiat. P. **Consecratio.**

Prospice omp̄s d̄s h̄c gl̄osū regē. H. serenis obtutib;
ut sup̄. & mittat pontifex coronā aureā sup̄ caput

Accipe coronā a dño dō tibi p̄destina. **Itē dicens.**
tā. habeas. teneas. ac possideas. & fili⁹ tuus post
te in futurū. ad honorē. dō auxiliante derelinq̄s.

Ds pat̄ eterne gl̄e. sit adiutor tuus. **Sequit̄ orō.**
& p̄tector. & omp̄s b̄ndicat t̄. p̄ces tuas incunc̄

tis exaudiat. & uitā tuā longitudine dierū adim-
pleat. thronū regni tui iugit̄ firmet. & gentē ppl̄m;
tuū in et̄nū conseruet. inimicos tuos confusione indu-
at. & sup̄ te xp̄i sc̄ificatio floreat. ut qui tibi tribuit
in tr̄is impium. ipse in celis conferat premiū. ꝑ.

Qs regnoz om̄iū. Ut sup̄. **Missa pro imperatore.**

Suscipe dñe ꝑces & hostias eccle tue **Secra.**

Sp salute famuli tui. h. supplicantis. & in ꝑtectio-
ne fidelū ppl̄oz. antiqua brachiū tui opare miracu-
la. ut sup̄atis pacis inimicis. secura t̄ seruiat xp̄i
ana libertas. ꝑ dñm nr̄m. **Benedictio.**

Qs qui congregatis in tuo noie famulus. mediū te
dixisti assistere. corona ꝑsentē regē ul' impatorē.
da grām sac̄dotib; tuis. quā abrahā in holocausto.
moyses in exercitu. helyas in heremo. samuel meru-
it crinī in tēplo. concede concordia quā inspirasti

patryarchis. ꝑdicasti ꝑphis. tradidisti apl̄is. manda-
sti eugl̄is. largit̄ es martyru tr̄yūmphis. Amen.

Benedic dñe hē principē nr̄m. h. quē ad salutē ppl̄i
nob̄ cognoscim⁹ fuisse concessū. fac annis eē multi-
plicē. salubri corpis robore uigentē. ad senectutē op-
tatā ꝑuenire felicē. sit nobis fiducia obtinere grām
ppl̄o. quā aaron in tabnaculo. helyseus in fluuio.
ezechias in lecto. zacharias uetulus impetrauit in
templo. Am̄. **S**it nobis regendi auctoritas. q̄lem
iosue in castris. gedeon sumpsit in ꝑlis. petrus acce-
pit in claue. paulus est usus in dogmate. & ita pasto-
rū cura. tuū ꝑficiat ouile. sicut ysaac in fruge. ia-
cob est dilatat⁹ in grege. Am̄. **Q**d ipse ꝑstare d. **post eo.**

Qs qui ad ꝑdicandū et̄ni regis eugl̄m. romanum

61
imperium pparasti. p̄tende famulo tuo impatori nro
arma celestia. ut pax eccliaru. nulla turbet̄ tempe-
state belloꝝ. P. **B̄ndictio regine. in iugssu eccl̄ dicat ep̄s.**

Dom̄p̄s sempit̄ne d̄s. fons & origo totius bonitatis.
qui feminei sexus fragilitatē. nequaquam reprobando
auerfatis. s; dignant̄ compbando potius eligis. et
qui infirma mundi eligendo fortia queq; confunde-
re decreuisti. quiq; etiā gl̄e uirtutisq; tue tr̄yumphū.
in manu iudich femine olim iudaice plebi. de hoste se-
uissimo resignare uoluisti. respice q̄s ad p̄ces humili-
tatis nr̄e. & sup hanc famulā tuā. quā supplici deuoti-
one in reginā eligim⁹. b̄ndictionū tuarū dona multipli-
ca. eāq; dextera tue potentie semp̄ & ubiq; circumda.
ut umbone muniminis tui undiq; secus firmit̄ p̄tec-
ta. uisibilis seu inuisibilis hostis neqtias tr̄yumphā-
lit̄ expugnare ualeat. & unā cū sara atq; rebecca. iya
& rachel. beatis reuerendisq; feminis. fructu uteri
sui. secundari seu gratulari mereat̄. ad decorē totius
regni. statūq; sc̄e eccl̄e regendū nec n̄ p̄tendū. p̄ xp̄m
dn̄m nr̄m. qui ex intemerato beate marie uirginis
aluo nasci. uisitare ac renouare h̄c dignat̄ est mun-
dū. Qui tecū uiuit. **Aua b̄ndictio ante altare.**

D̄s qui solus habes immortalit̄e. lucēq; habitas
inaccessibile. cui⁹ p̄uidencia. in sui dispositione
non fallitur. qui fecisti que fut̄a s̄t. & uocas ea
que n̄ s̄t tamq̄m ea que s̄t. qui sup̄bos. equo modera-
mine de principatu deicis. atq; humiles dignanter
in sublimē p̄uehis. ineffabile misericordiam tuā suppli-
ces exoram⁹. ut sicut hester reginā israhelis. causa
salutis. de captiuitatis sue compede solutā. ad regis

assueri thalamū. regniq; sui consortiū tñsire fecisti.
ita hanc famulā tuā. H. humilitatis nr̄e bñdictione.
xp̄iane plebi. gr̄a salutis. ad dignā sublimē q; regis
nr̄i copulā. regniq; sui participiū miscōditer transire
concedas. & ut in regalis federe coniugii semp ma-
nens pudica. p̄ximā uirginitati palmā continere
queat. tibiq; dō uiuo & uero in om̄ib; & sup om̄ia
iugit̄ placere desideret. & te inspirante. que tibi
placita s̄t toto corde pficiat. f. **In sac̄ olei unctioē di-**

Sc̄i sp̄s gr̄a. humilitatis nr̄e officio. **Ascendū.**
in te copiosa descendat. ut sicut manib; nr̄is in-
dignis oleo materiali oblitā pinguescis ext̄ius. ita
eius inuisibili unguine delibūta. impinguari mere-
aris int̄ius. eiq; spiritali unctioē. p̄fectissime semp
imbuta. & illicita declinare tota m̄te. & sp̄nere discas
seu ualeas. & utilia aiē tue iugit̄ cogitare. optare.
atq; opari queas. auxiliante dñō nr̄o ih̄u xp̄o. qui
cū dō patre. in unit̄ eodē. **Ad corone impositionē.**

Officio indignitatis nr̄e. seu congregationis. in regi-
nā bñdicta. accipe coronā regalis excellentie. que
licet ab indignis. ep̄oz tam̄ manib; capiti tuo im-
ponit̄. unde sicut exteri⁹ auro & gemmis es adorna-
ta. ita interi⁹ auro sapientie. uirtutūq; gēmis de-
corari contendas. q̄ten⁹ post occasū hui⁹ seculi. cū pru-
dentib; uirginib; sponso p̄enni. dñō nr̄o ih̄u xp̄o.
digne & laudabilit̄ occ̄rens. regiā celestis aule merea-
ris ingredi ianuā. auxiliante eodē dñō nr̄o ih̄u xp̄o.
qui cum dō patre. in unitate sp̄s sc̄i. uiuit & regnat
d̄s. p̄ infinita secula seculorū. A. M. E. H.

Ordo romanus. Qualit̄ conciliū agat̄ generale.

Conueniente itaq; uniuerso cetero scōꝝ epōꝝ. abbatū.
psbꝝ. atq; dyaconoz. ceterozq; ecclāsticōꝝ in
noīe dñi. siue in ciuitatē metropolim. aut in eam
quā metropolitan⁹ ep̄s. unā cū consensu ceteroz epōꝝ
decreuit: ad conciliū celebrandū sedeant in ordine
suo cū silentio. Tē cantet scola antiphāam ad letaniā.
Exaudi nos dñe. Postea erigens se metropolitan⁹ dicat.
Orem⁹. Et dyacon⁹ flectam⁹. g. Leuate. & ipse ep̄s
metropolitan⁹ aut ali⁹ ex seniorib; dicat orōneꝝ.

Imp̄s sempitēne d̄s. qui nos p̄ misericōdā tuā incolu-
mes in h̄c locū specialit̄ aggregasti. m̄tes nr̄as q̄s
paraclyt⁹ qui a te p̄cedit illuminet. & inducat in om-
nē sicut tuus p̄misit fili⁹ ueritatē. cunctosq; in tua
fide & karitate corroboret. ut exercitatio corpora-
liū concilioꝝ. p̄ficiat nobis. ad et̄ne felicitatis augm̄-
tū. P̄ eūdē. in unū eidē. Post collectā dicat letania. &
finita letania. dicat ep̄s. Orem⁹. & diacon⁹ flect. g. Lev.

Pa q̄s ecclē tue misericors d̄s. ut spū scō Oratio.
congregata: secura tibi deuotione. seruire mere-
atur. P̄. eiusdē. finita orōe & respondentib; oib;
amen: cū timore & disciplina sedeant om̄s tam ep̄i
qm̄ psb̄ri in silentio magno. Tē dyacon⁹ p̄grediens
de altari. sac̄ ueste induc⁹. portans eugl̄m usq; am-
bonē in medio choro ad legendū. dicat. Dñs uob̄cū.
& reliq; sic mos ē. & legat lectionē ad hoc p̄tinentē.
uel si eugl̄m n̄ legit. librū aptā lectionē continentē.
aut canonē. Lectione finita: alloquat̄ metropoli-
tanus episcopus concilium. dicens.

Ecce beatissimi & uenerabiles consacerdotes. & pa-
tres ac fr̄s nr̄i. p̄missis dō p̄cib; . sc̄itatē ur̄am opoz

ter. ut ea que de diuinis officiis. uel sacris ordinibus. aut etiam de nostris moribus & necessitatibus ecclesiasticis. a nobis conferenda sunt. cum karitate & benignitate unusquisque uerum suscipiat. summaque reuerentia quantum ualeat deo adiuuante percipiat. uel que emendatione digna sunt. omni deuotione unusquisque fideliter studeat emendare. & si cui forte quod dicitur displiceat. sine aliquo scrupulo contentio. palam omnibus conferat. qualiter domino mediante & hoc ad optimum statum perueniat. ita ut nec discordans contentio. ad subuersionem iusticie. locum inueniat. nec ite in perquirenda ueritate uigor nostri ordinis uel sollicitudo tepescat. **Post allocutionem tractetur apud se de diuinis mysteriis. & ecclesiasticis disciplinis. uel quibuslibet necessariis. canonesque ibi legantur. aut uel officiorum. nec aliquis inde transeat. anteaquam ista omnia explicentur. & ita totis tribus diebus agatur. Nam de his qui foris sunt. si concilium per qualibet causam appellare habent. archidiacono ecclesie metropolitane. causam suam intimentur. & ille in concilio perferat. & ita introeundi deest ei licentia. Concilium autem nullus soluere audeat. nisi fuerint finita certamina. ¶ Item ordo alterius diei.**

Conuentione facta dicat metropolitanus. Oremus. & diaconus. flectamus genua. Leuate. ORATIO.

Mentibus nostris quos domine spiritum sanctum benigniter infunde. quatenus in nomine tuo collecti. sic in cunctis teneamus cum moderatione pietatis iusticiam. ut hic a te in nullo dissentiat uoluntas nostra. sed semper rationabilia meditantur. que tibi sunt placita. & dictis exequimur & factis.

Oratio. Domine nostrum. in unum eiusdem. ALIA. Dominus qui nos iusticiam loqui. & que recta sunt precipis

judicare. tribue nobis. ut nec iniquitas in ore. nec
prauitas inueniat in mente. ut puro cordi purior
sermo consentiat. ostendat in ope iusticia. nec appa
reat dolus in lingua. s; ex corde ueritas pferat. P.
*finita orōe. legat lectio sic supius continet. Post lec
tionē alloquat ep̄s conciliū huiusmodi. Allocutio.*

Reuerentissimi & sc̄ssimi nobis dñi. & patres nr̄i.
Pia sollicitudine uos oportet. ut sicut hesterno
ammonuim? benignā mansuetudinē ur̄am. de diui
nis officiis. & sacris altaris gradib; . aut etiā de
consuetudine & necessitatib; eccl̄iasticis. quecumq;
emendanda uel renouanda s̄t. karitas omniū ur̄m.
ubicūq; nouerit aliq̄ emendatione digna. in mediū
pferre n̄ ambigat. ut p ur̄e sc̄itatis studiū. dño lar
giente. ad optimū pueniat statū. ad laudē & gl̄am
nois xp̄i dñi nr̄i. *Post allocutionē ammonet ep̄s
ut sup̄. ut de diuinis scriptis tractent int̄ se.*

*Itē ordo t̄ci diei. Conuentione facta dicat met̄
politān? Orem? & dyacon? flectam? g. Oratio.*

Dom̄ps sempiternē d̄s. qui sacro ūbi tui oraculo
pmp̄sisti. ubi duo uel tres in noīe tuo s̄t congre
gati. te mediū fore. adesto cetui nr̄o pp̄ici? & cor
nr̄m illumina misericors. ut a bono misc̄de tue
nullaten? aberrem? s; rectū iusticie tue tramitē. in
omnib; teneamus. P. *A l i a .*

Ds qui ppl̄is tuis & indulgentia consulis. & amo
re dñaris. da sp̄m sapientie. q̄b; dedisti regimen
discipline. ut de p̄fectu sc̄arū ouīū. fiant et̄na gau
dia pastorū. P. *finita orōe. legat lectio sic supius
continet. Post lectionē. alloq̄t ep̄s huiusmodi. Allocutio.*

Dilectissimi igitur & uenerabiles patres. ac domini
nostri. beatitudini uestrae oportet. ut ea que de ecclesiasticis officiis. & sacerdotalibus gradibus. uel etiam canonicis sanctionibus; propter diuersas occupationes quas negare non possumus. & propter nostram desideriam. non tam pleniter ut oportet executas sunt. nostrorum omnium unanimi consensu. & uoluntate requirantur. & humiliter coram scitatie uestra recitentur. ut & que digna sunt emendatione. ad meliorem statum auxiliante deo producantur. & si cui fortassis aliquid displiceant que digesta sunt. ea scitatie uestrae. cum benignitate & modestia intumare non differat. quatenus totum quod synodali conuentione nostra statutum fuerit uel renouatum. absque omni contrarietate. concordia sancte pacis. ab omnibus eque custodiat & teneatur ad augmentum eterne beatitudinis omnium nostrorum. **Post allocutionem ammonentur episcopi ut superius. ut de diuinis scripturis tractent inter se. & constituant quod necesse fuerit emendare. Terminatis autem omnibus. ultima die concilii. eleuantibus se omnibus cum reuerentia de sedibus. dicat metropolitanus episcopus. Oremus. & diaconus. Humiliate uos ad orationem. Tunc omnes prostrati in terra. orent non modico intervallo. & iterum diaconus. Leuate. & episcopus det orationem.**

Exaudi quos domine supplicium precibus. & confitentium tibi. pro parte peccatis. ut si quod offensionis. in hac concilii celebritate. contraximus. te miserante indulgentiam sentiamus. & dominum nostrum. **A l i a .**

Acunctis nos excessibus domine quos propicietur absolue. & quia imperfectum nostrum oculi tui uident. perfectioni deputa misericors. quod perfecto equitatis fine concludere preoptamus. & dominum nostrum. **A l i a .**

71
Attende quod domine preces nostras. ut qui te in principis
operum nostrorum occursum adesse possumus te quod in hoc
fine nostri concilii. indulgentem esse nostris excessibus sentiamus.
Hac ordine finita. ille episcopus in cuius sede ipsum concilium ce-
lebratur. dicat omnibus de benedictionibus uerbum.

Xpc filius dei. qui est initium et finis. completum uobis
sue tribuat karitatis. Amen. Et qui ad absolu-
tionem huius fecit peruenire concilium. absolutos uos effici-
at ab omni contagione delicti. Amen. Ut ab omni rea-
tu liberiores effecti. adiuti etiam per donum spiritus sancti. feli-
ci reditu. uirarum sedium cubilia repletis illesi. Amen.

Quod ipse prestare debet. Tunc surgentes omnes cum reuerentia.
incipientes a metropolitano. osculum pacis sibi in-
uicem dent. et episcopus dicat. In nomine domini nostri ihesu christi

ite in pace. Deo gratias. Et ita conuenienter absoluat.
tem ordo qualiter agatur concilium prouinciale.

Prima die et secunda et tertia. omnes ante missam sequantur
cruce cum letania. et ita subscripto ordine ingredi-
antur synodum. **ORDO. PRIMUS. DICI.**

Hora conuenienti quando ab episcopo uel eius uicario
uisum fuerit. omnes expellantur ab ecclesia. obseratis seris
cunctis. ad unam ianuam per quam sacerdotes ingredi
oportet. ostiarii stent et sella ponantur in medio. et
super ea sacre reliquie. et plenarium cum stola ponantur.
Deinde conuenientes omnes presbiteri intendant. et secundum
ordinationis sue tempus resideant. Post hos ingre-
diantur diaconi probabiles. quos ordo poposcerit intente.
Exinde intendantur laici bone conuersationis. uel qui
electione conjugali intente meruerint. Tunc ingrediatur
episcopus si uoluerit. uel si necessitas exegerit. Et si non ad

erit ep̄s. uicari⁹ eadē faciat. Prima die q̄n ep̄s uel
ei⁹ uicari⁹ h̄ynodū ingredit̄. salutet ex om̄i parte
n̄ solū clerū s; & ppl̄m. & uersus ad orientē: medio
cri uoce dicat. **Dom̄n⁹ uobiscū. Et cū sp̄u tuo. Or̄o.**

Dſ humiliū uisitor. qui nos frat̄na dilectione con
solaris. p̄tende societati n̄re gr̄am tuā. ut p̄ eos
in q̄b; habitas. tuū in nobis sentiam⁹ aduentū. **Ps.**

**Tē p̄cedens dyacon⁹ cū subdyacono & thuribulo.
& cereoferariis duob;: legat eugl̄m. Designaū d̄ns.**

Eo aut̄ descendente dicat pontifex uel ei⁹ uicarius.

Sc̄a maria & om̄s sc̄i & electi d̄i. int̄cedite p̄ nobis pec
catorib; ad d̄n̄m d̄m n̄r̄m. ut meream⁹ ab eo adiuua
ri. p̄tegi & sanari. qui uiuit & regnat in scl̄a scl̄oz.
Amen.

**Postmodū duab; uicib; dicat. Dſ in ad
iutoriū meū intende. Cetero respondente. Dſ ne ad
adiuuandū me festina. Cum Gl̄a patri. et Pat̄ n̄st̄.**

**cū p̄cib; istis. Dſ ne ne memineris iniquitatū n̄raz
antiquarū. Adiuua nos d̄s salutaris n̄r̄. Et p̄p̄t̄ g.
sto nobis d̄n̄e turtis fortitudinis. A facie inimici.**

Dſ ne exaudi or̄. m. Et clamor̄ m̄s. Dſ uobiscū. Or̄o.

Exaudi nos d̄s salutaris n̄r̄. & dies n̄ros in tua
pace dispone. ut a cunctis p̄turbationib; libe
rati. tranquilla t̄ seruitute famulem⁹. **Ps.**

**Deinde p̄
uniūsis ordinib;: nec n̄ p̄ statu pape. & antistitis
eidē sedis: decantent istos psalmos. Ps. Misere
mei d̄s. Ps. Dſ in noīe tuo. Ps. Misere mei d̄s. m̄s.
Ps. Dſ misereat̄. Ps. Dſ in adiutorz. Pater n̄r̄. **Ps. p̄c̄.****

Sac̄dotes tui induant̄ iusticia. Et sc̄i tui exultent.

Memor esto congregationis tue d̄n̄e. Quā possedisti.

Saluos fac nos d̄n̄e d̄s n̄r̄. Et congrega nos. **diu**

toriu nrm in noie dñi. Qui fecit celu. **O** ne exaudi oz.
Et clamor ms. **O** ns uobcu. Et cu spu t. **ORATIO.**

O mps sempitne ds. cui spu. totu corpus ecclie scifi
cat & regit. exaudi nos p uniuersis ordinib; sup
plicantes. ut gre tue munere. ab omib; tibi gradib;
fidelit seruiat. **¶** in uniuersis eidē. **A L I A.**

D s omniu fidelium pastor & rector. famulos tuos
qs pastores ecclie tue pesse uoluisti. ppici respice.
da eis qs. uerbo & exemplo qb; presc pdesse. ut ad
uita una cu grege sibi credito pueniant sempitna. **¶**
hīs expletis. vii. psalmos penitenciales decantes
cu kyriel. et Pat nost. p peccatis. addentes has pces.

Ego dixi dñe miserere mei. Sana aiām. **C**onūtere
dñe usq; q. Et depcaō. **F**iat miscōia tua dñe super
nos. Quēadmodū. **O** ne ds uirtutu conūte nos. Et
ostende. **O** ne exaudi oz. **O** ns uobiscu. **ORATIO.**

D ies nros qs dñe placat intende: paritq; nos &
a peccatis absolue ppici: & a cunctis eripe beni
gnus aduersis. **¶** **Posth ū egrediant omis. exceptis**
psōris. & ceteris ydoneis clericis. facto q; silencio. di
cat pontifex uel ei' uicari' orationē hanc.

Adesto nobis qs dñe. scē sps. peccati qdē inmanita
te detentis. s; in noie tuo specialit aggregatis. ue
ni ad nos. & dignare illabi cordib; nris. doce nos qd
agam. quo gradiam ostende. qd efficiam operare.
Esto salus & suggestor & effector iudicioꝝ nroꝝ. qui
solus cu dō patre & ei' filio nom possides glōsū. Non
nos patiaris p̄batores iusticie eē. qui summe ueri
tatis diligis eq̄tatē. ut in sinistrū nos ignorantia
n̄ trahat. n̄ fauor inflectat. n̄ acceptio muneris uel

psone corrúpat. s; iunge nos t̄ efficacit̄. solius tue
gr̄e dono: ut simus in te unū. & in nullo deuiem⁹ a
uero. qui sum⁹ in noīe tuo collecti: sic in cunctis tene
am⁹ cū moderatione pietatis iusticiā. ut hic a te in
nullo dissentiat sententia nr̄a. & in futū p̄ bene ge
stis consequam⁹ p̄mia sempit̄na. *¶. Tē tacentib; cun
ctis. ex niceo concilio. fides catholica a dyac̄ legat̄.*

Redim⁹ in unū d̄m. patrē om̄ipotentē. om̄iū. uisi
biliū nec n̄ & inuisibiliū factorē. & in unū d̄nm
ih̄m xp̄m. filiū d̄i. natū ex patre unigenitū. hoc est.
substantia patris. d̄m ex d̄o. lum̄ de lumine. d̄m uerū
de d̄o uero. natū. n̄ creatū. omoufyon: hoc est. eidem
cū patre substantie. p̄ quē om̄ia creata s̄t. celestia et
terrena: qui p̄p̄t nos hoīes. & p̄p̄t nr̄am salutē de
scendit de celis. & incarnat⁹ est. & homo fact⁹ est. pass⁹
est. & resurrexit t̄cia die. ascendit in celū. uenturus
inde iudicare uiuos & mortuos. & in sp̄m sc̄m. eos
autē qui dic̄t. erat temp⁹ q̄ndo n̄ erat. & priusq̄m
nasceret⁹ n̄ erat. & q̄a nullis subsistentib; factus est.
aut ex alia substantia uel essentia. aut dic̄t eē trepton.
hoc est conūtibile aut mutabile filiū d̄i: hos ana
thematizat catholica & apostolica eccl̄a. *Tē dyaco
nus alba induat̄. codicēq; canonū in medio profe
rens. capitula de conciliis agendis p̄nunciet. id est
de concilio toletano. iiii. aera. xviii.*

Sc̄a synodus. bis in anno. eccl̄astica decreuit habe
re concilia. S̄nū in estate. aliud. tēpore autum
ni. Q̄s q̄s autē clericoz. ad has uenire distulerit.
absq; necessitatis causa. anno integro. missas cele
brare non presumat. *Itē ex eodē concilio.*

interdixit p̄ om̄ia. magna s̄ynod̄. n̄ ep̄o. n̄ ps̄bro. n̄ dȳ
acono. nec alicui om̄ino qui in clero est. licere. subin
troduc̄tā habere mulierē. nisi forte matrē. aut sorō
rē. aut amicā. uel eas tantū p̄sonas. que suspiciones
effugiunt. *finitisq; tytulis & cunctis in ordine
cū silentio sedentib; . ep̄s uel si uoluerit dȳacon̄
conciliū alloquat̄ cum exhortatione huiusmodi.*

Ecce sc̄issimi fr̄s. sc̄is p̄missis d̄o p̄cib;. frat̄nitatē ur̄am
pia exhortatione conuenio. & p̄ diuinū nomen ob
testor. ut ea que a nobis de d̄o & sacris ordinib;. uel
sc̄is morib;. uob̄ fuerint dicta. cū sūma reuerentia p̄
ficere contendatis. Qd̄ si forsitan aliq̄s ur̄m. alit̄ qm̄
dicta fūint senserit. sine aliq̄ scrupulo contentionis.
in ur̄m om̄iū collationē. ea de qb;. ipse dubitauerit
conferenda reducat. qualit̄ d̄o mediante. aut doceri
possit aut doceat. Deinde simili uos obtestatione coy
uro. ut nullus ur̄m. in iudicando aut p̄sonā acci
piat. aut quolibet fauore. uel munere pulsat̄. a ue
ritate discedat. s; cū tanta pietate. qc̄qd̄ cetui nr̄o
se iudicandū intulerit. retractate. ut nec discordans
contentio. ad subuersionē iusticie. int̄ nos locū inue
niat. nec item in p̄quirenda eq̄tate. uigor nr̄i ordi
nis uel sollicitudo tepescat. *Post hanc exhortatio
nē q̄s q̄s clericoy uelit. conferat querelā. & ammo
nendi s̄c̄. ut null̄ ad s̄ynodū ueniat. n̄ ieiun̄. uel
a cetui cōmuni secedat. anteqm̄ generalis secessio
adueniat. Et sic q̄q; s̄ynod̄ prime diei soluat v̄ R.*

O R D O S E C V N D E D I E I .

Sec̄da die quando ingreditur s̄ynodum ep̄iscop̄
uel eius uicarius. in loco suo stans dicat.

Dſ qui nobis famulis tuis pſentie tue ſigna mani-
feſtas. mitte ſup nos ſp̄m karitatis. ut in aduen-
tu fratrum conſeruoꝝ q; nꝛoꝝ. gr̄a nobis tue largitatis
augeat. ꝑ. eidē. *Postea legat euglm̄ ut in priori die.*
Conuocatis ihc. xii. Deinde dicat pontifex. Sc̄a
gyaria & om̄s ſc̄i. Vt ſup̄. Tc̄ om̄s pſtrati. ꝑ peccatis
cantent hos pſalmos. Dñe ne in furore. Bñdixiſti.
Inclina. cū kyriel. & Pat̄ nꝛ. Cū ꝑcib; iſtis. Ego
dixi dñe miſerere mei. Sana aiām. m. Conũtere do-
mine. Aduituriũ nꝛm̄. Dñe exaudi. Dñs uobcũ.

Recib; nꝛis q̄s dñe aũre tue pietatis **O R A T I O.**
accomoda. & orõnes ſupplicũ. occultoꝝ cognitor.
benign⁹ exaudi. ut te largiente ad uitã pueniant
ſempiternã. ꝑ. *Dem̄ ꝑ om̄i gradu ecclãſtico decan-*
tent hos pſalmos. ad te dñe leuau. Inclina dñe.
Benedic aiã mea. Cũ ꝑcib; iſtis. Saluos nos fac dñe
dſ nꝛ. Et congrega. nos. Vt confiteam̄ noi ſc̄o tuo.
Et glẽmur. Dñe exaudi orõne m. O R A T I O.

Conſerua dñe q̄s tuoꝝ corda fidelũ. & gr̄e tue uir-
tute corrobora. ut in tua ſint ſupplicatione deuo-
ti. & mutua dilectione ſinceri. ꝑ. *Postea decantent*
pſalmos iſtos ꝑ regis nꝛi & regine. & alioꝝ ſui reg-
ni primatũ ſoſpitate. ꝑ. Dñe qđ mult. ꝑ. Exau-
diat te dñs. ꝑ. Dſ aũrib; nꝛis. Cũ kyriel. & Pat̄ nꝛ.
& ꝑcib; iſtis. Dñe ſaluũ fac regē. Et exaudi nos.

Eſto ei dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Sal-
uũ fac ppl̄m tuũ d. & bñdic h. *Fiat pax in uirt. t.*

Exurge dñe adiuua nos. **O R A T I O.**

Dſ omp̄s dſ. ut famulus tuus rex nꝛ. qui in tua
miſeratione ſuſcepit regni gubernacula. uirtu

tū etiā omniū p̄cipiat incrementa. q̄b; decent ornat.
et uicioꝝ monstra deuitare. et hostes supare. et ad te
qui uia. ueritas et uita es. graciosus ualeat pueni-
re. Qui uiuis et regnas. **A M I I A .**

Dŝ regnoꝝ omniū. et xp̄iani maxime p̄tector imp̄i.
da seruo tuo imp̄atori nr̄o. t̄yumphū uirtutis
tue scient̄ excolere. ut qui tua constitutione ē prin-
ceps. tuo semp munere sit potens. **¶ Or̄ p̄regina.**

Guberna dn̄e famulā tuā. et tuis b̄nificis semp ac-
cumula. ut et p̄sentis uite subsidis gaudeat et
eterne. **¶ dn̄m nr̄m. Item oratio.**

Pretende fidelib; tuis dn̄e dexterā celestis auxiliū.
ut et te toto corde p̄quirant. et que digne postulant
consequi mereant̄. **¶ Deinde p̄ infirmis. et p̄ salu-
te tot̄ ecclē istos psalmos decantent. Beac̄ q̄ intell̄.
Dn̄e d̄s salutis mee. Dn̄e refugiū. Cū kyriel. et Pat̄n.
et p̄tib; istis. Castigans castigauit eos dn̄s. Ni-
hil p̄ficiat inimic̄ in eis. Et filī iniquit̄. Exurge
dn̄e. Dn̄e exaudi orōnē. m. O R A T I O.**

Dŝ infirmitatis humane singulare p̄sidiū. auxiliū
tui sup infirmos famulos tuos. et famulas tuas
ostende uirtutē: ut ope miscdē tue adiuti. ecclē tue
scē rēp̄sentari mereant̄. **¶ Alia oratio.**

Ascendant ad te dn̄e p̄ces nr̄e. et ab ecclā tua cunctā
repelle nequitā. **¶ Deinde p̄ fidelib; defunctis
dicant̄ hū psalmi. De pfundis. Confitebor t̄. Dn̄e
exaudi or̄. Cū istis p̄tib; . Requiem et̄nā. A porta infe-
ri. In memoria et̄na er̄t iusti. Ab aud. Oratio.**

Propiciare q̄s dn̄e aīab; famuloꝝ famularūq; tu-
arū. **Iterū om̄s laici et mulieres egrediant̄. et legat̄**

a dyacono omelia sci gregori incipiente a uersu isto.
Messis quide multa. usq; patres esse minime recogno-
uit. *Tē si clerici qrelā n̄ habeant conferendā. laici*

Intromittant. *Ilius etiā audientib; lectio recitet*
iudices n̄ nisi ieiuni leges & *synodi concilii.*
iudicia discernant. *Quisq; ex laicis habeat qrelā*
iudicib; pferat. & *synod' scōe diei sic soluat.*

ORDO. TERCIE. DIE J.

Tercia die cū episcop' uel ei' uicarius synodū post
missā sicut in ceteris dieb; ingreditur. dicat.

Protege dñe q̄s nos famulos tuos subsidis mentis
& corporis. & spiritualib; enutrens alimentis pro-
pici? redde securos ab hostib; uniuersis. *Postea le-*
gat' euglm. Ecce ego mitto uos. *Deinde psalmos*
istos p defunctis. Verba mea. *Dñe ne in furore.*

Ad te dñe leuauit. *Cū kyriel.* & *Pat' nr.* & *hīs p̄tib;*
Regem eternā dona eis dñe. *In memoria et̄na erit*
iusti. *Ab auditione.* *A porta inferi.* *Erue dñe aiās*
eorū. **O**minus uobiscū. **O R A T I O.**

Hueniant q̄s dñe aīe famuloꝝ famularūq; tuarū
omniū in xpō quiescentiū. lucis et̄ne consortiū. q̄
in hac luce positi. tuū consecuti s̄ sacramtū. *Postea*
Deinde cantent' isti psalmi p religiosis. *Ad te dñe*
clamabo. *B̄ndicā dñm.* *D̄s nr̄ refug.* *D̄s uener̄t' ḡs.*
Uoce mea ad d̄. *Cū kyriel.* & *Pat' nr.* & *hīs p̄tib;*

Fiat pax in uirtute tua. **O**stende nobis dñe. **O**s tu
conūsus uiuificabis nos. **O**ñe exaudi or̄. **O R A T I O.**

Ds qui infideles deseris. & iniuste deuotis. irascers?
pplm̄ tuū q̄s ad te conuerte ppici? ut qui te p
duriciā irreligiose m̄tis semp̄ offendit. ad scā officia

pmenda . tue miserationis grā inspirante conuer-
tas . ꝑ dominū nr̄m . **A l i a .**

O s qui errantib; . ut in uia possint redire iusticie .
ueritatis tue lum̄ ostendis . da cunctis qui xp̄i
ana p̄fessione censent̄ . ꝛ illa respuere . que huic in-
mica s̄t noi . ꝛ ea que s̄t apta sectari . ꝑ . **Si que s̄t**
questiones uel querele conferant̄ . ꝛ sic s̄ynod̄ tercię
diei soluat̄ . **O R D O . Q U A R T E . D I E I .**

Q uarta ũ die ep̄s ante missā s̄ynodū ingrediens
sic p̄cedat . Primū portent̄ ante eū duo candela-
bra cū cereis incensis . que sequit̄ duo acoliti cū thuri-
bulo ꝛ thymiamaterio . deinde subdyacon̄ portat
eugl̄m . due cruces hinc inde . deinde dyacon̄ . post
mū ep̄s . episcopalib; uestim̄tis induit̄ . ꝛ cappa ingre-
diat̄ . ꝛ in sede sua stans dicat **O n̄s uob̄c̄ . O rem̄**

Nostroz dn̄e tibi curuantes genua cordiū . q̄s̄ . ut
bonū qđ in nobis a te requirit̄ exeq̄mur . scilicet
ut p̄mpta tecū sollicitudine gradientes . discretionis
ardue subtile iudiciū faciam̄ . ac miscd̄am diligen-
tes . claream̄ studiis t̄ placide actionis . ꝑ . **Postea**
legat̄ eugl̄m solito more . **R**espiciens ih̄c disciplos
suos dixit s̄ymoni petro . **Si peccauit in te frat̄ tuus .**
Sequant̄ . vii . psalmi cū ꝑcib; q̄b; placuerint . Q̄b;
finitis . ep̄o ꝛ c̄tis in ordine sedentib; . a dyacono le-
gatur hec ammonitio . **A m m o n i t i o .**

R s . p̄s̄bri ꝛ sacerdotes dn̄i . coopatores ordinis
nr̄i estis . Nos qđem quāuis indigni . locū aaron
tenem̄ . uos aut̄ locū eleazari . ꝛ ythamaris . Hos
uice . xii . aplōz fungim̄ . uos ad formā . lxx . discipu-
loy estis . Hos ũ pastores ur̄i sum̄ . uos aut̄ pasto-

res animarū. uobis cōmissarū. Hos de uobis ratio
nē reddituri sum⁹ summo pastori dño ihu xpō. uos
de plebib; uobis cōmīdatis: & idō kmū uidete piculū
ur̄m. Ammonem⁹ itaq; & obsecram⁹ frat̄nitatē ue
strā. ut que uobis suggerim⁹ memorie cōmendatis.
& ope exercere studeatis. In primis ammonem⁹
itaq; & obsecram⁹ frat̄nitatē ur̄am. ut uita & conū
satio ur̄a irrep̄hensibilis sit. scilicet ut cella ur̄a sit
iuxta eccl̄am. & in domo ur̄a feminas n̄ habeatis.
Omī nocte ad nocturnas surgite. Cursū ur̄m horis
certis decantate. Missarū celebrationes religiose pa
gite. Corp⁹ & sanguinē dñi. cū timore & reuerentia
sumite. Uasa sacra. manib; pp̄is abluite & extēgite.
Nullus cantet missā. nisi ieiunus. Nullus cantet. q̄
n̄ cōmunicet. Nullus cantet sine amictu. alba. stola.
phanone. & casula: & hec uestim̄ta nitida sint. & ad
nullos usus alios sint. Nullus in alba. qua in suos
usus utit̄. p̄sumat cantare missā. Nullus in ligneo
aut uitreo calice audeat missā cantare. Nulla femina
ad altare accedat. nec calicē dñi tangat. Corporale
mundissimū sit. altare cooptū sit. de mundis linteis.
Sup altare nichil ponat̄. nisi capse & reliquie. aut
forte q̄tuor eugl̄a. aut pixis cū corpe dñi ad uiaticū
infirmis. Cetera in nitido loco recondant̄. Missale. plena
riū. lectionariū. aut ant̄yphonarū unusq; habeat.
Locus in secretario. aut iuxta altare sit p̄parat̄. ubi aq̄
effundi possit. q̄ndo uasa sacra abluunt̄. Et ibi uas ni
tidū cū aqua dependeat. ut ibi sac̄dos lauet man⁹ post
cōmunionē. Ecclē sint coopte bene. & camerate. Et a
triū sit sepe munitū. Nullus extra eccl̄am. p̄domos:

nec in locis n̄ consecratis. missā cantet. Null⁹ solus
 cantet missā. Om̄is ps̄br clericū habeat uel scolārē.
 qui epl̄am uel lectionē legat. & ad missā respondeat.
 & cū quo psalmos cantet. Infirmos uisitate. & eos re-
 conciliate. & iuxta apl̄m oleo sc̄o inungite. & pp̄ria
 manu cōmunicate. & nullus p̄sumat tradere cōmu-
 monē laico aut femine. ad deferendū infirmo. Null⁹
 ur̄m p̄ baptizandis infantib; . aut infirmis reconcili-
 andis. aut mortuis sepeliendis. p̄miū uel mun⁹ exi-
 gat. Videte ut p̄ negligentia ur̄am. nullus infans si-
 ne baptismo moriat̄. Nullus ur̄m sit ebriosus. & litigi-
 osus. q̄a seruū d̄i n̄ oportet litigare. Null⁹ arma ferat
 in seditione. q̄a arma nr̄a debent spiritalia eē. Null⁹
 canū aut auuū iocis inseruiat. Nolite in tabernis bi-
 bere. Vn̄q̄sq; ur̄m. quantū sapit. plebi sue. de euglio
 uel apl̄o. die d̄nico. uel festis dieb; annunciet. Verbu
 d̄ni debetis p̄dicare. Curā paupum. pegrinoꝝ. & or-
 phanoꝝ habete. & eos ad prandiū ur̄m inuitate.
 Estote hospitales. ut a uobis alii exemplū bonū su-
 mant. Om̄i die d̄nico. ante missā. aquā b̄ndictā faci-
 te. unde ppl̄s aspgat̄. & ad hoc solū uas habete. Sac̄
 uasa & uestim̄ta sac̄dotalia. nolite in uadiū dare. ne-
 gociatori aut tabernario. Null⁹ ur̄m. min⁹ digne pe-
 nitentē. cui cūq; rei gr̄a. ad reconciliationē addu-
 cat. & ei testimoniū reconciliationis ferat. Null⁹ ur̄m.
 usuras exigat. & conductor sui fenoris existat. Res
 & facultates. q̄s post diē ordinationis ur̄e acq̄ritas.
 sciatis ad eccl̄am p̄tinere. Null⁹ sine scientia & consen-
 su nr̄o eccl̄am acquirat. Null⁹ p̄ potestatē scl̄ariū ec-
 cl̄esiā obtineat. Null⁹ p̄ pecuniā. alteri eccl̄am sub-

plantet. Nullus eccliam ad qua titulat est. dimittat.
& ad aliam quest gra migret. Nullus plures ecclias tene
at sine adiutorio aliorum presbitorum. Nullatenus una ecclia
inter plures diuidat. Nullus altius parochianum. nisi in
itinerare. uel si sibi placidum fuerit. ad missam recipiat.
Nullus in alteri parochia missam cantet. absque proprii
presbiteri uoluntate & rogatu. Nullus decimam ad alium pu
nentem recipiat. Nullus penitentem inuitet carne mandu
care. & bibere uinum. nisi pro eo ad presens elemosinam faci
at. Nullus presumat baptizare. nisi in uigilia pasche &
penthecostes. nisi pro piculo mortis. Unusquisque fontes la
pideos habeat. & si non potest habere lapideos. habeat
uas aliud ad hoc paratum. in quo nichil aliud fiat.
Uideate ut omnibus parochianis uestris. symbolum & oro
nem dominicam insinuetis. ieiunium quatuor temporum. & roga
tionum. & letanie maioris. plebibus uestris omnimodis ob
seruandum insinuate. feria quarta ante quingentesimam. ple
bem ad confessionem inuite. & ei iuxta quantitate delicti.
penitentiam iniungite. non ex corde uestro. sed sic in penitenti
ali scriptum est. Tribus temporibus in anno. id est in natali
domini. pascha. & penthecoste. omnes fideles ad comunio
nem corporis & sanguinis domini accedere ammonete. Cer
tis temporibus. conuugatos ab uxoribus abstinere exhor
tamini. Eulogias post missam in diebus festis plebi tribu
ite. Nullus uestrum induat uestibus laicalibus. Nullus rem
aut possessionem aut mancipium ecclie uendere aut co
mutare. aut quocumque ingenio alienare presumat. die
dominicum. & alias festiuitates. absque ope seruili. a uespera
in uesperum celebrare docete. Cantus & choros mulie
rum in atrio ecclie prohibete. Carmina diabolica. que sup

77
mortuos nocturnis horis uulgus facere solet. et
cachinnos q̄s exercet. sub contestatione dī om̄ipoten
tis uetate. Cū excomunicatis. nolite cōmunicare.
Null⁹ illis p̄sumat missā cantare. s; & plebib; uob̄
cōmissis. hoc annunciate. ad nuptias null⁹ ur̄m eat.
Om̄ib; denunciare. ut null⁹ uxorē accipiat. nisi
publice celebratis nuptiis. Raptū om̄imodis phibete.
& ut null⁹ ad p̄ximā sanguinis sui accedat. & ut alte
ri⁹ sponsā nemo ducat. Porcarios & alios pastores.
uel dn̄ica die ad missā facite uenire. Patrini. filiis
suis. s̄ymbolū & orōnē dn̄icā insinuent. aut insinua
re faciant. Crisma semp̄ sub sera sit aut sub s̄gillo. p̄t
quosdā infideles. Golum⁹ autē fr̄s km̄i. quaten⁹ que
nr̄a p̄cepistis traditione. quantū humana patit̄ in
firmitas. bonis studeatis opib; adimplere. Pr̄ante dn̄o.

*Nam t̄ si est s̄ynod⁹ illa in uernali t̄pore. ab ep̄o uel ar
chydiacono denunciandū ē. q̄nt̄ officia decantanda
sint. usq; in aliā s̄ynodū autūnalē. & si ē autūnalis
denunciandū ē q̄nte ebdomade de natuitate dn̄i.
usq; m̄tiū. xl. uel q̄nt̄ officia sint cantanda. & indi
ctū ieiuniū. & .iiii. t̄pora. q̄b; t̄pib; sint obseruanda.
& in q̄s fines ep̄s causa officii sui. sit hoc anno iturus.
uel qui anathematizati uel anathematizandi sint.
Hīs om̄ib; rite pactis. letania uoce excelsa a duob;
s̄ynodo respondente. cantet̄. Qua finita. dicant Pat̄
nost̄. cū p̄cib; . & t̄ ep̄s dictus ē hanc orationē.*

Nulla est dn̄e humane conscientie uirt⁹. que inoffen
se. possit tue uoluntatis iudicia expedire. Et ideo
q̄a imp̄fectū nr̄m uiderē oculi tui. p̄fectioni q̄s depu
ta. q̄ō p̄fecto equitatis fine concludere p̄optam ?

Te in nr̄is principiis occursoꝛe poscim⁹. te q̄q; in hoc
fine iudicioꝝ nr̄oꝝ. p̄ excessib; indultoꝛe sp̄am⁹. scilicet
ut ignorantie pareas. errori indulgeas. p̄fectis uo-
tis p̄fecti opis efficaciam largiaris. & q̄a conscientia te
mordente talia scim⁹. ne ius ignorantie nos traxerit
in erroꝛe. aut p̄ceps forsitan uoluntas impulerit
iusticiam declinare. ob hoc te poscim⁹. te rogam⁹. ut si
q̄d offensionis. in hac concilii celebritate attraxim⁹.
te condonante remissibile habeam⁹. ut in eo q̄d solu-
turi sum⁹ aggregati concilio. a cunctis primū ab-
soluam⁹ nr̄oꝝ nexib; delictoꝝ. qualiter & transgresso-
res uenia. & confitentes t̄ subsequat̄ remuneratio
sempiterna. **Deinde gregorianam orationem dicat.**

Dſ qui nos pastores in p̄plo uocari uoluisti. p̄ra q̄s.
ut hoc q̄d humano ore dicim⁹. in tuis oculis esse
ualeam⁹. **P. finitis istis. pontifex inde p̄cedat. & q̄a**
om̄s clerici in laudem d̄i conueniunt. de om̄ib; sc̄is
missa erit sollempnit̄ celebranda. & pontifex plena p̄-
cessionem p̄cedens. more solito ammonerat clerū. & do-
ceat p̄p̄m. atq; in fine p̄dicationis. remissionem peccō-
rū faciat. q̄a dies illa sc̄da dies indulgentie habet.
Cōpleta ū missa. signis consonantib; in laude d̄i can-
tor̄ alta uoce Te deū laudam⁹ imponat. & cū ea laude
decantet Kyrie a p̄plo. finita ea laude. dicat cantor̄
ant̄ypham excelsa uoce. In uia pacis. P̄s B̄n̄dict⁹ domin⁹.
Quo finito. dicat d̄yacon⁹. Humiliate uos ad bene-
dictionem. Deo gratias. B E N E D I C T I O .

Xp̄c fili⁹ d̄i. qui est initiū & finis. cōplem̄tū uobis
tribuat karitatis. Am̄. **E**t qui nos ad expletio-
nem hui⁹ fecit puenire concilii. absolutos uos effici

at ab omni contagione delicti. Am. **V**t ab omni reatu
liberiores effecti. absoluta etiam p donu sps sci. felici re
ditu. utaru cubilia sediu. repetatis illesi. Am. **Q**uod
ipse pft. **B**enedictio patris & filii & sps sci. **Q**uib;
expletis. du dictu fuerit ab archydiacono. **I**n noie
dni nri ihu xpi eam cu pace. omis ilico ab ipso pri
mu incipientes epō. osculu sibi inuice parit dabit.
Sicq; sibi inuice data pace. conuent conciliu absoluat.
incipit ordo. qnt epōs excomunicare debeat infideles.

Episcop⁹ cu excomunicare uel anathematizare ali
que infideli p certis & manifestis scelerib; disposi
tu habet. post lectione euglii. cleru & plebe ita debet
alloqui. **A L L O C U T I O .**

Nouerit karitas ura frs mei. qd quida uir. noie
h. diabolo suadente. postponens xpianam p
missionē. qua in baptismo pfessus est. p apos
tasiā conūsus post sathanā. cui abrenuncia
uit. & omib; opib; ei. uinea xpi. id est ecclām ei de
uastare & depōari n ptimescit. paupes xpi. qd p cioso
sanguine suo redemit. uolent obprimens & intfici
ens. & bona eoz diripiens. Unde qa fili⁹ hui⁹ nre ec
clesie. cui dō auctore p fidem? debuerat ee. qa in ea
paqua & spm scm renat⁹ est. & int adoptiuos filios
di annumerat⁹. qmuis modo fili⁹ diaboli sit. imitan
do dyabolū. solliciti. ne p negligentia pastoralē. aliq
de ouib; nobis creditis depiret. p qua in tremdo iudi
cio. ante principē pastoz. dnīm nrm ihm xpm. rationē
reddere cōpellerem. iuxta qd ipse terribilit nob cōmi
nat⁹ dicens. si n̄ annunciaueris iniquo. iniquitate sua.
sanguine ei⁹ de manu tua requirā. visum⁹ ad eum

psōrm nr̄m. & ltt̄as cōmonitorias. semel & iterū atq;
tercio. mūtantes eū canonice ad em̄dationē & satisf
factionē & penitentiā. corripientes eū pat̄no affectu.
s; ipse ph̄dolor diabolo cor ei⁹ indurante. monita salu
taria sp̄nit. & in cepta malicia pseuerans. ecclesie dī
quā leſit. sup̄bie sp̄u inflat. satisfacere dedignat̄. De
talib; itaq; transgressorib;. & sc̄e religionis pacisq;
quā xp̄c̄ suis disciplis dedit atq; reliquit deuolato
rib;. p̄cepta dn̄ica & apl̄ica habem⁹. q̄b; informam̄.
q̄d de hui⁹modi p̄uaricatorib; agere nos oporteat.
Aut enī dn̄s in euglō. Si peccauerit in te frat̄ tuus. cor
ripe eū. frat̄ si in unoq; nr̄m peccat. in sc̄am eccl̄am
peccat. Si enī sc̄a eccl̄a unū corp⁹ est. cui⁹ corporis ca
put xp̄c̄ ē. singuli autē sum⁹ alt̄ alteri⁹ membra. &
q̄d patit̄ unū membrū. cōpatiunt̄ omīa m̄bra: p̄cul
dubio in nos peccat. qui m̄bra nr̄a ledit. Iubet ḡ dn̄s.
ut frat̄. id est xp̄ian⁹ in nos peccans p̄mo secrete corri
piat̄. deinde cū testib; redarguat̄. nouissime in conuen
tu publice conueniat̄. Qd̄ si has tres ammonitiones.
& pias correptiones contēpnit. & satisfacere despicit.
posthec sit t̄ inquit sicut ethnicus. id est gentilis atq;
pagan⁹. ut n̄ iam p̄ xp̄iano. s; p̄ pagano habeat̄. & in
alio loco. m̄brū qd̄ a sua compage resoluit̄. & a iunc
tā karitatis dissociat̄. & omīe corpus scandalizat̄. dn̄s
abscondi & p̄ici iubet dicens. Si ocl̄s. man⁹ uel pes tu
us scandalizat te. erue eū & p̄ice abs te. Et apl̄s. au
ferre malū inqt̄ ex uob;. Et itē. Infidelis si discedit dis
cedat. Et alio loco. rapaces a regno dī excludit dicens.
Neq; rapaces regnū dī possidebūt. Et alibi. Si q̄s frat̄ no
minat̄ & ē fornicator aut adult̄. aut homicida. aut

rapax. cū huicemodi: nec cibū sumere liceat. Et ioh̄s
 dilect̄ p̄ cetis xp̄i discip̄l̄s. talē nephariū hoiēm salu
 tare phibet dicens. Ne ei aue dixeris. neq; eū in domo
 recepis. Qui enī ei aue dicit. cōmunicat opib; ei ma
 gnis. Onica itaq; & apl̄ica p̄cepta adimplentes. m̄
 brū putridū & insanabile. qđ medicinā n̄ recipit. fer
 ro excomunicacionis. a corpe eccle abscidam⁹. ne tā
 pestifero morbo. reliq̄ m̄bra corpis. ueluti ueneno
 inficiantur.

Excommunicatio.

Igit̄ q̄a monita nr̄a. & crebras exhortaciones contēp
 nit. q̄a tercio scđm dñicū p̄ceptū. uocat̄ ad em̄datiōnē
 & penitentiā. uenire despexit. q̄a culpā suā necdū cog
 nouit. nec confessus ē. nec missa a nob̄ legatione q̄ cau
 sā ipsi⁹ exsequim̄. q̄a nost̄ parrochyan⁹ est. ueniā pos
 tulauit. q̄a in cepta malicia diabolo cor ei⁹ indurante
 pseuerat. & iuxta qđ apl̄s dicit. scđm duriciā suā &
 cor impenitens. thesaurizat sibi irā in die ire. idcirco
 nos eū cū uniūsis complicib; suis. & cōmunicatorib;
 suis fautorib; q; iudicio dī om̄ipotentis. patris & filii
 & sp̄s sc̄i. & beati petri principis aplōꝝ. & om̄iū scōꝝ.
 necn̄ & nr̄e mediocritatis auctoritate. & potestate no
 bis diuinit̄ collata. ligandi & soluendi. in celo & in
 terra. a p̄ciosi corpis & sanguinis dñi p̄ceptione. & a
 societate om̄iū xp̄ianoz̄ separam⁹. & a luminib; scē ma
 tris eccle in celo & in tr̄a excludim⁹. & excomunicatū
 & anathematizatū eē decreuim⁹. & dāpnatū cū dyabo
 lo & anglis ei⁹. & om̄ib; rep̄bis ei⁹. in igne et̄no iudicam⁹.
 nisi forte a dyaboli laqueis resipiscat. & ad em̄datiō
 nē & penitentiā redeat. & eccle dī quā lesit satisfaciat.

Et respondeant om̄s tercio. Am̄. Am̄. Am̄. fiat. fiat.

aut Anathema sit. Debent autē duodecī sacerdotes
ep̄m circūstare. & lucernas ardentēs in manib; te-
nere. q̄s in conclusione anathematis uel excōmu-
nicationis picere debent in trā. & pedib; conculca-
re. Posth̄ ep̄s plebi ipsā excōmunicōnē cōmunib; uer-
bis debet explanare. ut om̄s intelligant qm̄ tribu-
it sit dāpnat̄. & ut nouint qd̄ ab illa hora in reli-
quū. n̄ p xp̄iano s; p pagano habend̄ sit. & si q̄s illi
q̄si xp̄iano cōmunicauit. aut cū eo manducauit. aū
biberit. aut eū osculāt̄ fuit. uel cū eo colloquiū habue-
rit familiare. n̄ forte ad satisfactiōnē & penitentiā eū
puocare studuit. aut in domo sua eū recepit. aut si-
mul cū eo orauit. pculdubio similiter sit excōmunicat̄.
Dein̄ eplē ps̄bris p parrochias mittant̄ continentes
modū excōmunicōis. In q̄b; iubeat̄ ut dñicis dieb;
post lectionē euglii. plebib; sibi cōmissis publice annū-
cient ipsā excōmunicōnē. ne q̄s p ignorantia cōmu-
nicet excōmunicato. Oportet etiā ut aliis ep̄is ipsa
excōmunicatio manifestet̄. Precepit enī tholetanū
conciliū. ut inuicē mox sc̄pta p̄erant p om̄s p̄uin-
cie ep̄os. q̄scūq; adire potuerint. ut excōmunicat̄
n̄ audiat̄. Seniori ei. ipsa excōmunicō deb; nota fi.

Item alia excommunicationis allocutio.

Audistis dilectissimi quāta & quā horrenda prau-
tatis ac iniquitatis opa. n̄. a dyabolo instigat̄. p̄pe-
trare n̄ timuerit. & quom̄ p apostasiā a tota xp̄ia-
ne religionis cultu. p̄fana m̄te recesserit. Audistis quā
admodū canonicē ad satisfaciendū euocat̄ sit. s; ue-
nire distulerit. quom̄ frequent̄ ammonit̄. ut resipif-
ceret. a diaboli laqueis q̄b; tenebat̄ astrict̄. saluber

rimas ammonitiones. obduratis aurib; cordis au-
dire contempserit. On̄s dicit in euglio. de tali contuma-
cia fr̄e. qui eccl̄iasticā renuit suscipere correptionē. Si ec-
clesiā n̄ audierit. sit t̄ inquit sicut ethnic⁹ & publica-
n⁹. id est iam n̄ est cōputand⁹ int̄ xp̄ianos. s; int̄ paga-
nos. hinc paul⁹ dñi & magistri doctrinā sequens.
chorinthios redarguit. q̄re criminosis ac sceleratis
cōmunionē p̄berent dicens. Vos inflati estis. & non
magis luctū habuistis. ut tollat̄ de medio ur̄m. id ē
separet̄ a ur̄o consortio. q̄ tale scelus opat̄ est. Et ad-
iungit. Ego q̄dē absens corpe. p̄sens autē spū: iam u-
dicaui ut p̄sens eū qui sic opat̄ est. In noīe dñi nr̄i
ih̄u xp̄i congregatis uobis. & in eo spū. cū uirtute
dñi mei ih̄u: tradere huimodi sathane. in interitū
carnis. Et post pauca. Scripsi uob. ne cōmisceamini
fornicariis. Et statū infert. Si is qui frat̄ appellat̄. idē
xp̄ian⁹. fornicator est. aut rapax: cū huimodi nec ci-
bū sumere. Et alibi. auferte malū ex uobis. & infi-
delis si discedit discedat. Una enī ouis morbida: om-
nē gregē contaminat. & modicū fermtū: totā massā
corrūpit. & plerūq; unū m̄brū putridū: totū corp⁹
inficit. Et idō tam p̄niciosa pestis: a corpe ecclesie
radicitus euellat̄.

Alia excommunicatio.

Hicis igit̄. atq; apl̄icis informati p̄ceptis. iudicio
patris & filii ei⁹ dñi nr̄i ih̄u xp̄i. & sp̄s sc̄i. & auc-
toritate & potestate apl̄is. aptōz q; successorib; a dō
concessa: una uobiscū. p̄dictū pessimū uirū. h. a li-
minib; sc̄e matris eccl̄e excludim⁹. & ab om̄i socie-
tate & cōmunionē xp̄iana separam⁹. separatūq; eē in
eternū decernim⁹: id ē in p̄senti sc̄lo & in fut̄o. Null⁹

ei xpian^o aue dicat. aut eū osculari p̄sumat. Nul-
lus p̄sbr missā cū eo celebrare audeat. uel sacroscm̄
corp^o & sanguinē dñi ei tradere. Nemo ei iungat̄ in
confortio. nec in aliq̄ negotio. & si q̄s ei se sociauerit.
& cōmunicauerit ei opib; malignis. nouerit se simi-
li p̄cussū anathemate. hīs exceptis. q̄ ob hanc cau-
sā ei iungunt̄. ut eū reuocent ab errore. & reuocent
ad satisfactionē. si forte resipuerit. & dī grā inspiran-
te. ad penitentie remediū conūsus fuit. & digna em-
datione. ecclē dī quā lesit. humilit̄ satisfecerit. Si ū
nec ista excōmunicatione territ̄. gregē nob̄ cōmissū.
neglexerit dimittere. n̄ cessabim̄ talit̄ cotidie p̄canta-

Canonica instituta. *Itē alia terribilis.* Ite.
& scōz patrū exempla sequentes. ecclārū dī uio-
latores. & possessionis earū inuasores. uastatores ul̄
raptores. dep̄datores aut homicidas. ill̄. in noīe pa-
tris & filii. & uirtute sp̄s sc̄i. nec n̄ auctoritate epis-
copali. p̄petrū ap̄tōz principē diuinit̄ collata. a scē
matris ecclē gremio separam^o. ac p̄petue maledictio-
nis anathemate condempnam^o. Sintq; maledicti in
agro. Maledictū horreū eoz. & maledictē reliq̄e eoz.
Maledict^o fruct^o uentris eoz. & fruct^o terre illoz. Ma-
ledicti sint ingredientiēs. & maledicti egredientes.
Sintq; in domo maledicti. in agro p̄fugi. Veniantq;
sup̄ eos. om̄s ille maledictiones. q̄s dñs p̄ moȳsen in
p̄plm̄ diuine legis p̄uaricatorē. se eē missurū inten-
tauit. Sintq; anathema maranatha. id est p̄cant
in scōo aduentu dñi. Null^o eis xpian^o aue dicat. nlls
p̄sbr missā celebrare p̄sumat. uel scām comunione
dare. Sepultā a fini sepeliant̄. & in sterquiliniū suū

81
sup facie t're. & sicut hee lucerne de manib; nr̄is piec-
te hodie extinguunt̄. sic eoz lucerna in et̄nū extinguat̄.
nisi forte resipuerint. & ecclē dī quā lesert̄. p̄ em̄datio-
nē & condignā penitentiā satisfecerint. **Alia breuis.**

Canonica instituta. & scōz patrū exempla sequen-
tes. ecclārū dī uiolatores. iij. auctoritate dī. & iu-
dicio scī sp̄s. a gremio scē matris ecclē. & consortio to-
tū xp̄ianitatis eliminam̄. quīsq; resipiscant. & ecclē
dī satisfaciant.

Leo ep̄s. seruis seruoꝝ dī. dilectissimis fr̄ib; & filiis.
archyep̄is. atq; suffraganeis eoz. abbatib;. & monacho-
rū congregationib; in francia cōmanentib;. salutē
ppetua. **I**ndicatu ē nobis filii km̄i. qđ in ur̄is re-
gionib; malignoꝝ hominū p̄sitas creuerit. ita ut
res nr̄as. in suos prauos usus redigere cupiant. Qua-
pp̄t ex auctoritate dī patris om̄ipotentis. & filii eius
dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. & sp̄s scī. atq; uice beati petri apl̄i.
nec̄n̄ & beate marie matris dn̄i. & p̄ beatos angelos.
apl̄os. martyres. confessores. uirgines. excōmunicam̄
eos. & maledicim̄. qui possessiones seruoꝝ scī petri. &
q̄c̄qd ad illos p̄tinet. tollunt. inuadunt. Sit pars eoz
cū dathan & abyr̄on. q̄s t̄ra p̄ sua sup̄bia uiuos ab-
sorbit. & cū iuda pditore. qui d̄m p̄cio uendidit.

Mortuant filii eoz orphani. & uxores eoz **S**ameh.
uidue. Mutantes transferant̄ filii eoz & mendi-
cent. & eiciant̄ de habitationib; suis. Scrutet̄ fenera-
tor omnē substantiā eoz. & diripiant alieni labores
eoz. Et iterū. Om̄s qui dixerit. hereditate possidea-
m̄ sc̄uariū dī. d̄s m̄s pone illos ut rotā. & sic stipu-
tam ante facie uenti. Am̄. Sic ignis q̄ cōburit siluā.

et sicut flamma comburens montes. ita persequeris illos
in tempestate tua. et impleas facies eorum ignominia. ita
ut erubescant et confundantur et pereant. Sintque maledi-
ctiones ille quos dominus super filios israel per moysen promulga-
uit. super illos. qui bona et uillas sancti. h. depredantur.
Sintque maledicti in ciuitate. maledicti extra ciuitatem.
maledicti in agro. et in omni loco. Am. Maledicta cella-
ria eorum. maledictus fructus uentris eorum. et fructus terre eorum.
Maledicta omnia que illorum sunt. et maledicti egredientes
et ingredienti. Am. Dispdat dominus eos de terra uelociter.
Am. Percutiat eos dominus fame et siti et egestate. frigore et
febri donec pereant. Am. Tradat illos dominus corruentes
ante hostes eorum. Am. Sintque cadauera illorum esca cun-
ctis uolatilibus celi et uersis agri. Percutiat dominus eos ul-
cere pessimo. scabie quoque et prurigine. amentia et cecita-
te. Am. Palpentque in meridie. sicut palpare solet cecus
in tenebris. Am. Et sicut dominus beato petro apostolo. eiusque suc-
cessoribus cuius uicem tenemus quoniam uis indigni. potestatem
dedit. ut quodcumque ligarent super terram. ligatum esset et in
celis. et quodcumque soluerent super terram. solutum esset et in celis.
ita illis. si emendare noluerint. celum claudimus et terram
ad sepeliendum negamus et demergantur in inferno infe-
riori. soluantque quod gesserunt sine fine. Am. Si autem ad pe-
nitentiam et emendationem uenerint. et secundum modum culpe.
fructus dignos penitentie fecerint. omnia mala ista.
auertat deus ab illis. et nos parati sumus ad recipien-
dum eos. et orandum pro illis. Si autem ad emendationem nolue-
rint uenire. perpetuo anathemate feriantur ita. Eccle-
sia dei non intrent. pacem cum christianis non habeant. non ullam
participationem faciant. Corpus et sanguinem domini. nec

in die mortis precipiant. s; etne obliuioni traditi. taq;
pulis ante facie uenti fiant. & cu dyabolo & anglis
ei. ppetuis ignib; tradantur. & sic lucerna ista extin-
guit. sic extinguant anime eoz in fetore inferni.

Qualiter eps reconciliet excommunicatū.

Eum aliq; excomunicat' uel anathematizat'. pe-
nitentia duct' ueniā postulat. & emendationē pro-
mittit. eps qui eū excomunicauit. ante ianuas ec-
clē debet uenire. & duodeci psōri cū eo. qui eū hinc
inde circūstare debent. Vbi etiā adesse debent illi.
q; inuria uel dāpnū illatū ē. & ibi scōm leges di-
uinas & humanas. oportet dāpnū cōmissū emen-
dari. aut si iam emdatū ē. eoz testimonio cōpbari.
Dein int̄roget eps si penitentiā iuxta qđ canones
p̄cipiunt p̄p̄etratis scelerib; suscipere uelit. & si ille
in terrā p̄strat'. ueniā postulat. confitetur culpā. pe-
nitentiā implorat. de futis cautela spondet. tē eps
app̄hensa manu ei' dextā. eū in ecclām introdu-
cat. & ei cōmunicatiōē & societate xpianā reddat.
Posth scōm modū culpe. penitentiā ei iniungat. &
littās p̄ parrochiā dirigat. ut om̄s nouint in socie-
tate receptū. Aliis etiā ep̄is hoc notū faciat. Nis
aut' eps. altius parrochyānū excomunicare ul' re-
conciliare p̄sumat. sine conscia ul' consensu pprii
ep̄i. Penitente ḡ in trā p̄strato. cantent' isti peniten-
tiales psalmi. Primit' dicat eps hos psalmos.

Ohe ne in furore. u. totū. **Ps̄ Oise Absolutio.**
rere mei d̄s. **Vsq;** & om̄s iniquitates meas dele. **Ps̄.**
D̄s in noie. **Ps̄ B̄ndic aīa mea. Vsq;** renouabit' ut aq̄.
Sequit'. Pat' n̄r. & hee p̄ces. Ego dixi d̄ne mis'm.

Exaudi dñe qm̄ benigna est miscdā tua. **S**aluū fac
seruū tuū dñe. **D**s̄ m̄s̄ sper̄. **C**onūtere dñe usq; q̄.
Et dep̄c̄. **I**llumina faciē tuā sup̄ seruū tuū. **E**xaudi
at te dñs̄ in die tribulationis. **M**ittat t̄ dñs̄ auxiliū
de sc̄o. **T**ribuat t̄ dñs̄ sc̄dm̄ cor tuū. **D**ñs̄ custodiat
introitū tuū & exitū tuū. **O**ñe exaudi or̄. **E**t cla.
p̄s̄. Ad te leuaui ocl̄os. m. **p̄s̄** **Q**̄ habitat. **O**ratio.

Ds̄ immense clem̄tie & inestimabilis indulgentie. qui
humane fragilitatis lapsū. diabolice fraudis inui
dia ingestū. unigeniti filii tui dñi nr̄i ih̄u xp̄i p̄cio
sissimo sanguine dignat̄ es reparare. inclina q̄s̄ aurē
tue pietatis supplicationib; nr̄is. & h̄c̄ famulū tuū q̄
suadente mortis auctore. a te qui uera es uita pec
cando deuiare. seq; sub uinculo anathematis n̄ est
uerit̄ statuere. penitendo redeuntē. sereno uultu re
spicere. ac pulsanti. ianuā miscdē tue ap̄ire dignare.
quaten̄ sc̄i sp̄s̄ p̄ueniente uirtute. cui munere om̄iū
peccatoꝝ tribuit̄ remissio. sc̄oꝝ om̄iū ap̄toꝝ suffra
gio. quoz̄ uice in ligandis soluendisq; criminib;. u
cet indigni. sacerdotali fungim̄ officio. corpori sc̄e ec
clē tue purificatū atq; absolutū redintegres. & quē
iuxta ueracissimā p̄missionē tuā. nullaten̄ mori de
sideras. concessa peccatoꝝ uenia. ad semp̄ uirentia eter
ne uite pascua. gregi tuo sociatū p̄ducas. cunctosq;
eisdē sceleris prauitate siue coopando. seu consentien
do. necñ etiā colloquendo. aut conuescendo. atq; coha
bitando comquinatos. p̄ medelā gr̄e tue. saluti resti
tue castigatos ac absolutos. **Peūde. eidē. Alia.**

Pr̄a q̄s̄ dñe huic famulo tuo. **H.** dignū penitentie
fructū. ut ecclē tue sc̄e. a cui' integritate deuia

uerat peccando. admissorū ueniā consequendo. red-
datur innocuus. P. **A l i a .**

Ds qui peccantiū animas n̄ uis pure s; culpas.
contine quā merem̄ irā. & quā p̄cam̄ sup nos
effunde clem̄tiā. ut de merore gaudiū tue miscōie.
consequi meream̄. P. **A l i a .**

Ds cui ppriū ē. misereri semp & parcere. suscipe
dep̄cationē nrām. & q̄s delictorū catena constrin-
git. miseratio tue pietatis absoluat. P. **A l i a .**

Dmp̄s sempit̄ne d̄s. miscōiam tuā hīs famulis
tuis ostende supplicib; . ut qui de meritorū q̄litate
diffid̄t. n̄ iudiciū tuū s; miscōiam sentiant. P. **Alia.**

Dmp̄s sempit̄ne d̄s. humani generis benignissime
conditor. & miscōissime reformator. q̄ hoiēm in-
uidia dyaboli ab et̄nitate deiectū. unici filii tui san-
guine redemisti. uiuifica q̄s tibi nullaten⁹ mori de-
sideras. & q̄ n̄ derelinquis deuios. assume correctos.
Oueant pietatē tuā q̄s d̄ne horū famuloꝝ tuorū la-
crimosa uota. tu eos lapsos sustenta. tu eorū medere
uulnerib;. tu iacentib; manū porrige salutarē. Cun-
ctis etiā q̄s d̄ne. q̄s aliquñdo admixtos eis. similis re-
at̄ pena constringit. ueniā donare digneris ppici⁹.
& intra ouiuū tuarū sola. pietatis tue clem̄tia. aggre-
gent̄ earū numero. ne ecclā tua. aliq̄ sui corpis por-
cione uastet. ne de familie tue dāpno inimic⁹ exul-
tet. ne renatos lauachro salutari. mors sc̄da posside-
at. & nequaquā ultra nouis uulnerib; saucient. s;
integrū sit eis atq; p̄fectū. & qd̄ grā tua contulit. &
qd̄ miscōia reformauit. P. e. **Absolutio pluralis.**

R̄s. iij. absolutionē & remissionē peccōꝝ uōꝝ

Pro sc̄i nōis d̄i bonitatē. & p̄ ministeriū nr̄m p̄cipe me
reamini. hic & in eternū. Am̄. **Benedictio**.

Benedic dñe hos penitentes. tua iam pietate recon
ciliatos. & eoz̄ humilitatē uidens. pat̄na pietate
iube consolari. Am̄. **P**rostratos alleua. dispersos con
grega. adunatos q̄; conserua. simulq; celestib; donis
irriga. Am̄. **O**le ab eis peccati maculā. ut sine
ulla offensa. maiestatis tue p̄cepta adimpleant. et
ad uitā eternā te auxiliante pueniant. Am̄. **Q**uō ip̄e.
Hic asp̄gat eos aq̄ v̄ndcā. addens odore incensi. &
postea dicat. **E**xurge qui dormis. exurge a mortu
is. & illuminat te xpc. **P**osth̄ sc̄dm̄ modum culpe
usq; consensū p̄pi ep̄i

Ordo p̄cessionis. si q̄ndo ep̄s festiuis dieb; missā
celebrare uoluerit. ita ut ab antiq̄s patrib; occi
dentaliū. institutione ē constitut̄. hic ad eē cernit̄.

Postqm̄ p̄ma hora celebrata fuit in conuentu fratru.
q̄d apud q̄sdā capitulū nuncupat̄. a decano ul' can
tore singlī ad missā. minist̄ia acti destinandi s̄t. Et
cū t̄ynnabulū ad t̄ciā sonuerit. om̄s siml' fr̄s. in chorū
ordinatim conuenire debent. humeralib; & albis ap̄d q̄sdā
autē casulis induti. **S**; p̄cessionē corā ep̄o actis. a custode ec
clē. in sac̄rio ornām̄ta p̄benda s̄t. Pr̄bris duob; q̄ ep̄m ducti
s̄t. cappe. diaconib; stole & dalmatice. subdiaconib; ū. sibi
congrue uestes. q̄ ap̄d q̄sdā subdyaconiles nōiant̄ & mappu
le. in sinistra manu ferende. acolitis candelabra & thuribla
portatis. casule. **H**is cū induti fūnt. acolitis candelab
portantib;. subdyaconib; archȳsubdyacono q̄ eugl̄m fert
in medio stante ext̄ sacrariū siue intra ubi se pontifex pa
rat. retro acolitis ordinatim standū ē. Duo autē ps̄bri. ita

ut ad missā. excepto qđ cappis induta. sint uestiti: una cū sep-
tē dyaconib; corā epō stantes ministrent ei. cantantes cū illo
vii. psalmos cū letania. Tercia ū a frīb; impleta. pcedant dya-
coni de sacrio. diuidentes se in duas ptes. qtuor ad dexterā. tē
ad sinistra. & tē pcedat ep̄s. stetq; ext chorū sic ppe adeo. ut
cantori manu innuere ualeat. cui etiā silendū ē usq; q ep̄s
cantare iussert. Deīn innuente epō. canteē incit. & ponti-
fex a custode eccle. q̄ alba induit ee debet. incensū accipiens
ponat in thuribulū. & archy subdiacono apportante euglm
cōplicatū osculet. Quo tam a plerisq; reuoluto. illō euglm
qđ eodē die legendū ē osclet. hīs impletis. ē psalm⁹ cantat. in-
nuente epō. pcedant acoliti cū candelab; p̄mū un⁹. tē duo
& duo. & subdyaconi filr. p̄m⁹ dyaconi secutū. & sic pcedat
sacdos in chorū. ducentib; eū duob; psb̄ris. q̄s cappis iam
an̄ p̄dixim⁹ ee indutos. siue ut alii uolūt. dyaconib;. Apđ qđ
dā aut in hac p̄cessione aliis subdyaconib; pcedentib;. ille q
lectionē lectur⁹ ē. cū euglō rec dyaconos ep̄m pcedit. Corā q̄
duo acoliti cū candelab;. 7 un⁹ cū thuribulo antecedūt. Q̄b;
utiq; in hoc consentiendū ee uolum⁹. Igit̄ ut oīs p̄cessio in
chorū uenit: acoliti cū candelab; se diuidant. qtuor in dex-
terā. & tē in sinistra. Siliq; m̄ dyaconi faciant. Subdiaconi
aut. p̄m⁹ ut in chorū uenint. q̄si qđā linea porrecti. usq; ad
altare p̄gredientes. siml se inclinent corā eo atq; euglō suppo-
sito. qtuor in dextro ei⁹ cornu. & tē in sinistē consistant. Pon-
tifex ū. postq; in medietatē chori pducit. psb̄ris q̄ eū ducit
siue dyaconib; man⁹ ei⁹ osculantib;. p̄paq; repetentib; loca:
inclmans se. dīm p̄pectis suis dep̄ceō. Tē erect⁹. p̄mū psb̄ris
duob;. deīn dyaconib; p ordinē om̄ib;. pacis osclm dabit.
In q̄b; dā enī locis usus ē & consuetudo. ut hīs finitis. mi-
nist cū thuribulo. subdyaconū euglm portantē antecedit.

ad altare. corā illo incensū ponens. & subdyacon⁹ desup euge-
liū deponens reūtat. In alijs ū n̄ incensū ad altare portat.
an̄q; oblationes altari supponant. Igit̄ hīs pactis. cū glā in-
nuente ep̄o cantabit. a sepe dictis ps̄bris in superiore ducend⁹
ē ḡdū. n̄ om̄ino ad altare. In q̄ etiā loco. gress⁹ figend⁹ ē. usq; q̄
ps̄bri p̄mū. & t̄ duo & duo dyaconi. altaris cornua oscient̄.
& nouissime archydiacon⁹. sol⁹. S; continuo ut ep̄s in altiora
scandē incept̄. subdyacon⁹ qui p̄us iux̄ altare stabant. cho-
ro glā pat̄ canente. ad p̄pa loca reūcendū ē. Et q̄tuor in dext̄
choro. t̄b; in sinist̄ standū erit. Q̄b; ita finitis. t̄ē ūsus a cho-
ro cantand⁹ ē. & pontifex usq; in medietatē altaris ducend⁹ ē.
Ubi se altari inclinans eugl̄m osclet̄. & sic demū dext̄ cornui
altaris. ubi etiā sibi sedes parata ē. osculū ferat. T̄c̄ ali⁹ ps̄br̄
p̄pū repetat locū. ali⁹ aut̄ ep̄o librū porrigat atq; reuoluat.
& dyaconi q̄tuor in dext̄. t̄s in sinist̄ altaris cornu consistat̄.
Facto itaq; inc̄tu. innuente ep̄o. cantandū ē kyriel. sine cui⁹
insinuatione. cantori nichil canere licebit. Q̄ t̄ acoliti. can-
delab̄ in infiori ḡdū. q̄si q̄dā filo p̄ rectā lineā ponant. ul' ut
q̄dā uolē in modū crucis. Iḡ cū glā in excelsis p̄cantabit. &
pontifex se ad ppl̄m. pax uob̄cū dictū. conūtat. dyaconi si-
mul cū eo se conūsurū f̄t. Cūq; collectā finierit. lectio legat̄.
Et sedente ep̄o. accedat archydiacon⁹. & genu flexo ante eū.
regat uestimta illi⁹. & p̄bens se ad pedē. reūtat. finita ū le-
ctione. illis q̄ gradale & altā cantat̄ f̄t. iux̄ pulpituū in in-
feriori ḡdū standū ē. Cū aut̄ oīa usq; ad eugl̄m impleta
fūint. accedat p̄nceps ecclē ad ep̄m. pyxidē in q̄ thus ha-
bet̄ in manu ferens. seq̄ntē acolito q̄ thuribulū portat.
Et imposito in illud incenso ab ep̄o. & subdyacono in dex-
tra p̄te altaris dyaconū p̄stolante. accedat dyacon⁹ ad al-
tare. dñm hīs ūbis adoratus. Dñe labia mea apies. &

os meū annūciabit laudē tuā. & adorato altari. genu
flectens ante ep̄m. accipiat ab eo b̄ndictionē. & p̄bens se
ad pedē ei⁹. adhibente manū ep̄o osclet̄ eā. & p̄tan⁹ ad al
tare p̄grediens. sumat eugl̄m continuo lectū. Candelab̄
autē ferentes. infra pulpitu cont̄ d̄yaconū stare debent.
S; ille q̄ thuribulū tenet iuxta eū stet in sinist̄ parte. usq;
eugl̄m p̄legat̄. Ut autē d̄yacon⁹ legē incepit duo acoliti
induti. in sacrio a custode ecclē sac̄ uasa acceptū s̄c̄. & ea in
chorū portatū. & alt̄ cū calice corpali coopto. & uino cū
aq̄ infuso in dext̄ parte. alt̄q; cū patena in sinist̄ parte
erit. Itaq; p̄lecto eugl̄o. accipiat subd̄yacon⁹ puluinar̄ &
eugl̄m a d̄yacono. eūq; p̄cedat. Corā q̄. un⁹ etiā cū thuriblo.
& septē acoliti cū candelab̄s usq; ad altare āncedant. Q̄
cū puenint. ep̄s accepto odore incensi. & eugl̄o deoscl̄ato.
ad p̄dicationē p̄ man⁹ ps̄bri & arch̄ydiaconi p̄ducend⁹ est.
& interī dū sermonē fac̄ ad ppl̄m. subd̄yacon⁹ circueundo.
fr̄ib; eugl̄m apporet. ab oib; ordinatim deoscl̄andū. Sin aū
ep̄s p̄dicare noluit. ad altare incipiat canere alta uoce. Cre
do in unū d̄m patrē. & ita oīs chor⁹ incipiens Patrē oīpoten
tē. ad finē usq; p̄ducat. D̄yacon⁹ u. statū ut a pulpito ḡdū
ad altare ascendit. accipiens corpale ab acolito. alio se ad
iuuante d̄yacono. sup̄ altare distendat. Qd̄ utiq; ex puro
lino lintheū contextū eē debet. q̄a s̄yndone munda corp⁹ oī
legit̄ muolutū in sepulchro. & tantē q̄ntitatis eē debet. ut
totā altaris sup̄ficiē capiat. Arch̄ysubdiacon⁹ q̄ppe. ut eū
gl̄m ab oib; clericis deoscl̄atū sup̄ altare deposuerit. accipi
ens calicē ab acolito. arch̄ydiacono apporet. uinū p̄colū.
q̄d̄ in sinist̄ manu roman⁹ ordo arch̄ysubdiaconū auricu
lari digito ferre iubet. p̄gandū. Qd̄ utiq; uas in id op⁹ ex
aliq; metallo formatū. in medio sui pl̄ma q̄si ac̄ forami

na ad excolandū uinū ostendit. Et illō archȳsubdiacon⁹ p̄to-
tū misse officiū in sinist̄ manu. illo q̄ p̄dixim⁹ digito anulo
suspensū portat⁹ ē. Q̄b; ita pactis. & s̄ymbolo finito. dicat
pontifex. ad ppl̄m una cū illo d̄yaconis ut p̄fati sum⁹ conū-
sis. Dñs uob̄cū. Orem⁹. & t̄ illo inuente. offertoriū can-
tec̄ a choro. & ille a ps̄bro & archȳdiacono ad locū. ubi obla-
tiones a fidelib; laicis siue uiris siue feminis offerunt. eas
dē accept⁹s. ducat. p̄cedentib; corā eo. subd̄yacono cū calice.
& acolito cū patena. Q̄ cū puenit. d̄yacon⁹ a subdiacono ca-
licē accipiens. oib; q̄ oblationes obtulerint. eisdē ab eo ac-
ceptis & in patenā impositis. manū suā cū calice ad oscandū
p̄beat. & illū iterū subd̄yacono det ad portandū. Ille autē
cū ps̄bro. ep̄m ad altare reducat s̄it̄ ut ante. p̄cedentib; ip-
sis cū calice & patena. Ubi cū uentū fuit. & ep̄s sedē pete-
rit. antecedant duo acoliti cū manu t̄gio. & genu flexo ante
eū. totū illi sinū de eodē coopiant. ne lauans man⁹ aq̄ ca-
sulā spargat. Terci⁹ autē acolit⁹. aquā illi ministrat⁹s. in me-
dio duoz; genu flectat corā eo. Q̄b; idō ab antiq̄s pat̄b; dec̄-
tū fert̄. ut pontifex q̄ celestē panē accept⁹s ē. a t̄reno pane
quē iam a laicis accepit. man⁹ lauando exp̄get. Lotis autē
manib; surgat ep̄s. ut accipiat oblationes a duob; ps̄br̄
& d̄yaconib; . & ab oib; clericis. Q̄s n̄ tā patrū instituta
iubent. q̄m pp̄ū arbitriū suadet immolari. Q̄s cū acce-
pit atq; altari supposit. apportante sibi archȳdiacono
oblatas in patena. a nullo immolatas. accipiat ex illis
q̄ntū sibi sufficē uideat. & alias archȳdiacono restituat.
q̄s ille custodi ecclē ad obseruandū cōmittat. Igit̄ oblatio-
ne altari supposita. accipiens d̄yacon⁹ calicē ab archȳdi-
acono. super altare continuo ponat. Tē ep̄s b̄ndicens
hostias dicat. Veni sc̄ificator om̄ps. et̄ne d̄s. b̄ndic hoc sa-

crificiū t̄ p̄paratū. Q̄ uiuis & regnas in sc̄lā sc̄lōꝝ. Conuer-
tat se & sumat incensū a custode ecclē. ponens q; in thuribulā.
offerat illō altari. detq; archydiacono. Ille ū postq; hoc cōm-
dauit acolito. eat in locū suū. scilicet in medio dyaconoz. q̄
om̄s corā altari rec̄ ep̄m p̄ rectā lineā stare debent. Tē ep̄s di-
cat ad ppl̄m conūsus. Orate p̄ me. hoc cū dixit. subdya-
coni eant rec̄ altare. & ibi stantes cantat̄ sc̄. xv. grad̄. & dya-
coni corā altari s̄nt̄. Apud q̄sdā aut̄. usus obtinuit subdya-
conos in choro stare. usq; dū sc̄s canat̄. & hoc finito. eos corā
altari rec̄ dyaconos. aliq̄t̄ ḡdib; infra consistē. & tē rec̄ subdya-
conos. acolitū patenā & fistulā habentē. inferi stare. Ergo
cū dictū fuit sc̄s. ueniant t̄s acoliti. aquā administratū dya-
comib; . Q̄ cū loci fūnt. & archydiacon⁹ cū ep̄o calicē leua-
uerit. & ille dixit. P̄ oīa sc̄lā sc̄lōꝝ. in aliq̄b; locis subdya-
conib; in porē locū euntib; . dyaconi ibi p̄sistant. usq; dū pat̄
nr̄ cantabit̄. & sic demū om̄s rec̄tant̄. Cūq; ep̄s pat̄ nr̄ fini-
erit. accipiens subdyacon⁹ patenā ab acolito offerat eā ar-
chydiacono. Ille aut̄ ut ep̄s dicat Da p̄pici⁹ pacē. patenā
illi accomodans. humerū ei⁹ osclet̄. statimq; ep̄o dicente.
P̄ oīa sc̄lā sc̄lōꝝ. accipiat b̄ndictionalē. & conūsus ad ppl̄m
dicat. humiliare uos ad b̄ndictionē. & clero respondente
Dō gr̄as. Porrigat ep̄o librū. Expleta aut̄ b̄ndictōe. ueni-
at p̄sbr̄ accipiat pacē ab ep̄o. eandē cet̄is oblat̄is. Dyacon⁹
ū sumens calicē & fistulā stet an̄ ep̄m. usq; dū & sanguine
& corpe xp̄i q̄ntū uoluerit utat̄. & sic calicē & fistulā sub-
dyacono cōm̄det. Q̄ p̄tin⁹ in sinist̄ cornu altaris p̄gente.
acolit⁹ ibi cū patena corā ep̄o consistat. Presbri ū & dya-
coni osclando ep̄m. corp⁹ xp̄i ab eo manib; accipiant. in
sinistra parte altaris cōmunicat̄. Subdyaconi ū osclando
manū ep̄i. ore accipiant corp⁹ xp̄i ab eo. Postq; ū dyaconi

in sinistro cornu altaris . de sanguine xpi comunicent . ue-
nientes subdyaconi ordinati accipiant calicē xpi ab ar-
chydiacono . manū ei⁹ osculantes . Et idem . archydiacono mi-
nis caute pcurandū ē . ne qđ in calice aut patena . sang-
nis ul' corpis xpi remaneat . hūis itaq; pactis . duo dyaco-
ni cōplicantes corporale ponant sup calicē . fistula ad-
huc in eo remanente . Interī autē cantet agn' dī . & que tē
canenda sūt . Dehinc omīs iam cū cōmunicauerint . ad loca
ppria reuertant . Acolit' q' patenā portat . in sinistra alta-
ris partē pgens cū subdyacono consistat . Sedente ū epō se-
cundū p̄dictū ordinē . tres acoliti genu flexo an eū . aqua
manib; ei⁹ ministrent . Lotis autē manib; surgente epō co-
ūtente se ad pplm & dicente . Dñs uobcū . subdyacon' cū
calice & acolit' cū patena . una cū dyaconib; se conūsu-
ri sūt . Cūq; ep's collectā finierit . & dyacon' Ite missa ē . cle-
ro respondente dō grās . duo dyaconi accipientes man' ep'i .
& subdyacon' cū calice . & acolit' cū patena eū anteceden-
tes ut p̄dicim⁹ . intēte ita ut exeunte cū omī p̄cessionē ad
sacrariū reducant . **Incipit ordo misse a scō petro
institutus . cum expositione sua .**

Missa p multis causis celebrat' . Prima : ut
sepe rogem⁹ dñm . Scđa : ut suscipiat d's pre-
ces & oblationes . Tercia : p offerentib; & de-
functis . Q̄rta : p osculo pacis . Quinta : ut
scificata sit oblatio . Sexta : ut confirmet' p spm sc̄m .
oblatio corpis & sanguinis xpi . Septima : ut can-
tet' . Pat' nr̄ . in qua orōne . septē petitiones . id ē tres
spirituales . & quatuor temporales continent' . Hanc
orōne . primit' docuit dñs disciplos suos & aplos .
De qua dicit pphā . Quicūq; inuocauerit nom' dñi .

saluus erit. Septē s̄ numero. p̄ septē donis sp̄s sci.
uel p̄ septē gradib; ecclē. **C**ur cotidie iterat̄ ista
oblato. cū xp̄c saluaret mundū p̄ unā passionē suā.
& mors illi ultra n̄ dnet̄. **A** multis causis. Prima.
eo qđ peccam⁹ cotidie. Scđa. eo qđ corp⁹ xp̄i. peniten-
tib; post peccata offerri iubeat̄. ut salutē p̄ corpus
xp̄i om̄i inueniant. atq; exeant post penitentiā. Ter-
cia. ut magnū bñficiū passionis dñi. obliuioni n̄ tra-
dat̄. Q̄rta. ut similet diē iudiciū in ecclā. in quo iu-
sti ab iniustis separabunt̄. **Incipit ordo expositionis
totius misse. ex concordia diuinarū scripturarū.**
Introitus misse. cui conuenit. Patriarcharū pphe-
tarūq; p̄coniis. Unde exortus est. A choro pp̄haz.
q̄ orantes annunciauerūt xp̄m uenturū in mundū.
& p̄ quoz orōnes pp̄hetiasq; intrauit in eū. Exiens
enī de secreto celi. uelut ep̄s aut ps̄br de secretario ue-
nit ad altare. orante & pp̄hante interim choro cleri-
coz. Versus q̄ cantat̄ ad reincipiendū introitū. p̄
priorē xp̄i aduentū. significat pp̄hiam. Postqm̄ enī
ep̄s cū suis d̄yaconib; siue ps̄bris de secretario ueni-
ens ingredit̄ ad altare. post osculū sibi inuicē datū.
inuenit ep̄o siue d̄yacono. Ḡia a cuncto clero de-
cantat̄. patri. & filio. & sp̄ui sc̄o. q̄a pax a xp̄o in celo
& in tr̄a iam facta ē. quā chorus pp̄hetarū. id est cleri-
coz. ante pp̄habat. Qđ autē dicente clero Sic erat in
principio & n̄c & semp. d̄yaconi p̄cedūt ad altare. &
illud osculant̄ ante ep̄m. s̄ḡtat sc̄os ante aduentū
xp̄i. p̄ ei⁹ amore. multas tribulationes p̄pessos. q̄a
corp⁹ xp̄i unū ē a sc̄is uiris cōnexū. qui ante fuerūt
in ueteri testam̄to. & n̄c s̄c̄ in nouo. Septē d̄yaco

ni pcedit. ppter eos septē. qui ante natiuitatē ei' mor-
tificationē in corpore suo portauerūt. Quinq; pcedit.
si septē n̄ habent. ppter quinq; libros moyſi. Si qnq;
n̄ s̄t. tres pcedit. ppter fidē. spem. & karitatē. Unus
pcedit. ppter unitatē ecclē. Postea osculato altari. reu-
tunt' ad ep̄m stantes erecti. ppter qd̄ dicit in euglō.
Scio unde ueni & quo uado. Dyaconi retro astant.
q̄a choro martýrū aptant'. Ipsi enī dyaconi p̄cesse-
rūt. q̄a in ueteri testam̄to martýres ante xp̄i aduen-
tū existerūt. & modo retro stant. q̄a post dñi nati-
uitatē multo plures martýrio coronant'. Ex ipsiſ
autē dyaconib; stant qdā ad dexterā. s; plures: alii
q̄dem ad sinistrā. uerūtā pauciores. q̄a p contem-
platiuā uitā. que in dextera intelligit'. plures in eter-
no coronant' regno: qm̄ p actiuā. que accipit' in fini-
stra. Et contēplatiuā uitā ducentes. maiore uirtute
uigent. qm̄ in actiua adhuc uita manentes. Suffi-
cit enī t̄ exemplū duarū sororū. marthe scilicet et
marie. quarū una plurima ministrans turbata ag-
noscit'. & altera ubi dñi solūmodo intendens. & in
spe celesti req̄escens legit'. Tē enī k̄yriel' celebrat'. & de
acolytoꝝ manib; candele dimittunt'. q̄a xp̄c ep̄s sup
omnē lucē fulgens & illuminans aduenit. Qd̄ ad
eos pph̄as respicit: qui circa dñi aduentū fuerūt. ex
q̄b; est zacharias. etq; filius ioh̄s. P̄inet autē k̄yriel'.
ad diuinā patris excellentiā. Ad humanitatis q̄dē
formā xp̄i ih̄u p̄inet. xp̄eleyson. Et ē sens'. k̄yriel'.
cōmoda m̄ pat'. misericōssimā aurē tuā. & miserere mei.
Int̄p̄tat' autē. dñe miserere. Est autē intellect'. xp̄el':
xp̄e ne p̄mittas humanū gen' terrena desiderare.

82
s; ad celestia anhelare. Vel pertinet ad eos kyriel: q̄ ante
natiuitatē fuerūt xp̄i. xp̄el: uero ad eos: qui post
passionē dñi successerūt. Postea ep̄s solus Gl̄a in excel
sis dō inchoat. q̄a solus angl̄s pastorib; annuncia
uit dñi natiuitatē. p̄ quā gl̄a dñi declarata ē. Deim̄
ū tot̄ respondet chorus. qm̄ cū anglō incipiente.
facta ē subito. celestis multitudo milicie anglōz. lau
dantiū dñm. & dicentiū. gl̄a in excelsis dō. & in t̄ra pax
hōib; bone uoluntatis. Prima collecta respicit ad hoc.
qđ dñs agebat circa duodecimū sue humanitatis
annū. qñdo ascendit iherosolimā. & sedit in medio do
ctoꝝ audiens & int̄rogans illos. Hec eadē n̄c oratio.
n̄c collecta dicit̄. Orō aut̄ idō dicit̄. q̄a bona orant̄ ce
lestia uenire pp̄tō. Collā ū. idcirco nuncupat̄. q̄a in
cipit se pp̄t̄s colligere in unū. Mis̄se aut̄ officiū totū.
in quatuor diuidit̄ species. id ē in p̄cationes. orōnes. po
stulationes. gr̄arū actiones. Quicqđ enī agit̄ in officio
mis̄se anteqm̄ oblate ponant̄ sup̄ altare. p̄cationes
noiānt̄. q̄a p̄cant̄ bona pp̄tō. Et quicqđ ab hora fit q̄
secreta canit̄. usq; ad agn̄ dī. orō uocat̄. Et orō q̄ post
agn̄ dī or̄. postulatio appellat̄. Qđ aut̄ in fine mis̄se
a pp̄tō respondet̄. dō gr̄as. gr̄arū actio nuncupat̄.
Int̄ dep̄cationē aut̄ & p̄cationē. hoc int̄est. qđ p̄catio
fit. qñdo optant̄ celestia aīarū p̄mia pp̄tō. Dep̄catio
enī ē. qñdo pontifex orat. ut declinet in hac uita
pp̄t̄s a malo. & faciat bonū. Epl̄a aut̄ ad p̄dicatio
nē ioh̄is baptiste pertinet. q̄a uelut ioh̄es fuit p̄cursor
xp̄i. ita epl̄a n̄c p̄conat̄ eugl̄m. qđ ē xp̄c. Responso
riū uero ad xp̄i uocationē. qua ap̄t̄os uocauit. pu
net. & idō solus in pulpito incipit cantor. q̄a solus

xpc aplōs uocauit . & cuncti in choro respondent . q̄a
respondert aplī & obediert clamanti . & ipse sol⁹ post
impositionē responsorū . uersū decantat . q̄a solus xpc
pnoctans . postqm̄ uocauit discipulos . orabat .

Alleluia q̄dē q̄d est laus dī cantam⁹ ut xpm̄ imitem⁹ . q̄
lxx . duob; disciplis p̄ ciuitates missis . ad q̄s uentu
rus erat . ut laudē xpī annūciarent . & ipsis reuersis .
allā . id ē laudē dō patri decantauit dicens . Confite
or tibi pat̄ celi & t̄re . qui abscondisti hec m̄ysteria ab
hīs q̄ sapientes s̄t . & prudentes in terrenis actib; .
& desideris carnalib; . & reuelasti ea paruulis . Con
fiteor enī nichil aliud ē in hoc loco . nisi gr̄as & lau
des ago t̄ pat̄ . Et autē uersū cantam⁹ ipsū emulan
tes q̄ solus dicebat . nemo scit qui sit fili⁹ nisi pat̄ . &
qui pat̄ nisi fili⁹ . & cui fili⁹ uoluerit reuelare . Allā p̄
uersū iterū canim⁹ . ipsū sequentes . qui rursus allā
dicit . dū ait . uenite ad me om̄s qui laboratis & one
rati estis . & ego reficiam uos . Et paulopost . Et in
uenietis requiem aīab; ur̄is . Ubi enī euglm̄ legit̄ eplā
legi n̄ debet . s; in subteriore gradu . q̄a ioh̄is p̄dicatio
ad euglm̄ altitudinē ascendē n̄ potuit xpī . Q̄ autē
eplām uult legere ubi p̄nunciat̄ euglm̄ . ioh̄is p̄di
cationē coeq̄re temptat euglō xpī . Hec in eodē gra
du . responsoriū uel allā cantari debet quo recitat̄
euglm̄ xpī . ne assimilari aplōz uocatio . uel discipu
loz . lxx . duoz missio . aut latior uideat̄ . euglō xpī .
Euglm̄ autē legit̄ . in quo xpc ore suo loquit̄ p̄p̄tō .
ut math̄s ait . & ap̄iens os suū docebat eos dicens .
beati paupes sp̄ū . & ret̄ . ut uelut xpc post legem .
psalmos . & p̄ph̄as . os suū ap̄iens est locut⁹ populo .

ita post eplam. responsoriū. & alla. que n̄ celebrant̄
 in missa. p̄ hīs trib; . scilicet legē. que p̄ singlā sabba.
 in uet̄i testam̄to legebat̄. eugl̄m in eccl̄a reuocet. ac si po-
 pulo ipse xp̄c loquat̄. Hoc aut̄ dyacon⁹ lectū. de ep̄o
 aut̄ ps̄bro b̄ndictionē petit. At ille inquiring ait dya-
 cono. Dñs sit in corde tuo & in labiis tuis. Tē demū
 p̄gens dyacon⁹ ad altare. accipit eugl̄m. & n̄ indiffe-
 rent̄. s; ei⁹ partē ponens in dextro humero. itq; ad
 ambonē duab; p̄cedentib; candelis. p̄pt̄ moysen & he-
 lyam. qui s̄t ueteres testes resurrectionis uiuorū &
 mortuorū. p̄pt̄m illuminantes. & duob; thuribulis
 uel uno. qđ siḡtat corp⁹ xp̄i passū. eidēq; fum⁹ incen-
 si. scōrū orōnes. Carbones aut̄ ei⁹. sc̄i sp̄s illuminatio-
 nē designant. siue feruorē karitatis. S; candele ideo
 in paup̄m̄to. p̄dicante dyacono eugl̄m. de manib; aco-
 litorū iuxta ambonē deponunt̄. ne qđs conet̄ p̄dicare
 sup̄ id. qđ in p̄ph̄icis. eugl̄icis. & ap̄licis reperit̄ doct̄nis.
 Et thuribulū ascendendo & descendendo semp̄ p̄ce-
 dit eugl̄m p̄ mediū pulpitiū. n̄ tam̄ p̄manens diu in
 ambone tamq̄m eugl̄m. q̄a ei⁹ passio p̄ thuribulū
 signata ē in cruce. Cū aut̄ legit̄ eugl̄m. baculi depo-
 nunt̄ de manib; . ut a iudeis dissentiam⁹. qui caput
 ei⁹ harundine p̄cutiebant. Non enī ē baculus neces-
 sari⁹. id ē humanū auxiliū. dū ipsū xp̄m p̄sto haben-
 tes ei⁹ uocē audim⁹. Cū aut̄ humano utim⁹ auxilio
 ante uel post eugl̄m. baculos manib; tenem⁹. Acce-
 dente enī ipso xp̄o. id ē eugl̄o. baculos dimittim⁹. q̄a
 humano auxilio n̄ egem⁹. Capita qđē nr̄a audito eū-
 gl̄o. ab om̄i uelamine a iudeis dissentientes detegi-
 m⁹. q̄a xp̄c p̄priū caput p̄ nob; spinea corona uela-

tū habuit. Dyacon^o autē euglīm legens ad meridiē
uersus. sig̃cat ecclām feruentē animo. in amore dī. ele
uata ēē in magno culmine uirtutū. Unde dīr in cana
cis canticorū. Indica m̄ quē diligit aīa mea. ubi pascas
ubi cubes in meridie. Postea nāq; descendente dyaco
no de ambone. fert̃ euglīm. p̄mū ep̄o aut ps̄bro ad of
culandū. in deniq; uniuſo clero. nec n̄ & pp̄to. Tunc
tandē in suo condit̃ loco. Cantat̃ q̄dem. credo in unū
d̄m. pat̄re om̄ipotentē. & cet̄a. ut q̄a audiuit pp̄s
xp̄m in analogio p̄dicantē. ostendat qua credulita
te ei^o suscepit doctrinā. Qd̄ autē offertoriū celebrat̃ offi
ciū. nulli apt^o conuenit. q̄m hūis. q̄ obuiā xp̄o ihero
solimā pp̄anti. sternentes uestim̄ta sua in uia. ramos
q; de arborib; frangentes. exier̄t. Turbe autē q̄ p̄cede
bant. & q̄ sequebant̃. clamabant. osanna filio d̄i. & rel.
sui autē uestim̄ta ramos q; offerebant. nos ū panē &
uinū. tē nēq; cantu celebrato. Id̄oq; illi hec agebant
tē. nos q; m̄. ut ostendam^o ita nos paratos ēē p̄ fr̄ib;
morti succūbere. sic xp̄c passus ē p̄ nob̄. Qd̄ primū
q̄dē masculi offer̄t. sig̃cat primitiuā ecclām sub impe
ratorib; n̄dū xp̄ianis multas iniurias passā. Exhinc
enī offer̄t mulieres. ecclām designantes. nē tranquil
uorē uitā ducentē. Nouissime ū sac̄dotes & dyaconi
offer̄t s; solū panē. sig̃cantes nouissime plurima ecclī
am passurā sub ant̄xp̄o torm̄ta. Ad ultimū ū archy
diacon^o. aut q̄cūq; uicis sue ordine legit euglīm. com
plens orōnē cunctorū. infundensq; aquā in calicē ex
ampulla. pontifici offer̄t. qd̄ ad robustionē in sac̄dotes
ac leuitas p̄tinet. q̄a quo magis hic patim̄. eo ampli^o
in fut̄o coronabim̄. Tē demū hūis ita gestis. acrite or

90
dinatis. dyaconi retro post ep̄m stant. & subdyaconi
ante ep̄m. s; post altare. ut siḡcent idem dyaconi. qđ
ap̄li tēpore passionis fugientes ad horā retro steterūt.
postmodū secutū xp̄m post passionē, subdyaconi autē
ante ep̄m stantes. designat eos. qui licet clam discip̄li.
tam cū xp̄o p̄stiterūt in passione. Ex q̄b; erat ioseph
ab arimathia. & n̄ychodem⁹. nec n̄ & centurio confi
tens. & om̄is turba eoz. q̄ p̄cutientes pectora sua. ad
xp̄m plangendo reūtebant. Altare n̄aq; crux xp̄i ac
cipiūt. Querit̄ q̄q; cur euglō lecto. ueniens subdyaco
n⁹ ferat in brachio sinistro. & n̄ in dextro calicē. & desu
p̄ corporale. Qđ facile patet. si xp̄i m̄ysteriū aīaduē
tim⁹. Ipse n̄aq; subdyacon⁹ qui in sinistro brachio ca
licē fert. siḡcat p̄sens breueq; temp⁹ eē triū spacio di
erū quo tulit calicē xp̄c in passione. q̄a in sinistra pre
sens intelligit̄ uita. Linū autē p̄ multas exercitationes
ad suū puenit candorē. Sic n̄aq; xp̄c ipse subdyacon⁹
fact⁹. portat corporale sup̄ suū calicē. q̄a suoz passionē
sc̄oz. lineas habentiū mentes. id ē p̄ multos labores
candidas. sup̄ pp̄am gestat passionē. Patena n̄aq; crux
siue sepulchrū accipit̄. In dextera. et̄na intelligit̄ uita.
Patena ḡ gerit̄ in dextera. quia p̄ crucē eā siḡcantē. xp̄c
ad et̄nā rediit uita. Amule q̄ppe cū q̄b; offerim⁹. nr̄am
deuotionē siḡcantes. pure in calice suscipiunt̄ a dyaco
no. q̄a idē xp̄c fact⁹ dyacon⁹ ait. Non ueni ministrari a
quoquā s; ministrare. cū h̄is in suo calice. hoc ē in pas
sione. eamđē deuotionis nr̄e suscepit puritatē. Oblata
deniq; corp⁹ xp̄i designans. n̄ nudis manib; .s; fanonib;
multoz labore studioz candidis offerit̄. q̄a xp̄c n̄ nisi
am̄te carnē cū uiciis & concupiscentiis crucifixā ha

uentis suscipit. Post cantatū autē anglicū ymnū. sub
dyaconi post altare ante ep̄m. uultu stant inclinato:
donec corp⁹ & sanguis dñi consecret. & audiant. Job
q̄q; peccorib; . Tē eleuantes capita. p̄gant parare ua
sa. a q̄b; corp⁹ suscipientes sacratū teneant post dy
aconos stantes. donec ex eo ppl̄s. uite sumat confor
tationē eterne. q̄a ut dictū ē. subdyaconi ih̄u notos
siḡtantes. q̄ conspicientes alonge. s; pseuerantes in
passione tam diu steterūt. q̄m diu xp̄i corp⁹. sacratū
& passū sentirent. Inde q̄dā parare aromata prexerūt.
ut uenientes ungerent ih̄m. Dyaconi autē ap̄los ut
certū ē siḡtant. qui q̄m q̄m ad temp⁹ recessissent. un
post ep̄m stant. tam supplices orant. q̄ in septē dñicis
orōib; impleant. q̄a post resurrectionē p̄missū patris
expectauerūt. donec septē ebdomade. a pascha scilicet
usq; ad penthecosten completerent. Consecrato autē cor
pore & sanguine xp̄i. post dyaconos subdiaconi stant.
q̄a ap̄loꝝ doctrinā & exempla. noti ei⁹ qui in consec
tione corporis in cruce p̄siterūt. post conūsiōnē secuti sūt.
Cur anglicus ymn⁹ cantat̄ ante cantū specialē. Q̄a
mos scriptarū & scōꝝ patrū ē. primū gl̄am laudēq;
dō referre. dein orōib; insistere. Sex enī sūt cruciū or
dines in Te igit̄. quoz prim⁹ ē. ubi d̄r. Et b̄ndicas hec
dona. hec munera. hec sc̄a sacrificia uibata. p̄p̄t le
gē uidelicet natalē. id ē qd̄ t̄ n̄ uis fieri. alii ne facia.
que fuit ab adā usq; ad moysen. Q̄a & si ipsi⁹ tēporis
sc̄i patres n̄ uiderūt crucē xp̄i. cruciatū tam carnis. p
ei⁹ amore tulerūt. Sc̄ds quippe. ubi d̄r. Quā oblatio
nē tu d̄s omp̄s in om̄ib; q̄s b̄ndictā. & reliq̄. oblegē
p̄ moysen datā. Sub ipsa enī sc̄i patres. ob xp̄i desi

91
deriū. ei⁹ cruciatū tolerauerūt. Terci⁹ nāq; ipsi⁹ cru-
cis ē ordo. ubi narrat⁹ Et accipiens panē in scās ac ue-
nerabiles man⁹ suas. ppt̄ pp̄barū p̄conia. q̄ fuerūt a
samuele pp̄ha usq; ad zachariā ei⁹q; filiū iohēm. q̄
etiā uiuis manib; eū accipiebat. Deinceps ū sequit⁹
quart⁹. ubi subinfert⁹ hostiā purā. hostiā scām. ho-
stiā immaculatā. ppt̄ euglīm qđ xp̄c tēpore suo uitā
euglīzauit. qā ip̄sis dieb; cruciatū xp̄i ferentes scī.
ei⁹ corp⁹ adunauerūt. Quint⁹ nāq; p̄sequit⁹ ubi dr. P̄
quē hec dn̄e om̄ia semp bona creas. gentiliū ecclām
tangens. qā xp̄i corp⁹ cumulantēs. ei⁹ cruciatū p̄p̄f-
si s̄c. Sext⁹ qđem ordo sequit⁹. qñdo p̄fert⁹. P̄ ipsū & cū
ip̄so & in ip̄so. ppt̄ plenitudinē scī. siue gentiū et
om̄is isrl̄ salutē. Qui cōplentes simul. xp̄i corp⁹. max-
ime xp̄i crucē. hoc ē cruciatū patientē. Senarius enī
numerus partib; suis cōputat⁹. prim⁹ p̄fect⁹ est sine
altō. Quinq; ordines cruciū. q̄ fiunt ante sextum.
qñdo cū oblata calix tangit⁹. qñq; s̄c scī etates usq;
ad xp̄i aduentū. Sext⁹ quippe ordo. sexta ē etas. a
xp̄i aduentu. usq; in finē scī. Qđ dyacon⁹ calicē te-
nens exaltatū corā pontifice. ponit in altare. siḡnat
ioseph xp̄i corp⁹ de cruce deponentē. & in monūm̄to
suo recondentē. Qđ enī xp̄i corp⁹ in altari p̄manet.
donec tres cōpleant⁹ orōnes. id ē p̄ceptis salutarib;. &
ip̄sa orō dn̄ica. & libera nos q̄s dn̄e. & rel. siḡnat corp⁹
xp̄i trib; dieb; in sepulchro quieuisse. Post tres autē
orōnes de altari corp⁹ xp̄i aufert⁹. qđ p̄ sepulchro in hac
siḡtatione accipit⁹. qā post tres dies corp⁹ de sepulchro
surrexit. Qđ autē acolit⁹ tenet patenā in s̄yndone pa-
ratā. n̄ychodemo conuenit. q̄ ferens myrrā & aloē.

quasi libras centum. accepit enim ioseph corpus christi. et unxit
eum. idcirco parata tenet acolitum patenam. ut quacumque
hora iuxta ordinem diaconum uoluerit de altari domini au-
ferre. parata habeat uasa. Quod est autem quod subdiaconus
corpus suscipiens christi a diaconibus; et ab anglo qui uerba
christi annunciat. discipulis primum id est presbiteris defert ad
frangendum. postea uero populo ad communicandum. nisi quod
mulieres in subdiacono signate. ab anglis suscipien-
tes resurrectionem christi. discipulis detulerunt. Quod autem sub-
diaconi quiescent dum oratio canitur dominica. signat mulieres
quod sabbatum siluerit. Sabbatum enim septima dies est. Sic et septem
petitiones in oratione dominica complentur. Prima petitio est.
Pater noster qui es in celis sanctificet nomen tuum. In qua petimus
sapiam celestem. Secunda quodam est petitio. Adueniat regnum
tuum. Ubi petimus et intellectum credulitatis. quia per credu-
litatem uenimus ad intellectum. qui in regno plenus dabitur
futuro. quando non iam per speculum in enigmate. sed facie ad
faciem uidebimus et intelligemus. Tercia uero petitio est. fiat
uoluntas tua sicut in celo et in terra. Tercium quippe hic
donum petimus. id est consilium. ut uelut dei prudentia. in
celestibus omnia per eius consilium reguntur. ita et nostre mentes ab
eius consilio in terra corporis degentes mereantur dirigi. Quar-
ta petitio est. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie. In
hoc uero fortitudinem petimus. cui panis conuenit. Unde
canitur. Panis uiuus qui de celo descendit. cor hominum
confirmat. Quinta petitio est. Et dimitte nobis debita nostra
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. In hoc uero post
fortitudinem petimus scientiam. Merito huic petitioni
scientia obuiat. quia quisquis scientiam fruit. scit quia iusticia
puniat. et misericordia dimittat. Sexta est. Et ne nos indu-

cas in tēptationē. Sextū nāq; petim⁹ donū. id ē pie-
 tatē. ut qñdo trahim⁹ a nrā fragilitate usq; ad immun-
 dā cogitationē. ne nos dimittat diuina pietas indu-
 ci usq; ad peiorē uoluntatē. & pessimā opationē. siue
 ab suggestionē usq; ad delectationē. & consensū. Sep-
 tima ē. S; libera nos a malo. que ū dī timori congru-
 it. Timeam⁹ ḡ fr̄s dilīmi dñm uelut serui. & diligam⁹
 ceu filiū patrē. ut n̄ p̄sumentes ei⁹ uoluntatē p̄tīre. &
 ipse liberabit nos a timore nocturno & ab omī malo.
 scilicet carnis delectatione. uel d̄yabolico incurſu.
 seu ab hoīe prauo. Hīs ḡ septē petitionib; . septē dia-
 conī conueniunt. Qrē pares d̄yaconi n̄ ministrant.
 Qa impar numerus diuidi non potest. Ds̄ enī ecclē
 diuisionē n̄ uult. s; unitatē indiuiduā. Un⁹ autē d̄ya-
 con⁹ altarib; ministrat. qā discip̄ls un⁹. adolescens
 q̄dem. id ē ioh̄s amict⁹ syndone sup nudo. ceteris fugien-
 tib; seq̄bat⁹ xp̄m. Tres autē ministrant. qā xp̄c ascen-
 dens in montē ad transfigandū se. tres secū duxit. pe-
 trū scilicet. iacobū & ioh̄em. Qñq; sufficiunt. p̄pter
 qñq; . q̄s secū duxit dñs qñdo resuscitauit puellā. t̄s
 p̄fatos. & patrē & matrē puelle. Septē demū obsequun-
 t. ob illos septē. q̄b; dñs post resurrectionē piscantib;
 se manifestauit. Q̄t autē s̄ d̄yaconi. tot debent ēē sub
 d̄yaconi. ne in obsequio sac̄dotis. uice xp̄i fungentis.
 ministroꝝ numerus uariet. acoli autē s̄ ministri lu-
 minis. Q̄d panis in unū mitat⁹ dicendo Pax dñi sit
 semp uob̄cū. ostendit aiām xp̄i. pacificatis cunctis
 in celo & in t̄ra. ad ei⁹ corp⁹ redisse. Que ū postea cele-
 brant. id ē ofclatio siḡtans pacē cū salutationib; . et
 laudes cleri ppliq; dicentis. q̄ resurrexisti agnus dī

consecrat & uiuificat. qui tollis peccata mundi mo-
riens & resurgens in corpore tuo. miserere nob. sig-
nificant illa salutationis & pacis ūba. que xpc fecit
disciplis suis postqm̄ resurrexerat. Et fractio oblata-
rū. fractionē signat illā. quā dñs in emaus duob; fe-
cit. Deniq; orantes cantant post cōmunionē canto-
res. ut ostendant xpm̄ in pp̄lo ei⁹ corpore & sangui-
ne corroborato manere. Exhinc a psbro postulatū
pp̄lo et̄na bñdictio. q̄a xpc corā disciplis mandu-
cans & bibens cū resurrexisset a mortuis. reliq̄as
eis dedit. eleuatisq; manib; ipsis bñdixit. & reliqua.
hūis enī disciplis data bñdictio intelligit̄ pennis.
Ep̄s aut̄ hūis ita gestis ad pp̄a redit: q̄a xpc om̄ib; or-
dine completis ad celos ascendit. Tē demū a dyaco-
no dr̄. Ite missa est. id ē ite cū pace in domos ur̄as. q̄a
tñsm̄issa ē p̄ uob̄ orō ad dñm. & p̄ anḡlōs q̄ nunciū di-
cunt̄. allata ē in diuine conspectū maiestatis. Respon-
dens aut̄ pp̄ls. dō gr̄as dicit. q̄a apli post ascensionē
adorantes ih̄m. regressi s̄t in ir̄lm̄ cū gaudio magno.
& erant semp̄ in templo laudantes & bñdicentes d̄m.

Qualit̄ orōes quedā & cruces in Te ḡ agende sunt.

Te igit̄ clem̄tissime pat̄. usq; habeas & bñdicas.
*Hic signat oblata & calicē trib; uicib;. n̄ tam̄
sub una cruce. s; separatim singlis singlas faciens
cruces. Hec donā. Hec munera. Hec sanctā sacri-
ficia illibata. usq; mem̄to dñe famuloꝝ. Hic noīa
uiuoz memorent̄ si uolueris. s; n̄ dñica die nisi &
teris dieb;. Et omniū circūstantiū. usq; cosme
& damiani. Si fuerit natalis scōꝝ. hic dicat.*

Sed & diem natalicū beatoꝝ illoꝝ. aut beati illi⁹.

& omniū scōꝝ tuoz. usq; p̄ xp̄m dñm nr̄m. **Hic incli-**
nat se usq; ad altare dicens. Hanc igit̄ oblationē.
 usq; iubeas grege numerare . p̄ xp̄m. **Hic erigit se sur-**
sū. oblata solā hic b̄ndicit. Quā oblationē tu d̄s
 in om̄ib; q̄s benedictā. ascriptā. ratā. rationabilem.
 acceptabilēq; facere digneris. **Hic ambo signat. id**
est oblata & calicē. Ut nob̄ corp̄s & sanḡuis. usq;
 om̄p̄ti t̄ gr̄as. B̄ndixit. fregit. dedit discipulis suis di-
 cens. usq; itē t̄ gr̄as agens b̄ndixit. **Hic solā oblata**
quatuor uicib; signat. in quinta uice sup calicē solū cru-
cem faciens. Hostiā purā. hostiā sanctā. hostiā in-
 maculatā. panē sc̄m uite eterne. & calicē salutis p̄pe-
 tue. usq; immaculatā hostiā. **Hic inclinat se iterū**
iuxta altare. ita dicens. Supplices te rogam̄ om̄ps
 d̄s. **Hic orat apud se qđ uoluerit. Deinde dicit.**
Iube hec p̄ferri p̄man̄. usq; in conspectū. **Hic se erigit**
hec ūba dicens. Ut q̄c̄q; ex hac altaris participati-
 one. usq; p̄ xp̄m. **Hic orōes due dicunt̄. una super**
duplicios. altā post lectionē nominū. & hoc cotidi-
anis uel in agendis tantūmodo dieb; . Memento etiā
 dñe. & eoz̄ noīa qui nos p̄cesser̄t cū signo fidei. & dor-
 miunt in s̄opno pacis. **Et recitant̄ noīa. Deim postq̄**
recitata fuerint dicit. I p̄s dñe & om̄ib; in xp̄o q̄
 escentib; locū refrigerii. lucis & pacis ut indulgeas
 dep̄cam̄. p̄ eūdē xp̄m. **N**obis q̄q; peccatorib;. usq;
 s; uenie q̄s largitor̄ admitte. p̄. **Hic erigens se archy-**
diacon̄ ueniet. & inuoluens calicē mapula. leua-
bit illū contra domnū papā. Per quē hec omnia
 dñe semp̄ bona creas. **Hic ambo signat. id ē oblata**
& calicē trib; uicib;. singulis singlas faciens cruces.

S^{† † † † † †} cificas. uiuificas. bñdicis. & p̄stas nob̄. hic leuat do-
min⁹ papa oblatas duas usq; ad orā calicis. & tan-
gens eū de oblationib; tenente illū archydiacono
dicit. **P**er ipsū. & cū ipso. & in ipso. est t̄ dō pat̄ om̄i
potentia. in unitate sp̄s sc̄i. om̄is honor & gl̄a. **Tē** di-
cat in altū. Orem⁹. **D**eim̄ dicit. **P**receptis salutari-
b; moniti. usq; s; libera nos a malo. **Tē** dicit dom-
n⁹ papa intueniente nullo sono hanc orationē.

Libera nos q̄s. usq; petro & paulo. atq; andrea. hic
noīatim q̄les uel q̄ntos uoluerit sc̄os cōmemorat.
Deim̄ infert. **C**ū om̄ib; sc̄is. da pp̄ci⁹ pacē. usq; p̄
oīa sc̄la sc̄loꝝ. am̄. **D**eim̄ dicit. **P**ax dñi. sit semp̄ uo-
biscū. **E**t cū sp̄u tuo. **D**eim̄ dat pacē altari uel pa-
tene. & sic sibi dat pacē. **C**ū ū domn⁹ papa dicit. Pax
dñi sit semp̄ uobiscū. n̄ mittit partē de sc̄a in calicē.
sic cetis sacerdotib; mos ē. **Q**ū confringit. agn⁹ di dicit.
Expleta confractione q̄ndo cōmunicat domn⁹ aplic⁹.
partē sibi mordet. & reliquā in calicē mittit. facies
crucē de ea trib; uicib; sup calicē nichil dicens. & sic
confirmat tenente calicē archydiacono. de calice.
Qūdo ū domn⁹ aplic⁹ descendit ab altari. incipit
cōmunicare ppl̄s. & dr̄ amen ad cōmunionē. **E**t ex-
pleta cōmunionē & antypha. tē surgit domn⁹ pp̄
& ueniens ad altare salutat altā dicens. **O**ñs uo-
biscū. **E**t cū sp̄u tuo. **D**einde dicit orationē.

Qū ore sumpsim⁹ dñe m̄te capiam⁹. & de munere
temporali fiat nobis remediū sempiternū. p̄.
In xpi noīe incipit ordo catholicōꝝ libroꝝ. qui
in ecclesia romana ponuntur.
Huigilia natalis dñi legunt̄ lectiones tres de y-

94
saia ppha. *Prima lectio sic continet in capite.*

Primo tempore alleuiata e tra zabilon. & tra
neptalym. vsq; curuemini sub uinculo. & cu
intectis cadetis. sup omib; hui n est ausus furor ei?
s; adhuc man^o ei^o extenta. *Secda lect sic continet in*

Consolamini consolamini pple ms *¶ capite.*
dicit ds nr. vsq; qa man^o dni fecit hoc. & sps ei^o crea
uit illud. *Tercia lectio sic continet in capite.*

Consurge consurge urtm. induere fortitudinē bra
chiū dni. vsq; qa qb; n erat narratū de eo uiderē,
& qui n audierē contemplati sē. *Postea legunt ome
ne scoz patrū. ad ipsū diem ptinentes. Romani
hanc noctē ita celebrant. Prima die uigilie natal
dni hora nona canunt missā ad scām mariam.
Qua expleta. canunt uespitalē synaxim. deinde
uadē ad cibū. In crepusculo noctis. intrat aplicus
ad uigiliā in p̄fata ecclām. Tam n cantant ibi m̄
tū in m̄tu. s; expletis uigiliis & matutinis. sic in
antiphario continet. ibidē canit missā p̄mā in nocte.
Q^o expleta. uadē ad scām anastasiā canere aliā mis
sā de nocte. Dein p̄gē ad scām petrū. ut ibi uigilias
celebrent ab eo loco ubi inuenint psallere q̄ ibidē
excubant. Ipsi enī intrant ad uigiliā solito tēpore.
in p̄cessu noctis. & canit mutatorū & p̄secunt ordi
nē antiphonarū. Q̄n enī dupla officia in romanoz
antiphariis describunt hac nocte.*

H uigilia natalis stephi in ipsa nocte legunt lectio
nes tres de actib; aploz. p̄ma lectio s̄ continet in capite.

In dieb; illis crescente numero disciploz. vsq; factū ē
aut magnū gaudiū in illa ciuitate. *Postea legunt*

Omelie scōꝝ patrū ad ipsū diē ptinentes.

In uigilia natalis scī iohis euglē. legunt̄ lectiones t̄s de apocalipsi. a capite libri. vsq; q̄a tu creasti omnia. & p̄pt̄ uoluntatē tuā erant & creata s̄c̄. Postea legunt̄

omelie scōꝝ patrū ad ipsū diē ptinentes.

In uigilia natalis scōꝝ innocentū legunt̄ lectiones t̄s de apocalipsi ubi dicit̄. **E**t uidi in dextera sedentis sup̄ thronū. vsq; & facta s̄c̄ tonitrua. & uoces. & fulgura. & t̄re mot̄ fact̄ est magn̄. Postea legunt̄ ome-

lie scōꝝ patrū ad ipsū diē ptinentes.

In octauis dñi filii legunt̄ lectiones. q̄ in uigilia natalis dñi. & si fūnt omelie ad ipsū diē ptinentes.

In uigilia theophanie. lectiones tres de ysaiā.

Prima lectio sic continet in capite.

Om̄s sitientes uenite ad aq̄s. vsq; erit dñs noiatus in signū qd̄ n̄ auferet̄. **S**c̄da lectio sic continet in capite.

Surge. illuminare iherlm. vsq; in tempore ei⁹ subito faciam istud. **T**ercia lectio sic continet in capite.

Gaudens gaudebo in dño. vsq; ocl̄s n̄ uidit d̄s absq; te. que p̄parasti expectantib; te. & postea legunt̄

omelie sanctorū patrū ad ipsū diē ptinentes.

In octauis theophanie legunt̄ lectioēs q̄ in theophā. uel sermones ad ipsū diē ptinentes. Deīn usq; ad septuaḡ ponit̄ epl̄as pauli apli.

In purificatione s̄ marie legunt̄ cantica canticorū. siue omelie ad ipsū diē ptinentes.

De hac festiuitate. id ē yp̄p̄anti dñi. & aliis festiuitatib; s̄ marie. in gestis pontificatib; legit̄ qd̄ sergius papa p̄cep̄t letanias fieri in die p̄sentationis dñi in tēplo.

Ita enī sc̄ptū ē. ut in dieb; annūciationis dñi. dormitationis ac natui-

taas scē dī genitricis marie. & scī symeonis qđ ypa-
 panti dr grece. cū letaniis exeant a scō adriano. &
 ad scām mariā ppl̄s occurrat. Ipsa ḡ die aurora as-
 cendente p̄cedit om̄is clerus & ppl̄s cū letaniis & an-
 typhis ad ecclām scī adriani expectans pontificē.
 Ingress⁹ pontifex in sacriū induit se uestib; nigris.
 si infra septuaḡ euenit. & clerus silr. Deim̄ & iussu
 pontificis inchoat scola antypham. **Exurge dñe ad**
iuua nos. Ps̄. Ds̄ aurib; nr̄is. Et egrediat̄ pontifex de
sacrio cū ministr̄s annuens p̄mo scole ut dicat̄ Gl̄a p.
Demceps uadit ad altare & orat usq; ad expletionē
gl̄e. Post orōnē osculato altari. & dyacono silr hinc
inde. dicit scola uersū. Op⁹ qđ opat̄ es in dieb; eoz & in
dieb; antiq̄s. Antypha expleta stans pontifex ante
altare dicit. Dñs uobiscū. Et cū. s. Orem⁹. Et dyac.
flectam⁹ g. Si tam̄ infra. lxxm. euenerit. Oratio.

Erudi q̄s dñe plebē tuā. & que extrinsecus annua
tribuis deuotione uenerari. int̄ius assequi grē
tue luce concede. Ps̄. Tē exortizet̄ sal & aq̄ ad resp̄gen-
dos cereos. Postea dicant̄ hee sequentes orōes in bene-
dictionē eoz. Sequit̄ sacerdos & dicit. P̄reciosa in
conspectu domini. Mors sanctor̄ eius.

Scā maria mat̄ dñi nr̄i ihu xp̄i. & uirgo p̄petua.
 cū om̄ib; sc̄is. int̄cedere digneris p̄ nobis peccato-
 rib;. ut meream̄ ab eo adiuuari & exaudiri. qui in
 trinitate p̄fecta uiuit & regnat ds̄. p̄ oīa. **B̄ndictio ce-**
leste dñe ihu xp̄e hanc creaturā cere **Frei.**
supplicantib; nob;. & infunde ei p̄ uirtutē scē
crucis tue b̄ndictionē celestē. ut qui eā ad repellen-
das tenebras humano generi tribuisti. talē signa-

culo scē crucis tue fortitudinē & bñdictionē accipi
at. ut in qb; cūq; locis accensa siue posita fuerit.
discedat diabol⁹ & contremiscat & fugiat pallid⁹ cum
omib; ministris suis de habitationib; illis. nec p̄su
mat ampli⁹ inquietare uel illudere seruientes tibi.
Qui cū dō patre & spū scō uiuis & regnas. **Alia.**

Supplices q̄s te dñe. ut emittas sc̄m anḡl̄m tuū
raphaelē. ut qui euulsit & repulit a tob̄ia & sa
ra demonē mortiferū eos infestantē. p̄ hui⁹ cere sc̄ifi
cationē conterat illū & disperdat de cunctis habitatio
nib; colentiū d̄m. de basilicis. de domib;. de angulis.
de lectulis. de rectoriis. de uniuersis locis. in qb; cūq;
famulantes dō habitant & req̄sct̄. dormiunt. uigi
lant. ambulant. & consistunt. nec audeat ille ma
ugn⁹ ampli⁹ inquietare uel pauores immittere sup
illos. q̄s sc̄i crismatis tui unctione fecisti ēē munitos. f.

Benedico te cera in noīe scē trinitatis. **Alia.**
ut sis ubiq; dyaboli effugatio. atq; omniū contu
bernaliū suorū exterminatio. adiuuante eadē scā &
indiuiduali trinitate. que in unitatis essentia uiuit
& regnat d̄s. p̄ om̄ia sc̄la sc̄lorū. **Alia.**

He scē. pat̄ omp̄s. et̄ne d̄s. qui om̄ia ex nichilo cre
asti. & iussu tuo p̄ opa apū h̄c liquorē ad p̄fecti
onē cerei euenire fecisti. & qui hodierna die petiti
onē iusti s̄ymeonis implesti. te humilit̄ dep̄cam. ut
has candelas ad usus hominū. & sanitatē corporū
& aiarū. siue in terra siue in aquis degenarū. p̄ in
uocationē tui sc̄issimi noīs. & p̄ int̄cessionē scē ma
rie semp̄ uirginis. cui⁹ hodie festa deuote celeb̄nt.
& p̄ p̄ces omniū sc̄orū tuorū. bñdicere & sc̄ificare dig

96
neris. & huius plebis tue. que illas honorifice in ma-
nibus portare. teque cantando laudare debet. exaudi
as uoces. de celo sancto tuo. & de sede maiestatis tue. &
propicius sis omnibus clamantibus ad te. quos redemisti pro-
prio sanguine filii tui. Qui tecum & cum spiritu sancto. **Alia.**

Omnipotens sempiternus deus. qui hodierna die unigenitum tuum
in uulnibus sancti symeonis in templo sancto tuo suscipien-
dum presentasti. tuam supplices deprecamur clementiam. ut has
candelas. quos nos famuli tui. in tui nominis magnificen-
tia suscipientes gestare cupimus. luce accensas. benedi-
cere & sanctificare. atque lumine supne benedictionis accen-
dere digneris: quatenus eas tibi domino deo nostro offerendo
digni. & sancto igne tue dulcissime karitatis succensi. in
templo sancto gratie tue representari mereamur. **Per eundem. Alia.**

Hec ihesu christe lux uera. qui illuminas omnem hominem
uenturum in hunc mundum. effunde benedictionem tuam
super hos cereos. & sanctifica eos lumine gratie tue. & concede
propicius. ut sicut hec luminaria igne uisibili accensa
nocturnas depellunt tenebras. ita corda nostra inuisibili
u igne. id est spiritus sancti splendore illustrata. omnium uiciorum
cecitate careant. ut purgato mentis oculo ea cernere
possimus que sancti sunt placita. & nostre salutis utilia. quatenus
post huiusmodi caliginosa discrimina. ad lucem indeficien-
tem peruenire mereamur. pro te christe ihesu. saluator mundi.
qui in trinitate perfecta uiuis & regnas deus. **Per omnia
secula seculorum. Amen. Dominus uobiscum. Et cetera. Sursum corda.**

Gratias agamus domino deo nostro. **Prefatio.**
Omnipotens & salutare. Nos tamen semper deo omnipotenti. re-
rum omnium creatori. laudes assiduas personare. &
munificentie tue indefessas semper grates persolvere.

qui int̄ ceteras mundane conditionis creat̄as. de liq̄
re aeriō p̄ ap̄ū efficac̄iā. cere p̄ciosā fieri uoluisti sub
stantiā. ut tibi inde debiti honoris famulat̄ existe
ret. & nob̄ usus necessari⁹ pueniret. P̄inde inmensā
clem̄tiā tuā dñe supplic̄i obsecram⁹. ut sup̄ has
candelas b̄ndictionis tue mun⁹ infundas. ut om̄s
eas in xp̄i uice manib; portantes. eidē tui sacri spi
raminis gr̄a. qua beac̄ s̄ymeon replet⁹ fuerat. imbui
mereant̄. qui hodierna die unigenitū tuū dñm no
strū ih̄m xp̄m. lum̄ eternū. a parentib; in templo p̄
sentatū. in ulnas suas accepit. & reuelante sp̄u sc̄o.
ita p̄ph̄ando b̄ndixit. *Et dimittis seruu tuū dñe se
cundū ūbū tuū in pace. q̄a uider̄t oculi mei saluta
re tuū. q̄d tibi et̄no patri sc̄oq; sp̄u coet̄nū & coeq̄le
uiuit & regnat in sc̄la sc̄loꝝ.* *Sequit̄ oratio.*

91-7u.
Omp̄s sempit̄ne d̄s. qui p̄ moȳsen famulū tuū. pu
rissimū olei liquorē ad luminaria ante conspectū
tuū iugit̄ concinnanda p̄parari iussisti. b̄ndictionis
tue gr̄am sup̄ hos cereos benign⁹ infunde. q̄ten⁹ sic ad
ministrent lum̄ ext̄ius. ut te donante lum̄ sp̄s tui.
nr̄is n̄ desit̄ int̄ib; int̄ius. *¶. eidē. T̄c̄ aspgant̄ cerei
cū aq̄ b̄ndicta & thure adoleant̄ & illuminent̄. &
interi cantet̄*
a clero. *ā* Lumen ad reuelationem gentium & gloriam

plebis tue isrl̄. *ā* Hodie beata uirgo maria puerum ih̄esū
presentauit in templū. & s̄ymeon repletus sp̄u sc̄o. accepit eum
*Postea accipi
unt om̄s sin*
m ulnas suas. & benedixit deum in eternum.

71
97
gulos cereos de manu pontificis uel editui : & in-
terim canit
antiphona. **A**dorna thalamum tuum syon & suscipe regē

xpm quē uirgo concepit uirgo peperit uirgo post partum quem

genuit adorauit. **D**eum factos dicat hanc ordem.
mp̄s sempit̄ne d̄s q̄ unige-
nitū tuū ante tēpora de te genitū .s; tēporalit̄ de
maria uirgine incarnatū. lum̄ uerū & indefici-
ens ad depellendas humani generis tenebras. et
ad incendendū lum̄ fidei & ueritatis. in mundū mi-
sisti. concede pp̄ci? ut sic ext̄ius corporali. ita etiā
int̄ius luce spiritali meream̄ irradiari. & eūdē .

Ordē expleta. eleuatis scōz reliq̄is & uexillis. cler̄
circuit eccl̄am. & incho-
at scola p̄ uia antiphā. **A**ue gratia plena dei

genitrix uirgo ex te enim ortus est sol iusti ci e illumi-
nans que in tenebris sunt. letare & tu se mor̄ iuste suscipiens
in ulnas liberatorem animarū n̄rarū donantem nobis & re-

surrecti o nem. **A**dorna thalamum tuum syon & sus-
cipe regem xpm. amplectere mariam. que est celestis porta.
ipsa enim portat regem glori e. noui luminis subsistit uirgo
adducens in manib; filium ante luciferum. quem accipiens

symeon in ulnas suas predicauit populo dominum esse
um esse uite & mortis & saluatorem mundi. **Et alie p**
les q̄ huic festiuitati conueniunt canant. **cessiona**
appinquent forib; ecclē. stent p̄ ordinē. & distin
cte moroseq; cantent **R**esponsum accepit symeon
hanc antyphonā.

a spiritu sancto non uisurum se mortem nisi uideret
xpm̄ domini & cum inducerent puerum in templum
accepit eum in ulnas suas. & benedixit deum & dixit. nunc
dimittis do mine seruum tuum in pace.

Et ingrediendo in ecclesiā dicant hanc antyphonam.

Cum inducerent puerum ihm̄ parentes eius. accepit eum sy

meon in ulnas suas & benedixit dñm̄ dicens. nunc dimittis do

mine seruum tuum in pace. **Benedictus dñs dñs isrl̄. sine**
gl̄a pat̄. Postea dicat orō.

O h̄e ih̄u x̄p̄e. q̄ hodierna die in nr̄e carnis substan
tia int̄ hoies̄ apparens. a parentib; in templo
es p̄sentat̄. que symeon uenerabilis senex lumine
sp̄s tui irradiat̄ agnouit. suscepit & benedixit. conce
de pp̄ici. ut eidē sp̄s sc̄i gr̄a illuminati atq; edocti.
te ueracit̄ cognoscam̄. & fidelit̄ diligam̄. **Q̄i cū dō**
patre in unitate eidē sp̄s uiuis & r. **Scdm̄ roma**

nos autē cū appropinquaverint atrio scē marie. facien-
de sē letanie. Hīs expletis ante altare. & ingresso
pontifice uel psbro in sacrariū. inchoat scola antiph.

Suscipimus d's misericordiam. Ipsa die n̄ cantat' g'ia in excel-
sis dō. si infra. lxx. euenerit. dein missa pagit' ordi-
H cathedra scī petri legunt' lectiones. In suo.
que in nataliciis oīū aplōz. siue omelie ad ipsū diē
p̄nentes. **I**n annunciatione scē marie legunt'
tres lectiones de ysaiā p̄pha. P̄ma l' s̄ continet i cap.

Erit in nouissimis dieb; p̄parat' mons dom' dñi
vsq; exaltabit' autē dñs solus in die illa. **Scda lectio**
sic continet in capite. Et adiecit dñs loq' ad achaz
dicens. Pete t' signū a dño dō tuo. vsq; a dieb; sepa-
rationis effraym a iuda cū rege assyrioz. **Tercia lec-**
tio sic continet in capite. Egrediet' uirga de radice
yesse. vsq; ipsū gentes deprecabunt'. & erit nom' ei'
gloriosū. **Denūciatio m̄sis p̄mi. q̄rti. septimi. & decimi.**

Annua nob' ē dilectissimi ieiunioz celebranda fe-
stiuitas. quā mensis illi' sollempnis cursus indi-
cat. Q̄rta & sexta g' feria succedente. solitis eandem
conuentib; exequimur. **Sabboz die hic sac's acturi ui-**
gilia. ut p̄ obseruantia cōpetentē dño purificatis
m̄tib; supplicantes. beatissimo Petro aplō suffra-
gante. a p̄sentib; piclis exui meream' parit' & futis.

Itē inuitatio plebis de ieiunio m̄sis p̄mi. q̄rti. sep-

tim. & decimi.
Pac ebdomada nob' m̄sis illi'
recensenda sē ieiunia. Q̄ p̄p̄t fidē urē dilectionis
hortam'. ut eadē q̄rta & sexta feria solitis p̄cessio-
nib; exequentes sabboz diē uigiliis sollempnib; exple-
am'. q̄ten' aplīcis suffragantib; meritis. p̄piciatio

nē dī nr̄i. p̄seuerantia debite seruitutis obtineat.

Denunciatio ieiuniorū p̄mi. q̄rti. septimi & decimi

Anniūsariū fr̄s km̄i ieiunū quo & corp̄is **mensis.**

acquirūt & aīe sc̄itas. celebrationē faciendā. nos cōmonet illi⁹ m̄sis instituta deuotio. Q̄rta ḡ & sexta feria solito conuenientes occurſu. offeram⁹ dō spiritalē ieiunū. Die ū sabb̄i apud beatū petrū cui⁹ int̄cessionib⁹; nos credim⁹ adiuuandos. sc̄as uigiliās xp̄iana pietate celebrem⁹. ut p̄ hanc institutio nē salutiferā peccatorū sordes q̄s corp̄is fragilitate contraxim⁹. ieiuniis & elemosinis abluam⁹. auxiliante dño nr̄o ih̄u xp̄o. q̄ cū patre & sp̄u sc̄o.

iii⁹ m̄sis ieiunia. in hac ebdomada nob̄ s̄c̄ tenenda. Id̄oq; oram⁹ sc̄am fidē ur̄am. ut q̄rta. sexta. septimi. uel decimi m̄sis ferias ieiunem⁹. quaten⁹ inherendo mandatis diuinis. p̄piciationē dī nr̄i. p̄seuerantia debite seruitutis obtineam⁹.

Itē ordo uin̄s.

In p̄mo m̄se q̄rta & sexta feria uel sabb̄o p̄ma ebdomada m̄sis ipsi⁹. primū ieiunū celebrat̄. Sc̄dm̄ tēporis ieiunū. in q̄rto m̄se. in sc̄da ebdomada ipsi⁹ m̄sis. iiii. & .vi. feria ul' sabb̄o cōsumat̄. Terciū tēporū ieiunū. septimi m̄sis id ē septembris. t̄tia ebdomada ipsi⁹ m̄sis. iiii. & .vi. fer̄ ul' sabb̄o cōsumat̄. Q̄rtū tēporis ieiunū. & decimi m̄sis id ē decēbris. q̄rta ebdomada. iiii. & .vi. fer̄. ul' sabb̄o p̄ximo añ natale dñi cōplet̄. Et si uigilia natalis dñi in sabb̄o eueniet. in antecedente ebdomada sup̄scriptū ieiunū die sabb̄i celebrat̄ q̄n̄ duodecī lectiones legunt̄. & cū missis & oblationib⁹; ipsa ieiunia cōsumant̄. & t̄c̄ facti ordines in eccl̄a romana. de eis q̄ dicunt̄ cardinales traditi. consueuerūt. Et in ipsis q̄tuor sup̄scriptis m̄siū tēpib⁹; quicūq; die dom̄n̄o aplic⁹ uoluerit ad

sacros ordines parrochianos. clericos. p om̄s eccl̄as si necesse fu-
erit b̄ndict. Or̄o post cōmunionē n̄ habet̄ sup ppl̄m in m̄se p̄-
mo id ē martio. q̄a istud officiū frequēt̄ circa noctē d̄nicā so-
let finiri. in q̄ minime genu flectit̄. Si aut̄ ipsa ebdomada in
m̄se. iiii. euenit. ieiuniū faciunt. iiii. & .vi. fr̄. & sabbo. usq;
ad horā nonā. & hee lectiones legunt̄. q̄ in m̄se q̄rto sc̄pte s̄c̄.
cū responsoriis q̄tuor. & b̄ndict̄ es. & tractu. Sim aut̄ n̄ tēpe
suo agit̄. cū lectiones legunt̄. n̄ p̄nunciet lector lectio libri. s;
mehoet & legat lectoēs in sensu sic̄ epl̄e pauli in dieb; d̄nicis
legunt̄. Si ū tēpe suo agit̄. t̄c̄ p̄nunciet lectio libri. S̄iñ & in reli-
q̄s tēpib;. In. lxx. pont̄ eptaticū usq; in q̄ntā decimā diē añ
pascha. Septuagesima uidet̄ dici posse. p̄p̄t. lxx. dies. q̄ s̄c̄ ab
ipso die ad sabbm̄ añ octauas pasche. q̄ die alba tollunt̄ uesti-
m̄ta anup̄ bapuzatis.

Porro. lxx. inde dici potest. q̄a. lxx. s̄c̄ dies usq; ad mediū pasche.
q̄d ē fr̄. iiii. paschalis ebdomade.

Quāgesima ū. q̄a d̄c̄rit usq; in diē sc̄m̄ resurrectionis d̄nic̄e.
Quāgesima etiā cū d̄nica sua c̄rit ad mysticū pascha hebreoy.
q̄d d̄ns n̄r̄ ih̄c̄ xp̄c̄ cū discipulis suis celebrauit. q̄d nos dicim̄
cenā d̄ni. **S**eptuagesima ḡ ut p̄dictū ē computat̄ sc̄dm̄ ty-
tulationē sac̄m̄tarū. & ancypharū. nouē ebdomadib;. ante
pascha t̄minat̄ in sabbo paschalis ebdomade. Ppl̄s d̄i in baby-
lone detent̄ ē captiuus. lxx. annis. Q̄b; expletis. reūsus ē
ibr̄lm̄. Id̄o auctor officiū n̄r̄i. septuagesimā posuit in officiis
n̄ris. ut hoc tēpe delictis abstinendo ostenderem̄ in n̄r̄a coy-
ūfatione. q̄lit̄ p̄ om̄e temp̄ sc̄li uiuere debeant. q̄ post bapuz-
m̄ peccatis se alienant a celesti ir̄lm̄. Q̄ p̄p̄t̄ aliā illo tēpore
n̄ cantat̄ ap̄d nos. s; tract̄ id ē iuct̄. nec gl̄a in excelsis d̄o. q̄ s̄c̄
cantica celestia. & in q̄b; d̄a locis dalmaticarū usus int̄mit-
tit̄. Greci p̄ximā ebdomadā. id ē sexagesimā sc̄ificant suo ie-

iuuio. Clerici nri auctore telephoro papa sequentē. id ē q̄nq̄ge
simā. q̄ constituit vii. ebdomadaru ieiuniū ante pascha.

Ordo sup̄ p̄ e h i t e h r e s.

Feria quarta. id est in capite ieiunii. ueniunt ad
collectā. hac die flectam⁹ genua p̄nunciet dya
con⁹. & dicat⁹ orō sup̄ pplm̄ cū inclinatione capitis.
In p̄mis p̄monere debet sac̄dos om̄s xp̄ianos ex sac̄s
scriptarū testimoniis. q̄ten⁹ in capite ieiunii ad ue
rā confessionē uerāq; penitentiā festinanti⁹ accedat.
Deniq; ammonendi s̄t. ut in cena dñi redeant ad re
conciliationē. Si ū inest causa aut itineris aut cui⁹
libet occupationis. aut forte ita hebes ē. ut ei hoc
sac̄dos p̄suadere nequeat. iniungat ei tam q̄dragesi
malē q̄m annualē penitentiā. & reconciliet eū sta
tim. Sic autē sacrificiū offerre n̄ debent nisi ep̄i uel
ps̄bri. q̄b; clauēs regni celestis tradite s̄t. sic nec iudi
cia ista. ali⁹ usurpare debet. Si autē necessitas euene
rit. & ps̄br n̄ fuerit p̄sens. dyacon⁹ suscipiat peni
tentē ac det sc̄am cōmunionē. Deniq; cū sac̄dos sus
cepit penitentē. si laic⁹ est. dimisso baculo. q̄s q̄s ū
ille ē. siue laic⁹ siue cleric⁹. seu monach⁹. suppliciter in
clinat se ante sac̄dotē. humili⁹q; faciat confessionē.
dicente sac̄dote orōes & p̄ces que subscripte s̄t in or
dine penitentiali. Deīn mittend⁹ ē cinis sup̄ caput pe
nitentis his uerbis. **M**emento homo q̄a puluis
es. & in puluere reuerteris. **S**tatimq; imponendū
ē ciliciū his uerbis. **C**ontere cor tuū. & humilia
aiām tuā in cinere & cilicio. Cor enī humiliatū d̄s
n̄ despiciet. **S**equitur oratio.

Assit q̄s dñe huic famulo tuo inspiratio gr̄e salu

705
taris. que cor ei? fletuū ubertate resoluat. sicq; ma-
cerando conficiat. ut iracundie tue motus. ydonea
satisfactione compescat. **Posth̄ eiciend⁹ est ab**
ecclā. & tali modo increpand⁹. Ecce eiceris hodie
a sinu matris ecclē p̄t̄ peccatū tuū. sicut adā pri-
mus homo eiect⁹ est a parad̄yso p̄t̄ transgressionē
suā. **Sequit̄ respon-**
sorium.

In sudore uultus tui i uesceris pane
tu o dixit dominus ad adam. cum opatus fueris terram. n̄
dabit fructum suum s; spinas & tribulos germinabit tibi.

Deo qđ obedisti uoci uxoris tue plus qm̄ mee maledicta terra

Eodē die sit collecta ad scām
anastasiā. & p̄mit̄ aḡt̄ b̄ndictio

mo pe tu o. Honda. **mp̄s sempit̄ne d̄s**

Incinerū.
parte metuentib; . p̄picare supplicanti; . &
mittere dignare sc̄m̄ angl̄m̄ tuū de celis. qui b̄ndicat
& sc̄ificet hos cineres. ut sint remediū salubre. om̄ib;
nom̄ sc̄m̄ tuū humilit̄ imploranti; . ac semet ipsos
p̄ conscientia delictorū suorū accusanti; . atq; ante
conspectū diuine clem̄tie tue facinora sua deploran-
ti; . uel serenissimā maiestacē tuā supplic̄t̄ obnyceq;
flagrantib; . & p̄sta p̄ inuocationē sc̄issimi nōis tui.
ut quicūq; eos sup̄ se aspserint p̄ redēptionē peccōrū
suorū. corp̄is sanitatē. & aīe tutelā p̄cipiant. **Aua.**

Ins qui n̄ mortē s; penitentiā desideras peccōrū. fra-
gilitatē conditionis humane benignissime respi-
ce. & hos cineres qđ causa p̄ferende humilitatis atq;

promerende uenie capitib; nr̄is imponi decernim?
b̄ndicere p̄ tua pietate dignare. ut qui nos cineres
eē. & ob prauitatis nr̄e meritū. in puluere reuerfu-
ros cognoscim?. peccōꝝ omnīū ueniā. & p̄ma peni-
tentib; rep̄missa. miscōit̄ consec̄ meream̄. *¶. Aua.*

Ds qui humiliatione flecteris. & satisfactione pla-
caris. aurē tue pietatis inclina p̄tib; nr̄is. & ca-
pitib; seruoꝝ tuoꝝ. horū cinerū asp̄sione attactis.
effunde p̄picius grām tue b̄ndictionis. ut eos & spū
cōpunctionis repleas. & que iuste postulauerint ef-
ficacit̄ tribuas. & concessa. p̄petua stabilitate inta-
cta manere decernas. *¶. Aua.*

Om̄ps sempit̄ne d̄s qui n̄iuitas in cinere & cil-
icio penitentib;. indulgentie tue remedia p̄sta-
sti. concede p̄pici. ut sic eos imitem̄ habitu. q̄ten? ue-
nie p̄seq̄mur obtentu. *¶. Sequitur antypha.*

Aaudi nos domine quoniam benigna est misericor dia tua secun-
dum multitudinem miserationum tuarum respice nos domine.

Ps̄ Saluū me fac d̄s qm̄ intrauerē aque usq; ad animam meam.

Hic ponendi s̄t cineres sup̄ capita eoz. Antypha.

Immutemur habitu in cine re & cilici o ieiunemus & plore-
mus ante do mi num qui a multūm mise ricors est dimittere

Oyacon? dicat. flectam? g.
peccata no stra deus no ster. *Postea leuate. Seq̄t̄ oratio.*

Concede nobis q̄s dn̄e p̄s̄idia milicie xp̄iane sc̄is

inchoare ieiuniis. ut contra spirituales nequicias
pugnaturi. continentie muniamur auxiliis. *P. ad p
cessionem p uia
antiphona.*

*I*uxta uestibulum & altare plorabant sa
cerdotes & leui te ministri domini & dicent parce domine
parce populo tu o & ne dissipet ora clamantium ad te do
mi ne.

*P*arce domine parce populo tuo quem redemisti *xpe*

Re Emendem?

sanguine tuo. ut non in eternum irascaris nob. *v Peccauim?*
*Cantent & alia huic diei congruentia. huius finitis
secunt letanie. dehinc statio ad scam sabinam.*

H q̄ta ebdomada. xl. & in q̄ta fr̄ uarietas e pad
lectione uni^o lectionis & uni^o responsorii. Prima eni
lectio ezechielis pphe ita inchoat. *H*ec dicit dñs

dñs. Scificabo nom meū. *Gr̄* Venite filii audite me.

Alia lectio ysae pphe. Hec dicit dñs dñs. Lauamini.

mundi estote. Gr̄ Beata gens. *Memorata q̄ta fr̄a*

apud cultores ecclē in ap̄tione auriū dr. Eadē die

agit̄ scrutiniū tciū. qđ maximū est int̄. vii. scruta

nia. Eadē die tangunt̄ aures & nares cathecumi

noz digitis psbroz. Eadē die instruunt̄ de auctori

b; & inctis q̄tuor eugloz. Eadē die p̄cipiunt ordē

dnicā & s̄ymbolū ad reddendū in sabbo scō pasche.

tey b̄ndictio cineris ad eos qui scrutania s̄e habitū

*H*oreizo te cinis. in noie *S & baptizari desidat.*

di patris om̄ipotentis. & ihu xpi filii ei? & sp̄s

sci. qui te p ignē in fauillā conuertī p̄cepit. ut sic

iussione dī p̄ sc̄m moysen famulū ei⁹ cinis ut tūle in
p̄plo asp̄sus. om̄nē congregatiōē isrl̄ sc̄ificauit. ita
tu exorcizat̄ in noīe sc̄e trinitatis. asp̄sus in eos qui
scrutinia s̄e habituri eos sc̄ifices. ut diabol⁹ n̄ lateat
s̄; manifestec̄ atq; expellat̄. ut puri & sinceri inueni

Te item rogam⁹ & petim⁹ *Alia.* **S** antē. f.
Ap̄at̄ om̄ps. ut sicut nimitarū ppl̄s. ad p̄dicati
ōnē iōne pp̄he. miscd̄am tuā dñe exorantes. suoz ue
niā peccōz consequi meruer̄t. ita & hū qui ad tuā
grām p̄cipiendā uenire desiderant. amputatis carna
lib; maculis p̄ sacri baptismatis regeneratiōē suoz
finē constituant uicioz. f. *Incipit ordo ul' denūci
atio scrutiniū ad electos. q̄d. iiii. ebdomada in. xl. sc̄da*

Scrutiniū diem dil̄mi fr̄s quo *S feria inicit̄.*
Delecti n̄ri diuinit̄ instruant̄ imminere cognoscite.
ibidēq; sollicita deuotione. succedente sequenti q̄rta
feria. circa horā terciā conuenire dignemini. ut ce
leste m̄ysteriū quo dyabolus cū sua pompa destru
it̄. & ianua regni celestis ap̄it̄. inculpabiles dñō iuuas
te ministeriū pagere ualeam⁹. f. *Ut autē ad eccl̄am
ueniunt sic dixim⁹ q̄rta fr̄a hora t̄cia. scribant̄ noīa
infantū uel eoz q̄ ipsos susceptū s̄e. & uocent̄ ab aco
luto in eccl̄am p̄ noīa ul' ordinē sic scripti s̄e. ita dicen
do. Iue puer. h. & sic p̄ singlōs statuānt̄ masculi seoz
sū ad dexterā partē. Iua uirgo. h. & sic p̄ singlās sta
tuānt̄ femine seorsū ad sinistrā partē. & in primis
ps̄br̄ inuocato noīe infantū dicat. **A**brenuncias
sathane. & Abrenuncio. **I**nt̄. **E**t om̄ib; pom
pis ei⁹. & Abren̄cio. **I**nt̄. **E**t om̄ib; opib; ei⁹.
& Abren̄cio. **D**einde dicat. **C**redis in d̄m pat̄re dī*

potentē creatorē celi & t̄re. *R. Credo. Int̄r.* **C**re-
dis & in ih̄m xp̄m filiū ei⁹ unicū. dñm nr̄m. natū
& passū. *R. Credo. Int̄r.* **C**redis & in sp̄m sc̄m. sc̄am
eccl̄am catholicā. sc̄oz cōmunionē. remissionē pecca-
toz. carnis resurrectionē. & uitā eternā. *R. Credo.*
Tunc insufflet infaciem ei⁹ trib; uicib; dicens.

Exi immunde sp̄s. & da locū sp̄i sc̄o paracl̄yto. *Et*
t̄ primit⁹ faciat ps̄br in singl̄oz frontib; crucē cū
pollice dicendo ita. I n noīe patris & filii & sp̄s sc̄i.
t̄ imponens manū sup caput infantuli dicat or̄.

Om̄ps sempit̄ne d̄s pat̄ dñi nr̄i ih̄u xp̄i. respicere dig-
nare sup h̄c famulū tuū. h̄. quē ad rudim̄ta fidei
uocare dignat⁹ es. omnē cecitatē cordis ab eo expelle.
dirumpe om̄s laqueos sathane. q̄b; erat colligat⁹.
Aperi ei dñe pietatis tue ianuā. ut signo sapientie tue
imbut⁹. omniū cupiditatū fetorib; careat. & ad sua-
uem odorē p̄ceptoz tuoz letus t̄ in eccl̄a tua deser-
uiat. & p̄ficiat de die in diem. ut ydoneus efficiat⁹
accedere ad grām baptismi tui p̄cepta medicina. *¶ e.*
It̄ sup feriās faciat filr. & postea b̄ndicat salē hoc m̄.

Exorcizo te creatura salis. in noīe d̄i patris om̄ipo-
tentis. & in karitate dñi nr̄i ih̄u xp̄i. & in uirtu-
te sp̄s sc̄i. Exorcizo te p̄ d̄m uiuū. p̄ d̄m uerū. q̄ te ad
tutelā humani generis p̄creauit. & p̄plō uenienti
ad credulitatē p̄ seruos suos consecrari p̄cepit. P̄m
rogam⁹ te dñe d̄s nr̄. ut hec creatā salis. in noīe sc̄e
trinitatis efficiat⁹ salutare sacramtū ad effugandū
inimicū. quā tu dñe sc̄ificando sc̄ifices. b̄ndicendo
b̄ndicas. ut fiat om̄ib; accipientib; p̄fecta medicina
p̄manens in uiscerib; eoz in noīe dñi nr̄i ih̄u xp̄i

qui uenturus est. **Et mittat in ora infantuū de ipso sale p̄ singulos dicens.** Accipe salem sapientie ppiciat̄ in uitā eternā. **Pax tecū.** Et cū spū t.

Ds patrū nr̄oz. d̄s uniuēse conditor. **Seq̄r orō.** ueritatis. te supplices exoram⁹. ut h̄c famulū tuum. h̄. respicere digneris ppici⁹. & hoc primū pabulū salis gustantē. non diut⁹ esurire pmittas. quomin⁹ expleat̄ cibo celesti. q̄ten⁹ sit semp̄ dn̄e spū feruens. spe gaudens. tuo semp̄ nōi seruiens. P̄duc eū dn̄e ad noue regenerationis lauachrū. ut cū fidelib; tuis p̄missionū tuarū et̄na p̄mia consequi mereat̄. **Inde ū exeant foras eccl̄am expectantes** ¶.

horā q̄ndo reuocent̄. Tē primū incipiat clerus antypham ad introitū. **Q**uī sc̄ificat̄ fuerit. **Ps̄** Confitemini. **Qua finita:** dicat ps̄br̄ hanc orationē.

Qa q̄s dn̄e electis nr̄is. ut sc̄is edocti m̄ysteriis. & renouent̄ fonte baptismatis. & int̄ eccl̄e tue m̄bra numerent̄. ¶. **Postea in sede sua sedeat & dicat diacon⁹.**

Cathecumini p̄cedant. **Et uocent̄ infantes ab acolyto p̄ noīa p̄ ordinē ut sc̄pti s̄t. & statuānt̄ ut p̄us. & postmodū ammonēant̄ a dyacono ita.** **Orate electi. flectite genua. Et postq̄. orauerint. diacon⁹ dicat.** **Leuate. cōplete orōnē ur̄am in unū. & dicite amen. Et respondeant om̄s. Am̄.** **Itē dicat diacon⁹.**

Signate illos. accedite ad b̄ndictionē. **Et signent̄ infantes in frontib; patrini ul' matrine de pollicib; suis dicendo.** **I**n noīe patris & filii & sp̄s sc̄i. **Tūc ueniat acolyt⁹ uerū faciens crucē in frontib; singloꝝ dicens.** **I**n noīe patris & filii & sp̄s sc̄i. **Et imponat manū sup̄ eos excelsa uoce h̄is uerbis.**

Ds abrahā. d's ysaac. d's iacob. d's qui moyſi famu
 lo tuo in monte ſynai apparuiſti. & filios iſrl'
 de terra egypti eduxiſti. deputans eis anglm̄ pieta
 tis tue. q̄ custodiret eos die ac nocte. te q̄s dñe. ut mit
 tere digneris ſc̄m anglm̄ tuū. ut ſimilit̄ custodiat &
 h̄c famulū tuū. h. & pducat eū ad grām baptiſmi
 tui. f. **Et uertat ſe ad feminas. & faciat crucē in
 frontib; earū ut ſup̄. & imponat manū ſup̄ capita**

Ds celi. d's terre. d's angelorū. **I ſingl̄az dicens.**
 d's ppharū. d's martyrū. d's confessoꝝ. d's uirgi
 nū. d's omniū bñ uuentū. d's cui omnis lingua
 confitec̄. & om̄e genu flectit̄. celeſtiū. terreſtriū. & in
 fernoz. te inuoco dñe. ut hanc famulā tuā. h. pdu
 cere digneris ad grām baptiſmi tui. **Et annunciet
 dyacon⁹ dicens. O rate electi. flectite genua. Et re
 liq̄ ut p̄us. & ſignent patrim. & ſeq̄tur ali⁹ acolit⁹.
 & ſup̄ masculos faciat crucē. ſic̄ p̄or fecerat. & im
 ponens manum ſup̄ eos dicat.**

Audi maledicte ſathanas. adiurat⁹ p̄ nom̄ eterni
 dī. ſaluatoris nr̄i filiū ei⁹ potentia cū tua uict⁹
 inuidia. tremens gemens q; diſcede. Nichil tibi ſit
 cōmune cū ſeruo dei iam celeſtia cogitante. abre
 nunciaturo tibi a ſc̄lo tuo. & beata immortalitate
 uicturo. Da ḡ honorē aduenienti ſp̄ū ſc̄o. qui ex
 ſūma celi arce descendens. pturbatis. fraudib; tuis.
 diuino fonte purgatū pectus. id eſt ſc̄ificatū deo
 templū & habitaculū pficiat. & ab om̄ib; penitus
 noxiis p̄teritoꝝ criminū liberat⁹ ſeruus dī. h. grās
 penni dō referat ſemp. & bñdicat ei⁹ ſc̄m nom̄ in ſe
 cula ſc̄loꝝ. **Item ſup̄ feminas ſimilit̄ faciens cru**

cem imponat manum sup eas dicens.

Dſ abrahā. dſ yſaac. dſ iacob. dſ qui trib; iſrl
monuisti. & ſuſannā de falſo crimine liberaſti. te
ſupplex deprecor dñe. ut liberaſ hanc famulā tuā. h.
& pducere eā digneris ad grām baptiſmi tui. *Itē
dicat dyacon? O*rate electi. flectite genua. *Et ſig
nent patrum uel matrum ut ſupri? Inde tci? acolit?
faciat crucē in frontib; pueror; ſic anterior fecerat.
& imponat manū ſup capita eorū dicens.*

Exorcizo te immunde ſpſ in noīe patris & filii &
ſpſ ſcī. ut exeat & recedas ab hoc famulo dei.
Ipſe enī tibi impat maledicte. dampnate. q̄ pedib;
ſup mare ambulauit. & petro mergenti dexterā
porrexit. *Itē ſup feminas faciens crucē ut p̄us. im
ponatq; manum ſup capita eorū dicens.*

Exorcizo te immunde ſpſ. p̄ patrē & filiū & ſp̄m
ſc̄m. ut exeat & recedas ab hac famula dī. h. Ipſe
enī tibi impat maledicte. dampnate. qui ceco nato
oclos apuit. & q̄triduanū lazarū de monumento
ſuſcitauit. *Et ammoneat iterū dyacon? O*rate ele
cti flectite g. & reliq̄ ſic antea. *Et ſignent patrum
uel matrum ſic p̄us. & t̄ p̄ſbr̄ accedat & faciens cru
cem in ſingulorū frontib; ſicut pri? & imponat
manū ſup capita ipſorū dicens hanc orationem.*

Ternā ac iuſtiſſimā pietatē tuā deprecor dñe ſc̄e.
pat̄ omp̄s. et̄ne dſ luminis & ueritatis. ſup h̄c
famulū tuū. h. ut digneris eū illuminare lūie in
telligentie tue. Munda eū & ſc̄ifica. da ei ſcientiā
uerā ut dign⁹ efficiat̄ accedere ad grām baptiſmi
tui. Teneat firmā ſpem. conſiliū rectū. doctrinā

scām. ut apt' sit ad p̄cipiendā grām baptismi tui.

Ite ipsū faciat sup ferias sūr dicens eandē orōnē.

Eternā ac iustissimā. *ut s̄. Iste om̄ib; consummatis iterū ammonēant' a dyacono ita.* **O**rate electi. flectite genua. Leuate complete orōnē urām in unū & dicite am̄. *Et respondeant om̄s am̄. Iterū dicat dyac.*

Signate illos. *state cū disciplina & silentio. Iterū signent patrum uel matrum ut supi. Inde reuertat' ad sedem suā. & legat'. lectio ezechielis pphete.*

Dec dicit dñs. **E**ffundā sup uos aquā mundā. et mundabimini ab om̄ib; inquināntis ur̄is. & ab uniūsis ydolis ur̄is mundabo uos. & dabo uobis cor nouū. & sp̄m nouū ponā in medio ur̄i. & auferā cor lapideū de carne ur̄a. & dabo uob' cor carneū. & sp̄m meū ponā in medio ur̄i. & faciā ut in p̄ceptis meis ambuletis. & iudicia mea custodiat' & opemini. & habitabit' in t̄ra quā dedi patrib; ur̄is. **E**teritis m̄ in ppl̄m. & ego ero uob' in d̄m. & saluabo uos ex uniūsis inquināntis ur̄is. **D**icit dñs om̄ps. **Sequit'** **respons' uel grad.** *Q's sic dñs d̄s nr̄. Suscitans. Aspiciā uos & crescere faciā.*

Postea ammonēat' a diacono ita. **a**the cumini recedant. **S**i q's cathecumin' est recedat. omnes cathecumini recedant foras. & egrediant' de ecclā ipsi electi expectantes p forib; usq; dū cōpleta fuerint missarū sollempnia. **Dein legat' eugl̄m. sc̄dm math̄m.** **h̄ ill'.** Respondens ih̄c dixit. Confiteor t' pat̄. dñe celū & terre. qui abscondisti hec a sapientib; & prudentib; & reuelasti ea paruulis. Ita pat̄ qm̄ sic fuit placitū ante te. Omnia m̄ tradita s̄t a patre meo. Et nemo nouit filiū nisi pat̄. neq; pat̄e q's nouit nisi fili'. & cui

filii uoluerit reuelare. Venite ad me omnes qui laboratis
et onerati estis. et ego reficiam uos. Tollite iugum meum
super uos. et discite a me quia mitis sum et humilis corde.
et inuenietis requiem animabus uestris. Iugum enim meum suauis est.
et onus meum leue. *off. Benedicite gentes. Et offerantur obla-
tiones a parentibus: uel ab ipsis qui ipsos suscepti sunt. et
imponat ipsas sacerdotes super altare. dicens orationem.*

Miseratio tua domine ad hec percipienda mysteria *Secr.*
famulos tuos. H. quos et puebat competere. et deuota
conuersatione producat. P. *Infra canonem ubi dicit.*
emito domine famulorum famularumque tuarum. qui electos tuos
suscepti sunt ad sanctam gratiam baptismi tui. recitent nomina
uirorum ac mulierum qui ipsos infantes suscepturi sunt.

Hanc ergo oblationem seruitutis *Ita infra agendum.*

Hic. s. et cuncte familie tue. quos domine ut placatus accipi-
as quam tibi offerimus pro famulis et famularibus tuis. quos ad
eternam uitam. et eternum gratie tue donum eligere atque uoca-
re dignatus es. *Hoc expleto recitentur nomina electorum postquam
recitata fuerint dicat. Nos domine fonte baptismatis
innouandos. spiritus tui munere. ad sacramentorum tuorum ple-
nitudinem. poscimus preparari iubeas. Diesque nostros. Co-
mune dico uobis quicquid orantes. Post communionem.*

Adesto domine quos nostre redemptionis effectibus. ut quos sacra-
mentis eternitatis instituis. eisdem preceas dignantur ap-
tandos. P. *Sup. populum.*

Suppliciter domine sacra familia munus tue miserationis
expectat. concede quos ut quod te iubente desiderat. te
largiente percipiat. P. *Post finem uero missarum sollempnibus
communicent propter ipsos infantes. Deinde annunciet presbiter
ut in ipsa ebdomada reuertantur ad scrutinium. ita dicens.*

105

Die sabbati ueniente. colligite uos tempus ad eccle-
sia illa. *iii.* Venientes aut omnes ad ipsum die sicut de-
nunciatum fuit. faciant scrutinium. & missa p omne or-
dine sic superius scriptum e. Missa ebdem qrite. que p se

Omnes sempiternus deus. *Oratio.* *Sanctio secundo celebrat.*
ecclesiam tuam spirituali fecunditate multiplica. ut quae se-
generatione terreni. fiant regeneratione celestes. *Ps.*

Remedii sempiterni munera domine letantes offerimus. *Secunda.*
suppliciter exorantes. ut eadem nos condigne uenerari.
& p saluandis congruent exhibere perficias. *Ps.* *Intra ca-*
nonem. ut supra. *Post comunione.*

Tu semper quos domine tuam attolle benignam familiam. tu dis-
pone correctam. tu propiciam tuere subiectam. tu guberna
perpetua bonitate saluandam. *Ps.* *Sup populum.*

Tu famulis tuis quos domine bonos mores placat insti-
tue. tu eis quod tibi placitum est dignanter infunde. ut
& digni sint. & tua ualeant beneficia permereri. *Ps.* *Iterum*
annunciet presbiter qualem die uoluerit in sequenti ebdoma-
da quae est ab initio quodragesima quinta ita dicendo.

Illa fratrum ueniente. colligite uos tempus ad ecclesiam illam
qualem eis denunciauit. Et ut uenerint ad ecclesiam die
quo eis fuerit denunciatum. clamat diaconus & dicit.

Catechumini procedant. Et uocentur infantes ab acolyto
per noia uel ordinem ut prius. *Ordo.* *Ad missam ebdem*
iii. fra. iii. que p scrutinio tertio celebrat in aurium ap-
erione. *Oratio.* *Quoniam sanctificatus fuero.* *Collecta.*

Concede quos domine electis nostris. ut sanctis edocti mysteriis. &
renouentur fonte baptismatis. & in ecclesia tua membra
numarentur. *Ps.* *Et faciant scrutinium per omnia. sic illis du-*
ob; poribus diebus fecerit. usque ad id ubi dicit. *Signate*

illos. stete cū disciplina & silentio. *Et tē legant̄ due lecti
ones in auriū aptione. Lectio ysaie prophete.*

Hec dicit dñs. Audite audientes me. & comedite bonū.
& delectabit̄ in crassitudine aiā urā. Inclinate aurē
urām. & uenite ad me. audite & uiuet aiā urā. & feriā
uobiscū pactū sempitnū. miscōas dauid fidelis. Ecce te
stem pplis dedi eū. ducē ac p̄ceptorē gentib;. Ecce gentē
quā nesciebas uocabis. & gentes que te n̄ cognouerūt ad te
current p̄p̄t̄ dñm d̄m tuū. & sc̄m isrl̄ q̄a glorificauit te.
Querite dñm dū inueniri potest. inuocate eū dū p̄pe ē.
Derelinquat impi⁹ uia suā. & uir iniquus cogitationes
suas. & reuertat̄ ad d̄m. & miserebit̄ ei⁹. & ad d̄m nr̄m
qm̄ mult⁹ est ad ignoscendū. *Gr̄. Venit̄ filii audite me. Itē*

alia lectio. Lectio eplē bī. p. apli. ad colosenses.

Frs. Expoliantes uos ueterē hoiēm cū actib; suis. &
induentes nouū. eū qui renouat̄ in agnitionē sc̄dm
ymaginē ei⁹ qui creauit eū. Ubi n̄ est gentilis & iude
us circūcisio & p̄puciū. barbarus & scita. seruus & li
ber. s; om̄ia. & in om̄ib; xp̄c. Induite uos ḡ sicut electi d̄i
sc̄i & dilecti. uiscera miscōe. benignitatē. humilitatē. mo
destiā. paciētiā. subportantes inuicē. & p̄donantes
uobismet ipsis. si q̄s habet adūsus aliquē querelā. sic
dñs donauit uob. ita & uos. Sup̄ om̄ia autē hec. karita
tē habentes. q̄d est uinculū p̄fectionis. & pax xp̄i exul
tet in cordib; ur̄is. in qua uocati estis in uno corpe. &
grati estote. Verbū xp̄i habitet in uob̄ abundantē. in
om̄i sapientia docentes & cōmonentes uosmet ipsos.
psalmis. ymnis. canticis spiritalib;. in grā cantantes
in cordib; ur̄is dño. Om̄e q̄d cūq; facitis in ūbo uel in
ope. om̄ia in noīe ih̄u. gr̄as agentes dō patri p̄ ipsū.

106
GR Beata gens. Inde ū pcedant q̄tuor diaconi de sacrario
cū q̄tuor libris euglōz. p̄cedentib; eos duob; candelab;.
cū thuribulo & incenso. & ponant ipsa euglā sup q̄tuor
angulos altaris. & anteqm̄ aliq̄s eoz legat. tractet ps̄br̄

Apturi uobis filii euglīa. id est gesta **I**his ūbis.
diuina. p̄us ordinē insinuare debem; q̄d sit euglīm.
& unde descendat. & cui in eo uerba ponant. & q̄re q̄tu
or sint qui hec gesta scripserant. uel qui sint ipsi q̄tuor
qui diuino spū annunciante a p̄phā signati s̄t. ne forte
sine hac ordinis ratione uel causa. stuporē uob in m̄tib;
relinquam;. Et q̄a ad hoc uenistis. aures uob apiant.
ne incipiat uob sensus uest obtundi. Euglīm d̄r p̄prie
bona annunciatio. Que utiq; annunciatio ē ihu xp̄i
d̄m̄ n̄ri. Descendit autē euglīm ab eo q̄d annunciet. &
ostendit q̄d is qui p̄ p̄phās suos loq̄bat. uenit in carne.
sicut scriptū ē. Qui loquebar. ecce assum. Explicantes
autē breuitē q̄d sit euglīm. uel qui sint hū q̄tuor. q̄ p̄ pro
phetā ante monstrati s̄t. n̄c sua q̄q; nōia. singlis assigne
m̄ indicūs. At enī p̄phā ezechiel. & similitudo uult eoz.
ut facies hoīs. & facies leonis. a dextris illi;. & facies ui
tuli. & facies aquile. a sinistris illi;. Hos q̄tuor. has figu
ras habentes. euglīstas ēē. n̄ dubiū ē. s; nōia eoz qui
euglīa scripser̄t hec s̄t. Matheus. Marcus. Lucas. Ioh̄s.
His expletis annunciet d̄yacon; dicens. **S**tate cū si
lento audientes intente. & t̄ accipiens un; d̄yacon;
desup angulo p̄mo altaris sinistro librū euglīi p̄ceden
tib; ante eū duob; candelabris cū thuribulo. ascendat
ad legendū. & dicat. **D** n̄s uobcū. **I**niciū sci euglīi. se
cundū math̄m.
Liber generationis ihu xp̄i. **A**brahā genuit ysaac.
filii dauid. filii abrahā. abrahā genuit ysaac.

Ysaac autē genuit iacob. Iacob autē genū iudā & fr̄s ei⁹.
iudas autē genū phares & zara de thamar. Phares autē
genū esrom. esrom autē genū aram. Aram autē genū amina
dab. aminadab autē genū naason. Naason autē genū sal
mon. salmon autē genū booz de raab. Booz autē genū obeth
ex ruth. obeth autē genū yesse. Yesse autē genū dauid re
gem. dauid autē rex genū salomonē. ex ea que fuit urie.
Salomon autē genū roboam. roboam autē genū abia. Abia
autē genū asa. asa autē genū iosaphat. Josaphat autē genū
iorā. iorā autē genū oziam. Ozias autē genū ioatham. io
athā autē genū achaz. achaz autē genū ezechyā. ezechias
autē genū manassen. Manasses autē genū amon. amon
autē genū iosiam. Josias autē genū iechoniā & fr̄s ei⁹ in tñs
migrationē babylonis. iechonias autē genū salathyel.
Salathyel autē genū zorobabel. zorobabel autē genuit
abiud. Abiud autē genū elyachim. elyachim autē genuit
azor. azor autē genū sadoch. sadoch autē genū achym. A
chym autē genū elyud. elyud autē genū eleazar. Eleazar
autē genū mathan. mathan autē genū iacob. Iacob autē
genū ioseph uirū marie. de qua nat⁹ est ih̄c. qui uocat⁹
xp̄c. Om̄s enī generationes ab abrahā usq; ad dauid.
generationes quatuordecī. Et a dō usq; ad transmigratio
nē babylonis. gn̄ationes quatuordecī. Et a tñsmigratio
ne babylonis usq; ad xp̄m. gn̄ationes quatuordecī. Xpi
autē gn̄atio sic erat. Cū esset desponsata mar̄ ei⁹ maria
ioseph. anteqm̄ conuenirent. inuenta ē in utero ha
bens de sp̄u sc̄o. Ioseph autē uir ei⁹ cū eēt iust⁹. & nollet
eā traducere. uoluit occulte dimittere eā. hec autē eo
eogitante. ecce angl̄s dñi. in sompnis apparuit ei. di
cens. Ioseph fili dō. noli timere accipe mariā conui

107
gem tuā. Qd̄ enī in ea natū ē. de spū scō ē. Pariet autē
filū. & uocabis nom̄ ei' ih̄m. Ipse enī saluū faciet po-
puluū suū a peccatis eoz. *Postquā legerit. subdiacon⁹
suscipit ab eo ipsū eugl̄m sup̄ linteū. & portat in sacra-
tū. Et tractet presbit̄ hīs uerbis.*

Filiū km̄i ne diuti⁹ uos teneam⁹. exponem⁹ uobis
quā rationē. & quā figurā unusq̄sq; in se teneat.
& quē math̄s in se figurā hoīs habeat. Quā in initio suo
nichil aliud ait. nisi natiuitatē saluatoris. pleno or-
dine generationis enarrat. Sic cepit enī. Liber genera-
tionis ih̄u xp̄i filii dō. Videtis quā n̄ immerito huic. ho-
minis assignata ē p̄sona. quādo ab hoīs natiuitate mi-
tū cōphendit. nec immerito ut dixim⁹. huic m̄ysterio
designata ē math̄i p̄sona. *hīs expletis dicat dyacon⁹.*

State cū silentio audientes intente. *Iterū accipiat alt̄
diacon⁹ de alio sinistro angulo altaris aliū librū eū-
ḡli p̄cedentib; s̄c̄r̄ duob; candelabris. & legat.
Incipiū sancti euangelii secundū marcum.*

Incipiū eugl̄i ih̄u xp̄i filii d̄i sicut scriptū ē in ys̄aia
pp̄ha. Ecce mitto angl̄m meū ante faciem tuā. qui
p̄parabit uia tuā ante te. Vox clamantis in deserto
parate uia dñi. rectas facite semitas ei'. fuit ioh̄s in
deserto baptizans & p̄dicans baptismū penitentie in
remissionē peccoz. Et egrediebāt̄ ad illū om̄s iudee re-
gio. & iherosolimitē uniūsi. & baptizabant̄ ab illo in
iordane flumine. confitentes peccata sua. Et erat ioh̄s
uestit⁹ pilis cameloz. & zona pellicia circa lumbos ei'.
& mel siluestre edebat. & p̄dicabat dicens. Veniet for-
tior me. post me. cui' n̄ sū dign⁹ p̄cumbens soluere cor-
rigiā calciamentoz ei'. Ego baptizo uos aqua. ille bap-

trahat uos spū scō. *¶ p̄modū p̄seq̄t̄ p̄sbr̄ hūis iūbis.*

Marcus euāgēlīsta. leonis gerens figurā. a solitudine incipit dicens. Vox clamantis in deserto parate uiam dñi. siue q̄a regnat inuict̄. hui⁹ leonis multifaria inueniēti⁹ exempla. ut n̄ uacet dictu illud. Iuda fili⁹ meus catul⁹ leonis de germine m̄ ascendisti. recubans dormiuit ut leo. & sic catul⁹ leonis. q̄s excitabit eum. *¶ hūis expletis. annunciet dyacon⁹ dicens. Stare cū silentio audientes intente. Et accipiat dyacon⁹ t̄cius desup̄ t̄cio angulo dextro altaris terciū librū & legat. Inuitium sancti euāgēlii. secundum iucam.*

Fuit in dieb; herodis regis. sacerdos quōdā. noīe zacharias de uice abia. & uxor illi⁹ de filiab; aaron. & nomen ei⁹ elysabeth. Erant autē iusti ambo. ante dñm incedentes in om̄ib; mandatis & iustificationib; dñi sine querela. & n̄ erat illis fili⁹. eo qđ eēt sterilis elysabeth. & ambo p̄cessissent in dieb; suis. factū est autē cū sacerdotio fungeret zacharias. in ordine uicis sue. ante dñm scđm consuetudinē sacerdoti forte exiit. ut incensū poneret ingressus in templū dñi. & erat omnis multitudo ppli orans foris hora incensi. Apparuit autē illi angl̄s dñi stans a dextris altaris incensi. Et zacharias turbat⁹ ē uidens. & timor irruit sup̄ eū. ait autē ad illū angl̄s. Ne timeas zacharia. qm̄ exaudita ē deprecatio tua. & uxor tua elysabeth. pariet t̄ filiū. & uocabis nom̄ ei⁹ iohem. Et erit gaudiū t̄ & exultatio. & multi in natiuitate ei⁹ gaudebūt. Et erit magn⁹ corā dño. & uinū & ficerā n̄ bibet. & spū scō replebit̄ adhuc. ex utero matris sue. & multos filioꝝ isrl̄ conuertet ad dñm dñm ipsorū. Et ipse p̄bit̄ illū in spū & uirtute helye. ut conuertat corda patrū in filios.

108
et incredibiles ad prudentiam iustorum parare domino plebem
perfectam. **Et tractet presbiter huius uerbis.**

Lucas euangelista uituli speciem gestat. ad cuius instar
saluator noster est immolatus. hic enim christi euangelium locuturus.
sic cepit. de zacharia et elysabeth. de quibus iohannes baptista
in summa natus est senectute. et ideo lucas utulo compa-
rat. quia duo cornua. duo testamenta. et quatuor pedum un-
gule. quatuor euangelia. quasi tenera firmitate nascencia. in
se plenissime contineantur. **Huius expletis. iterum annun-**

ciet diaconus. State cum silentio audientes intente.
Iterum accipiat quatuor diaconus de quarto angulo dextro al-
taris et legat. Initium sancti euangelii secundum iohannem.

In principio erat uerbum. et uerbum erat apud deum. et deus
erat uerbum. hoc erat in principio apud deum. Omnia
per ipsum facta sunt. et sine ipso factum est nichil. Quod factum est.
in ipso uita erat. Et uita erat lux hominum. et lux in te-
nebris lucet. et tenebre eam non comprehenderunt. fuit homo
missus a deo. cui nomen erat iohannes. hic uenit in testimo-
nium. ut testimonium perhiberet de lumine. ut omnes crede-
rent per illum. Non erat ille lux. sed ut testimonium perhibe-
ret de lumine. Erat lux uera. que illuminat omnem ho-
minem uenientem in hunc mundum. In mundo erat. et mundus
per ipsum factus est. et mundus eum non cognouit. In propria uenit.
et sui eum non receperunt. Quicquid autem receperunt eum. dedit eis po-
testatem. filios dei fieri. huius qui credit in nomine eius. Qui non ex
sanguinibus. neque ex uoluntate carnis. neque ex uolun-
tate uiri. sed ex deo natus est. Et uerbum caro factum est. et habi-
tauit in nobis. Et uidimus gloriam eius. gloriam quasi unigeniti
a patre. Plenum gratie et ueritatis. **Iterum presbiter dices.**

iohannes euangelista habet similitudinem aquile. eo quod nimis alta

petierit. ait enī. In p̄ncipio erat ūbū. & ūbū erat a
pud d̄m. & d̄s erat ūbū. Hoc erat in p̄ncipio apud d̄m.
Et d̄d̄ dicit de p̄sona xp̄i. renouabit̄ ut aquile iuuent̄
tua. id est ih̄u xp̄i d̄ni nr̄i. qui resurgens a mortuis
ascendit ad celos. Unde iam uob̄ conceptis p̄gl̄at̄ eccl̄ā.
om̄s ueterū festiuitates. ad noua tendere xp̄iane legis
exordia. ut adueniente die uenerabilis pasche. Iaua
chro baptismatis renascentis: sic om̄s sc̄i. mereamini fi
dele mun̄ infantie. a xp̄o d̄no nr̄o p̄cipe. Q̄ uiuit & r̄.
Et dicat presbiter prefationē s̄mboli.

Dilectissimi nob̄. acceptū sacram̄ta baptismatis. & in
nouā creaturā sc̄i sp̄s p̄creandi. fidē qua credentes
iustificandi estis. toto corde concipite. animis ur̄is ue
ra conūfatione mutati. ad d̄m q̄ mentū ur̄arū est il
luminator accedite. suscipientes eugl̄ici s̄mboli sacra
m̄tū a d̄no inspiratū. ab apl̄is institutū. cuī pauca
q̄dem ūba sc̄i. s̄; magna m̄ysteria. Sc̄s etenī sp̄s. q̄ ma
gistris eccl̄e ista dictauit. tali eloquio. taliq; breuita
te salutarē condidit fidē. ut q̄d credendū uobis est.
semp̄q; p̄ficendū. nec intelligentiā possit latere. n̄ me
moriā fatigare. Intentis itaq; animis s̄mbolū disci
te. & q̄d uobis sicut accepim̄ tradim̄. n̄ aliene mathe
rie q̄ corrumpi potest. s̄; paginis ur̄i cordis ascribite.
Confessio itaq; fidei quā suscepistis. hoc inchoat̄ exor
dio. *Ipsa expleta. accipiens acolūt̄ unū ex ipsis in
fantib; masculū. & tenens in sinistro brachio. ponat
manū sup̄ caput ei⁹ dexterā. & interroget eū p̄br̄ grece*

P̄ya glossa omologȳsin. Ellen̄ȳstin. *Voicens.*
Ananḡylontin. p̄ȳstin auton. tonon. p̄ȳsteuḡisin.
Et dicat acolitus s̄mbolū grece decantando.

101
Pisteuuo. isena theon patera panto cratora pýthin
uranu kegis arathon. tepanton. keaoratont. keyse
na kýrion ýson xpícton tonion thutheu tonmon do
genitu ehtupatros. genichenta propanton tonconon
fosék fotos theos alitnon ektheu alithinu genithen
ta upýthenta omoufion topatri dýutapananta genetó
tondiamas tus antropos. kedýathin ýmetheran satý
rian kacheltona euton uranun. kefarcotenta kepne
umatos agru kemariaftis partenu kcenan tropifan
ta staurothenta teýperimon epýponticu pýlatu kepa
thonta ketaphenta keanastanta týttri ýmeran ka
tatafgra keaneltontha istufuranus kecatheromenon.
endexia tu patros kepalýn erchomenon metadoxis.
crinezontas kenecruc utýs basýlias ukeftetelos ke
istopneumato agýon tokýrtion. kezýpion tockýthu
patros ek porreugemenon tos in patri keyofinpros.
kýnumenon kefindoxa zomenon tolalifan dýaton
prophýton. ýfmiam agýam katholichýn ke apostolu
chýn ecclesian omologo en baptisma ýs afesýn amar
thýan prostoco anastafýn mecron kezon tumelontos
conos. amýn. *Hoc expleto uertat se ad feminas & fa
ciat filii. Iterú acolit' alt' accipiens ex ipsis infantib;
masculú unú. & tenens in sinistro brachio ponat
manú dexterá sup caput ipsi. & introget eú psbr la
tine quem confiteatur. Et respondeat acolit' latine.
Dñm nr̄m ih̄m xp̄m. Iterú dicat ei psbr q̄l' credat.
& ponens manú acolit' sup caput infantis. dicat
symbolum latine decantando his uerbis.*

Credo in unú deú. patré om̄ipotenté. factoré celi
& terre. uisibiliú omniú & inuisibiliú. & in unú

dn̄m ih̄m xp̄m filiū dī unigenitū. & ex patre natū an-
te om̄ia sc̄la d̄m de dō. lum̄ de lumine. deū uerū de dō
uero. genitū. n̄ factū. consubstantialē patri. p̄ quē om̄ia
facta s̄t. qui p̄p̄t nos hoīes. & p̄p̄t nr̄am salutē. descen-
dit de celis. & incarnat̄ est de sp̄u sc̄o ex maria uirgine.
& homo fact̄ est. crucifixus etiā p̄ nobis. sub pontio
p̄lato passus & sepult̄ est. & resurrexit tertia die. se-
cundū scripturas. & ascendit in celū. sedet ad dexterā pa-
tris. & uerū uenturus ē cū gl̄a. iudicare uiuos & mortu-
os. cui regni n̄ erit finis. & in sp̄m sc̄m dn̄m & uiuifi-
cantē. qui ex patre filioq; p̄cedit. qui cū patre & filio
simul adorāt̄ & conglorificāt̄. qui locut̄ est p̄ p̄phas. et
unā sc̄am catholicā & ap̄licam eccl̄am. confiteor unum
baptisma in remissionē peccatorū. & expecto resurrectio-
nē mortuorū. & uitā futuri seculi. amen. *Hoc finito ac-*

cipiat iterū ex ipsis infantib; feminā sicut sup̄. Et int̄-
roget ps̄br sicut antea. & ipse acolit̄ cantet symbolū
sicut sup̄ scriptū ē. Hoc expleto. loq̄t̄ ps̄br hīs uerbis.

Hec summa est dilectissimi nobis fidei nr̄e. hec uerba
s̄t symbolū n̄ sapientie humane sermone facta. sed
uere diuinitatis ratione disposita. q̄b; cōphendendis
atq; seruandis. nemo n̄ ydoneus. nemo n̄ aptus. hic
dī patris & filiū una equalitas p̄nunciat̄. atq; potes-
tas. hic unigenit̄ dī. de maria uirgine & sp̄u sc̄o sc̄dm
carnē nat̄ ostendit̄. hic eiusdē crucifixio & sepult̄a
ac die t̄cia resurrectio p̄dicat̄. hic ascensio ipsi sup̄ ce-
los. & confessio in dextera paterne maiestatis agnoscit̄.
uenturus q; ad iudicandos uiuos & mortuos decla-
rat̄. hic sp̄s sc̄s in eadē qua pat̄ & filiū deitate indiscre-
t̄ accipit̄. hic postremo ecclē uocatio. peccōrū remissio. &

410
carnis resurrectio p̄docet. Que breuissima plenitudo
ita debet ur̄s cordib; inherere. ut om̄i tēpore p̄sidio hui⁹
confessionis utamini. Inuicta est enī talū armorū pote
stas. & contra om̄s uobis insidias dyaboli. tamqm̄ bonis
xp̄i militib; p̄futa. Dyabol⁹ qui hoiēm temptare n̄ de
sistit. munitos uos hoc s̄mbolo semp̄ inueniat. ut de
uictō adūsario cui n̄c renunciaſtis. grām dñi incorrup
tā & immaculatā usq; in finē ipso quē confitemini p̄ce
gente seruetis. ut in quo peccōrū remissionē accipitis.
in eo glām resurrectionis habeatis. **E**rgo dñi p̄fatū
s̄mbolū fidei catholice in p̄senti cognouistis. ut n̄c eun
tes edoceamini nullo mutato sermone. Potens est dei
miscdā quo & uos ad baptismi fidē currentes p̄ducatur.
& nos q̄ uob; m̄ysteria tradim⁹. una uobcū ad regna ce
lestia faciat puenire.

Hīs expletis. annunciet

dyacon⁹ dicens. **S**tate cū silentio audientes intente.

Inde subsequat⁹ sacerdos & dicat hanc p̄fationē dñice

Orōnis.

Dñs & saluator n̄r. ih̄c xp̄c. int̄ cetera
sacra p̄cepta. discipulis suis petentib; quēadmodū o
rare deberent. n̄ solū formā orōnis concessit. uerū etiā
qua m̄te & puritate p̄carent̄ ostendit: ut in p̄senti hec
sacra lectio demonstrabit. Tu autē cū oraueris. intra in
cubiculū tuū. & clauso ostio. ora patrē tuū. Cubicū
qđ nominat. n̄ occultā domū ostendit. s; cordis n̄ri se
cretū. id ē ut a mala cogitatione. pecc̄ n̄ri. m̄stica fi
dei claue claudam⁹. ac labiis clausis incorrupta m̄te
loquam̄ dō. Ds enī n̄r. fidei n̄ uocis auditor est. Ergo
unde sermo ē. id ē sapientia xp̄c dñs n̄r. hanc orōnē nos
docuit. ut ita orem⁹. **P**at̄ nos̄ q̄ es in celis. **H**ec liber
tatis uox est. & plena fiducia. Ergo nob; hīs morib;

est uiuendū. ut & filiū dī & fr̄s xp̄i eē possim⁹. Nam
patrē suū dñm qua temeritate dicere p̄sumit. q̄ ab ei⁹
uoluntate degenerat. Unde uos dñm dignos exhibete
adoptione diuina. qm̄ scriptū ē. q̄tq̄ autē crediderit in
eū. dedit eis potestātē filios dī fieri. **S**cificet̄ nom̄ tuū.

Non qđ dñs nr̄s sc̄ificet̄ orōnib⁹. qui semp̄ ē sc̄s. s; peti
m⁹ ut nom̄ ei⁹ sc̄ificet̄ in nobis. ut qui in baptisma
te ei⁹ sc̄ificam̄. in eo qđ eē cepim⁹ p̄seuerem⁹. **A**dueniat
regnū tuū. **D**ñs n̄aq; nr̄ quando ñ regnat. **M**axime
cui⁹ regnū ē immortale. s; cū dicim⁹ adueniat regnū
tuū. regnū ei⁹ petim⁹ aduenire a dō nob̄ p̄missū. xp̄i
sanguine & passione quesitū. **F**iat uoluntas tua sic
in celo & in t̄ra. **I**d est in eo fiat uoluntas tua. ut qđ
tu uis in celo. hoc nos in t̄ra positi. irrep̄hensibilē fa
ciam⁹. **P**anē nr̄m cotidianū da nob̄ hodie. **H**ic sp̄ri
talē cibū intelligere debem⁹. xp̄c enī panis est nost̄. qui
dicit. ego sū panis uiuus qui de celo descendi. Quē coti
dianū dicens. ita nos semp̄ immunes p̄cipit eē pecca
ti. ut digni sim⁹ celestib⁹ alim̄tis. **E**t dimitte nob̄ debi
ta nr̄a sic & nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is. **H**oc pactū
ē siḡcans ñ nos alit̄ peccōz posse ueniā p̄mereri. nisi p̄
us nos in nob̄ delinquentib⁹; aliis ueniā relaxem⁹. sic
in euglō dñs dñs nr̄ dicit. nisi dimiseritis peccata hōib⁹.
nec uob̄ pat̄ ur̄ qui in celis ē. dimittet peccā ur̄a. **E**t
ne nos inducas in tēptationē. **I**d est ne nos patiaris
induci ab eo qui tēptat nos prauitatis auctore. Nam
dicit scriptura. dñs enī intemptator est maloz. **D**ya
bolus ū est temptator. ad quē euitandū. dñs dicit.
Vigilate & orate ne intretis in tēptationē. **S**ed libe
ra nos a malo. **H**oc idō dixit. q̄a ap̄l̄s ait. nescias

quod uobis oporteat orare. Unde deus omnipotens ita a nobis orandus est. ut quicquid humana fragilitas cauere non potest. hoc ille propitius nobis conferre dignetur. *¶. Huius expletis amoneat a diacono.* **S**tate cum silentio. audientes intente. *Et prosequatur presbiter huius uerbis.*

Auidistis dilectissimi orationis dominice sancta mysteria. nec euntes ea ueris cordibus innouate. ut ad exorandam ac percipiendam dei misericordiam perfecti esse possitis. Potens est dominus deus noster ut et uos qui ad fidem curritis. ad lauacrum regenerationis producat. et nos qui uobis mysterium fidei catholice tradidimus. una uobiscum ad celestia regna faciat peruenire. Qui uiuit. *huius expletis annunciet diaconus.*

Catecumini recedant. Tunc omnes catecumini exeant foras. Egressi uero parentes cum infantibus eorum. foris relinquunt ipsos infantes in custodia. et iterum ingrediuntur in ecclesiam tam parentes quam et illi qui ipsos infantes suscepti sunt cum oblationibus eorum. et offerant eas pro ipsis. Off. Benedicite gentes. Oratio super oblatam.

Exaudi nos omnipotens deus. et famulos tuos quos fidei christi ane primiciis imbuisti. huius sacrificii tribuas operatione mundari. *¶. Ipsi uero infantes pro foribus expectent. donec consummentur missarum sollempnia. Expleta uero missa. comunicent omnes pro infantes. Co. *Lucam fecit ex spiritu.**

Concurrat domine quos populus tuus. et toto corde *Post co.* subiectus. obtineat ut ab omni perturbatione securus et saluationis sue gaudia prompte exerceat. et pro regenerandis benignus exoret. *¶. Super populum.*

Deus qui cum salute hominum semper operaris. nec tantum populum tuum gratia abundantiore multiplicas. respice propitius ad electionem tuam. ut paterne protectionis auxilio rege

nerandos munias & renatos. **P.** Iterum annunciet presbiter quale die uoluerit in sequenti ebdomada qua reuertantur ad scrutinium. Et ut uenerint celebratum ipsum scrutinium. faciant per omnem ordinem. sic illa die priore. ante aurium apertione fecerant. Et postea annunciet presbiter quale die uel quale ecclesiam uoluerit. ut in ipsa ebdomada reuertantur ad scrutinium quintum. & ut uenerint faciant ipsum scrutinium per omnem modum sic antea fecerunt. Hoc expleto. iterum annunciet eis sic superius ut reuertantur ad scrutinium sextum. in sequenti ebdomada. ultima ante pascha. ad quale die uel ecclesiam uoluerit. & compleant ipsum scrutinium uel missam per omnia sic anteriora fecerunt. Ita tamen agendum est ut a primo scrutinio quod incipit tertia ebdomada in .xl. usque in sabbatum sanctum uigilie pasche septem scrutinia esse debeant. secundum formam septem donorum spiritus sancti. ut dum septem numero implebunt. det illis gratia septiformis. spiritus sancti. Iterum annunciet presbiter. ut ipso sancto sabbato hora tertia reuertantur ad ecclesiam. Tunc cathyzentur & reddant symbolum. & baptizentur. & compleant septem oblationes eorum. **I**ncipit ordo a dominica mediana usque in octauam pasche. de officiis diuinis. diebus & noctibus. bre-

Dominica quinta de passione domini. **S**icut digestis. **P**ontificem iheremiam prophetam usque in cenam domini. Igitur a dominica qua sedes apostolica medianam uult nuncupari. usum obseruantie credimus intinendum. Quoniam & ea que ipsa die dicuntur. numerum dierum ostendit. ut est illud. Quindecima die ad uesperum. Et paulo post. In quindecima sollempnitatem celebrabitis. a quo die usque in uigiliam sancte dominice resurrectionis. in nullo responsorio decantatur Gloria. nec in uenite. a cena domini. nec in psalmis nec in ullo loco decantatur Gloria. usque in pascha. **ORDO DIEI SABBATI ANTE PALMAS.**

Sabbatū ante palmas ita p̄tūlat̄ in sacram̄tario.
Sabb̄m uacat. Papa & elemosinā dat. & q̄a de hac f̄g
officiū n̄ habet. de eisdē feris repetit̄. id ē de q̄rta feria
ant̄yph. Liberatōr m̄us. **lectio zacharie p̄phete.**

Hec dicit dñs. Exulta satis filia iŕlm ecce rex tuus.

Cum adppinquasset ih̄c bethphage. **Sc̄dm lucam.**

O R D O D I E P A L M A R U M.

Omn̄ia indulgentie que diuisis uocabulis distin-
guūt. id est dies palmarū siue florū atq; ramoꝝ.
osanna. pascha petitiū. siue cōpetentiū. & capi-
tolauū. Statio ad sc̄m ioh̄em in lateranis. Hora sc̄da
conuenientes om̄s in eccl̄am sc̄i ioh̄is ad lateranos
primit̄ cant̄ t̄tia. Qua finita. faciunt letaniā. & ex-
positis in medio palmarū ul' oliue seu aliarū arborū
ramis. primū b̄ndicit sac̄dos salē & aquā. & b̄ndicen-
do cōmiscet. Deinde incipit cantor ant̄yphonam.

Osanna filio dauid benedictus qui uenit in nomine domini rex ista-

Quē dicit sac̄dos hanc orōnem.

hel osanna in excelsis. **Q**uē diligere & amare iusticia

est. ineffabilis gr̄e tue in nob̄ dona multiplica. & qui fe-

cisti nos in morte filii tui spare q̄ credim? fac nos eo

dē resurgente puenire q̄ tendim? **Q̄ t̄c. l. iij. exodi.**

In dieb; illis. Generēt filii isrl̄ in helym. ubi erant duo

decim fontes aq̄rū. & septuaginta palme. & castra me-

tati s̄ iuxta aq̄s. Pfectiq; s̄ de helym. & uenit om̄s

multitudo filioꝝ isrl̄ in desertū s̄ynai. q̄ ē int̄ helym

& s̄ynai. q̄nto decimo die m̄sis sc̄i. postq̄m egressi s̄ de

t̄ra eḡypti. & murmurauit om̄s congregatio filioꝝ isrl̄

contra moysen. & contra aaron in solitudine. **Dixerūtq;**

filii israel. Quinam mortui essemus per manum domini in terra egypti
 quando sedebamus super ollas carnium. et comedebamus panes
 in saturitate. Cur eduxisti nos in desertum istud. ut occideres omnem
 multitudinem fame. Dixit autem dominus ad moysen. Ecce pluam uobis
 panem de celo. ut egrediat populus et colligat que sufficiant per singulos
 dies. ut temptet eum utrum ambulet in lege mea an non. Die autem sexta
 pariet quod inferant. et sit duplum quam colligere solebant per singulos
 dies. Dixeruntque moyses et aaron ad omnes filios israel. Uespe
 scietis quod dominus eduxerit uos de terra egypti. et mane uidebitis
 gloriam domini. Audiuit enim murmur uerum contra dominum. Hos enim
 quod sumus. quia misistis contra nos. Et ait moyses. Dabit dominus
 uobis uespe carnes edere. et mane panes in saturitate. eo quod audierit
 murmurationes ustras quibus minurati estis contra eum. Hos uero quod sumus.

Nec contra nos est murmur uerum. sed contra dominum. Dixit
 moyses ad aaron. Dic uniuerse congregationi filiorum israel. Accedite
 coram domino. audiuit enim murmur uerum. Cumque loqueretur ad
 omnem caetum filiorum israel. respexerunt ad solitudinem. et ecce gloria
 domini apparuit in nube. **Te ascendentes**

in pulpitu duo ex parafornis imponant antiph. **C**ol lege rus

pontifices et pharysei conuenerunt et dicebant quid facimus
 quia hic homo multa signa facit. Necte si dimitamus eum sic omnes
 credent in eum ne forte ueniant romani et tollant nos et gentem.
Unus autem ex ipsis cayphas no

mi ne cum esset pontifex anni illius pphetavit dicens expedie

uo bis ut unus moriatur homo p populo & non tota gens pereat

ab illo ergo die cogitauerunt interficere eum dicentes.

De forte. Dyakon legat euglm. Scdm marcum.

II II. Cu adppinquaret iherosolimis. & uenissent
bethphage ad monte oliuariu. mittit ihc duos ex dis
cipulis suis. & ait illis. Ite in castellu qd contra uos est.
& stati introeuntes illic inuenietis pullu asine ligatu.
sup que nemo adhuc hominu sedit. Soluite illu. &
adducite. & si qs uob dixerit. qd facitis. dicite quia
dno necessari est. & continuo illu dimittet huc. Et
abeuntes inueneru pullu ligatu ante ianuam foris in
uiuio. & soluunt eu. Et qda de circustantib; dicebant
illis. Qd facitis soluentes pullu. Qui dixeru eis sicut
pcepit illis ihc. & dimiseru eis. Et dixeru pullu ad ihm.
& imponu illi uestimenta sua. & sedit sup eu. Multi aut
uestimenta sua straueru in uia. alii aut frondes cedebant
de arborib; & sternebant in uia. Et q pibant & qui se
quebant. clamabant dicentes. Osanna. bndict qui ue
nit in noie dni. Bndictu qd uenit regnu patris nri dd.
osanna in excelsis.

**finis euglo faciat eps si uelit ser
monu ad pplm de euglo. & de psenti festiuitate. Qo pac
to bndicant rami dicatq; sacerdos. O ns uobc. Orem?**

Adesto nob omps ds. ut qd nro ministrat officio.
tue bndictionis poti impleat effectu. **P. Exor
cismus florum & frondium. O r e m y s .**

Exorcizo te omis creatu floru & frondiū in noie

dī patris omīpotentis. & in noīe ihū xpī filiū ei. et
in uirtute sp̄s scī. P̄inde omnis uirt' adūsariū. omnis
exercit' diaboli. omnis potestas inimici. omnis incur
sio demonū. eradicare & explantare ab hac creatura
florū & frondiū. ut ad dī grām festinantiū uestigia n̄
sequaris. ꝑ eū. **B̄ndictio frondiū oliue & palmarū.**

Dñe scē. pat' omp̄s. eterne d̄s. mundi conditor. omī
umq; rerū mirabilis dispositor. q̄ int' ipsa mundi
primordia. cū ex nichilo cuncta conderes. uigna quoq;
fructifera & diūso usui congrua. trā ꝑducere iussisti.
ac post maledictū uetite arboris. unīsa nob' ꝑ obedi
entiā unigeniti tui in b̄ndictionē conūtasti. benedic
etiā hos multigenarū arborū ramos. int' q̄s ꝑcipue
arbor oliue. pinguedine cunctas ꝑcellit. ꝑ quā etiā
cū mundi crimina diluuiū quondā expiarent' effuso.
colūba ramū eidē deferens. pacē terris redditā nunci
auit. Hec n̄ & innocens turba spū scō afflata. unige
nito tuo dño n̄o ihū xpō. ꝑ toti' mundi salute pas
suro. obuiā currens. palmarū & hui' arboris ramos
abscidens. ac uestigiis ei' substernens. iam q̄si tr̄yum
phatorē de mortis principe ostendebat. Te dñe suppli
cit' dep̄cam'. ut qui annua deuotione eidē redēptoris
n̄ri sacratissimā passionē ꝑuenire nitam'. ipso adiuuan
te palmā uictorie tenentes. atq; oleo misericōie intrinsec'
refulgentes. in ei' scā resurrectione ꝑmū uite. & immor
talitatis coronā. ꝑcipe meream'. ꝑ eūdē. in unit' eiusdē.

Omp̄s sempit̄ne d̄s. qui in diluuiū effusione **Alia.**
noe famulo tuo ꝑ os columbe gestantis ramū oliue.
pacē terris redditā nunciasti. te supplices dep̄cam'. ut
hanc creaturā oliue. spatulasq; palmarū seu frondes

arborū. q̄s ante conspectū gl̄e tue offerim⁹. ueritas tua sc̄ificet. ut deuot⁹ ppl̄s in manib⁹; eas suscipiens. b̄ndictiōnis tue gr̄am consequi mereat⁹. *¶. A l i a .*

Omp̄s sempit̄ne d̄s flos mundi. odor suauitatis. et odor nascentiū. qui om̄ia legis & pp̄harū oracula. in filii tui dñi nr̄i ih̄u xp̄i humilitate declarasti. q̄q; etiā ei ueniēti iherosolimā. deuotā cū ramis palmariū ac m̄sticis laudib⁹; hodierna die obuiā fecisti turba p̄cedere. respice pp̄ci⁹ ad debitā tui ppl̄i seruitutē. & hui⁹ creat̄e nouitatē. tua uirtute sc̄ifica. ut sicut tēporis ppl̄i grat⁹ tibi fuit hui⁹ deuotionis affect⁹. ita nos q̄q; in ueritate confessionis nōis ei⁹. hec eadē p̄reuilata tempora frequentantes. purificatis m̄tib⁹; dignū t̄ deferam⁹ obsequiū. ut uelut florū uarietate piis uer-nantes studiis. sarcina carnis deposita. cū odore bonoz opum in celesti uir̄m eidē filio tuo dñō nr̄o ualeam⁹ occurrere. Qui tecum. *Item benedictio solius oliue.*

Petim⁹ te dñe sc̄e. pat̄ omp̄s. et̄ne d̄s. ut hanc creaturā oliue. quā ex ligni materia p̄dire iussisti. quā q; colūba rediens ad archā noe pp̄rio obtulit ore. b̄ndicere & sc̄ificare digneris. ut q̄cūq; ex ea accepint. accipiant sibi p̄tectionē aiē & corp̄is. fiatq; dñe nr̄e salutis remedium. tue gr̄e sacramtū. *¶. A l i a .*

Auge fidem in te sp̄antiū d̄s. & supplicū p̄ces clem̄ter exaudi. ueniat sup nos multiplex miscdā tua. b̄ndicant⁹ & hū palmites oliuarū. & sicut in figā ecclē multiplicasti noe egredientē de archa. & moȳsen exeuntē de eḡyptō cū filiis isrl̄. ita nos portantes palmas & ramo⁹ oliuarū. bonis actib⁹; occ̄ram⁹ obuiā xp̄o. & p̄ ipsū in gaudiū introeam⁹ eternū. Qui tecū. *Item alia bene-*

dictio oliue & ramoz aliarumq; arbor & q.

Ds qui p oliue ramu. pace terris columba nunciare iussisti. pra q's. ut hos oliue ceteraruq; arborz ramos. celesti bndictione scifices. ut cuncto pplo tuo pficiant ad salute. *¶. Item benedictio palmaru & oliuarum.*

Benedic q's dne hos palmaru seu oliuaru ramos. & *¶. Item benedictio palmaru & oliuar & q.*

Ds cui filius p salute generis humani de celo descendit ad tras. & adppinqnte hora passionis sue. iherosolima in asino sedens uenire. & a turbis rex appellari ac laudari uoluit. bndicere dignare hos palmaru ceteraruq; arboru ramos. ut om's q eos latu'ri s't. ita bndictionis tue dono repleant. quaten' & in hoc sclo hostis antiqui temptamta supare. & in futro cu palma uictorie & fructu bonoz opum tibi ualeant apparere. *¶. e.*

Om'ps sempit'ne ds. *Benedictio ramoz & oliuaru.* mundi redemptor. q de celis ad tra descendere. & ad passionem uoluntate tua uenire dignat' es. ut humanu gen' tuo p'cioso sanguine liberares. adesto ecclesie tue uotis. & supplicationib; nr's. Tu eni dne mansuet' mansueti aselli terga insidens. ad passionem redemptoris nre spontaneus aduenisti. Cuq; tibi ramis arboreis occrentib; disciploz turbis certatim. sterneret' uia. & triumphatricib; palmis cu uoce laudis occrent plurimoz caterue resultantes parit' & dicentes osanna filio dauid. bndict' qui uenit in noie dni. Tibi in monte oliueti. uia constrata e. tu quondam noe

145
in archa sup undas diluuii gubernasti. & columbe
ministerio p oliue ramu. pacē terris redditā nunciari
uoluisti. S; & iacob patryarcha in ministeriu glē tue
erigens lapidē ex hui' arboris ramis. oleū bñdictiōis
in cacum tytuli infudit. unde unxisti reges & pphas
tuos. Cū enī es xp̄c fili' dī. tibi competit fruct' un-
ctionis & pacis. In cui' ineffabilē laudē psalmista ce-
cinit dicens. Unxit te d's d's tuus oleo exultationis
p participib; tuis. Qua ppter supplices te dñe depcam.
ut bñdicas hos ramos arborū quos tui famuli in su-
is susipientes manib; . in occursum tui ppare. teq; bñ-
dicere & glorificare desiderant. Ecce ir̄m sedens sup a-
sinā rex mansuet' aduenisti. Adueni ḡ & nob. et in
mediū nr̄i consiste. ut te aduenisse in nr̄is cordib; sen-
tiam? & q̄ nos tē reparasti p crucē. iterū lapsos repa-
ra p eandē beatificā passionē. Oris nr̄i confessionē ac
ieiunii humiliationē libens suscipe. & fructū nos ui-
riditatis habere concede. q̄ten' tuis ymbrib; irriga-
ti. meream̄ tibi suauū fructuū ubertate placere. Et
sicut illi t̄ pcesserūt obuiā cū arboreis frondib; egressi.
ita nos te redeunte in sc̄do aduentu cū palmis uicto-
rie leti meream̄ occ̄rere. Saluator mundi.

Per om̄ia sc̄la sc̄lorū. Am̄. **O** n̄s uob̄c. **S**ursū corda.

Hequū & salutare. Te dñe int̄ cetera **Prefatio.**
Mirabiliū tuorū p̄cepta laudare & bñdicere. q̄
lamech sem̄ iustū dedisti noe. cui reuelasti p sp̄m aq̄s
diluuii fut̄as cognoscere. Cui' archā. ad nr̄am salutem.
testat̄ mat̄ ecclā. De q̄ emissa columba uolans sp̄ri-
talis oliue fructuosū surculū retulit. quā ad se reuer-
tentē noe gaudens suscepit. De cui' rami unctione

iacob elect⁹ tytulu⁹ erexit. dno uotu⁹ uouit. & oleu⁹ de
sup fudit. Hec est iudicio rami illi⁹ manantis de celo
gre⁹ seu & ppli uasa replentis. Hec e⁹ gra⁹ que & uidua⁹ bn
dixit in oleo. Hec e⁹ iudicio rami illi⁹ plantati secus de
cursus agru⁹. cui⁹ foliu⁹ n⁹ defluit. p⁹ qd⁹ cotidie p⁹ lauacru⁹
baptismatis eccl⁹a p⁹creat. & nra⁹ delent⁹ peccata. Hec e⁹
dne⁹ tua plantatio ualde bona. & tu es uita & resurrec
tio mortuoz. q⁹ quatruiduanu⁹ lazaru⁹ resuscitasti a mor
tuis. Aptea & turba cu⁹ ramis palmaru⁹ obuians t⁹ cla
mabat. Osanna bndict⁹ qui uenit in noie dni⁹ rex isrl.
Qua p⁹pt⁹ q⁹s clemtia⁹ tua dne⁹. ut nos famulos tuos q⁹
hui⁹ rei gram⁹. & fide⁹ ueritatis p⁹cepim⁹. eruas de ore in
ferni. & adiutori⁹ gre⁹ tue nob⁹ tribuere digneris. ut
iuste & pie sceq; uiuentes cu⁹ electis & scis tuis facias
habere consortiu⁹. *P e u d e.* *Sequit⁹ oro in comune bndi*

ctione omniu⁹.
Qs qui filiu⁹ tuu⁹. dnm nrm ihm
xp⁹m. p⁹ salute nra⁹ in hc⁹ mundu⁹ misisti. ut se hu
miliaret ad nos. & nos reuocaret ad te. cui eti⁹a du⁹ iherlm
ueniret ut adimpleret scriptas. credentiu⁹ pploz⁹ turba
fidelissima deuotione uestimta sua cu⁹ ramis palmaru⁹
in uia sternebat. Presta q⁹s. ut illi fidei uia⁹ p⁹parem⁹. de
qua remoto lapide offensionis. & petra scandali. fron
deant apud te opa nra⁹. iusticie ramis. ut ei⁹ uestigia
seq⁹ meream⁹. qui tec⁹. *hac orde dicta spargat⁹ aq⁹ sup ra*
mos palmaru⁹. oliuaru⁹. & aliaru⁹ arboz. Post aspsam
aqua⁹ & purificatione facta dicat⁹ hec oratio.

Qs qui filiu⁹ tuu⁹ unigenitu⁹. p⁹ redemptioe nra⁹ digna
t⁹ es dirigere. ut pplm tuu⁹. ab initio in peccu⁹ pfun
da dimerfu⁹. a morte ad uit⁹a reuocares. & cyrographo
lethi deletu. sanguine filii tui innouares gentib; reg

116
nū. Ds̄ qui dispersa congregas. & congregata conseruas.
q̄ ppl̄is obuiā xp̄o ih̄u ramos palmarū portantib;
b̄ndixisti. b̄ndic etiā hos ramos palme. & oliue. cetera
rūq; arborū. q̄s famuli tui ad noīs tui b̄ndictionē fide
ut suscipiunt. ut in quēcūq; locū introducti fuerint.
tuā b̄ndictionē habitatores loci illi om̄s consequant̄.
ita ut om̄i ualitudine adūsa effugata. dextera tua p̄te
gat. q̄s redemit dñs n̄r ih̄c xp̄c. Et tec̄ & cū sp̄u sc̄o. **Aua.**

Om̄ps genitor. qui unigenitū tuū. ab yericho mon
teq; oliueti ad ierlm̄ direxisti. cui turba mirabil̄ oc
currit. alii uestim̄ta sua sternentes. alii ramos de ar
borib; cedentes oliuarū. alii palmas in manib; suis
deferentes. te obnixis p̄tib; humilit̄ dep̄cam̄. ut hec
germina arborū ita sc̄ificare digneris. ut hec loca ubi
deportata fuerint. sc̄ificata efficiant̄. quo om̄s iniqui
tas seu illusio demonū abscedat. & tua nos semp̄ dexte
ra p̄tegere dignet̄. **¶ eūdē. finita hac oratione dat sacer
dos palmas ad ppl̄m̄ cantando hanc antyphonam.**

Aste sex dies sollempnitatis pasche quando uenit dominus

in ciuitatem iherusalem occurrerunt ei pueri. & in manib; por

tabant ramos palmarum & clamabant uoce magna dicentes osan

na in excelsis benedictus qui uenisti in multitu

dine misericordie osanna in excelsis. **Oro.**

Om̄ps sempit̄ne ds̄. qui dñm n̄m ih̄m xp̄m. die azi
moꝝ sup pullū asine sedere fecisti. & turbas po

puloꝝ uestim̃ta. uel ramos arborꝝ in uia sternere. &
osanna decantare in laudẽ ipsiº docuisti. da q̃s. ut illoꝝ
innocentiã imitari possim? & eorꝝ meritũ consec̃ mere
am. ¶ eudẽ. **Expensis autẽ palimis uadit ad ecclãam. ubi
debent missã celebrare. ¶ uia autẽ**

Cum ap propin
quaret do
minus iheroso
limam misit du
os ex discipu
us suis dicens i
te in castellum qd e
contra uos est & inue
nietis pullum asine alligatum
sup quem nullus hominum
sedit solui
te & adducite michi si quis uos interrogauerit dici
te opus domi
ni est. soluentes adduxerunt ad ihm. & imposuerũt
sibi uestimenta & sedit sup eum. alii expandebant uestimenta sua
in uia. alii ramos de arborib; sternebant. & qui sequebantur clama
bant osanna benedictus qui uenit in nomine domini benedictum
regnum patris nri dauid osanna in excelsis miserere nobis fili dõ.

Cum audisset populus quia ihesus uenit iheroso
limam accepe
runt ramos palmarum & exierunt ei obuiam & clamabant pue
ri dicentes hic est qui uenturus est
in salutem popu li. hic

est salus nra & redemptio israhel. quantus est iste cui thro

ni & dominationes occurrunt. noli timere filia syon ecce rex

tuus uenit tibi se dens sup pullum asine sicut scriptum est. sal

ue rex fabricator mundi qui uenisti redimere nos. **Tc se**

quant & alie congrue antyphie. Turba multa. Ps Can

tate.1. Ut aut puenerint cu palmis ubi statio e cru

cis. clerus ppls q; reuerenter stent p turmas in or

dine suo cu baiulis. & reliquo ornatu. & infantes pa

rathoniste in loco copetenti subsistentes imponant

antypnam

istam . Fulgentib; palmis psternumur aduementi domi

no. huic omnes occurramus cum ymnis & canticis glorificantes &

Respondet scola ex par

dicentes benedictus dominus.

te populi dicens.

Occurrunt turbe cum florib; & palmis redemptori domino et

uictori tryumphanti digna dant obsequia. filium dei olim gentes

predicant. & in laude xpi uoces tonant p nubila osanna. Tc sco

lastici e regione crucis lento gradu ueniant an eam.

& cu omi reuerentia casulas uel cappas in tra iactantes

pni adorent crucifixu. clero intam cantante antypha.

P

ueri hebreoz uestimenta psternebant in uia & clamabant dicen

tes ofanna filio dauid benedictus qui uenit in nomine domini .

His recedentib; continuo ueniant ex alio latere pueri laici k̄yriel cantantes & sequendo uexillū qđ ante portat ueniant ante crucē & annuente edituo iaciant ramos palmarū in terrā . p̄ni adorando crucifixum . & clerus interim canat antyphōnā istam .

Pueri hebreorū tollentes ramos oliuarum obuiauerunt domino clamantes & dicentes ofanna in excelsis . **H**is recedentib; . ex scolamantes & dicentes ofanna in excelsis . **I**a infantes paraphoniste . iuxta crucē h̄c ymnū cantent . laudē xp̄o sic .

Gloria laus & honor tibi sit rex xpe redemptor . Cui puerile decō
Clero p̄sequente eundē uersū .
p̄mp̄sit ofanna p̄ium . **P**ordine hos uersus infantes q̄
Gl̄a laus **i**mposuerūt cantando p̄dicant . Respondente
scola ad singlōs uersus Gl̄a laus . in̄q̄s . aspiciat q̄q;
ad sc̄m eugl̄m . seu inclinatis capitib; adoret sc̄am ec̄c̄e .

Israhel es tu rex . dauidis & inelyta p̄les . Homine qui in domini rex

benedicte uenis . Gl̄a laus . **C**etus in excelsis te laudat celicus
omnis . Et mortalis homo & cuncta creata simul . Gl̄a laus . **P**lebs
hebreā tibi cū palmis obuia uenit . Cū prece . uoto . ymnis . assum̄
ecce tibi . Gl̄a . **H**ij tibi passuro soluebant carmina laudis . Nos t̄
regnanti pangim̄ ecce melos . Gl̄a . **H**ij placuere tibi . placeat deuotio
n̄ra . Rex bone . rex clemens . cui bona cuncta placent . Gl̄a laus .

His finitis incipiat scola cū uariis antyphā . **O**mnnes collaudent nomen tuum

412
et dicant benedictus qui uenit in nomine domini. **Ps** lauda ihrlm.
adiungens **Gia pat. Et te psteruat omnis ppl's hinc**
inde flores seu frondes. clero cantante antyphona.

Tunc ueniat eps
ul' sacdos ante
cruce. et pstrat in terra cu omi ppto adoret crucifi
xu. clero can
tante antyph. **S**criptum est enim pcutient pastorem et dis-

pergentur oues gregis. postquam autem surrexero precedam uos

Te surgens eps et
sacdos dicat.
in galyleam. ibi me uidebitis dicit dominus.

S qui miro dispositionis ordine. ex reb; etiã in
sensibilib; . dispensatione nre salutis ostendere uo-
luit. da q's. ut deuota tuoz corda fideiũ. salubrite
intelligant qd mystice designet in facto. qd hodie ce-
lesti lumine afflata. redemptori obuia pcedens. palma-
ru atq; oliuaru ramos. uestigijs ei' turba substrauit.
Palmaru g' rami. de mortis principe triumphos ex-
pectant. surculi uero oliuaru spiritalẽ unctione ad-
uenisse qdammodo clamant. Intellexit eni iam te illa
hominu beata multitudo pfigurari. qa redemptor nr
reb; humanis condolens. p toti' mundi uita cu mor-
tis principe cit' esset pugnatus. ac moriendo trium-
phatus. et ido talia obsequens amministrauit. que in
illo et triumphos uictorie. et misericordie pinguedine decla-
rarent. Qd nos qq; plena fide et factũ et signatũ reti-
nentes. te dne sce. pat' om'ps. etne ds. p eumde dominũ
nrũ ihm xpm supplicite exoram'. ut in ipso atq; p

ipsū cui nos m̄bra fieri uoluisti. de mortis impio ui-
ctoriā reportantes. ipsi glōse resurrectionis participes
esse meream̄. Qui tecū. **Data orōe faciat ep̄s sermo-
nie ad pplm̄ si in ecclā n̄ fuerit. Deim̄ crucē & uexilla
sequendo honorifice. p̄grediant̄ ad ciuitatē siue ec-
clām clero p̄uā cantante antyphas ul̄ responsoria
de p̄senti festiuitate. siue ūsus istos in laudē saluato-**

ris cōpositos.

Magnum salutis gaudium. Letetur omne

seculum. **I**h̄c redemptor omnium. sanauit orbem languidum.

Sex ante pasche ferias. aduenit in bethaniā. **U**bi pie post triduiū. Re-
suscitauit lazarū. **I**h̄c red. **N**ardi maria pistici. sumpsit librā mox
optimi. **V**ixit beatus dñi pedes rigando lacrimis. **M**agnū. **P**osth̄

iugalis **alme**. **I**h̄c sup̄n̄ arbit̄ pullo sedebat inclitā. **P**gendo iheroso-
limā. **I**h̄c red. **O** qm̄ stupenda pietas. miranda dī clem̄tia. sessor

aselli fieri. dignat̄ auctor sc̄li. **M**agnū. **O**lim p̄p̄ha p̄scius pre-
scius **predixit** almo sp̄ū **exulta** satis filia syon satis & iubila. **I**h̄c r.

Rex ecce tuus humilis noli timere ueniet pullo iugalis residens. tibi
benign̄ patiens. **M**agnū. **R**amos uirentes sup̄ferat. **P**almas re-
cidit teneras. **T**urba p̄cedens obuiā. **R**egi penni plurima. **I**h̄c r.

Cetus sequens & p̄uius sc̄o replet̄ sp̄ū. clamabat in altissimis.
Osanna dō filio. **M**ag. **Q**uidā solutis strophis viā tegebant uesti-

bi. **P**luresq; flore candido. **I**ter parabant dñō. **I**h̄c r. **A**d cuī omnis
ciuitas cōmota ingressū tremuit. **h**ebrea p̄les aurea. laudes fere-

bat debitas. **M**agnū. **N**os ḡ tanto iudici **currām** om̄s obuiā
Palmas gerendo gl̄e. **M**ente canam̄ sobria. **I**h̄c r. **H**onor decus

impium **sic** trinitati unice **Patri**. nato. **paracl̄yto** **q̄** infinita sc̄la
h̄is finitis. cū intrauerint **portas ciuitatis** **I**h̄c r.

omni pplō cantante k̄yriē. prim̄ scole incipiat respo-

119
foriū. Inſciente domino. pſequentē omī clero parit̄ re-
ſponſ̄ & uerſū. Cū audiſſet ppl̄s q̄a ih̄c uenit̄ iher̄. cum
gl̄a pat̄. Qd̄ ſi tanta uia reſtat̄ dicant̄ ant̄yph̄e matu-
nales eiōe diei uſq; ad regiā ecclē.

Mediante aut̄ hora p̄ma diei. ep̄s conciliū ſolep̄nib;
ueſtim̄tis induit̄. cū p̄bris ceteris q; ad hoc diſpoſitis.
celebret ſc̄dm̄ canonū iſtituta. Facto aut̄ concilio. ho-
ra t̄cia ſonet̄ ſignū ut om̄s ueniant̄ ad eccl̄am̄ in qua
criſma debet̄ conſecrari. T̄c̄ egrediat̄ penitens de loco
in quo penitentiā geſſit. ut gremio p̄ſent̄ ecclē. Seden-
te aut̄ pontifice p̄ forib; ecclē. penitentib; in atrio ec-
clē emin̄ cū arch̄ydiacono uſſū illi p̄ſtolantib;. an̄q;
eos offerat. poſtulet arch̄ydiaconus h̄is uerbis.

Adest o uenerabilis pontifex temp̄ acceptū. dies p̄pi-
tationis diuine. & ſalutis humane. qua mors in-
teritū. & uita accepit̄ eterna principiū. q̄ndo in
uinea d̄ni ſabaoth ſic nouoz palmitū plantatio fa-
cienda eſt. ut expurget̄ execratio uetustatis. Qm̄uis
enī a diuitis bonitatis & pietatis d̄i nichil temporis
uacet. nunc tam̄ & largior eſt p̄ indulgentiā remiſſio
peccoz. & copioſior p̄ grām aſſūptio renaſcentiū. Auge-
mur regenerandis. creſcim̄ reuerſis. Lauant̄ aque. la-
uant̄ lacrime. inde ē gaudiū de aſſūptione uocatorū.
hinc leticia de abſolutione penitentiū. inde ē qd̄ ſup-
plex ppl̄s tuus poſtq̄m̄ in uarias formas criminū. neg-
lectu mandator̄ celeſtiū. & morū pbabiliū t̄nſgreſſio-
ne cecidit. humiliat̄ atq; p̄ſtrat̄. p̄ph̄ica ad d̄m̄ uoce
clamat̄ dicens. Peccaui. impie egi. iniquitatē feci. miſe-

tere mei dñe. euglicā uocē n̄ frustratoria aure capi
ens: beati qui lugent. qm̄ ipsi consolabunt̄. Manduca
uit sic scriptū ē panē doloris. lacrimis stratū rigauit.
cor suū iuctu. corp̄ suū afflixit ieiuniis: ut aīe sue reci
pet quā pdiderat sanitatē. Unicū itaq; ē penitentie
suffragiū. qđ & singlis p̄dest. & om̄ib; in cōmune succ̄
rit. hic ḡ dū ad penitudinis actionē tantis excitat̄
exemplis. sub in conspectu ingemiscens eccle. uenera
bilis pontifex p̄strat̄ dicat has p̄ces. **I**niq̄tates me
as ego cognosco. & delictū meū corā me est semp.

Auerte faciem tuā a peccatis meis. Et om̄s iniq̄tates me
as dele. **R**edde m̄ leticiā salutaris tui. Et spū princi
pali confirma me. **Q**uo ita supplicante. & misericōdiam
dī afflicto corde poscente: iterū archydiacon̄ subiun

Pedintegra in eo aplīce pontifex. **S**gat dicens.
Quicquid diabolo suadente corruptū ē. & orōnū tuarū
p̄auocinantib; meritis. p̄ diuine reconciliationis ḡuā.
sic hoīem fac p̄ximū dō. ut q̄ antea in suis sibi p̄uersita
tib; displicebat. n̄c iam placere se dño in regione
deuicto mortis auctore gratulet̄. **T**c̄ dicat pon

Et dyacon̄ ex parte penitentiū. **S**uflex. **V**enite.

Flectam̄ genua. **T**c̄ om̄s astantes penitentes genua
flectant. Quo facto dicat diacon̄ ex parte pontificis.
Leuate. Similit̄ agat̄ sc̄do repetente ep̄s

Et dyacon̄ iterū. flectam̄ g. **S**copo. **V**enite. Venite.
& sic ad mediū usq; pauim̄tū atrū soloten̄ uemant.
Qndo aut̄ t̄cio domn̄ ep̄s annūciat̄ antyphonā.

Aleq̄t̄ dyacon̄ dicens. flectam̄ g.
Venite. Venite. Venite. & mox cū diacono corruentes ad
pedes ep̄i penitentes. p̄strati iaceant. usq; dū domn̄

116
ep̄s surgens innuat alteri dyacono leuate. p̄sequente
clero an

typham. **V**enite filii audite me timorem domini do cebo uos.
Ps̄ B̄ndicam dñm. Et ad finē usq; ducente. Qm̄ diu ū psal
m̄ canit̄ a clero cū antypha Venite. semp̄ manuatim
penitentes a plebisanis. archydiacono. & ab archydia
cono reddant̄ ep̄o. & ab ep̄o restituant̄ gremio eccle pro
strato om̄i corpe in terrā. Deim̄ imponat ep̄s aliā anty
pham.

Cor mundum crea in me d̄s spiritum rectum innoua in uis
cerib; meis.

Ps̄ Misere mei d̄s. Quo finito. p̄sternat se ep̄s
una cū penitentib; in oratorio. clero inte
rim faciente letaniā. Qua expleta. postq; dicat̄ kyriet.
erect̄ a trā dicat. Pat̄ nr̄. Et p̄ces istas. **S**aluos fac
seruos tuos. D̄s m̄s. **C**onuertere dñe usq; q̄. Et dep̄c̄.

Mitte eis dñe auxiliū de sc̄o. Et de syon. t. **I**llustra faciē
tuā sup seruos tuos. Saluos fac eos dñe ne confundan
t̄ qm̄ inuocauerūt te. **N**ē uide humilitatē meā & la
borē meū. Et dimitte uniūsa delicta mea. **E**xaudi
me dñe qm̄ benigna ē miscdia tua. Sc̄dm multitudinē.

Ne memineris dñe iniquitatū nr̄arū antiq̄rū. Cito anti
cipent nos. m. **A**diuua nos d̄s salutaris nr̄. P̄p̄ gl.
nois tui dñe I. n. & p. e. p. **O** nē exaudi orōnē meā.

Adesto dñe supplicationib; nr̄is **O R A T I O .**
& me qui etiā miscdia tua p̄mus indigeo clem̄ter
exaudi. & quē n̄ electione merita. s; dono gr̄e tue consti
tuisti hui' opis ministrū. da fiducia tui muneris exse
quendi. & ipse in nr̄o ministerio qd̄ tue pietatis ē opare.

Exaudi dñe p̄ces nr̄as. & confitentū t̄ **A**na. **I**p̄.
parce peccatis. ut q̄s conscientie reat̄ accusat. in

dulgentia tue miserationis absoluat. *¶. A l i a.*

Preueniat hos famulos tuos q̄s dñe miscōia tua. & om̄s iniquitates eor̄ celeri indulgentia deleant̄. *¶.*

Ds infinite miscōie ueritatis q; immense. *A l i a.*

ppiciare iniquitatib; nr̄is. & om̄ib; aīarū nr̄arū medere languorib; . ut miserationū tuarū remissione percepta. in tua semp̄ b̄ndictione letem̄. *¶. A l i a.*

Ds sub cui' oculis om̄e cor trepidat. om̄s q; conscientie pauesc̄t. ppiciare omniū gemitib; . & cunctoꝝ medere languorib; . ut sicut nemo nr̄m liber est a culpa. ita nemo sit alienus a uenia. *¶. A l i a.*

Pra q̄s dñe his famulis tuis dignū penitentie fructū. ut ecclē tue scē. a cui' integritate deuiarant peccando. admissor̄ ueniā consequendo reddant̄ innoxii. *¶.*

Om̄ps sempit̄ne d̄s. confitentib; t̄ famulis tuis *A l i a.*

istis. p̄ tua pietate peccata relaxa. ut n̄ plus eis noceat conscientie reat̄ ad penā. q̄m indulgentia tue pietatis p̄sit ad ueniam. *¶. dñm. a l i a.*

Om̄ps & misericors d̄s. q̄ peccatoꝝ indulgentiā in confessione scelerū posuisti. succurre lapsis. miserere confessis. ut q̄s delictor̄ catena constringit. miseratione tue pietatis absoluat. *¶. A l i a.*

Ds humani generis benignissime conditor. & misericordissime reformator. qui in reconciliatione lapsoꝝ. etiā me qui miscōia tua prim̄ indigeo. seruire effectib; grē tue p̄ sacerdotale ministeriū uoluisti. ut cessante merito supplicis. mirabilior fieret indulgentia remittentis. **D**s q̄ iusticie leges. miscōie semp̄ multiplicatione moderaris. dū delinquentib; penitentiā adhibes. dū etiā malis. p̄uidentie tue dona non

subtrahis. & uindictā miserando suspendis. **D**s qui
hoiēm inuidia diaboli ab eternitate delectū. unici
filii tui sanguine redemisti. uiuifica hos famulos tuos
q̄s tibi nullaten⁹ mori desideras. & q̄s n̄ dereliquisti
deuios. assume correctos. Moueat pietatē tuā fletus
iste merorū. tu eoy medere uulnerib; . tu benignā ia
centib; manū porrige. ne ecclā tua. aliq̄ sui corpis por
cione priuata temeret. ne grex tuus detrimentū sustine
at. ne de familie tue dampno inimicus exulter. ne re
natas lauachris salutarib; animas mors sc̄da posside
at. Tibi ḡ humiliam⁹ om̄s. tibi dñe supplices fundim⁹
p̄ces. tibi offerim⁹ fletū nr̄i cordis. tu parce confitenti
b; . ut imminentes penas. & futū iudiciū sententiā. te
miserante n̄ incidant. nesciant qđ terret in tenebris.
qđ stridet in flammis. & ab errorū uia ad iter iusticie
tam reuersi. nequaquā ultra nouis uulnerib; saucien
t. **P**icipiare ḡ dñe trem̄tib; atq; supplicib; sub senten
tie tue expectatione. & ad humilitatē iacentiū suble
uandā. dexterā salutis extende. **H**obis q̄q; seruis tuis.
q̄s ap̄lice clauis sacerdotalis q; officii ministros. n̄ elec
tione meriti. s; dono gr̄e tue constituisti. da fiduciam
tanti muneris exequendi. & ipse in nr̄o ministerio qđ
tue sit potestatis opare. **A**gnosce piūssime pastor. oues
tue redemptionis. & constrictas uinculis peccatorū.
ecclē tue p̄cib; exorat⁹ absolue. redeant ad unitatē ec
clē tue. & post illā durā inopis exiliū famem redeuntes.
ueste splendida ornate. gaudeant se paterno receptas
ēē conuiuio. nichil de honore adoptionis. nichil de he
reditatis sorte p̄derint. s; integrū sit eis atq; p̄petuū
& qđ gr̄a tua contulit. & qđ misc̄dia reformauit. **P.**

Dñs ih̄c xp̄c qui dignat̄ est discipulis suis **Itē orō.**
dicere. quecūq; ligaueritis sup̄ terrā. er̄t ligata & in
celo. & quecūq; solueritis sup̄ terrā. er̄t soluta & in celo.
de quoz numero quāuis indignū & peccatoꝝ uinclis
astrictū. me. ēē sua dignatione uoluit. ipse uos largi
fluo pietatis sue dono. ac mee simul paruitatis mini
sterio absoluere dignet̄ ab om̄ib; fragilitatis ur̄e ex
cessib; .interi⁹ exteri⁹q; humanit̄ contractis. amen.

Et sicut peccata totū mundi. sua traditione atq; im
maculati sanguinis effusione dignat̄ est expurgare.
ita q; ur̄oz peccaminū maculas. misericōiter non dedig
net̄ emundare. eidem sanguinis interuentione q̄ effu
sus ē in remissionē peccatoꝝ. am̄. **D**euotionē quoq;
ur̄am deinceps adiutorio gr̄e sue n̄ dedignet̄ corro
borare. quaten⁹ & in hoc sc̄lo surrepentū laqueos de
uctoz ualeatis euadere. & in fut̄o uitā eternā. xp̄i san
guine cōparatā. sine fine possidere. am̄. **A**diuuan
te dño nr̄o ih̄u xp̄o. qui nos fecit cū n̄ essem⁹. & ube
rauit cū pdicti essem⁹ ad laudē & gl̄am sc̄i nōis sui. P̄ oīa
secula seculoz. am̄. **Absolutio singlaris & pluralis.**

Rater. ^{ref}h. dñs ih̄c xp̄c qui dixit discipulis suis q̄cūq;
ligaueritis sup̄ terrā. er̄t ligata & in celo. & q̄cūq;
solueritis sup̄ terrā. er̄t soluta & in celo. de quoz nu
mero quāuis indignos nos ēē uoluit. ipse te ^{uof}absoluat
p̄ ministeriū nr̄m ab om̄ib; peccatis tuis. quecūq;
cogitatione. locutione. atq; opatione negligent̄ egisti.
& a peccatoꝝ nexib; absolutū. ^{uris}pducere dignet̄ ad reg
na celorū. amen. **Item absolutio alia pluralis.**

Frs. absolutiōne & remissionē peccatoꝝ ur̄oz. p̄ inuo
cationē sc̄i nōis dī. & p̄ ministeriū nr̄m p̄cipe mere

132
amini hic & in eternū. Amen. **Hic aspergat eos aqua
bñdicta & thurificet. postea quoq; dicat.**

Exurge qui dormis. exurge a mortuis. & illumina
bit te xpc. **Postea surgant penitentes & moneantur ab
epo. ut qđ penitendo diluerit. iterando n̄ renouent.
tem ordo.** **I**pso die sonentur campane ad missā & ad
ceteras horas. sicut mos ē in dieb; sollempnib;. ut om̄s
ueniant ad eccliam. in q̄ crisma solet consecrari. & sic
sileant campane usq; in sabbm sc̄m. **Ps̄ori ū & ceteri
clerici. hora t̄cia induant se uestim̄tis sollempnib;. &
dyaconi dalmaticis. & subdiaconi albis sericis. indu
ant. & stent in ordine suo singlū in ecclā. expectantes
usq; dū ueniat domn⁹ pontifex cū p̄cessionē plena ad
missā. sic dieb; sollempnib; solet cū septē dyaconib; &
totidē subdiaconib; & cereoferariis. & septē cereostatis
& duob; thuribus cū incenso. Cantor autē & scola.
stati ut iussū fuit imponat introitum ad missam.**

Nos autē gl. cū psalmo & glā pat. & kyriel. **T̄c̄ impo
nat pontifex Glā in excels̄ dō. Quo finito. dicat orōnē
plenit̄ sic aliis dieb;. Pax uob̄cū. R. Et cū spū t.**

Dſ aquo & iudas reatus sui penā. & confes **ORō.**
sionis sue latro p̄m̄ium sumpsit. concede nobis
tue p̄piciationis effectū. ut sic in passione sua ih̄c xpc
dn̄s n̄r diuisa utrisq; intulit stipendia meritorū. ita
nobis ablato uetustatis errore. resurrectionis sue ḡ
tiam largiat̄. Qui tecū uiuit & r. in un̄c. sp̄s sc̄i d̄s.
**T̄c̄ legat̄ eplā pauli ad chorinthios. Fr̄s. Conue
nientib; uobis in unū. Gr̄. Xpc factus est. Ante eū
gl̄m portent̄ candele & incensū sic mos ē. legat̄ eū
gl̄m sc̄dm ioh̄em. Cap. c. xii. In ill. Ante diē festū.**

Flecto cingulo facto q; ad pplim sermone. dicat pon-
tifex. **D**ñs uobiscū. **E**t cū spū t. **O**rem? **D**eim canat
offertoriū. **D**extera dñi nri. **O**fferentib; psōris & ce-

Teris q uoluerint. **T**c dicat secreta sup oblatam.
ipse tibi q̄s. dñe scē. pat̄ om̄ps. eterne d̄s. sacrificiū
nr̄m reddat acceptū. qui discip̄lis suis in sui cōme-
morationē hoc fieri hodierna traditione monstrauit.
ih̄c xp̄c filius tuus. qui tecū uiuit. **S**equit̄ p̄fatio.

Hoc iustū est equū & salutare. & dicat pontifex
te igit̄ ordine suo. usq; ubi dicit. **C**ommunicantes
& diē sac̄tissimū celebrantes. quo dñs nr̄ ih̄c xp̄c p no-
bis tradit̄ est. sed & memoriā uenerab̄.

Hanc igit̄ oblationē seruitutis nr̄e. s; & cuncte fami-
lie tue. quā tibi offerim? ob diem in qua dñs nr̄ ih̄c
xp̄c tradidit discip̄lis suis corp̄is & sanguinis sui my-
steria celebranda. Q̄s dñe ut placat̄ accipias. & reliq̄
usq; **Q**ui pridie q̄m p nr̄a omniūq; salute pateret̄.
hoc est hodie. accepit panē in sc̄as ac uenerabiles ma-
n̄ suas. **T**c offerat̄ pontifici oleū de ampullis q̄s offe-
r̄t ppli ad unguendos tam infirmos q̄m energuminos.
& in ultimo anteq̄m dicat̄ **P**quē hec om̄ia dñe semp
bona creas **E**xorcizet & b̄ndicat illud tam ipse q̄m os
psōri q̄ aff̄. ita ut tantū possit a circumstantibus
audiri. **E**xorcizet q̄s oleū.

Exorcizo te immundissime sp̄s. omnisq; incurso
sathane. & omne phantasma. in noīe patris & filii
& sp̄s sc̄i. ut recedas ab hoc oleo. ut possit effici unctio spi-
ritalis. ad corroborandū templū d̄i uiui. ut in eo pos-
sit sp̄s sc̄s habitare. p nom̄ d̄i om̄ipotentis. & p nom̄
dilectissimi filii ei' dñi nr̄i ih̄u xp̄i. **E**t n̄ pagat̄ condu-

43
sio bñdictionis eide. **E**mitte dñe spm tuu paracy-
tu de celis. in hanc pinguedine oliue. qua de uiridi lig-
no pducere dignat es ad refectione m̄tis & corpis. ut
tua sca bñdictione sit om̄i tangenti hoc unguentū sa-
lubre. medicine celestis. tutamen m̄tis & corpis ade-
uacuandos om̄s dolores. om̄s q; infirmitates. om-
nēq; egritudine m̄tis & corpis. Vnde unxisti sacerdo-
tes. reges. pphas. & martyres. crisma tuū sit pfectum
dñe nobis. a te bñdictū pmanens in uiscerib; nr̄is in
noie dñi nr̄i ihu xpi. **Et pagat conclusio. Ina.**

He qui studio salutis **Item alia bñdicio ambrosia**
humane. creaturis. tue uim bñdictionis indidisti.
ut ad aiarū nr̄arū sc̄ificationis utilitatē. creaturarū
etiā corporaliū ministerio. nr̄is salus tēporib; tribue-
ret. infunde sc̄ificatione tuā huic oleo. ut ab his que
unxerit m̄bra. fugatis insidiis aduersarie potestatis.
susceptione p̄sentis olei. sp̄s sc̄i gr̄a salutaris debilita-
tē expellat. & plenā conferat sospitatē in noie dñi nr̄i
ihu xpi. **Itē bñdictio ambrosiana eiusdē olei ad om-**

nē languore quocūq; tēpe. & nulla in hui' olei bñ-
dictione conclusio dicat. anq; inferat. P̄ que h̄ oīa dñe.
In tuo noie d̄s pat̄ omp̄s. & ihu xpi filiū tuū dñi nr̄i sig-
no. & in uirtute sp̄s sc̄i. hanc creaturā olei exorcizam?
simulq; sc̄ificam? q̄a ita benign' dñs p̄ suos ap̄tōs de-
clarare dignat' est dicens. Si quis infirmat' in uob. in-
ducatur p̄sbros & orent sup̄ eū. unguentes eū oleo in no-
mine dñi. & oratio fidei saluabit infirmū. & si in pecca-
tis sit. dimittunt' ei. & iterū p̄ ipsū om̄ia possibilis eē
credentib; docuisti. & ut cunctū sc̄m. ei' claritate sal-
uares. sic p̄ eundē locut' es dicens. Petite & dabit'

uobis. querite & inuenietis. pulsate & apiet uobis.
Qua pp̄c̄ dñe. tua ineffabili bonitate consumpta. sū
missis p̄cib; credentes nullū aliū d̄m. nisi te dñe. qui
diues es in misericōdia. celerit̄q; subuenis. p̄tissimū medi
cū imploram⁹. ut aptis celis sp̄s sc̄i uelocitate deducta.
uirtutis tue medicinā. in hoc oleū pp̄c̄i⁹ infundas.
descendat sup hoc oleū potentie tue donū. descendat
claritas & origo uirtutū. descendat benignitas. et
puritas sanitatis. Exortiret̄ crucis xp̄i uexillo. be
nedicat̄ dextera maiestatis tue. & corroboret̄ filiū tuū
dñi nr̄i signaculo. Presto sint dñe anḡlī & archangeli.
& omnis milicia celestis. assit ap̄t̄oz ac mart̄yrū. & fi
deliū sac̄dotū. uel etiā alioz seruoꝝ tuoꝝ dignissima
oratio. sub quoꝝ p̄sentia. dū in tuo noīe. dñe pater im
mense. hoc unguentū cōpositionis atq; cōmixtionis de
derim⁹ liniendis corpib; infirmis. continuo pagratis
uiscerib; eoz. omnē euomant uolentiā fellis. Psit pat̄
misc̄diarū febr̄ib; & dissint̄eria laborantib;. Psit pa
ral̄yticis. cecis. & claudis. simulq; uexaticis. quarta
na. tertiana. cotidiana excutiat frigora. mutorū ora
resoluat. arentia m̄bra reficiat. dementiā m̄tis ad scien
tiam reuocet. dolorē capitis. octoꝝ infirmitatē. manuū.
pedū. brachioꝝ. p̄ctoꝝ. simulq; & intestinoꝝ. atq; om
niū m̄broꝝ. tam extrinsecus qm̄ intrinsecus. & medul
larū dolorē expellat. sompnū quietis infundat. & salu
tē conferat sanitatis. Si qua uero maligna uel ueneno
sa nascencia. in corporib; quorūcūq; fuerint generata.
tactus hui⁹ unguenti. om̄s radicit̄ eoz arefaciat fac
tiones. Morsus ū bestiarū. canū rabiem. scorpionū.
serpentū. uiperarū. atq; omniū monstruosoꝝ leni

164
ac dolores. & supinducta sanitate plagarū sopiat cicatrices. Impetū quoq; demonū. uel incursiones spirituum immundoz. atq; legionū malignarū uexationes. umbras. & impugnationes. & infestationes. artes quoq; maleficoz chaldeoz. augurū. & diuinoz incantationes. & uenena pmiscua que spūum immundoz uirtute nephanda. & execratione diabolica conficiunt. iubeas dñe p̄hanc inuocationē tuā. ab imis uiscerib; eoz om̄ia expelli. ut exiens inimicus de corporib; famuloz famularūq; tuarū omniū. confusus & excruciat. & nullam in eis maculā relinquens. a tuis anglis constringat. & in inferno sicut eū expectat digna sententia. gehenne ignib; mancipet. nec ultra ad eos habeat ingrediendi locū. s; saluati famuli tui ab hīs om̄ib; malis. referant honori tuo laudes in p̄petuū sempitnas. & sciant q̄a tu es d̄s inseparabilis unitas. regnans in sc̄la am̄.

Ds sacram̄ta hui' inuentor atq; dispositor.
qui p̄sentis liquoris pinguedine beatoz confirmasti corpora cordaq; pontificū. quiq; in hac creatura excellentis nobilitatē noīs. ut eos cristos faceres indidisti. qua nitentes ac delibutos antistites. iussisti participib; anteferri. dignū existimans elem̄tū. quo innocentie & uariarū tribueret forma uirtutū. concede: ut infusione sc̄i sp̄s. olim tibi placitā p̄sentis olei confirmes nobilitatesq; substantiā. ut quicq̄d ex eo in humano genere tactū fuerit. ad naturā mox transeat sup̄nā. nec aliq̄d sibi p̄uentionē ei' uendicet hostis antiquus. s; doleat se telis beate hui' ppugnationis addictū. & pacis oleo. uetusti furoris comp̄mi sup̄bias ingemiscat. & xp̄m d. n.

Per quē hec om̄ia dñe semp̄ bona creas. sc̄ificas. uiuifi-

cas. bñdicitis. & nobis famulis tuis largitè prestas ad
augmentũ fidei. & remissionẽ omnium peccatorũ nrõrũ.
& est tibi dõ patri omnipotenti ex ipso & p̄ ipsũ & in ip-
so. omnis honor. uirtus. laus. glã & imperium. p̄petui-
tas & potestas. p̄ infinita secula seculorum.

Ipsius p̄ceptũ est dn̄e qđ agim⁹ in cui⁹ n̄c p̄sentia postu-
lam⁹. da sacrificio auctore suũ. ut impleat fides rei in
sublimitate m̄ysteriũ. ut sicut ueritatẽ celestis m̄ysteriũ
exsequim⁹. sic ueritatẽ dn̄ici corporis & sanguinis hau-
riam⁹. & eũdẽ xp̄m dn̄m nr̄m.

Dicens Pat̄ nr̄. & cetã.
& oleũ reportet. & in loco suo conseruet. **Missã** uõ or-
dine suo agat. usq; dũ bñdictiones episcopales soluan-
t̄. **B E N E D I C T I O . I H . C E H A . D O M I N I .**

Benedicat uos d̄s. qui p̄ unigeniti sui passionẽ. uet̄
pascha in nouũ uoluit conuerti. concedatq; uobis.
ut expurgato ueteris fermenti contagio. noua in uob̄
p̄seueret consp̄sio. **R. ad. Et** qui ad celebrandã redemp-
toris nr̄i cenã m̄te deuota conuenistis. et̄narũ dapiũ
uobiscũ epulas reportetis. **R. Am̄. I**psi q; opitulante
clẽntia mundemini a sordib; peccatorũ. qui ad insinu-
andũ humilitatis exemplũ. pedes uoluit lauare dis-
cipulorũ. **R. Am̄. Q**đ ipse p̄stare dignet̄. **E**t pax dn̄i
sit semp uobiscũ. **T**c̄ cõmunicet solus pontifex ante
altare. & d̄yacon⁹ offerat ei calicẽ. & ñ frangat oblatas.
nisi eã solã uñ ille cõmunicat illo tantũmodo die.
Postq̄m cõmunicauerit ep̄s. ponat d̄yacon⁹ calicẽ
sup altare. Deim̄ acceptã a subdiacono patenã ponat
iuxta calicẽ de latere sinistro. & statĩ a duob; diaco-
nib; utrũq; coopiat̄ de s̄yndone munda. quã pri⁹
p̄parauerant in ora altaris. e regione pontificis.

post corporale expansa. Tē domn' ep̄s uadat ad sedē
suā cū dyaconib; & expectet.

Ordo de consecratione principalis crismatis .

Expectante ū in sede sua pontifice . ueniant ad sacra
riū duodecī ps̄bri . & ceteri clerici q̄ntū opus sit .
ad deferendū cū omī decore oleū crismale ac oleū ca
thecuminoꝝ . & neophitoꝝ . usq; in ecclā ante ep̄m .
sunt enī ps̄bri parati . & cū eis cetī clerici casulis & sol
lep̄nib; uestim̄tis . Tē duo acoliti accipientes illas du
as ampullas . que ad crisma & ad oleū catecuminoꝝ
consecrari debent . inuoluta cū sindonib; de albo serico
ita ut uideri possint a medio . & teneant in brachio si
nistro p̄iectis sindonib; sup scapulā sinistra ita ut p̄
tingant ad scapulā dextra . q̄ten' possint dependentia
retineri & p̄cedant . Et ordinent se illi ps̄bri & p̄dicti
clerici ritē & ordinabilitē . ita ut primū ambulent duo
acoliti cū candelabris & ardentib; cereis . Dein porten
t' due cruces . & int' illas mediū crismale oleū . Post eas
portent' duo thuribula cū incenso . & int' illa sic p̄dix
im' mediū oleū catecuminoꝝ . Dein portet' euglium
ut impleat' omne bonū . Postea seq̄nt' vini & uini . illi
duodecī ps̄bri testes & coopatores eidē sacros̄ci crisma
lis m̄sterii . Tunc ū subseq̄nt' pueri in laudē eidem
m̄sterii concinentes hos ūsus ad hoc congruentes .

Audi iudex mortuoꝝ . una spes mortalium . audi uoces p̄ferentū
donum pacis preuium .

Chor' resp. **R**edemptor sume carmen
temet concinentium .

Arbor feta alma luce . hoc sacrandū ptulit .

fert hoc pna presens turba saluatori seculi. **R.** O redemptor. **S**tans
ad aram immo supplex infulat pontifex. debitū pfoluit omne. conse-
crato crismate. **R.** O redēptor. **C**onsecrare tu dignare. rex pennis
patrie. hoc oliuū. signū uiuū. iura contra demonū. **R.** O redemptor.

Vt nouet sexus omnis. unctiōe crismatis. & medet sauciata dignita-
tis gloria. **R.** O redēptor. **L**ota mte sacro fonte. aufugent crimina.
uncta fonte sacrosco. influant karismata. **R.** O redēptor. **C**orde
nat ex parentis. aliuū implens uirginis. psta lucē. claude mortē. cris-
matis consortib;. **R.** O red. **S**it dies hec festa nobis scōz sc̄lis.
sit sacrata digna laude. nec senescat tēpore. **R.** O redemptor.

Venientib; aut eodē ordine in chorū & stantib; ad ori-
entē uersis. ūsib; q; finitis. interea ordinent se lectore.
hostiarū. acoliti & subdiaconi. & stent in ordine suo
scdm gradū ubi ascendit ad altare tanti ut subdiaconus
sit sextus in eminentiori loco. & iuxta eū archydiaconus
q̄ legebat. ita inuolutā ampullā cōmyctā suscipien-
tes p ordinē ut ascendat. & dū puenit ad archydiacono-
nū. ille pferat eā ita inuolutā unā cū sindone ante
pontificē. Interū aut unus subdiaconus deferat uasclm
cū balsamo alii dyacono. & ille pontifici añ altare.
Tē ordinent circa ep̄m hinc & hinc eadē candelabra
& cruces & thuribula atq; euglm. nec n̄ & pdicti. xii.
psbri testes & coadiutores eidem mysterū. ita ut dia-
coni post dorsū ep̄i stent. psbri ū a dextris & a sinistris.
cruces ū & cetā. utrūq; int̄ illos media. Huius ita statu-
tis. conūtat se ep̄s. aut cui ille pcepit. tam ad clerum
qm̄ ad pplm. & faciat sermonē de consecratione cris-
matis congruentē. Tē conūtat se ad orientē. & intret
in consecrationē principalis crismatis. archydiacono

tenente ante ipsū ampullā in sinistro brachio inuo-
luta in sindone ut sup̄ dixim⁹. Et primo misceat bal-
samū cū oleo dicens. **H**ec cōmixtio liquorū fiat om̄ib;
& cunctis ppiciatio & custodia salutaris in sc̄lā sc̄lōꝝ am̄.
Sequit̄ oratio sup̄ utrumq; balsamū & oleum.

Oremus dñm nr̄m om̄ipotentē. qui incomphensibile
unigeniti filii sibiq; coeterni diuinitatē. mirabili dis-
positione. uere humanitati inseparabiliter coniunxit.
& gr̄a coopante sp̄s sc̄i. oleo exultationis p̄ participib;
suis liniuit. ut homo fraude diaboli pdit̄. gemina & sin-
gulari constans materia. penni redderet̄ de qua exciderat
hereditati. q̄ten⁹ hos ex diuersis creaturarū speciebus. liq-
res creatos. sc̄e trinitatis p̄fectione b̄ndicat. b̄ndicendo
sc̄ificet. concedatq; ut simul p̄mixti unū fiant. & q̄cūq;
exteri⁹ inde punctus fuerit. ita interi⁹ uniat̄. quo om̄ib;
sordib; corporalis materie carens. se participē regni ce-
lestis effici gratulet̄. & eūdē. in unitē eidē. **Dein ante q̄.**
b̄ndicat̄. sufflet ter sup̄ ipsā ampullā. & dicat lenta
uoce exorcismū crismalis olei hic subsequente.

Exorcizo te creatura olei p̄ dñm pat̄re om̄ipotentē q̄
fecit celū & terrā. mare. & om̄ia que in eis s̄t. ut om̄is
uirt̄ aduersariū. omnisq; exercit̄ diaboli. om̄isq; in-
curfio. & omne fantasma sathane. eradiceat̄ & effugiat̄ a
te. ut fias salus om̄ib; q̄ ex te ungenti s̄t. in adoptionē
filioꝝ p̄ sp̄m sc̄m. in noīe dī patris om̄ipotentis. & in ka-
ritate ih̄u xp̄i filii ei⁹ dñi nr̄i. qui cū eo uiuit & regnat
in unitate eiusdē sp̄s sc̄i. **Per oīa sc̄lā sc̄lōꝝ. Am̄. Oñs**
uobcū. Surfū corda. Gr̄as agam⁹ dño dō nr̄o. Pref.

Quē & salutare. Nos tibi semp̄ & ubiq; gr̄as
agere. dñe sc̄e. pat̄er om̄ipotens. et̄ne d̄s. **Qui in**

principio int̄ cetera bonitatis & pietatis tue munera,
terrā p̄ducere fructifera ligna iussisti. int̄ que hui' pin-
guissimi liquoris ministre oleo nascerent̄. quarū fructus
sacro crismati deseruiret. Nam & dauid p̄phico spū. gr̄e
tue sacramta p̄noscens. uultus nr̄os in oleo exhilaran-
dos ēē cantauit. & cū mundi crimina diluuiū quondā
expiarent̄ effuso. similitudinē futū muneris columba
demonstrans. p̄ oliue ramū. pacē terris redditā nunci-
auit. qđ in nouissimis tēporib; . manifestis est effectib;
declaratū. cū baptismatis aquis. omniū criminū com-
missa delentib; . hec olei unctio. uultū nr̄os iocundos ef-
ficat ac serenos. Inde etiā moȳsi famulo tuo mandatū
dedisti. ut aaron fratrem suū prius aqua lotū. p̄ infu-
sionē hui' unguenti constitueret sac̄dotē. Accessit ad
hoc amplior honor. cū fili' tuus dn̄s nr̄ ih̄c xp̄c. laua-
ri se a ioh̄e undis iordanicis exegisset. ut spū sc̄o in co-
lumbe similitudine desup̄ misso. unigenitū tuū in quo t̄
optime cōplacuisse. testimonio subsequens uocis of-
tenderes. & hoc illud ēē manifestissime comprobaret. qđ
eū oleo leticie. p̄ consortib; suis ungendū dauid p̄pha
cecinnisset. Te ḡ dep̄cam dn̄e sc̄e. pat̄ eterne d̄s. p̄ eundē
ih̄m xp̄m filiū tuū dn̄m nr̄m. ut hui' creature pingue-
dinem. sc̄ificare tua b̄ndictione digneris. & sc̄i sp̄s ei ad-
miscere uirtutē. coopante potentia xp̄i filiū tui. a cui' sc̄o
noīe. crisma nom̄ accepit. unde unxisti sac̄dotes. re-
ges. p̄phas. & martyres. ut spiritualis lauachri baptis-
mo renouandis. creaturā crismatis in sacramtū p̄fecte
salutis uiteq; confirmes. ut sc̄ificatione unctionis in-
fusa. corruptione prime natiuitatis absorta. sc̄m uni-
cuiq; templū. acceptabilis uite innocens ordine redo-

117
rescat. ut scdm constitutionis tue sacramtu. regio & sacer
dotali pphico q; honore pfuli. uestimto incorrupti mu
neris induant. ut sic his q; renati fuerint omib; ex aq
& spu sco. hoc crisma salutis & scificationis. eos q; eterne
uite participes. & celestis gl'e facias ee consortes. *Peude.*
in unte eidem. **Prefatio crismatis ambrosiana.**

Vnanimes atq; concordēs frs km̄. dī patris om̄ipoten
tis auxiliū misericōdie deprecem̄. ut hoc unguentū quo
in regali gl'a ppl's ei uestiendus ē. celesti b̄ndictione. & uir
tutis sue uigore corroboret. & tegmine ei. plebs in etnū
b̄ndicta defendat. *Prante.* **Ad consumandā b̄nd crisma**

Hātor dñe d's. unct' rex. auctor unguenti. **Itis.**
speciosus forma. speciosior unctione. sacrator ipse tu
us. ipse omniū consecrator. q; unguentū de potestate
scificas. potestacē consecras de unguento. de unguento fe
cisti crisma. de crismate nom̄ qd̄ est sup̄ omne nom̄. ut in
noīe isto sit regalis unctio xpianis. In tuo ḡ noīe fiat hec
creatā iam crisma. & habeat' ut crisma. forma crucis. sig
nū frontis. sacri t̄tulus bellatoris. In hoc crismate mul
teat' audit'. purificet' uisus. odorat' suauescat. saporet' gu
st'. tactus in trinitate sit solidus. ut talib; stipendiis
dñi milites decorati. atq; ambrosiano rore madidi. im
pantu seruiant n̄ suadenti. & signati crismate sco. signi
feri mereant' ee celestes. *Te ihu xpe saluator mundi. qui
uiuis & regnas d's. p om̄ia sc̄la sc̄loꝝ. am̄.* **finita b̄ndic
tione domn' ep̄s saluter crisma nudū. & ministri q;
iuxta eū st. & ita p ordinē descendat sicut ascendit.
& aculto tenente ampullā. deferat' om̄ib; coopta ad
salutandū p ordinē. ut a nemine nuda uideatur.
Hoc sco. sūmo honore pcurat'. usq; dū altā ampul**

la ascendat & iterum descendat. ut ambe honorifice
ad locum suum redeant. Incipit exorcismus olei. qui cathecumini unguendi sanctus. Descendente autem ampulla cum
crismate. statim alta cum oleo cathecuminum coopta as-
cendat sicut prior ante episcopum. & sufflet in ipsa ter sicut in p-
ore. s; tacite. ordine quo & super delatam. Et in primis fa-
ciat ei exorcismum. & benedicat eam quasi lectionem legens.

Exorcizo te creatura Exorcismus olei cathecuminum.
olei. in nomine dei patris omnipotentis. & in nomine ihesu christi
& spiritus sancti. ut in hac invocatione trine potestatis. atque
unius virtute deitatis. omnis nequissima uirum aduersari.
omnis inueterata malicia diaboli. omnis uiolenta occur-
sio. omne confusum & cecum fantasma eradiceat & effugiat. &
discedat a creatura huius olei. ad utilitatem hominum consti-
tuta. ut fiat hec unctio diuinis sacramentis purificata
in adoptionem carnis & spiritus. eis. qui ex eis ungi debent
in remissionem omnium peccatorum. ut efficiantur eorum corpora
ad omnem gratiam spiritalem accipiendam sanctificata. & eum qui uiuunt.
Te dicat Dominus uobiscum & ista oratio.

Dominus incrementorum omnium. & perfectum spiritualium munera-
tor. qui uirtute sancti spiritus tui. imbecillarum mentium rudimenta
confirmas. te domine oramus. ut uenturis ad beate regene-
rationis lauacrum. tribuas per unctioem istius creature.
purgationem mentis & corporis. ut si que illis aduersantium spiritu-
um inherere macule. ad tactum sanctificati olei huius abscen-
dant. Nullus spiritualibus nequeis locus. nulla refugis
uirtutibus sit facultas. nulla insidiantibus malis latendi-
licentia relinquatur. s; uenientibus ad fidei seruis tuis. &
sancti spiritus tui operatione mundandis. sit unctioem huius prepa-
ratio utilis ad salutem. quam etiam celestis regenerationis

128
natiuitate. in sacramento s^ci baptismatis adepturi. **P.**
in unit^e eid^e. **T^e domn^o ep^s & qui iuxta e^u s^ci salu-**
tent e^a. & descendat p^r ordin^e sic & alt^a. & deferat^r omⁿi-
b; ad salutand^u. H^us ita pactis eod^e ordine & decore
quo ascenderant in eccl^{iam}. redeant ambe ad sacrari^u.
T^e pontifex lauet man^o & diaconi uadant ad altare.
& discoopiant sc^a. Et pontifex ueniens ad altare. di-
uidat oblatas ad frangend^u. & c^omunicet omⁿs p^pl^s
ordine suo. & sumat de ipsis oblatas integras. ad ser-
uand^u usq; mane diei parasceues. de qb; c^omunicet^r
absq; sanguine dⁿi. Sanguis u^o ead^e die penit^r consuma-
t^r. & scola dicat agn^o dⁱ absq; osc^o. & c^omunion^e D^o-
min^us ih^e postq^m cen^auit. fractis aut^e oblatis c^omuni-
cent p^sbrⁱ p^mo. postea diaconi. & cetⁱ omⁿs. & ita p^r
ficiat^r missa plenit^e ordine suo. Post c^omunion^e.

Refecti uitalib; alimentis q^s dⁿe d^s n^r. ut q^d t^epore
n^re mortalitatis exsequim^r. immortalitatis tue
munere consequam^r. **P^r dⁿm. Sup^r popul^u.**

Concede q^s ut p^rcept^u noui. **Et pontifex descendat in**
sacr^u mandans p^sbris q^d uoluerit. T^e crisma nou^u
misceat^r c^u si q^d residu^u sit. simil^e & ole^u. & ita diui-
dat^r p^r p^sbr^os. & finita s^ci ista. Ad uespas in cena dⁿi
n^r dicat^r D^s in adiut^r

me^u intende. **A^l Calicem salutaris accipiam & nomen do-**

mini inuocabo. **P^s Credidi. A^l Cum h^us qui oder^e pacem eram pa-**
cificus cum loquebar illis impugnabant me gratis. P^s Ad dⁿm.

A^l Ab hominib; iniquis libera me domine. Pr Eripe me dⁿe.

A Custodi me a laqueo quem statuerunt michi & a scandalis operantium

iniquitatem. **D**ñe clamaui. **A** Considerabam ad dexteram & uide

bam & non erat qui cognosceret me. **P**s. Voce mea. **cat' nec us?**

f; an
typha. **C**enantib; autem accepit ihesus panem benedixit ac

fregit dedit discipulis suis. **Cant' Magnificat. ORATIO.**

Dñs cur' cenā sacratissimā ueneram' ut ea digni inueni
am. munda nos q's a sordib; peccatorū. qui ad in
nuandū humilitatis nobis exemplū. pedes tuorū dig
nat' es hodie lauare discipulorū. **Q' cū pat. Fabian' pp.**

Fabian' pp. orientalib; scribens ep'is. refert ab apl'is traditū.
dñm ihm postq'm in ultima cena pedes discipulorū lauit. crisma
tis confectionē eos docuisse. hoc inuendo q'a baptisma q'd signa
bant tē ablutione pedū. crismatis ē unctione confirmandū. Scri
bit etiā idē scs pp. scōs apl'os suis successorib; tradidisse. ac se ut ab
eis accepit obseruandū. mandare. ut nouū crisma pp't nouitatē
sacram'ti. annuatim consecret'. uet' in sc'is eccl'is incendat'. Quē mo
rem incendiū crismatis. dicit adhuc seruare eccl'as. romanā. an
thyocenā. iherosolimorū. ephesiorū. q'b; p'sidentes apl'i. crismatis
usum. longi' eo q' conficit' anno mēdixerē. uet' igne consumi ut ip'e

Cum scola p'mā antypham dicit **Calu** **I** scribit iusserē.
cem salutaris accē. statū duo acoliti parati cū nigris ca
sulis. incipiant expoliare altaria usq; dū finit' uespa.
postea tollant'. a uespa aut' hui' diei. nuda sint alta
ria. usq; in mane sabbi. Expletis aut' omib;. domn' ep's
pcedat cū omī alacritate cū psbris & clero si

uult ante uel post cibū ad locū ubi mandatū p̄ficiē
 uult. sintq; ibi parati p̄cessores acoliti duo cū can-
 delabris duob; . terci' thuribulū portans. q̄rt' cū thi-
 miamatherio. & subdiacon' euglīm ferens. & diacon'
 imponat euglīm. **A**nte diem festū pasche sicut ad
 missā. lecto euglō dicat ep̄s hanc orōnē. **O**s cui ce-
 nam sacratissimā. vt s̄. Data orōe ep̄s ponat uesti-
 mēta sua. & p̄cinct' unteo p̄paret se ad lauandos pe-
 des discipulōꝝ suoz. & p̄mū incipiente pontifice. mu-
 tuatim pedes lauent & distīgant. canentes has antiph̄.

Mandatum nouum do uobis ut diligatis inuicem sicut dilexi
 uos dicit dominus. **P̄s** Beati immaculati inuia qui ambulant in
 lege domini. **I**n dieb; illis mulier que erat in ciuitate pecca-
 trix ut cognouit qd̄ ih̄c recubisset in domo symonis lepsi attu-
 lit alabastrum unguenti & stans retro secus pedes domini ih̄esu
 lacrimis cepit rigare pedes eius & capillis capitis sui tergebat.

& osculabatur pedes eius. & unguento ungebatur. **P̄s** Magnus
 dñs & laudabilis nimis. & magnitudinis eius n̄ ē finis. **M**aria
 ergo unxit pedes ih̄u & exersit capillis suis & domus impleta est
 ex odore unguenti. **P**ostquam surrexit dominus a cena

misit aquam in pel uim cepit lauare pedes discipuloꝝ hoc exem

plum reliquit eis. **Ps** **Os** misereat nri & bñdicat nob. i. u. s. f. n.

Antypha ista tantu
in cena est dicenda.

An te diem festum pasche sci ens

ihc quia hora eius uenit ut transeat ex hoc mundo ad patrem.

tunc o precinxit se misit aquam in pel uim cepit lauare pedes dis

cipulo

ue nit ad petrum. dixit ei petrus non lauabis michi pedes in e

ternum. respondit ihc dicens si non lauero te non habebis partem

mecum. domi ne non tantum pedes meos s; & manus & ca

put.

Dominus ihc postquam cenauit cum discipulis suis lauit pedes eoz.

& ait illis sci tis quid fecerim uobis ego dominus & magister exem

plum dedi uobis ut & uos ita faciatis. **A**mmodo dico uobis

priusqua fiat. ut cum factum fuerit credatis. quia unus ex uobis me

traditurus est. bonum ei erat si natus non fuisset homo ille.

Nos uocatis me magister & domine & benedictus sum etenim si

ego laui uros pedes dominus & magister & uos debetis alter alteri
us lauare pedes. **S**i ego dominus & magister uester laui uobis

quanto magis uos debetis alter alterius lauare pedes. **C**ena
facta dixit ihc discipulis suis. amen amen dico uobis unus uym est

qui me traditurus est in hac nocte. **D**iligatis uos inuicem quia
karitas ex deo est & qui diligit fratrem suum ex deo natus est & ui-

uit in eo. **V**bi fratres in unum glorificant dm ibi dabit domi-

nus benedictionem. **Ps** Ecce qm bonu. **I**n hoc cognoscent

omnes quia mei estis discipuli si dilectionem habueritis ad inui-

cem. **ps** Laudate dnm in scis ei? **lector** cui mandatū fuerit
imponat euglm scdm iohem. qsi lectione legens ab eo

loco ubi ait **A**men amen dico uob n est seruus ma-
ior dno suo. usq. & ego in ipsis post lotionē pedū &
post fractionē panis. ep̄s uel psbr dicat has p̄ces post
mandatū. **S**uscepim⁹ d̄s misericōdā tuā. In medio.

Tu mandasti mandata tua. Cust. **T**u lauasti pedes dis-
cipuloꝝ tuoꝝ. **O**pa manuū tuarū ne despicias. **O rō.**

Adesto dne officiis nr̄e seruitutis. q̄a tu pedes dis-

cupulorum tuorum lauare dignatus es. opera manuum tuarum ne despicias que nobis retinenda mandasti. ut sicut hic exteriora abluuntur inquinata manuum. ita ante te omnium nostrorum interiora lauentur peccata. Qui uiuis.

Dominus qui discipulorum tuorum pedes abluens **Alia.**
pio affectu eis exemplum praebisti mandatumque dedisti. concede propitius ut per obsequium mandatorum tuorum eorum obtentu de tuo letemur aspectu. Qui uiuis. **Alia.**

Annue misericors deus. ut qui diuina precepta uiolando. paradysi felicitati decidimus. ad eterne beatitudinis redeamus accessum per tuorum custodiam mandatorum. &

Oratio pro his qui ipsum mandatum adimpleuerunt.

Respice domine super hos famulos tuos. qui se inclinando obedientie sancte. pio obsequio fratrum suorum expleuerunt seruitium. ut semper te habeant in auxilium. & in bonis actibus inimicum superent. & inoffense semper agant seruitium consuetum. ut eternum a te mereantur percipere premium. &

Ab hac nocte usque in sabbatum sanctum non nulli serui dei imitantes apostolos ieiunium permanent. Alii uero contenti sunt pane tantum uel herbis atque legumine seu cicere.

ORDO. DE. NOCTE. PARASCESVES.

In nocte parasceuen temporarie id est media. paruulum ligneum signum sonet. Collectis omnibus. in ecclesia non dicatur Dominus in adiutorium. nec Venite. sed antiphona Assiterunt reges terre. ad psalmos non dicatur Gloria patris. nec finis subtrahatur. Versus dicatur plenitudo non subtrahendo finem. Dicantur autem nouem psalmi cum totidem responsorius. Lectores legantur tres de lamentationibus iheremie prophete ab eo loco ubi ait. Cogitauit dominus dissipare murum syon. usque. Quis die domini multe. cum pronuntiatione Aleph. Tres de tractatu sancti

augustinus de psalmo .lxiii. & tres de aplo ubi ait ad
hebreos .cap. v. festinem⁹ ingredi. *Scda.* Omnis in
qua pontifex. *Tercia.* De quo grandis nob. lector
bndictione n petat. nec fine solitu faciat. s; de ipsa
lectione fine faciat. Luminaria ad psalmos singu
los extinguant. Dein secunt matutini. Ante bene
dict⁹ n dicat lectio. s; usus. finito bndict⁹ priuati
& sub silentio dicant pces & kyriel. sic finiant ma
tutini. Prima priuati cantent eode die. filii & tercia
sexta. nona. & uespam. comunit in choro stantes.
filii & completa. *ORDO. IJ. DIE. PARASCES.*

Feria sexta parascues. que & sexta sabbi dr. missa
n cantet. s; neq; in sabbo. donec ad uigilias nocte.
In ipso aut die hoc e feria. vi. hora quinta. deportat
lum ut sup dictu e ab archydiacono seu pposito. &
illuminent lampades. vii. uel ut ali⁹ ordo dicit. il
luminent due candelae ad altare ubi officiu agit.
Conueniant omis ecclesiastici necn & laici. & pcedat
domn⁹ eps uel q uice illi⁹ tenuerit in ecclesia statuta
infra urbem. n tam in maiore ecclesia. ubi mos e sa
lutaferu salutare cruce. & pparent se psbri & archy
diacon⁹ & dyaconi uel clerici ceti qntu opus e. ad
ministeriu domni pontificis ad missa. cu cantorib;
& reliqs ministris. uestib; qdragesimalib; induci. sci
liet planetis fuscis. n nudis pedib;. Non eni licet pf
biteru. diaconu ul acolitu ad altare ministrare p
nudos pedes. Accedentes itaq; de sacrio usq; ad alta
re absq; ullo cantu. pstrato omi corpe in terra diu
ti. Oroe completa atq; osculato altari. uadant ad se
dem pontificis more solito. & mittat paru uinte

um sup altare nudū de sub euglō. Ante euglīm ū n̄
portent candelē uel incensū. & dū ueniens pontifex
pcesserit de sacrario ante altare ad adorandū sup o
ratoriū sic mos est. statū ut surrexerit cū silentio as
cendat ad sedem. Quo sedente. statū ut annuerit ar
chydiacon⁹ subdiacono. subdiacon⁹ ascendat ad le
gendū. & legat lectio p̄ma in osee. In tribulatione
sua. & post lectionē cantet tract⁹. Dñe audiui auditū tuū.
Et dicat pontifex Oremus. Dyacon⁹ flectam⁹ gen.
Postea leuate. Et dicat pontifex hanc orationem.

Dñs a quo & iudas reatus sui penā. & confessionis
sue latro premiū sumpsit. concede nob̄ tue p̄picia
tionis effectū. ut sicut in passione sua ih̄c xp̄c dñs n̄r
diuersa utrisq; intulit stipendia meritoꝝ. ita nobis
ablato uetustatis errore. resurrectionis sue grām lar
giat. Qui tecū uiuit. **Dein sequit̄ altā lectio in exodo.**
Dixit dñs ad moysen & aaron. Post quā sequit̄ tract⁹.
Qui habitat. Cantant aliq̄ hic tractū nuprime cōpula
tū. **Eripē me dñe.** Quo finito. legit̄ passio. s; n̄ d̄r a
diacono Passio dñi n̄ri ih̄u xp̄i. s; tantū ita incipit.
In illo tēpore. Egressus est ih̄c torrentē cedr̄. **Hec in
censū n̄portent.** Hac expleta. statū duo acoliti nudes
sindone que p̄us fuerat sub euglō posita in modū fu
rantū. aliq̄ ū ante qm̄ legat̄ passio p̄parant sindones
duas sibi inuicē coherentes. & in eo uersu ubi legit̄
partiti s̄t uestim̄ta mea sibi scind̄t hinc inde ipsas
sindones desup altare in modū furantis. & secū aufe
r̄t. Tē uenit pontifex ante altare. siue ut in alio or
dine legit̄. transit in dexterā partē ecclē infra thronū
& dicit. Orem⁹. & dyacon⁹ flectam⁹ g. & oret diu

122

assime. & dyacon' dicat leuate. Et dicat ep's orōes
sollemnes ad iherusalem. *P sancta ecclesia.*

Oremus dilectissimi nobis. in primis p̄ ecclā scā dei.
ut eam d's & dñs n'r pacificare. adunare. & custodire
digne' toto orbe terrarū. subiciens ei principat' & po-
testates. det q; nobis quietā & tranquillā uitā de gen-
tib; glorificare dñm patrē om̄ipotentē. & cetā p̄ ordi-
nē sicut in libro sacram̄torū continet'. Fundiq; p̄nun-
tiantē diacono flectam' genua. genuū flexio faciendā
ē. nisi qđ p̄ iudeis neq; flectunt' neq; dicit' flectam'?

Om̄ps sempit'ne d's. *Orem'. flectam' g. ORO.*
qui glām tuā om̄ib; in xp̄o gentib; reuelasti. cus-
todi opa miscdē tue. ut ecclā tua toto orbe diffusa.
stabili fide in confessione tui noīs pseueret. leuate. f.

Orem' & p̄ beatissimo papa *P antistite romano.*
n'rō. h. ut d's & dñs n'r. qui elegit eū in ordinē ep̄i-
scopalē. saluū atq; incolumem custodiat ecclē sue scē.
ad regendū pplm̄ sc̄m̄ d'i. *Orem'. flectam' g.*

Om̄ps sempit'ne d's. cui' iudicio uniuersa fundant'. re-
spice pp̄ci' ad p̄ces n'ras. & electū nobis antistitem.
tua pietate conserua. ut xp̄iana plebs que tali guber-
nat' auctore. sub tanto pontifice credulitatis sue me-
ritis augeat'. leuate. f. *P cunctis gradibus.*

Oremus & p̄ omnib; ep̄is. ps̄bris. diaconib;. subdia-
conib;. acolitib;. exorcistis. lectorib;. ostiariis. confes-
sorib;. uirginib;. uiduis. & p̄ om̄i pplō sc̄o d'i. *Orem'.*

Om̄ps sempit'ne d's. cui' spiritu *flectam' g.*
totū corp' ecclē sc̄ificat' & regit'. exaudi nos p̄ uni-
uersis ordinib; supplicantes. ut grē tue munere. ab oī-
b; t' gradib; fidelit' seruiat'. leuate. f. *P RESE.*

Orem⁹ & p xpianissimo rege nrō. s. ut d's & dñs nr̄
subditas illi faciat om̄s barbaras nationes. ad no
strā ppetuā pacē. **Orem⁹ vs. flectam⁹ vs gen. Oratio.**

Omp̄s sempit̄ne d's. in cui⁹ manu s̄ om̄iū potesta
tes. & omnia iura regnoꝝ. respice ad romanū benign
nus impium. ut gentes que in sua feritate confidunt.
potentie tue dextera cōprimant̄. **Leuate. f. P catecumi**

Orem⁹ & p cathecuminis nr̄s. ut d's & dñs nr̄ **Finis.**
ad apiat aures p̄cordioꝝ eoz. ianuamq; misericōdie
sue. ut p lauacrū regenerationis. accepta remissione
omniū peccatoꝝ. & ipsi inueniant̄ fideles in xpō ihu
dño nrō. **Orem⁹ vs. flectam⁹ g. Oratio.**

Omp̄s sempit̄ne d's. qui eccl̄am tuā noua semp ple
fecundas. auge fidem & intellectū cathecuminis
nr̄s. ut renati fonte baptismatis. adoptionis tue fi
uis aggregent̄. **Leuate. f. P omnib; necessitatib; .**

Orem⁹ dilectissimi nob̄ dñm patrē omnipotentē. ut cun
ctis mundū purget errorib; . morbos auferat. fa
mem depellat. apiat carceres. uincla dissoluat. p̄gri
nantib; reditū. infirmantib; sanitatē. nauigantib;
portū salutis indulgeat. **Orem⁹ vs. flectam⁹ g. Oratio.**

Omp̄s sempit̄ne d's. mestoꝝ consolatio. laborantiū
fortitudo. pueniant ad te p̄ces de quacūq; tribula
tione clamantiū. ut om̄s sibi in necessitatib; suis mi
sericōdiam tuā gaudeant affuisse. **Leuate. f. P hereticis.**

Orem⁹ p hereticis & scismaticis. ut d's & dñs nr̄ eru
at eos ab errorib; uniūsis. & ad scām matrē eccl̄am
catholicā atq; aplicā renouare dignet̄. **Orem⁹. flect.**

Omp̄s sempit̄ne d's q̄ saluas om̄s. & neminē **Oratio.**
uis pure. respice ppici⁹ ad animas diabolica frau

193
de deceptas. ut omni heretica prauitate deposita. erran-
tium corda resipiscant. & ad ueritatis tue redeant unita-
tem. *Leuate. P. Pro iudeis.*

Oremus & pro perfidis iudeis. ut deus & dominus noster auferat
uelamen de cordibus eorum. ut & ipsi agnoscant Iesum
Christum dominum nostrum. *Oremus. hic non flectitur genua. Oratio.*

Omnipotens sempiternus deus qui etiam iudaicam perfidiam. a tua
misericordia non repellis. exaudi preces nostras. quas tibi pro illi-
perpetua obcecatione deferimus. ut agnita ueritatis tue
luce que Christus est. a suis tenebris eruat. *P. eundem.*

Oremus & pro paganis. ut deus omnipotens *P. paganis.*
auferat iniquitatem a cordibus eorum. & relictis ydolis
suis conuertantur ad deum uiuum & uerum. & unicum filium
eius Iesum Christum filium eius. *Oremus. flectamur genua. Oratio.*

Omnipotens sempiternus deus. qui non mortem peccatorum sed uitam
semper inquiris. suscipe propitius orationem nostram. & u-
bera eos ab ydolorum cultura. & aggrega ecclesie tue sancte ad
laudem & gloriam nominis tui. *Leuate. P. Subdiaconi autem
stent retro altare. uersa facie ad altare. & ibi sic ceteri
flectentes genua. non tamen terga uertentes altari. huius
expletis. omnes tacite exeant foras.*

Notandum uero est. quia in romana ecclesia extinguitur totus
ignis in hac feria hora tertia. & rekinditur hora no-
na. Presbiteri uero ecclesiarum. siue de urbe. seu de suburbanis.
uadunt per ecclesias suas. ut hoc ordine hora nona cuncta
faciant usque ad uespam. hoc tantum mutantes. ut ubi
pontifex meminit apostolicum. ipsi noverint episcopum suum. ad
uespam uero tam in ecclesia ubi pontifex dicit orationem. quam
& in ceteris ecclesiis presbiterorum. post orationes preparetur crux ante
altare in proposito spacio inter ipsam & altare. sustentata

a duob; acolutis. hinc inde posito ante eam oratorio.
In cui' laudē dicant' hū ūsus cū Agyos & Sēs d's eo ordi

Popule meus quid feci tibi aut in quo **ne. quo hic se**
cuntur.

contristavi te responde michi. quia eduxi te de terra egypti pa

ra sti crucem saluatori tuo. **A**gyos. otheos. agyos. yskyros.

agyos. atbanatos. eley son ymas. **S**anctus deus. sanc
tus fortis. Sanctus & immortalis. miserere nobis.

Quia eduxi te p' deser tum quadraginta annis. & manna ciba

ui te. & introduxi in terram satis optimam. para sti crucem sal

uatori tuo. **A**gyos. **S**anctus. **Q**uid ultra debui facere tibi.

& non feci. ego quidem plantaui te vineam meam speciosissimam.

& tu facta es michi nimis amara. aceto namq; mixto cum felle

situm meam potasti. & lancea pforasti latus saluatori tuo. **A**gyos.

Sanctus. **Canunt aliq' ad salutandā crucē hoc respon**
soriū scī ambrosii ex p'sona scē marie. **U**adis ppicia

tor ad immolandū p' omib; . n' tibi occit petrus q' dicebat p' te

moriar. reliquit te thomas q' clamabat dicens. omnes cū eo

moriām. & nullus de illis s; tu solus duceris. q' immaclātā me

conseruasti fili' & d's meus. **V**enite & uidete d'm & hoiēm

pendentē in cruce. Qui immaculata. *Ad discoopiendā crucē.*

Ecce lignum crucis. in quo salus mundi pepen dit. ueni te

adore mus. *¶* Beati immaculati in uia qui amb in lege domini.

¶ Beati q scrutantē testimoniā ei in toto corde. exq. eū. *PS*

Stānā dirigantē uie mee. Intēa ueniat pontifex solus.

¶ adoratā deosculet crucē. Dein p̄sbr̄i. dyaconi. sub

diaconi. ac ceti p̄ ordinē. Demde' populus.

Oratio. ad crucē. In prima genuflexione.

Dñe ihu xp̄e. d̄s uerus de d̄o uero. qui predēptuone generis humani. serpentina suasionē decepti. mundū errorib; implicatū illuminare. & crucis patibulū subire uoluisti. ut & lignū uigno uinceres. & peccati hereditariā mortē. morte potentissima superes: exaudi me miserū & indignū. p̄stratū ante ocl̄os tue benignissime maiestatis. & adorantē te. & b̄ndicentē nom̄ sc̄m tuū atq; terribile. & concede m̄ te puro corde sapere. te laudare. te p̄dicare: & p̄ uexillū hui' sc̄e crucis. quā in tuo noīe adoratus adueni. mentē meā corp̄q; sc̄ifica. scuto fidei tue me circūtege. galeā salutis m̄ impone. gladio sp̄uau accinge. ut contra hostē nequissimū bellatus. & tue muniar' miserationis auxilio. & salutare crucis uexillo. cunctiq; tuo sc̄o noīe insigniti: ab hostis p̄fidi sint incurfione securi. *¶* te ihu x̄. q̄ uiuis & r. *Oratio in secunda genuflexione:*

Dñs qui moȳsi famulo tuo. in uia squalentis heremi. serpentē eneū. in media ppli multitudine. ad liberandas lechi uiro infectas aiās. exaltare iussisti: ut si q̄s morifero uulnere influet. ad eū respiceret. & ue-

nenū exiciale euaderet. & optabilem salutis uitam
adipisceret. significans te ipsū futū longe post curri-
cula. p̄ tui salute plasmatis. crucis extollendū pati-
bulo. ut q̄s diabolus armis inuidie captiuauerat.
tua desiderabilis passio. ad patriā reuocaret. conce-
de tam m̄ misero & peccatori. q̄m om̄ib; tuo cruore
mercatis. qui scām passionē tuā supplices uenerant.
lignūq; uite adorant. ut diabolucas insidias te adiu-
uante uincam? & et̄ne uite participes ēē meream̄.

Qui cū patre. **Oratio in tertia genuflexione.**

Dñe ihu xp̄e qui nos p̄ crucis passionē. hodierna
die de diabolica seruitute liberaſti. ut quo die ho-
minē conuideras. eodē die & reformares. exaudi me
miserū & peccatorē corā hoc signaculo crucis confi-
tentē & dep̄cantē. ut hui⁹ uenerabilis & uitalis sig-
ni tuitione munit⁹. & hostis neq̄ssimi ignea tela re-
pellere. & ab influctis uulnerib; uacuare. & ad uitā
eternā ualeam puenire. & te saluator mundi. q̄ ui-
uis & regnas d̄s. **Pontifex ū redeat in sedē usq; dum
om̄s saluentur crucē. Nam salutante pp̄lo uel pontifi-
& crucē canit̄ semp̄ antypha**

Ecce lignū cū ps̄ Beati imacl̄ati. **ā** **C**rucem tuam adoram⁹
domine. & sanctam resurrectionem tuam laudamus & glorificam⁹
ecce enim p̄pter crucem uenit gaudium in uniuerso mundo. **ps̄.**

Ds̄ misereatur n̄ri & benedicat. n. **¶** **U**t cognoscamus in terra.

ā **D**s̄ fabricator mundi. mortis sup̄li cium paterecur in

135
cruce. clamans uoce magna tradidit spiritum. & ecce uelum
templi diuisum est. monumenta aperta sunt. terre motus enim factus
est magnus. quia mortem filii dei clamabat mundus
se sustinere non posse. aperto ergo lancea militis latere cruci-
fixi domini. exiit sanguis & aqua in redemptionem salu-
tatis nostre. **O** ammirabile precium. cuius
ponere. captiuitas redempta est mundi. tartarea confrac-
ta sunt claustra inferni. aperta est nobis ianua re-

Cruce fidelis. inter omnes. **C**ruce

arbor una nobilis. nulla silua talem profert. fronde. flore. germine.

Dulce lignum. dulces clauos. dulce pondus sustinens. angelin-
gua. gloriosi prelium certaminis. & super crucis tropheum. dicti
triumphi nobilem. qualiter redemptor orbis. immolatus uicerit.
Cruce fidei. esse parentis prothoplasti fraude factor condolens. quoniam
do pomi noxialis morsu. in mortem corrumpit. ipse lignum tunc no-
tauit. dampna ligni ut solueret. Dulce. hoc opus nostre salutis.
ordo depoposcerat. multiformis perditoris. ars ut artem falleret.
& medelam ferret inde. hostis unde leserat. Cruce. quando ue-
nit ergo facti plenitudo temporis. missus est ab arce patris.

natus. orbis conditor. atq; uentre uirginali caro factus ponit. **V**agite infans. inter arcta positus presepia. membra pannis inuoluta. uirgo mater alligat. & pedes. manusq; crura. stricta cingit fascia. **C**ruce. **L**ustra sex. que iam pacta. tempus implens corporis. se uolente. natus ad hoc. passioni deditus. agnus in crucis leuatur immolandus supite. **D**ulce. **H**ic acetum. fel. harundo. sputa. clauis. lancea. mite corpus perforatur. sanguis. unda profluit. terra. pontus. astra. mundus. quo lauantur flumine. **C**. **F**lecte ramos arbor alta. tensa laxa viscera. & rigor lentescat ille. quem dedit natiuitas. ut supni membra regis. mite tendas supite. **D**ulce. **S**ola digna tu fuisti. ferre seculi precium. atq; portum preparare. nauta mundo naufrago. quem sacer cruor punxit. fufus agni corpe. **C**ruce. **G**loria eterno patri. p salute posita. gloria unico eius. qui creauit omnia. spirituiq; sancto. in sempiterna secula. **A** **Q** **E** **H**. **S**alutata & in loco suo reposita cruce. duo subdiaconi & psbri duo pores intrent in sacriū. ut ubi positū fuit corp' dñi qđ pridie remansit. ponentes illud in patenā. & subdiacon' teneat ante calicē cū uino n̄ consecrato. al' qđdem tenebit patenā. & al' uinū. **Q**ui tenentib; accipiat un' psbroz por patenā. & al' calicē. & deferant sup altare nudū canendo cōmunionē secrete. **H**oc corp'us. finita cōmunionē incipiat ep's **I**n sp'itū hūmilitatis. ante altare se inclinans. & cū se erexerit dicat. **O**rem'. **P**receptis salutarib; moniti audem' dicere. & **P**at' n'r. & libera nos q's dñe. usq; **P** omnia sc'la sc'loz. **C**ū ū dixerint **A**m. sumit de sc'a & ponit in calicē nichil dicens. n̄ forte secrete aliqđ dicere uoluerit. **P**ax dñi n̄ dicat. q'a n̄ secunđ ocula circūstantiū. **S**cificet autē uinū n̄ consecratū p scificatū panē. & cōmunicent om's cū silentio. & exple

ta se uniuersa. Et post paululu uespas dicat unq; p
uati. & sic uadant ad msa. **Ordo. iij. Ho ete. sabbi sci.**
H sabbo sco. ad uigilias. nocte media surgendu e. & sicut
ut in parasceue fiant omnia. Dicant nouem psalmi c
responsoris. & tres lectiones legant de lamentationib;
theremie pphie. sine punctione aleph. ab eo loco ubi
dicere Misericordie dñi multe. usq; ad fine. & tres de aplo
ubi ait in epla ad hebreos. Xpc assistens pontifex. scda
lectio. Ubi eni testamtu. Tertia. Sombra eni habens.
Dein legant omelie scoy patrū ad ipsū diē ptinentes.
& in candelis accendendis ut extinguendis sic supius
habet. Itē ordo de sabbo sco. que catheterent infantes.

Sabbati u die sco ac sollempnissimo. pmo mane ornet
ecclā cū omib; ornatis & utensilib; suis. Post ter
tia demiq; hora sabbi. pcedant ad ecclām q baptizan
di se. simul cū patris & matris. & ordinent ab aco
lito p ordinē sic scripti se. maseli in dexterā partē. seie
ū in sinistra. & tē qui posse reddant orōnē dñicā & sym
bolū. siue patris p ipsis atq; matris eoy q suscepti
eos se. & faciens crucē sacdos cū pollice in frontib; sin
guloz. dicat. **Innoie patris & filii & sps sci.** Postea im
posita manu sup capita singuloz. dicat ad catheteri

Nec te lateat sathanas. imminere t **Grandos ifantes.**
penas. imminere t tormta. imminere t diem iudi
cū. diem supplicii sempitni. diem q uenturus e uelut
clyban⁹ ardens. in q tibi atq; uniuersis anglis tuis. etn⁹
ueniet intertē. Pnde dammate atq; damnande. da ho
norē dō uiuo & uero. da honorē ihu xpo filio ei⁹. & spi
ritui sco. in cui⁹ noie atq; uirtute pcpio t quicūq; es
sps immunde. ut exeat & recedas ab hoc famulo dñi. y.

quē hodie dñs nŕ ihc xp̄c ad suā grām & bñdictionē.
fontēq; baptisimi. dono uocare dignat' est. ut fiat eius
templū paquā regenerationis in remissionē omniū pec
catoꝝ. in noīe dñi nŕi ihu xp̄i. qui uentū est iudicare
uiuos & mortuos. & sc̄lm pignē. am̄. **Ipsō expleto tan**
gat psbr singlōꝝ nares & aures de sputo oris sui. & di
cat unicuiq; ad aurē dextrā. Effeta. qđ est ad apire.
Ad nares. In odorē suauitatis. Ad aurē sinistram.
Tu aut' effugare diabole. adppinquabit enī iudiciū dei.
Postea ū tangat eis pect' & int' scapulas de oleo sc̄o.
cruce faciendo cū pollice. & uocatis noīe singlis dicat.
Abrenuncias sathane? R. Abrenuncio. Et omib;
opib; ei? R. Abrenuncio. Et omib; pompis ei? R.
Abrenuncio. Et sac̄dos dicat. Et ego te unio oleo sa
lutis. in xp̄o ihu dño nŕo. in uitā eternā. am̄. hoc ex
pleto. ambulet in circuitu imposita manu sup capita
eoꝝ. decantando excelsa uoce. Credo in unū deū.
Dem uertat se ad feiās. & faciat s̄lŕ. Postea dicat e
is ab archydiacono. O rate electi. flectite genua. Et
post paululū dicat. Leuate. complete orationē ur̄ā
in unū. & dicite amen. Et respondeant om̄s. Amen.
Iterū ammonēant' ab archydiacono hīs uerbis.
Cathecumini recedant. Siq̄s cathecumin' ē recedat.
Om̄s cathecumini exeant foras. It̄m dicat diaconus.
Fili k̄m̄i reuertimini in loca ur̄a. expectantes horā
qua possit circa uos dī grā p̄ baptismū opari. Ipsō die
hora septima ingrediant' sac̄tariū. pontifex. sac̄dotes.
& leuite. & induant se uestim̄tis sollempnissimis. cū qb;
uigilias sc̄as celebrare debent. Dyaconi dalmaticis
subdyaconi lineis. aut sericis albis. & deportet' lum̄

qđ qñta frā suat excussū de silice ul' de cristallo. qđ de-
 portet prior mansionarioꝝ in manu sua. ut possit ex
 eo cereus accendi. & pcedant simul om̄s de sacrario fo-
 ris basilicā. ordinatim. & accenso cereo in loco mundo.
 pontifex siue psbr faciens sup eū crucē bñdicat eū hu-
 mili uoce. ita ut a circūstantib; possit audiri. scola in-
 terim cantante septē psalmos penitenciales. hoc modo
 incipiens. **O**ñs uobiscū. & **E**t cū spū tuo. **O**ratio.

Dŏs mundi conditor. auctor luminis. syderū fabrica-
 tor. Dŏs qui iacentē mundū in tenebris. luce p̄spicua
 retexisti. Dŏs p̄ quē ineffabili potentia. omniū claritas
 sumpsit exordiū. te in tuis opib; inuocantes. in hui' sa-
 cratissime noctis uigilia. de tuis donis. tue suppliciter
 offerim' maiestati. Non adipe carnis pollutū. n̄ p̄fa-
 na unctione uiciatū. n̄ sacrilego igne contactū. sed ce-
 ra atq; stuppa constructū in tui nōis honore. incensum
 obsequio religiose deuotionis offerim'. Magnū igit' my-
 steriū. & noctis hui' mirabile sacramtū. dignis necesse
 ē cumulari obseqis. in quo. dñice resurrectionis mira-
 culo. diem sibi introductū. tenebre inueterate senserūt. &
 mors que olim fuerat eterna nocte damnata. in fonte
 ueri fulgōris & lumine. captiuā se trahi. dñicis tr̄yum-
 phis. obstupuit. & qđ p̄uaricante p̄thoplasto. tenebro-
 sa p̄sumptione. fuerat in seruitute dampnatū. hui' no-
 ctis miro splendore libertatis irradiat. Ad hui' ḡ festi-
 uitatis reuerentiā. seruire sp̄s descendentes. quantū
 deuotio humana exigit. t̄ fulgōre flammārū. placita
 luminaria exhibem'. ut dū hec fide integra p̄soluunt'.
 creatē tue etiā p̄conia extollant'. fiamme lux q̄ppe di-
 cenda est. p̄ quā potestas dī maiestatis. moyfi apparere

dignata ē. que terrā seruitutis pplo exeunti. salutifero lumine ducatu exhibuit. que trib; pueris in camino sententia tyranni depositis. uitā blandimtis molliorib; reseruauit. Nam ut pcedente hui' grā luminis. tenebrarū horror excludit. ita dñe lucescente maiestatis tue impio. peccatoꝝ sarcine deponunt. Cū igit' hui' substantie miram exordiū. apū necesse ē laudem ori-
gine. Apes ū sē frugales in sumptib; . in pcreatione castissime. Edificant cellulas cereo liquore fundatas. quib; humane pitie ars magistra. n̄ coequat. Legunt pedib; flores. & nullū dampnū florib; inuenit. Partus n̄ edunt. s; ore legentes. concepti fetus reddūt examina. sic exemplo mirabili. xp̄c ore paterno pcessit. fecunda est in hīs sine partu uirginitas. quā utiq; dñs sequi dignat. carnalē se matre habere uirginitatis amore constituit. Talia igit' dñe digna sacris altarib; tuis munera offerunt. q̄b; te letari religio xp̄iana non ambigit. *Q' uiuis. Itē oratio. siue*

Dñe scē. pat' omps. eterne d̄s. in noīe tuo & filiū tuū. *big.*
dñi nr̄i ih̄u xp̄i. & sp̄s sc̄i. b̄ndicim' h̄c ignē. & eū cū
cera. & om̄ib; ei' alimonis sc̄ificam'. & signo crucis xp̄i
ih̄u filiū tuū altissimi significam'. ut int' uel foris accens'.
n̄ qđ nocet incendat. s; om̄ia ad usus hominū necessaria
calefaciat. siue illuminet. & que ex hoc igne fuerint coy-
flata uel calefacta. sint b̄ndicta. & om̄i humane saluti
utilia. ut n̄ cū nadab & abiu ignē tibi offerentib; alie-
nū. incendam'. s; cū aaron pontifice & filiis ei'. eleazaro
& ythamaro. hostias t' pacificas. igne sc̄i sp̄s affatas. im-
molare ualeam'. & semp' eidē sp̄s sc̄i igne uicia nr̄a ure.
cordaq; luce scientie tue illumina. & aiās nr̄as fidei ca-
lore clarifica. p' eūdē. inuicē eidē. *Tē accendat' ex eo ce-*

reus positus in barundine. & deportetur ab ep̄o. seu ab abbe.
uel p̄posito. & p̄cedant simul om̄s de loco b̄ndictionis
in eccl̄am cū ip̄so cereo. silentio. nichil cantantes. p̄sequen-
te eū om̄i pp̄lo sicut sup̄. aliq̄ tam̄ hic cantant ymnū pru-

Identat.

Iuventor rurali dux bone luminis. qui certis vicib; *YOHVS.*

tempora diuidis. merso sole chaos ingruit horridum. lucem redde-

tuis xpe fidelib;. **Q**uamuis innumero sydere regiam. lunariq; po-
lum lampade pinxeris. incussu silicis. lumina nos tam̄ monstras sax-
igeno semine querere. **N**e nesciret homo. spem sibi luminis. in
xpi solido corpe condita. qui dici stabilem se uoluit petra. nr̄is ig-
niculis unde genus uenit. **P**inguis quos olei rore. madentib;.
lignis aut facib;. pascimus aridis. quin & fila fauis. scyrpea flo-
rib; presso melle. prius collita fingim;. **V**iuax flamma uiget. seu
caua testula. succū lintheolo suggerit ebrio. seu pinus piceam fert
alimoniam. seu ceram teretem. stappa calens bibit. **S**plendent
ergo tuis munerib;. pater flammis mobilib;. scilicet atria. ab-
sentēq; diem lux agit emula. quā nox cum lacero uicta fugit peplo.
Pendent mobilib; lumina. que subfixa micant plaquearia. & de
languidulis fota nataab;. lucem p̄spicuo flamma iacit uitro.
Ores digna deus. quā tibi roscide. noctis principio. grex tuus of-
ferat lucē. qua tribuis nil preciosius. lucē qua reliqua premia
cernimus. **T**u lux uera oculis. lux quoq; sensib;. intus tu spe-
culū. tu speculū foris. lumen quod famulans offero. suscipe.
unctū pacifici crismatis unguine. **P**er xpm genitū. summe
pater tuum. in quo uisibilis stat tibi gloria. qui noster domi-
nus. qui tuus unicus. spirat de patrio corde paraclytū. amen.
Tē illuminent̄ ex eo septē lampades ante altare. que

tam p̄us sine lumine er̄t ita cōposite. ut absq; ullo im-
pedim̄to possint accendi. Cereus ū magn⁹ qui b̄ndi-
cend⁹ est. ponit̄ in candelabro an̄ altare in medio ecclē.
congregato hinc inde om̄i clero seu pp̄lo. Deim̄ ueniens
archydiacon⁹ faciat crucē in eo. & illumet illū de no-
uo igne. & humilit̄ inclinac̄ roget unū de sac̄dotib; ut
leuitis. qui ibidē reueriti astant. p̄ se orare. atq; ut se-
erexerit. cōpleat̄ ab eo b̄ndictio cerei p̄ma. q̄si in modū
legentis ita. **B E N E D I C T I O. C E R E I.**

Exultet iam angelica turba celoz. exultent diuina
mysteria. & p̄ tanti regis uictoria. tuba insonet sa-
lutaris. Gaudeat se tantis tellus irradiatā fulgo-
rib; . & et̄m regis splendore illustratā. totū orbis se sen-
tiat amisisse caliginē. letet̄ & mat̄ ecclā. tantu luminis
adornata fulgorib; . & magnis pp̄loz uocib; . hec au-
ta resulcet. Qua p̄p̄t astantib; uobis fr̄s km̄i. ad tam
sc̄i hui⁹ luminis claritatē. unā mecū queso om̄ipoten-
tis d̄i misericōdiam inuocate. ut qui me n̄ meis meritis
intra leuitarū numerū. dignat⁹ est aggregare. lumi-
nis sui grām infundendo. cerei hui⁹ laudē implere p̄ci-
piat. **P̄ dñm nr̄m ih̄m xp̄m filiū suū. qui cū eo uiuit
& regnat in unitate sp̄s sc̄i d̄s. Postea dicat ipse archy-
diacon⁹ eleuata uoce in altū. P̄ er oīa scl̄a scl̄oz. & Am̄.
Oñs uobiscū. & Et cū sp̄u tuo. Sursū corda. & Habe-
m⁹ ad dñm. G r̄as agam⁹ dño dō nr̄o. & O ignū ec-
iustū est. Inde ū accedat in consecrationē cerei. decantay-
do q̄si canonē ita. **P R E F A T I O. C E R E I.****

Quere q̄a dignū & iustū est. inuisibilē d̄m pat̄re om̄i-
potentē. filiūq; ei⁹ unigenitū. dñm nr̄m ih̄m xp̄m.
toto cordis ac mentis affectu. & uocis ministerio p̄so-

nare. Qui p nobis etno patri. ade debitū solūte. & ueteris piaculi cautionē. ppo cruore deterfit. Hec sē enī festa paschalia. in qb; uerus ille agnus occidit. eiq; sanguine postes consecrant. Hec nox est. in qua primū patres nrōs. filios isrl' eduxisti dnē de egypto. q̄s postea mare rubrū. sicco uestigio transire fecisti. Hec ḡ nox est. que peccatoꝝ tenebras. colūpne illuminatione purgauit. Hec nox est. que hodie p unūfū mundū in xpō credentes. a uiciis seli. & caligine peccatoꝝ segregatos. reddit grē. sociatq; scītati. Hec nox est. in qua destructis uinculis mortis. xp̄c ab inferis uictor ascendit. Nichil enī nobis nasci pfuit. nisi redimi pfuisset. Omnia circa nos tue pietatis dignatio. o inestimabilis dilectio karitatis. ut seruū redimeres. filiū tradidisti. O beata nox. que sola meruit scire temp⁹ & horā. in q̄ xp̄c ab inferis resurrexit. Hec nox est. de qua scriptū ē. & nox ut dies illuminabit. & nox illuminatio mea in deliciis meis. Hui⁹ ḡ scīficatio noctis. fugat scelera. culpas lauat. & reddit innocentia lapsis. mestis leticiam. fugat odia. concordia parat. & curuat impia. In hui⁹ ḡ noctis grā. suscipe scē pat̄ + incensi hui⁹ sacrificiū uestinū. qd̄ tibi in hac cerei oblatione sollempni. p ministroz man⁹. de opib; apū. sacrosca reddit ecclā. S; iā colūpne hui⁹ p̄conia nouim⁹. quā in honorē dī. rutilans ignis accendit. Qui licet diuisus in partes. mutua tam luminis detrimta n̄ nouit. Aliē ḡ uquentib; ceris. quas in substantia p̄ciose hui⁹ lampadis. apis mat̄ eduxit. O uere beata nox. que exspoliavit egyptios. ditauit hebreos. Nox. in qua terrenis. celestia iungunt. Oram⁹ ḡ te dnē + ut cereus iste. in hono

re nois tui consecrat. ad noctis huius caliginem destruen-
da. indeficiens perseueret. atque in odore suauitatis accep-
tus. supernis luminariis misceat. flammis eius. lucifer
matutinus inueniat. Iste inquam lucifer. qui nescit occasum.
Iste qui regressus ab inferis. humano generi serenus illuxit.
Precamur ergo te domine. ut nos famulos tuos. omnem clericum. et
deuotissimum populum. unam cum papa nostro. h. et uenerabili an-
tistite. h. et gloriosissimo rege. nostro. h. eiusque nobilissima ple-
siue coniuge. quiete temporum concessa. in huius paschalibus
festis conseruare digneris. Reuerendissime dominum nostrum ihesum christum fi-
lium tuum. qui tecum uiuit et regnat in unitate spiritus sancti deus. pro
omnia secula seculorum. Amen. **Et ad eundem diem primitus ut infantes
ad ecclesiam uenerint. statuatur masculi seorsum a dextris.
et femine seorsum a sinistris. et uocatis nomine singulis. inter-
roget presbiter. Abrenuncias sathane. et Abrenuncio.
Et omnibus operibus eius. et Abrenuncio. Et omnibus pompis
eius. et Abrenuncio. Item interroget presbiter. Credis in deum
patrem omnipotentem. creatorem celi et terre. et Credo. Cre-
dis et in ihesum christum filium eius. unicum dominum nostrum. natum et pas-
sum. et Credo. Credis et in spiritum sanctum. sanctam ecclesiam catho-
licam. sanctorum communionem. remissionem peccatorum. carnis resurre-
ctionem. et uitam eternam. et Credo. **Tunc exsufflet in facie eius
tribus uicibus. dicens. Exi immunde spiritus. et da locum spi-
ritui sancto paraclyto. Et tunc primitus faciat presbiter crucem cum
pollice in singulorum frontibus. ita dicendo. In nomine patris
et filii et spiritus sancti. et imponens manum super capita eorum dicat.
Omnipotens sempiternus deus. pater domini nostri ihesu christi. **O & O.
respicere dignare super hunc famulum tuum. h. quem ad ru-
dimenta fidei uocare dignatus es. omnem cecitatem cordis ab eo
expelle. dirumpe omnes laqueos sathane. quibus fuerat al-******

140
lugat. Apri et dñe pietatis tue ianuá. ut signo sapientie
tue imbut. omnium cupiditatum fetoribus careat. & ad sua
uem odore preceptorum tuorum. leti tibi in ecclesia tua deseruiat.
& proficiat de die in diem. ut ydoneus efficiatur accedere
ad gratiam baptismi tui precepta medicina. *Psalmus. Aua.*

Preces nostras quas domine clementer exaudi. & hunc electum tuum. cru-
cis domine. cuius impressione eius signamur. uirtute custodi.
ut magnitudinis tue rudimenta seruans per custodiam man-
datoz tuorum. ad regenerationis gratiam peruenire mereatur. *Psalmus.*

Dominus qui humani generis ita es conditor. ut sis *Aua.*
etiam reformator. propitiare populo adoptiuo. & nouo
testamento sobole noue plus ascribe. ut filii remissionis.
quod non potuerunt assequi per naturam. gaudeant se recepisse per
gratiam. *Psalmus. Exorcismus. Salus.*

Exorcizo te creaturam salis. in nomine dei patris omnipotentis.
& in karitate domini nostri ihesu christi. & in uirtute spiritus sancti.
Exorcizo te per dominum uiuum. per dominum uerum. qui te ad tutelam
humani generis precreauit. & populo ueniens ad creduli-
tatem. per seruos suos consecrari precepit. Proinde rogamus te
domine deus noster. ut hec creatura salis. in nomine sancte trinitatis effi-
ciatur salutare sacramentum ad effugandum inimicum. quia tu
domine sanctificando sanctificas. benedicendo benedicis. ut fiat om-
nibus accipientibus perfecta medicina. permanens in uisceri-
bus eorum. in nomine domini nostri ihesu christi. Qui uenturus est. *Et im-
mittat in ora infantium de ipso sale per singulos. dicens.*

Accipe salem sapientie propicietur in uitam eternam. Pax tibi.

Et cum spiritu tuo. Oratio post datum salis.

Dominus patrum nostrorum. deus uniuerse conditor ueritatis. te sup-
plices exoramus. ut hunc famulum tuum. h. respicere digne-
ris propicietur & hoc primum pabulum salis gustantem. non diuitibus

esurire pmittas. quo min^o cibo expleat^o celesti. q^uen^o
sit semp^o dñe spū feruens. spe gaudens. tuo semp^o nomi
ni seruiens. pduc eū dñe ad noue regenerationis laua
chrū. ut cū fidelib; tuis pmissionū tuarū eterna p̄mia
consequi mereat^o. *¶. Iterū faciat crucē in frontib; sin
guloꝝ ita dicendo.* **I**n noīe patris & filiū & sp̄s sc̄i.

*Et imponat manū sup masculos. dans orōnē sup eos ex
sc̄i abrahā. d̄s ysaac. d̄s iacob.* *¶. I celsa uoce diceſ.*

Ds qui moyſi famulo tuo. in monte s̄ynai apparu
isti. & filios isrl̄ de terra eḡypti eduxisti. deputans eis
angl̄m pietatis tue. q̄ custodiret eos die ac nocte. te q̄s
dñe. ut mittere digneris sc̄m angl̄m tuū. ut simili^o cu
stodiat & h̄c famulū tuū. & pducat eū ad grām bap̄tis
mi tui. *¶. dñm nr̄m.* *Super masculos.*

Ergo maledicte diabole recognosce sententiā tuā. &
da honorē d̄o uiuo & uero. da honorē ih̄u xp̄o filio
eius. & sp̄i sc̄o. & recede ab h̄oc famulo d̄i. *h̄.* quia istū
sibi d̄s & dñs nr̄ ih̄c xp̄c ad suā sc̄am grām & b̄ndictio
nē fontēq; bap̄tismatis. dono uocare dignat^o est. & hoc
signū sc̄e crucis. in fronte ei^o q̄d nos dam^o. tu maledicte
diabole nūq̄m audeas uiolare. *¶. eūdē. eūdē.* *Sup feminas.*

Ds celi & terre. d̄s angloꝝ. d̄s archangloꝝ. d̄s p̄pharū.
d̄s mart̄yrū. d̄s confessoꝝ. d̄s uirginū. d̄s omniū be
ne uiuentiū. d̄s cui omnis lingua confitē. & omne genu
flectit^o. celestiū. terrestriū. & infernoꝝ. te inuoco dñe. ut
hanc famulā tuā. *h̄.* pducere digneris ad grām bap̄tismi
tui. *Ergo maledicte. vt s̄. Deinde sup masculos faci
at crucē sicut p̄us fecit. & imponat manū sup eos diceſ.*

Audi maledicte sathanas. adiurat^o p̄ nom̄ eterni d̄i. &
saluatoris nr̄i filii ei^o. cū tua uictus inuidia. tre

mens gemensq; discede. nichil tibi sit cōmune cū ser-
 uo dī iam celestia cogitante. renunciaturo tibi ac scō
 tuo. & beata immortalitate uicturo. Da ḡ honorē ad-
 uenienti spūi scō. qui ex summa celi arce descendens.
 pturbatis fraudib; tuis. diuino purgatū fonte pectus.
 id est scīficatū dō templū & habitaculū pficiat. ut ab
 omib; penit' noxiis p̄teritoꝝ criminū liberatus seruu'
 dī. ḡ grās penini dō referat semp. & b̄ndicat nom̄ eius
 sc̄m. in sc̄la sc̄loꝝ. **Ergo maledicte. Ut s̄. Itē sup̄ sc̄iās
 similē faciens crucē. imponat manū sup̄ eas & dicat.**

Dō abrahā. dō ysaac. dō iacob. dō qui tribus isrl' de
 egyptia seruitute liberatos. p̄ moy'sen famulū tuū
 de custodia mandatoꝝ tuoꝝ in deserto monuisti. & su-
 fannā de falso crimine liberaſti. te supplex dep̄cor dñe.
 ut liberēs hanc famulā tuā. & p̄ducere eā digneris ad
 grām baptisimi tui. **Ergo maledicte. Inde tertio faci-
 at crucē in frontib; masculoꝝ sic̄ p̄us fecit. & impo-
 nat manum sup̄ capita eorū ita dicendo.**

Exorcizo te immunde sp̄s. p̄ patre & filiū & spiritū
 sc̄m. ut exēas & recedas ab hoc famulo dī. ipse enī
 tibi impat maledicte. dampnate atq; dampnande. qui
 pedib; sup̄ mare ambulauit. & petro mergenti dexterā
 porrexit. **Ergo maledicte. Itē sup̄ feminas faciens
 crucē ut p̄us imponat manū sup̄ capita earū. dicens.**

Exorcizo te immunde sp̄s. p̄ patre & filiū & sp̄m sc̄m.
 ut exēas & recedas ab hac famula dī. ipse enī tibi
 impat maledicte. dampnate atq; dampnande. q̄ ceco
 nato oculos aperuit. & quatruiduanū lazarū de mo-
 num̄to suscitauit. **Ergo maledicte. Tē p̄sbiter acce-
 dat faciens crucē in singuloꝝ frontib; sicut prius**

et imponat manū sup capita ipsoꝝ dicens hanc orōnē.

Eternā ac iustissimā pietatē tuā deprecor dñe scē. pater
om̄ps. eterne d̄s. luminis & ueritatis. sup h̄c famu
lū tuū: ut digneris eū illuminare lumine intelligen
tie tue. Munda eū & sc̄ifica. da ei scientiā uerā: ut
dign⁹ efficiat̄ accedere ad grām baptismi tui. Teneat
firmā spem. consiliū rectū. doctrinā scām: ut apt⁹ sit
ad p̄cipiendā grām baptismi tui. *¶. Itē ipsū faciat sup*

feminas. similiter dicens ipsā orōnem.

Et tñā ac iust.
Itē sacerdos faciens crucē imposita manu sup capita

eorū catheteret eos dicens. **N**ec te latec sathanas im
minere tibi penas. imminere tibi torm̄ta. imminere
t̄ diem iudiciū. diem supplicii sempit̄ni. diem q̄ uentu
rus ē uelut clyban⁹ ardens. in quo t̄ atq; uniūsis an
gelis tuis. etern⁹ ueniet interit⁹. P̄inde dampnate atq;
dampnande. da honorē dō uiuo & uero. da honorē ih̄u
xp̄o filio ei⁹. & sp̄i sc̄o. in cui⁹ noīe atq; uirtute p̄cipio
tibi. q̄cūq; es sp̄s immunde. ut exeat & recedas ab hoc
famulo d̄i. n̄. quē hodie dñs n̄r ih̄s xp̄c ad suā grām
& b̄ndictionē. fontēq; baptismi. dono uocare dignat⁹
est. ut fiat ei⁹ templū p̄ aquā regenerationis. in remis
sionē omniū peccatoꝝ. in noīe dñi n̄r ih̄u xp̄i. q̄ uentu
rus ē iudicare uiuos & mortuos. & sc̄im p̄ ignē. Am̄.

h̄is om̄ib; rite p̄actis. tangat p̄sbr singuloꝝ nares
& aures de sputo oris sui. & dicat unicuiq; ad aurē

dextrā. Effeta. qđ est ad apire. ad nares. In odorē
suauitatis. ad sinistra aurē. Tu autē effugare diabo
le. appropinquabit enī iudiciū dei. Sequitur oratio.

D̄s immortale p̄sidiū. omniū postulantiū. liberatio
supplicū. pax rogantiū. uita credentiū. resurre

ctio mortuorum, te inuoco dñe sup hñ famulū tuū. h. qui
baptismi tui donū petens. eternā consequi grām. spiri-
tali regeneratione desiderat. accipe eū dñe. & quia dig-
nat es dicere. petite & accipietis. querite & inuenietis.
pulsate & aperiet uobis. Petenti itaq; p̄miū porrige. & ia-
nuā pande pulsanti. ut eternā celestis lauachri bene-
dictionē consecut. p̄missa tui muneris p̄cipiat regna. P.

Audi maledicte. *Eadē die antea qm legant̄ lectiones. ac-
cipiant duo notariū sup̄scriptos cereos accensos. & tene-
ant illos. un⁹ in dextro cornu altaris. alt̄ in sinistro.
usq; ad fontes. Deinde ascendens lector in ambonē le-
gere. n̄ pnunciet. lectio libri genesis. s; sic inchoet. In
p̄ncipio creauit d̄s. Plane. & om̄s alias lectiones sūt
ita inchoet. & ante In p̄ncipio n̄ dicat ep̄s orōnē. s; ea
plecta dicat ep̄s aut ps̄br absq; salutatione. Oremus.
s; diacon⁹ n̄ dicet flectam⁹ genua. Sequit̄ oratio.*

D̄s qui mirabiliter creasti hominē. & mirabiliter redemisti.
da nobis q̄s contra oblectam̄ta peccati. m̄tis ratione
p̄sistere. ut meream̄ ad gaudia eterna puenire. Q̄ uiuis.

*Sequit̄ lectio sc̄da de libro exodi. Factū est in uigilia
mat. Postea canticū. Canticū dñi. Seq̄t̄ sacerdos. Orem⁹.*

D̄s cui antiqua miracula. etiā in nr̄is q̄q; sc̄lis cho-
ruscare sentim⁹. dū qd̄ uni populo a p̄secutione egip-
tiaca liberando. dextere tue potentia contulisti. id in sa-
lutē gentiū. p̄ aquā regenerationis oparis. presta ut
in abrahe filios & in isrl̄iticā dignitatē. totius mundi
transeat plenitudo. P. *Dein lectio t̄cia. ysaię pp̄he.*

*App̄hendent septē mulieres unū uirū. Seq̄t̄ canticū.
Vinea facta est. Postea dicat sacerdos hanc orationē.*

D̄s qui nos ad celebrandū paschale m̄steriū utriq;

testamti paginis instruis. da nobis intelligere miscdas tu
as. ut ex pceptione p'sentiu muneru. firma sit expecta
tio futuroꝝ. *P. Sequitur lectio q̄rta. ysaie pphie. Hec ē*
hereditas. Canticū. Ascēde celū. Sequitur oratio.

Ds qui ecclām tuā semp gentiū uocatione multipli
cas. concede ppici? ut quos aqua baptismatis ab
luis: continua ptectione tuearis. *P. Sicut ceruus*

Concede q̄s omps d̄s. ut qui festa paschalia *Oratio.*
agim? celestib; desideris accensi. fontē uite sitiam? *P.*
Item oratio de eodē psalmo. xli. cui initū. Quē adm̄.

Omps sempitēne d̄s. respice ppicius ad deuotionē ppli
renascentis. qui sicut ceruus. aquarū tuarū expe
tit fontē: & concede ppici? ut fidei ipsi? sitis. baptisma
tis m̄ysterio. animā corpus q; sc̄ificet. *P. Iterū autē*
dū lectiones legunt. psbri cathemizent infantes. qui
n̄ s̄ cathemizati. & p̄parent ad baptizandū. Expletis
autē lectionib; & orōnib; uigiliarū pasche p̄ ordinē.
cū canticis ad ipsū diem p̄tinentib;. & cū reliquo of
ficio: scola descendat ad fontes. ad letamiā faciendā.

Rex sanctorū angelorū. totum mundum adiuua. *O*ra pri
mum tu p nobis. uirgo mater gemitis. & ministri patris sum
mi. ordines angelici. *S*upplicate xpo regi. ceteris apostolici.
supplicetq; p magnorū sanguis fusus martirum. *I*mplorate co
fessores. consoneq; uirgines. quo donetur magne nobis tempus

indulgentie. **O**mnes sancti atq; iusti. uos precamur cernui. ut pur-
 getur crimen omne. ur̄o subiuiuamine. **H**uius xpe rector alme.
 plebis uota suscipe. qui plasmasi p̄toplastum. & genus gignen-
 tum. **A**c interna. fontis huius sacratum mysterium. qui p̄flux-
 it cum cruore. sacro xpi corpe. **P**resta patris atq; nati compar-
 sanete spiritus. ut te solum semp omni diligamus tempore.

Dem̄de p̄cedat pontifex de eccl̄a b̄ndicendo eū omni
 decore. & ordine sacerdotū eū letania. **E**xpleta autē
 letania ante fontes. astante om̄i clero uel pplō in cir-
 cuitu fontis. facto silentio b̄ndicturus fontē hora no-
 na ut mos est. dicat pontifex. **Q**uonia apud te est

Sons uite. Et in lumine tuo uidebim⁹ lum̄. **D**em̄de
Dñs uobiscū. **O**d nusq̄m alias in officio dicat̄. respon-
 dentib; cunctis. **E**t cū spū tuo. **E**t dicat **O**reans.

Om̄ps sempit̄ne d̄s. adesto **O**ratio sup fontem.
Om̄ps sempit̄ne d̄s. adesto **O**ratio sup fontem.
 magne pietatis tue m̄steris. adesto sacram̄tis.
 & ad creandos nouos pplōs. quos tibi fons baptisma-
 tis parturit. sp̄m adoptionis emitte. ut qđ nr̄e humi-
 litatis gerendū est ministerio. tue uirtutis impleat̄ ef-
 fectu. p̄ dñm. in unū eidē. **P**er om̄ia sc̄la sc̄lōz. **A**m̄.

Dñs uobiscū. **E**t cū spū tuo. **S**urfū corda. **H**abemus
 ad dñm. **G**rās agam⁹ dño dō nr̄o. **D**ignū & iustū est.

Deterne d̄s. **Q**ui inuisibili potentia. **P**refatio.
Sacram̄toz tuoz mirabilū oparis effectū. & u-

cet nos tantis mysteriis exsequendis sumus indigni.
tu tam gratie tue dona non deserens. etiam ad preces nostras. au-
res tue pietatis inclinans. **O**mnis cuius spiritus super aquas in-
 ipsa mundi primordia ferebat. ut iam tunc uirtute
sanctificationis aquarum. natura conciperet. **O**mnis qui no-
centis mundi crimina per aquas abluens. regeneratio-
nis speciem. in ipsa diluuii effusione signasti. ut unus
eisdemque elementa mysterio. et finis esset uicis. et origo
uirtutum. **R**espice domine in faciem ecclesie tue. et multipli-
ca in ea regenerationes tuas. qui gratie tue affluentis im-
petu letificas ciuitatem tuam. fontemque baptismatis aperis.
toto orbe terrarum gentibus inuouandis. ut tue maiesta-
tis impio. sumat unigeniti tui gratiam de spiritu sancto. **Hic pri-
ma cruce faciat cum manu sua. diuidens aquam in modum
cruis.** **Q**ui hanc aquam regenerandis hominibus prepa-
rata. archana sui luminis admixtione fecundet. ut sancti-
ficatione concepta. ab immaculato diuini fontis ute-
ro. in nouam renata creaturam. progenies celestis emergat.
Et quos autem sexus in corpore. aut etas discernit in tem-
pore. omnes in unam pariat gratiam in matrem infantiam. **P**ro-
cul ergo hinc iubente te domine. omnis spiritus immundus
abscedat. procul tota nequitia diabolice fraudis absis-
tat. **N**ihil hic loci habeat. contrarie uirtutis admix-
tio. non insidiando circūuolet. non latendo surripiat.
non inficiendo corrumpat. **S**ic hec sancta et innocens
creatura. libera ab omni impugnatoris incurso. et
totius nequitie purgata discessu. **S**ic fons uiuus.
aqua regenerans. unda purificans. ut omnes hoc
lauachro salutifero diluendi. operante in eis spiritu sancto.
perfecte purgationis indulgentiam consequantur. **Hic se**

cundam crucem faciat. **+** **U**nde benedico te crea-
tura aque. p̄ d̄m uiuū. p̄ d̄m sanctū. p̄ d̄m qui te in
principio. uerbo separauit ab arida. cuius spiritus sup̄
te ferebat. qui te de paradýso manare. **hic diuidat**
aquam in quatuor. manu eam hac illac effundens
iuxta hanc figuram.

et in quatuor flumi-
nibus totā terram rigare p̄cepit. Qui te in deserto ama-
ram. suauitate indita. fecit esse potabilem. et sicienti
populo de petra produxit. **hic terciā crucē faciat. +**

Benedico te et p̄ ih̄m xp̄m filiū eius. unicū dominū no-
strū. qui te in chana galylee. signo admirabili. sua po-
tentia conuertit in uinū. Qui pedibus suis sup̄ teambu-
lauit. et a iohanne in iordane. in te baptizatus est. Qui
te una cum sanguine de latere suo produxit. et discipu-
lus suis iussit. ut credentes baptizarent in te. dicens. ite
docete omnes gentes. baptizantes eos in nomine patris
et filii et spiritus sc̄i. **hic mutet uocē q̄si lector legens.**

Hec nobis precepta seruantibus. tu d̄s omp̄s clemens ad-
esto. tu benign⁹ aspira. tu has simplices aquas. tuo ore
benedicto. ut preter naturalem emundationē. quā la-
uandis possunt adhibere corporibus. sint etiā purifican-
dis mentibus efficaces. **hic deponat cereus benedict⁹ in**
fontē. et sacerdos dicat excelsa uoce. O escendat in
hanc plenitudinē fontis. uirtus spiritus sc̄i. **hic insuf-
flet tribus uicibus in fontē. iuxta hanc figurā.** **V** **T**
tamq; hui⁹ aque substantiā regenerandi fecundet ef-
fectū. **hic tollatur cereus. Hic** omnium peccatorum macu-
le deleant. hic natura ad ymaginē dei condita. et ad
honore sui reformata principū. cunctis uetustatis squa-
loribus emundet. ut omnis homo hoc sacramentū rege-

nerationis ingressus. in uere innocentie noua infantia
renascatur. **Huis omnibus expletis. in presentia cleri sub
diaconus sumens uas aureum unde mittatur crisma in fontem.
et effundens in id de ampullis utrisque. id est de
oleo sancto atque de crismate. donet hoc diacono. et diaconus
det pontifici. Pontifex uero fundat crisma de uascu
lo aureo intra fontem super ipsam aquam in modum crucis.
lenta uoce dicens. Sanctificetur et fecundet fons iste re
nascentibus ex eo. in uita eterna. **Decretum clementis pape.****

Clementis papa omnibus ecclesiis. Inter cetera sacramentorum insti
tuta. de aqua baptismatis. ex iussione apostolica contestamur et
precipimus. ne quis baptizatus ex ea tangere presumat. nisi illi
per quibus consecrata cernitur esse. hoc est qui baptizandi sunt per ma
nus sacerdotum. et fidem sancte trinitatis percipiunt. Nam quicumque
baptizatus huius aqueunctione. quasi per benedictionem fuerit
aspiratus. decem mensibus. alienus a corpore et sanguine domini mane
at. preter sacerdotes. quorum manibus tangendi sunt. huius qui nec dum
fidem et gratiam baptismatis percipit. quia in simbolo nostre pro
fessionis unum baptismum non duo confitemur et credimus. Hoc ideo
precipimus. ut nemo baptizatus ex aqua baptismatis sese aut
domum aspergat. nec talia faciendo inter hereticorum dogma
ta numerandus dampnetur. Est indoctus atque imprudens episcopus
seu presbiter in cuius plebe perseverauerit nequitas siue scelus.
Inspiciatur ergo apostolicissimis sacerdotibus ab inchoatione usque
in finem. omni sensu. huius fontis consecratio. et tunc replet utrum
baptizatus an baptizandis. a sanctis predicatoribus sic dicta
atque firmata. Qui cumque itaque episcopus seu presbiter hanc insti
tutionem non cum diligentia obseruauerit radice a suo gradu
euellat. Cum itaque quisquam christianus. se. suam uel domum. aut
animalia. uel agros. aqua exorcizata aspergere uoluerit. re

745
quirit in alia partu infirmitas. & luculentur inueniet. ubi
sal exortizatu aque mixtu fuerit. omnib; infirmis. & domu
aspigendum. siue gustandu hominib;.

In nomine scē trinitatis infusio chrisimatis. dī patris.
& dñi nr̄i ihu xp̄i. & spiritū sc̄i parachyti. **Hoc facto.**
omnis ppl̄s qui uoluerit accipiat benedictionem
unusq; in uase suo de ipsa aqua. antequā ibi bap
tizent̄ paruuli. ad aspigendū in domib; & uicis &
campis. uel fructib; suis. Deinde baptizet pontifex
unū aut duos uel tres. siue quantū ei placuerit de
ipsis infantib; . & tenente eo infantē a quo suscipien
dus est. interroget ita pontifex. **Abrenuncias sa
thane. & Abrenuncio. Interi Et omnib; opib;
eius. & Abrenuncio. Interi Et omnib; pompis
eius. & Abrenuncio. Et ego te unio oleo salutis.
in xp̄o ihu dño nr̄o. in uitā eternā. Interoget iterū ep̄s.**
Credis in deū patrē om̄ipotentē. creatorē celi & terre.
& Credo. **Interi C**redis & in ih̄m xp̄m filiū eī unicū.
dñm nr̄m. natū & passum. & Credo. **Interi C**redis
& in spiritū sc̄m. sc̄am eccl̄am catholicā. sc̄oz cōmuni
onē. remissionē peccatoz. carnis resurrectionē. & uitā
eternā. & Credo. **Interi U**is baptizari. & **Volo.**
**Tunc immergat pontifex infantē in aqua in modū
crucis. dicens. Et ego baptizo te. in noīe patris. &
filii. & spiritus sancti. Ut autē surrexerint de fonte
psbr̄ faciat crucē de crismate in uertice eoz cum
pollice ita dicendo.**

Deus om̄ps & pater dñi nr̄i ihu xp̄i. qui te rege
nerauit ex aqua & spiritu sc̄o. quiq; dedit tibi
remissionē omniū peccatorū. ipse uniat te crismate

salutis. in xpo ihu domino nro inuit in eternam.

Pax tibi. Resp. Et cū spiritu tuo. Et sic parati qui eos susceperunt sunt cum imbecis. & psbr impo nendo infantulis mitram. dicat p singulos.

Accipe uestem candidā. scām & immaculatā. quam pferas ante tribunal xpi in uitam eternam. **Pax tibi. Resp. Et cū spiritu tuo. hoc pacto cum uestiti fuerint infantes ingrediantur ad missas. & cōmunicent singuli. Et si pontifex adest confirmet eos. et eleuata manu sup capita omnium dicat.**

Spiritus scs supueniat in uos. & uirtus altissimi sine peccato custodiat uos. **Ons uobcū. Et cū sp. t. Orem?**

Omnipotens sempiternus d's. qui regenerare dignatus es hos famulos & famulas tuas. ex aqua & spiritu sancto. quiq; dedisti eis remissionem omnium peccatorū. emitte in eos septiformem spiritū sanctum parachytum de celis. **Resp. Amen.**

Spiritum sapientie & intellectus. **Resp. Amen.**

Spiritum consiliū & fortitudinis. **Resp. Amen.**

Spiritum scientie & pietatis. **Resp. Amen.**

Adimple eos spiritu timoris tui. & consigna eos signo crucis xpi. in uitam propiciatus eternā. **Amen.**

Oratione taliter expleta. & interrogantib; diaconibus nomina singulorū. pontifex intincto pollice in crismate. faciendo crucem in frontib; singulorū ita dicat.

Confirmo & consigno te in nomine patris. et filii. & spiritus sancti parachyti. **Amen.**

Pax tecum. Et cum spiritu tuo. Iterū confirmatus omnib;. dicat subsequentes hic uersus.

Ecce sic benedicetur omnis homo q̄ tamen dñm. & dñm.

776
Benedicat uobis dominus ex syon. ut uideatis bona
iherusalem. omnibus diebus uite uestre. *R. Amen.*

Custodiat uos dominus in timore suo sanctissimo. qui
uiuit & regnat deus in secula seculorum. *R. Amen.*

Pax uobiscum. R. Et cum spiritu sancto. Post confirmationem.
dicenda est a pontifice ista oratio.

Deus qui apostolis tuis sanctum dedisti spiritum.
& per eos eorumque successores. ceteris fidelibus traden-
dum esse uoluisti. respice propitius ad humilitatis no-
stre famulatum. & presta ut eorum corda. quorum frontes
sacro crismate delinuiimus. & signo sancte crucis de-
signauimus. idem spiritus sanctus adueniens. templum
glorie sue dignanter inhabitando perficiat. *R. eiusdem.*

*Tunc pronunciet diaconus. Humiliate uos ad be-
nedictionem. Deo gratias. Benedictio.*

Benedicat uos omnipotens deus. qui cuncta creauit
ex nichilo. & uobis in baptismo per spiritum sanctum
remissionem omnium peccatorum tribuat. *R. Amen.*

*Quique eundem spiritum sanctum in igneis linguis discipulis
dedit. ipsius illustratione corda uestra plustret. atque in
suum amorem iugiter accendat. R. Quatenus eius dono*

*a cunctis uiciis emundati. ipsique opitulatione ab
omnibus aduersitatibus defensi. templum effici mereamur.*

*R. Quod ipse prestare dignetur. qui cum patre & eodem spiritu
sancto uiuit & regnat deus per omnia secula seculorum. R. Amen.*

*Benedictio dei omnipotentis. patris. & filii. & spiritus sancti.
descendat & maneat super uos. R. Amen.*

In comendatione sponsi & sponse ad missa coll.

Exaudi nos om̄ps & misericors d̄s. ut q̄d nostro mi-
nistrat̄ officio. tua potius benedictione impleat̄. **P.**

Propiciare dñe supplicationib; nr̄is. **SECRETUM.**

P & qui institutus tuus. ppagationē humani generis
ordinasti. benignus insiste. ut q̄d te auctore iungit̄.
te auxiliante seruetur. **P. dñm. Postcommunio.**

Os om̄ps d̄s. instituta prudentie tue pio favore comi-
tare. ut q̄s legitima societate connectis. longeva pie-
tate custodias. **P.**

Ordo ad primam lapidis ponendum cuiuslibz Ecclie
 Ep̄c designet locum ubi Ecclia erit edificanda. postmodum
 impositione primari lapidis cum pontificalib' suis accedat
 ad locum. et cū aqua benedicta locum aspsat deinde lapidē
 cōe signatum ponat cum hac benedictione. **D**eum pa
 trem onūpotentem fratres dilectissimi deprecemur. ut
 qui per omēm mundum fidem unigeniti filii sui sparsit
 ⁊ Eccliam suam de gentib' sibi congregavit. qui et lapis
 excisus de monte. sine manib' angularem cōpagem
 solidavit. Te supplicet exoramus. ut hanc petram seren'
 illustres. eamq; eterno lumine digneris irrigare. et om
 nes xp̄i fideles. qui ad hunc locum dēp̄caturū conveniēt
 et conveniunt p̄cacionis sue salutarem consequantur
 effectum. Per xp̄m dominum nostrū. r̄c.

Posito itaq; lapide. hu psalmi decantent. Misere mei d's
 secund' mag. ⁊ fundamenta. **C**um hac autē. Signum
 cōis pone domine ih̄u xp̄e. in loco isto ⁊ nō p̄mittas in
 troire anglm̄ p̄cipientem qui hoc infestee habitaculum
 nōi tuo s̄cō p̄parandum q̄ est benedictum in secula secu
 lorum. **F**initis p̄s cū gl̄a pat. ⁊ antiph. **A**gnus dei
 letania cōpleta Ep̄c dicat hanc orationē. **D**omine sc̄e
 pater te supplicet exoram' ut emitte digneris sc̄m tuū
 angelū de celis qui custodiat. foueat. vivificet p̄regat
 ⁊ defendat hunc locum et omēs orantes et adorandū
 uenientes per xp̄m dominū nostrū amē. **I**tem cum
 hac oratione. **D**omine deus.

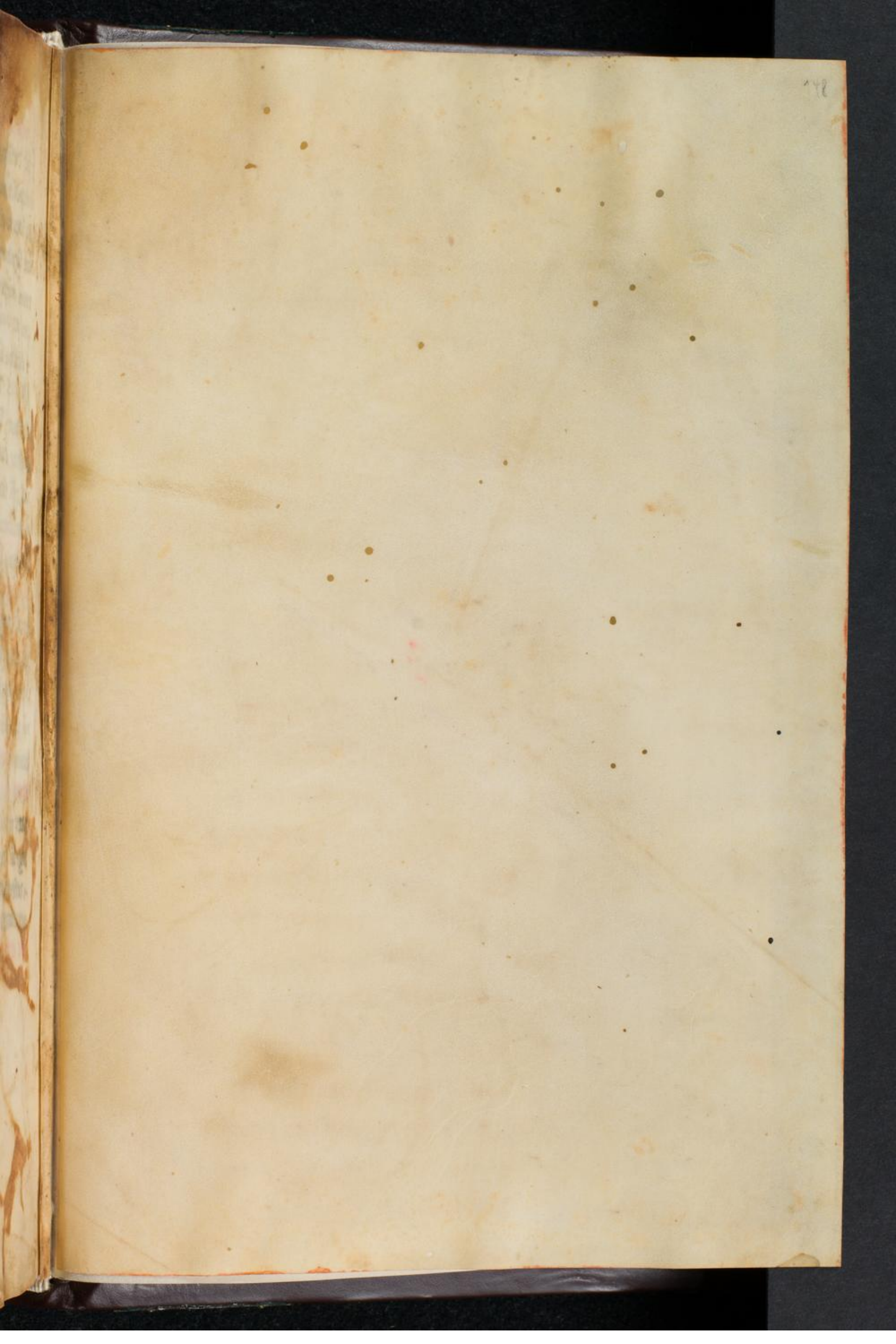
[Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title in a Gothic script.]

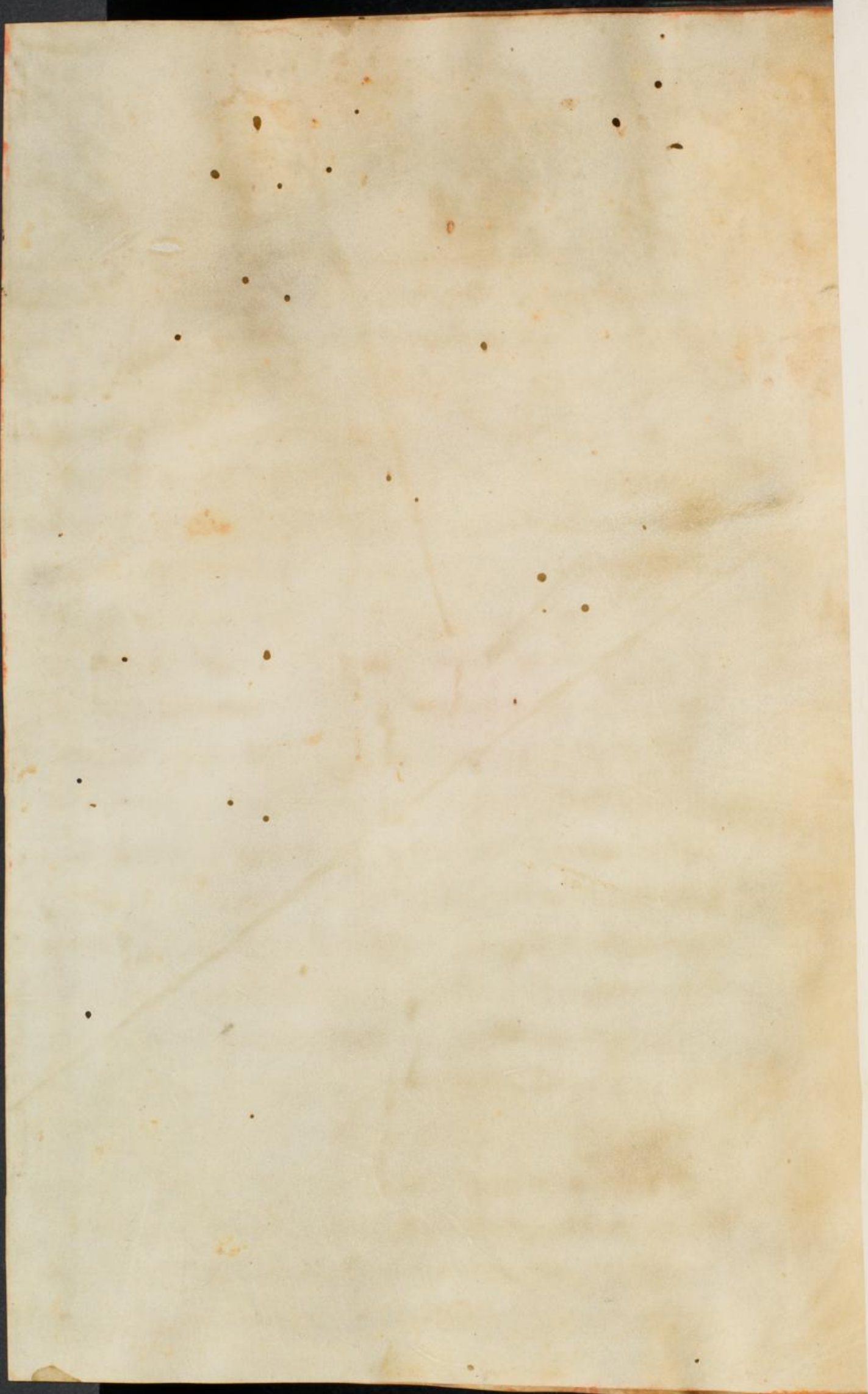
[A large block of faint, illegible text in Gothic script, heavily obscured by dark water stains.]

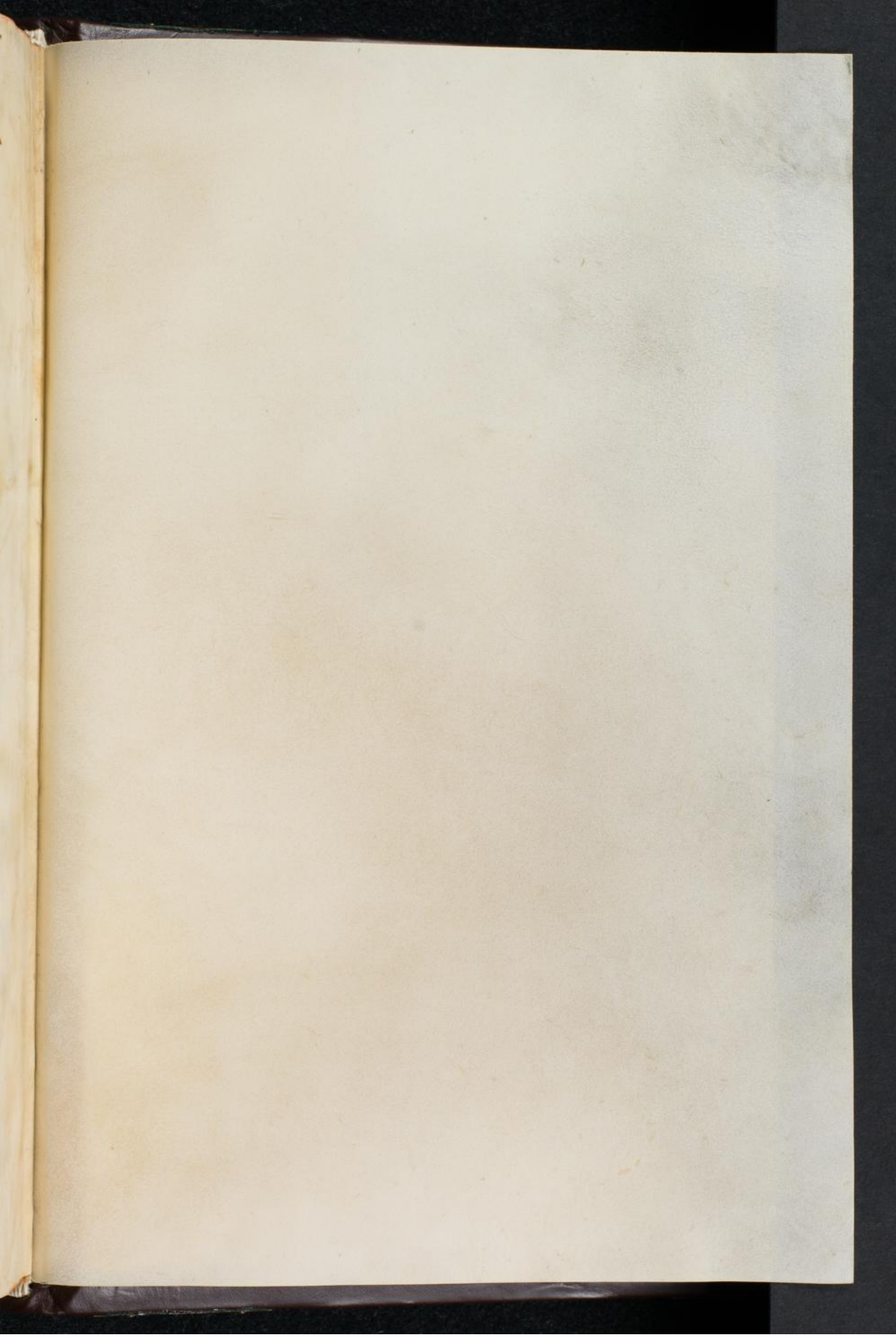
[Faint, illegible text in Gothic script, partially obscured by water damage.]

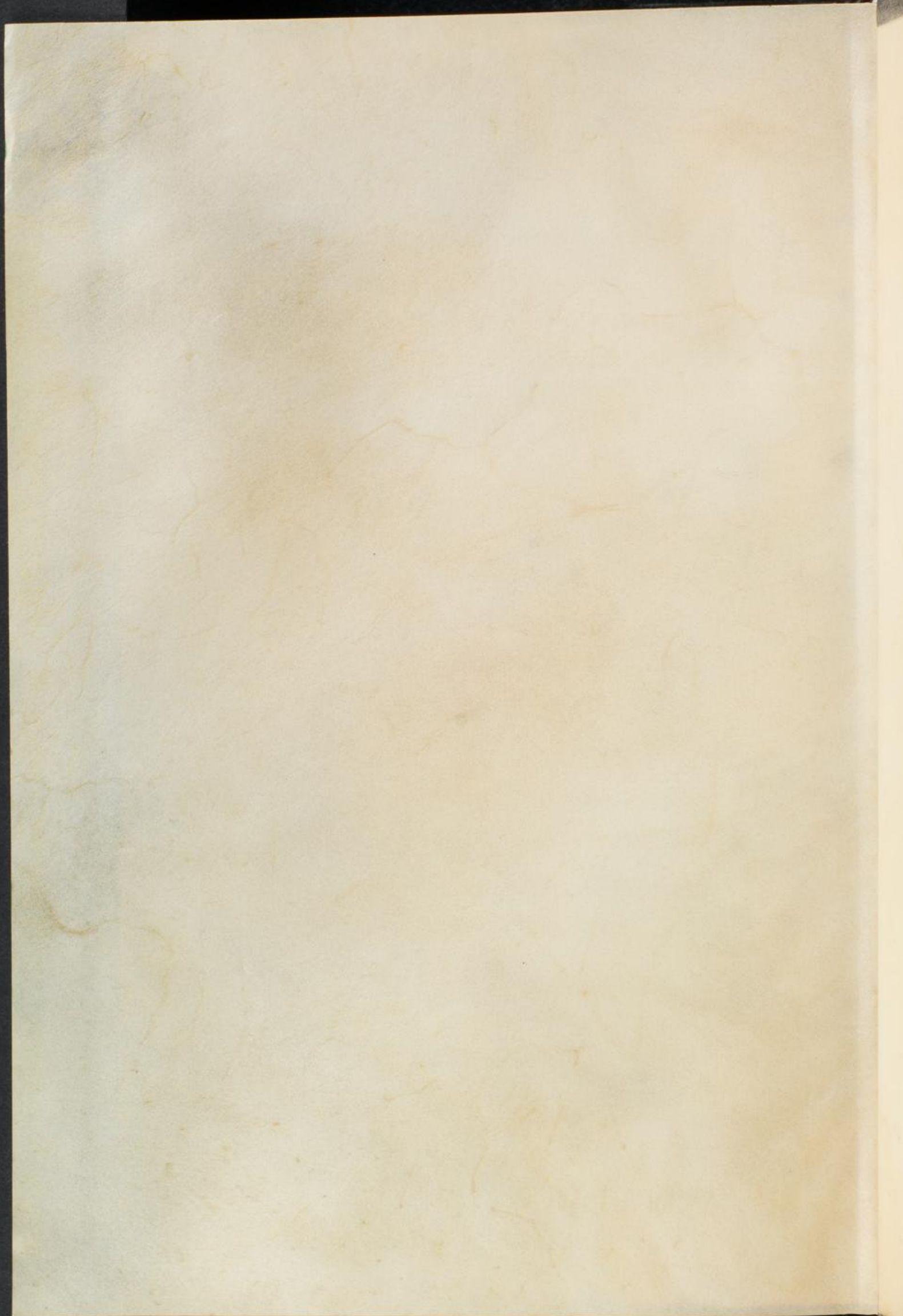

[Faint, illegible text in Gothic script, including a large red initial letter 'Q' at the bottom of the block.]

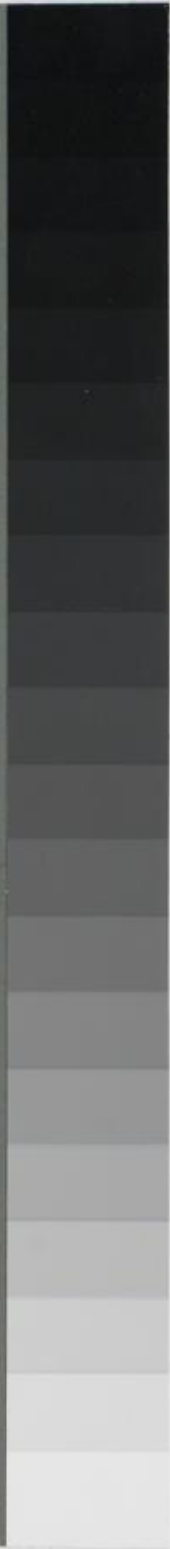

© The Tiffen Company, 2007

TIFFEN® Gray Scale

- A 1 **R**
- 2 **G**
- 3 **B**
- 4 **M**
- 5 **W**
- 6 **G**
- 7 **K**
- 8 **Y**
- 9 **C**
- 10 **M**
- 11 **B**
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
